

Gjennom forenkling og strategisk fokus skal vi utvikle vår sterke internasjonale posisjon.

Bildemeldinger (MMS) står for en økende del av mobiltrafikken til Telenor. Ansatte i Telenor-konsernet har vært med å synliggjøre denne nye måten å kommunisere på ved å sende inn digitale bilder til vår foto-konkurranse. Ansatte fra alle verdenshjørner deltok og de beste bildene er brukt i Telenors årsrapport 2003.

Bildene har et spontant preg og teknisk kvalitet er varierende da de fleste er tatt med mobilkamera. Motivene er av venner, familie, kolleger, fra fritiden eller på jobben. Bilder av Telenors konsernledelse og styre er også tatt med mobilkamera. Takk til alle ansatte i Telenor og datterselskapene som deltok i konkurransen og viste oss litt av sin egen hverdag!

Foto forside: Oddvar Hesjedal, Telenor Norge; foto denne siden: Diminsky Dmitry, Kyivstar GSM, Ukraina

NØKKELTALL

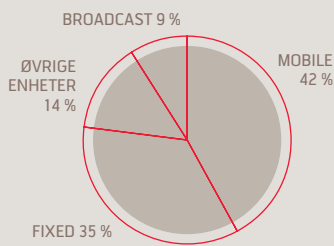
Beløp i millioner kroner (hvis ikke annet er angitt)

RESULTATREGNSKAP	2003	2002	2001	2000	1999
Driftsinntekter	52.889	48.668	40.604	36.530	32.784
Gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	232	158	5.436	1.042	783
Sum driftsinntekter	53.121	48.826	46.040	37.572	33.567
Driftskostnader	45.561	49.146	42.863	33.943	29.565
Driftsresultat	7.560	(320)	3.177	3.629	4.002
Tilknyttede selskaper	1.231	(2.450)	8.237	(692)	(1.239)
Resultat etter skatt og minoritetsinteresser	4.560	(4.298)	7.079	1.076	2.035
Resultat pr. aksje (i kroner) – ordinært	2,57	(2,42)	3,99	0,75	1,45
US GAAP					
Driftsinntekter	52.826	47.879	40.581	36.481	32.716
Resultat etter minoritetsinteresser	5.036	(3.658)	7.004	1.082	2.188
Resultat pr. aksje (i kroner) – ordinært	2,84	(2,06)	3,95	0,76	1,56
BALANSE PR. 31. DESEMBER					
Sum anleggsmidler	68.346	74.162	66.095	80.881	37.617
Sum omløpsmidler	17.764	15.296	16.528	12.804	10.409
Sum eiendeler	86.110	89.458	82.623	93.685	48.026
Egenkapital	37.237	33.685	42.144	35.474	20.033
Minoritetsinteresser	3.646	3.603	3.539	2.706	1.232
Sum egenkapital	40.883	37.288	45.683	38.180	21.265
Sum langsiktig gjeld og avsetning for forpliktelser	27.775	30.454	19.646	42.908	15.962
Sum kortsiktig gjeld	17.452	21.716	17.294	12.597	10.799
Sum gjeld	45.227	52.170	36.940	55.505	26.761
Sum egenkapital og gjeld	86.110	89.458	82.623	93.685	48.026
US GAAP					
Sum eiendeler	101.088	97.511	90.129	99.776	53.787
Sum langsiktig rentebærende gjeld	34.782	33.957	24.758	46.972	19.252
Egenkapital	42.535	35.799	42.944	36.304	21.035
KONTANTSTRØM OG ANDRE NØKKELTALL					
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	13.676	12.858	6.993	5.915	7.052
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(3.454)	(21.727)	20.891	(47.308)	(8.887)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(7.887)	8.641	(24.366)	41.558	2.914
Investeringer:					
– Capex ¹⁾	6.454	8.889	11.634	10.421	6.415
– Investeringer i virksomheter ²⁾	563	12.411	7.212	40.251	6.755
EBITDA ³⁾	18.302	13.469	14.250	9.563	9.049

¹⁾ Capex er investeringer i varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

²⁾ Omfatter investeringer i aksjer og andeler inkl. kjøp av datterselskaper og virksomheter som ikke er organisert i egne selskaper

³⁾ Driftsresultat før av- og nedskrivninger av materielle og immaterielle eiendeler

FORDELING EKSTERNE DRIFTSINTEKTER 2003

NORDEN

- NORGE**
TELENOR MOBIL
FIXED
BROADCAST
ØVRIG VIRKSOMHET
- EDB BUSINESS PARTNER (51,8 %)
 - SATELLITE SERVICES
 - SATELLITE NETWORKS
 - TELESERVICE
 - BRAVIDA (47,1 %)
 - APR MEDIA HOLDING (44,8 %)

- SVERIGE**
TELENOR MOBILE SVERIGE
TELENOR AB/UTFORS
BROADCAST (CANAL DIGITAL)
BRAVIDA (47,1 %)
GLOCALNETT (37,0 %)

- DANMARK**
SONOFON
BROADCAST (CANAL DIGITAL)
BRAVIDA (47,1 %)

- FINLAND**
BROADCAST (CANAL DIGITAL)

EUROPA

- UNGARN**
PANNON GSM

- UKRAINA**
KYIVSTAR G.S.M. JSC (55,35 %)

- RUSSLAND**
VIMPELCOM/VIMPEL-REGION (29,9 %)
GOLDEN TELECOM (20,4 %)

- ØSTERRIKE**
ONE (17,5 %)

- MONTENEGRO**
PROMONTE GSM (44,1 %)

ASIA

- MALAYSIA**
DIGI.COM (61,0 %)

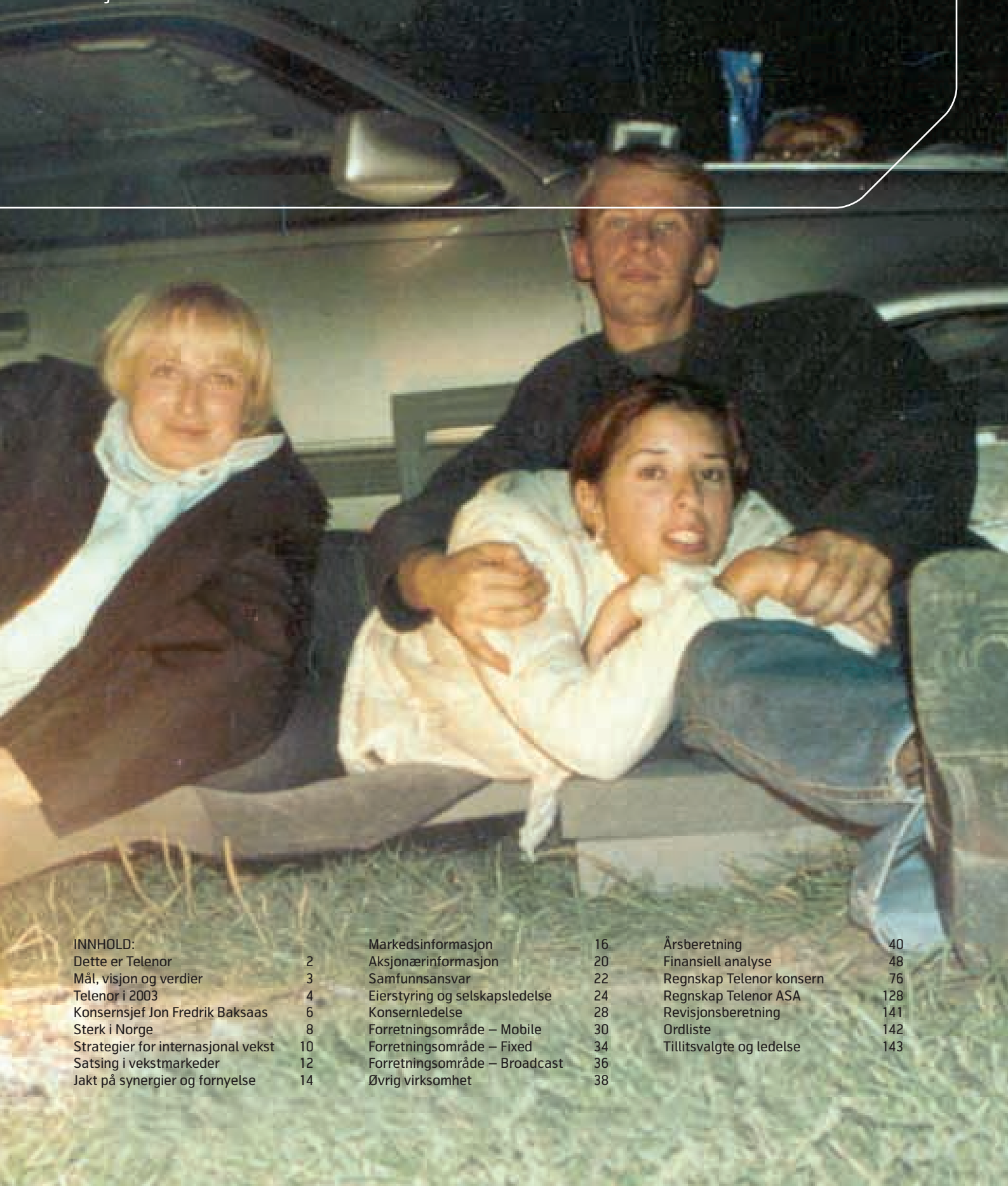
- BANGLADESH**
GRAMEENPHONE (51,0 %)

- THAILAND**
DTAC (40,3 %)^{*)}

- USA**
WIRELESS MATRIX CORPORATION (25,3 %)

^{*)} Inkluderer Telenors direkte eierskap i DTAC og Telenors indirekte eierskap via Telenors eierandel i UCOM

I løpet av 2003 har den internasjonale mobilporteføljen blitt en enda viktigere del av Telenors virksomhet. Samtidig blir det arbeidet målrettet for å befeste den sterke posisjonen i hjemmemarkedet.

INNHold:			
Dette er Telenor	2	Markedsinformasjon	16
Mål, visjon og verdier	3	Aksjonærinformasjon	20
Telenor i 2003	4	Samfunnsansvar	22
Konsernsjef Jon Fredrik Baksaas	6	Eierstyring og selskapsledelse	24
Sterk i Norge	8	Konsernledelse	28
Strategier for internasjonal vekst	10	Forretningsområde – Mobile	30
Satsing i vekstmarkeder	12	Forretningsområde – Fixed	34
Jakt på synergier og fornyelse	14	Forretningsområde – Broadcast	36
		Øvrig virksomhet	38
		Årsberetning	40
		Finansiell analyse	48
		Regnskap Telenor konsern	76
		Regnskap Telenor ASA	128
		Revisjonsberetning	141
		Ordliste	142
		Tillitsvalgte og ledelse	143

DETTE ER TELENOR

Telenor er den største telekommunikasjonsbedriften i Norge, og har betydelige mobile operasjoner internasjonalt. Videre utvikling av mobilvirksomheten er sentralt i konsernets posisjonering som internasjonal aktør i telekombransjen.

- Telenor ble notert på Oslo Børs og Nasdaq 4. desember 2000.
- Ved utgangen av 2003 hadde Telenor 55.234 aksjonærer, hvorav 22,6 % av totalt antall aksjer var eid av utenlandske investorer. Den norske stat er den største enkelteier, med 62,6 % av aksjene.
- Telenors markedsverdi pr. 31. desember 2003 var 78,5 milliarder kroner – det tredje største selskapet notert på Oslo Børs.
- Ved utgangen av 2003 hadde konsernet 20.190 ansatte, hvorav 12.706 i Norge.

MOBILE

Foto: Morten Lundal, Telenor, Norge

Mobile er Telenors forretningsområde for utvikling og drift av mobile tjenester innen tale, data, Internett og innholds-tjenester i og utenfor Norge.

Telenor har eierinteresser i 12 mobilselskaper og er geografisk konsentrert i utvalgte land i Europa og Sørøst-Asia. Mobilselskapene bidro i 2003 med 42 prosent av Telenors eksterne driftsinntekter.

Telenors internasjonale satsing har tatt utgangspunkt i Telenors erfaring og kompetanse, produkter og løsninger utviklet i det norske markedet. Sentralt i den videre strategien er å legge større vekt på synergiuttak mellom mobilselskapene samt å fremme økt industrialisering.

FIXED

Foto: Vidar Østmo, Telenor, Norge

Fixed er Telenors forretningsområde for utvikling, drift og leveranse av kommunikasjonsløsninger basert på fastnett.

Fastnettoperasjonene bidro i 2003 med 35 prosent av Telenors eksterne driftsinntekter. Norge utgjør tyngdepunktet i virksomheten og står for rundt 90 prosent av driftsinntektene innen dette forretningsområdet.

Telenor har fastnettoperasjoner i Norge, Sverige, Tsjekkia og Slovakia. Virksomheten i Russland utøves gjennom et tilknyttet selskap.

BROADCAST

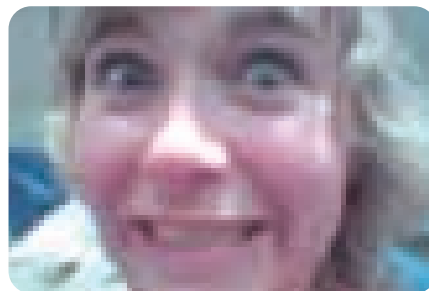

Foto: Kathrine Kleiven, Telenor, Norge

Broadcast er Telenors forretningsområde for TV-distribusjon via kabel og satellitt.

TV-distribusjonsvirksomheten bidro i 2003 med 9 prosent av Telenors eksterne driftsinntekter og er den største distributør av TV-tjenester til privatmarkedet i Norden, både via kabel og satellitt.

Telenor opererer det norske bakkenettet for radio- og TV-kringkastning og er den ledende tilbyder av satellitt-transmisjon til den nordiske regionen via tre geostasjonære satellitter.

MÅL, VISJON OG VERDIER

MÅL

Telenor har som hovedmål å skape verdier for sine eiere ved å ivareta kunder, medarbeidere, samarbeidspartnere og samfunnsinteresser for øvrig.

I et langsiktig perspektiv vil et sterkt kunde- og markedsfokus, sammen med ansvar for medarbeidere og samfunn, gi det beste grunnlaget for økt verdiskapning.

De økonomiske verdiene skal skapes gjennom lønnsom og sunn vekst. Denne veksten baseres på utvikling av løsninger som forenkler bruken og øker nytten av avansert kommunikasjons-teknologi. Derved skal Telenor bidra til å gi kundene større valgfrihet og flere muligheter. Telenors løsninger skal forenkle folks hverdag, effektivisere virksomheters arbeid og øke bedrifters konkurransekraft.

VISJON

Telenors visjon er:

Telenor – idéer som forenkler

Dette betyr at Telenor skal være en drivkraft i å fornye, utvikle og lansere nye løsninger som forenkler kundens hverdag. Telenors visjon er krevende og et ambisiøst mål for organisasjonen og den enkelte medarbeider. Fornyelse og forenkling av egne strukturer og rutiner er en forutsetning for konkurransekraft og verdiskapning.

VERDIER

Telenor har tre kjerneverdier som skal ligge til grunn for alle ansattes atferd – internt og eksternt:

Handlekraftig

Å være handlekraftig innebærer å ha innsikt og aktivt engasjement koblet med evne til gjennomføring.

Nyskapende

Å være nyskapende innebærer kontinuerlig å lete etter nye muligheter for utvikling og vekst.

Ansvarlig

Å være ansvarlig innebærer å skape realistiske forventninger, levere det som er lovet og ha et aktivt forhold til det samfunnet selskapet er en del av.

TELENOR I 2003

Telenor har en sterk posisjon i hjemmemarkedet for fastnett- og mobiltjenester. Telenor opplever i tillegg solid internasjonal vekst gjennom en fortsatt satsing i nye markeder, kombinert med realisering av synergier mellom virksomheter i selskapet. Konsernet er også den ledende distributøren av TV-tjenester i Norden, både via kabel og satellitt.

Franske fotballsupportere feirer seieren. Place de Ville i Paris. Frankrike.

Foto: Oddvar Hesjedal, Telenor, Norge

1. KVARTAL

I februar inngikk Telenor Mobil en avtale med Visa Norge om betaling på mobiltelefon. Avtalen innebærer at man kan bruke Visa-kortet som betalingsmiddel ved mobilhandel.

2. KVARTAL

I april solgte Telenor ni prosent av aksjene i den greske mobiloperatøren Cosmote – noe som ga Telenor en gevinst på 1,5 milliarder kroner. Den 26. februar 2004 inngikk Telenor avtale om salg av resterende aksjer i Cosmote for om lag 3,1 milliarder kroner, som vil gi en gevinst før skatt i 2004 på om lag 2,6 milliarder kroner.

I april inngikk Telenor og Trygdeetaten en avtale om inkluderende arbeidsliv som omfatter 10.000 Telenor-ansatte i Norge med blant annet mål om redusert sykefravær og økt gjennomsnittlig pensjonsalder.

I mai forenklet Telenor Mobil sitt prissystem og reduserte samtidig prisene for samtaler og tekstmeldinger og lanserte et nytt ungdomsabonnement under merkenavnet djuice® som erstatter tidligere OYO-abonnement.

3. KVARTAL

I juli solgte Den norske stat seg ned fra 77,6 % til 62,6 % eierandel i Telenor. I mars 2004 solgte Den norske stat

Den gigantiske skyggen fra Mount Kinabalu, Malaysia, 4.093 moh.

Foto: Liew Chie Bing, DiGi, Malaysia

Sonofon fyller kveldshimmelen over Aalborg, Danmark.

Foto: Sonja Borg Andersen, Sonofon, Danmark

Moro i rutsjebanen.

Foto: Tímea Tallóné Szathmáry, Pannon GSM, Ungarn

seg ytterligere ned og hadde pr. 30. mars en eierandel på 53,2 % i Telenor.

I juli inngikk Telenor en avtale som ga trådløst Internett på Statoils 300 bensinstasjoner i Norge. Statoil er den første bensinstasjonskjeden i Europa som tilbyr sine kunder trådløs Internetttilgang.

I august kjøpte Telenor de resterende 25 prosent av aksjene i telekom-selskapet Comincom/Combella i Russland.

I september startet Telenor Mobil arbeidet med en kraftig økning av GSM-dekkingen langs norskekysten. Mange steder vil rekkevidden fra land økes vesentlig ved bruk av ny teknologi på eksisterende og nye basestasjoner.

I september annonserte Telenor at selskapet på vegne av sine kunder tar ansvar for å stanse forsøplingen av Internett og posisjonerte seg dermed som en ledende leverandør av IT-sikkerhet til både barn, resten av familien og bedriftsmarkedet.

4. KVARTAL

I oktober inngikk Telenor en samarbeidsavtale med finske Elisa om å tilby felles tele- og datakommunikasjonsløsninger til selskaperes kunder i Norden og Baltikum.

I oktober dannet Telenor Mobil og Pannon GSM en allianse (Starmap Alliance) med syv andre europeiske mobilopera-

tører som skal tilby sømløse tale- og dataløsninger for bedrifts- og privatkunder i Europa. Sonofon ble 1. april 2004 innlemmet i alliansen.

I desember inngikk Telenor avtale med BellSouth om å overta den resterende eierandel på 46,5 prosent i det danske mobilskapet Sonofon mot et vederlag på DKK 3.050 millioner. Transaksjonen ble gjennomført 12. februar 2004.

I desember solgte Telenor Comincom/Combella for en 19,5 prosent andel i Golden Telecom – et russisk børsnotert selskap for tale- og bredbånd-tjenester for bedriftskunder. Telenors eierandel i Golden Telecom pr. 31.12.2003 var 20,4 %.

Telenors kunder sendte i Norge 14,5 millioner MMS-meldinger i 2003. Totalt ble det i Norge solgt 1,6 millioner nye mobiltelefoner i 2003, hvorav et flertall hadde MMS-funksjonalitet.

Se for øvrig pressemeldingsarkivet for 2003: <http://presse.telenor.no>

A photograph of a man in a dark suit, light blue shirt, and grey tie, smiling and looking to the left. He is standing in front of a modern building with a glass facade. The building's structure is visible, with a grid of windows and a prominent red architectural element on the right side. The lighting is bright, suggesting an outdoor setting.

Foto: Jan Kristensen, Telenor, Norge

**GJENNOM FORENKLING TIL
INTERNASJONAL SLAGKRAFT**

Telenors visjon er ”Telenor – idéer som forenkler”. Enkelhet er etter-spurt i en stadig mer kompleks verden, og et enklere Telenor gir økt styrke både i det krevende hjemmemarkedet og i våre sterkt voksende internasjonale virksomheter.

Jon Fredrik Baksaas
Konsernsjef

Vår bransje kjennetegnes av noen klare utviklingstrekk som vi må forholde oss til og utnytte til beste for selskapet: Den største veksten ligger i mobilkommunikasjon. Konkurransen om kundene hardner til i de modne markedene, og konkurransebildet innen telekom likner stadig mer på det som har preget konsumentvareindustrien i lang tid. Det er fortsatt sterk vekst i de nyere markedene, og det er viktig at Telenor er organisert og blir ledet for å møte utfordringene i markeder med ulik modningsgrad. De økonomiske resultatene konsernet kan vise til – både over år, men ikke minst det siste året – viser at vi har lyktes med våre strategiske valg og den jobben vi har gjort.

Da jeg overtok som konsernsjef i Telenor sommeren 2002, startet vi straks arbeidet med å knytte Telenors forskjellige aktiviteter tettere sammen. Det lå klare økonomiske fordeler i en slik forenkling. Men like viktig var det å øke kundeorienteringen, og få hele organisasjonen til å bli enda mer opptatt av kundeopplevelsen. I fortsettelsen vil vi ytterligere forenkle Telenors tjenestetilbud og vi vil fortsette den sterke satsingen på mobilvirksomheten. Dette arbeidet vil være basert på tre strategiske pilarer: Styrke i hjemmemarkedet, internasjonal vekst og jakt på synergier og stadig fornyelse. På de neste sidene i årsrapporten beskriver vi nærmere hva vi legger i disse kjennetegnene.

Noen viktige operasjonelle aktiviteter vil være avgjørende for at vi når vårt mål om et enklere Telenor – for kunder og aksjonærer. Vi skal legge størst kraft i konkurransen om

kundene. Det betyr at kundetilfredsheten må få høy prioritet i alle markeder der vi tilbyr tjenester. Vi ser at enkelte operatører klarer å opparbeide en viss kundevekst i løpet av kort tid. Men vi ser også at varig styrke bare kan oppnås gjennom langsiktig kundepleie og god tilfredshet hos kundene.

Telekombransjen har tradisjonelt utviklet seg gjennom teknologiske nyvinninger. Vi må hele tiden være i fremste rekke teknologisk, men dette er ikke lenger eneste betingelse for at et selskap som Telenor skal kunne være ledende når det gjelder nye produkter og tjenester. Det er helt avgjørende at innovasjon og nytenkning preger de aktiviteter som kundene er opptatt av. Her har telekombransjen mye å lære av bransjer som har vært konkurranseutsatt lengre enn oss.

Det er også viktig at vi driver effektivt og nøkternt. I 2002 startet vi effektiviseringsprogrammet Delta4 hvor målet har vært å redusere vårt kostnadsnivå i forhold til 2001 med 4 milliarder kroner innen 2004. Her ligger vi foran skjema og regner nå med å kunne redusere kostnadsbasen med 4,5 milliarder kroner ved utgangen av året. Enda viktigere er det at vi gjennom dette programmet har etablert en permanent kultur for effektivisering og god bevissthet rundt selskapets ressursbruk.

I tillegg til strategisk fokus og operativ styrke, vil verdidrevet lederskap være et prioritert område for å bringe Telenor videre. Medarbeidernes trivsel skal fremmes gjennom godt lederskap. Interne målinger

viser at medarbeidertilfredsheten er god, men den skal vedlikeholdes og utvikles. Vi har derfor lagt frem et forpliktende sett med lederkrav og etablert et utviklingsprogram for ledere for å sikre ytterligere styrking av lederskapet.

Strategisk fokus, operativ styrke og et verdidrevet lederskap skal prege Telenor fremover. Dette skal våre kunder merke. For meg er kundetilfredsheten og kundeopplevelsen den viktigste målestokken i et internasjonalt selskap som Telenor. Dette er grunnlaget for vår videre utvikling – et grunnlag som skal bygges gjennom å skape et enklere Telenor.

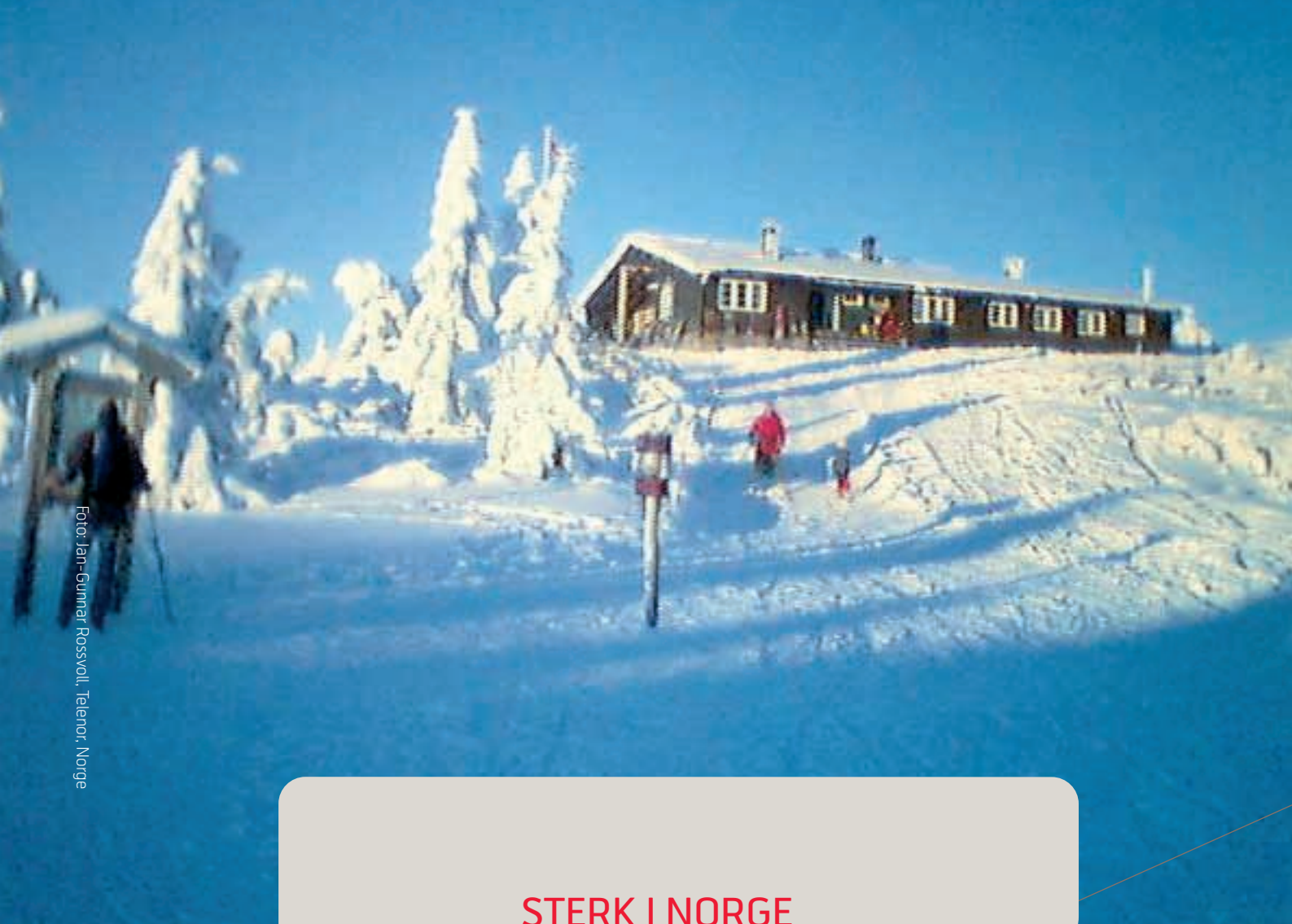

Foto: Jan-Gunnar Rossvoll, Telenor, Norge

STERK I NORGE

Foto: Halvard Henriksen, Telenor, Norge

FORSVARE DEN STERKE POSISJONEN

Telenors hjemmemarked er teknologisk avansert. Det er høy penetrasjon innenfor alle kommunikasjonsformer, og kundene utnytter dem alle i økende grad. Konkurransen er skjerpet. Det er lett for kundene å skifte leverandør. Å forsvare posisjonen i dette krevende markedet er en sentral del av Telenors strategi.

Foto: Vidar Østmo, Telenor, Norge

Telenor har klart å beholde høye markedsandeler i hjemmemarkedet, selv om Norge har vært et land som tidlig deregulerte tele-tjenestene. Selskapet er markedsleder både på mobil- og fasttelefoni i hjemmemarkedet. Telenor er også markedsleder på bredbånd.

Telenors viktigste grep for å sikre denne sterke posisjonen er å styrke kundefokuset for å holde på eksisterende kunder og vinne nye. Videre spisser Telenor sin produktportefølje for å tilpasse seg ytterligere til kravene fra et avansert marked. Selskapet har fokus på økt effektivisering for å fremstå enklere for kundene og for å senke kostnadene ytterligere.

Telenors organisasjon er i dag mer segmentorientert for å sikre styrke både i bedrifts- og privatmarkedet. Salgs- og markedsressurser er nå slik organisert at de ivaretar kundenes

behov både for tjenester knyttet til mobil- og fasttelefoni.

Telenor skal til enhver tid kunne gi kundene de løsninger som er tilpasset deres behov.

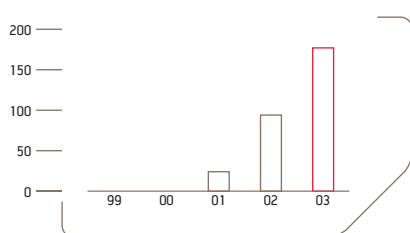
For bedriftsmarkedet skal den økte kundeorienteringen resultere i:

- Ytterligere utvikling av Norges mest kompetente kundeservice for bedriftskunder
- Styrket service- og leveranseapparat
- IP-teknologi og virtuelle private nettverk som viktige supplement til etablerte teknologier
- Styrking og utvikling av verdiøkende tjenester
- Lansering av høyhastighets mobiltjenester

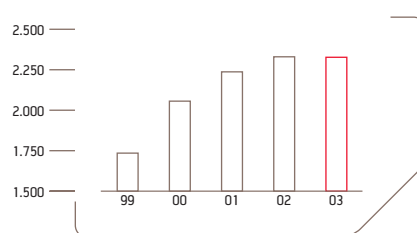
For privatmarkedet skal den økte kundeorienteringen resultere i:

- Videreutvikling av kundeservice for å høyne servicenivået
- Styrket salg og distribusjon
- Utvikle aktiviteter som styrker kundelojaliteten
- Særlig sterk satsing i markedet for mobil- og bredbåndstjenester
- Være i front med lansering av høyhastighets mobiltjenester

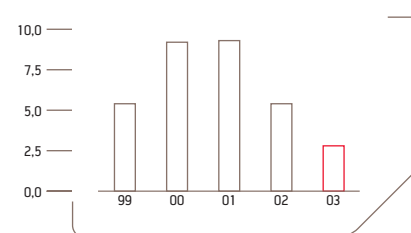
I hjemmemarkedet skal Telenor fremstå som en effektiv leverandør av avanserte tjenester til krevende kunder.

ADSL-abonnement i Norge (tusen)

Mobilabonnement i Norge (tusen)

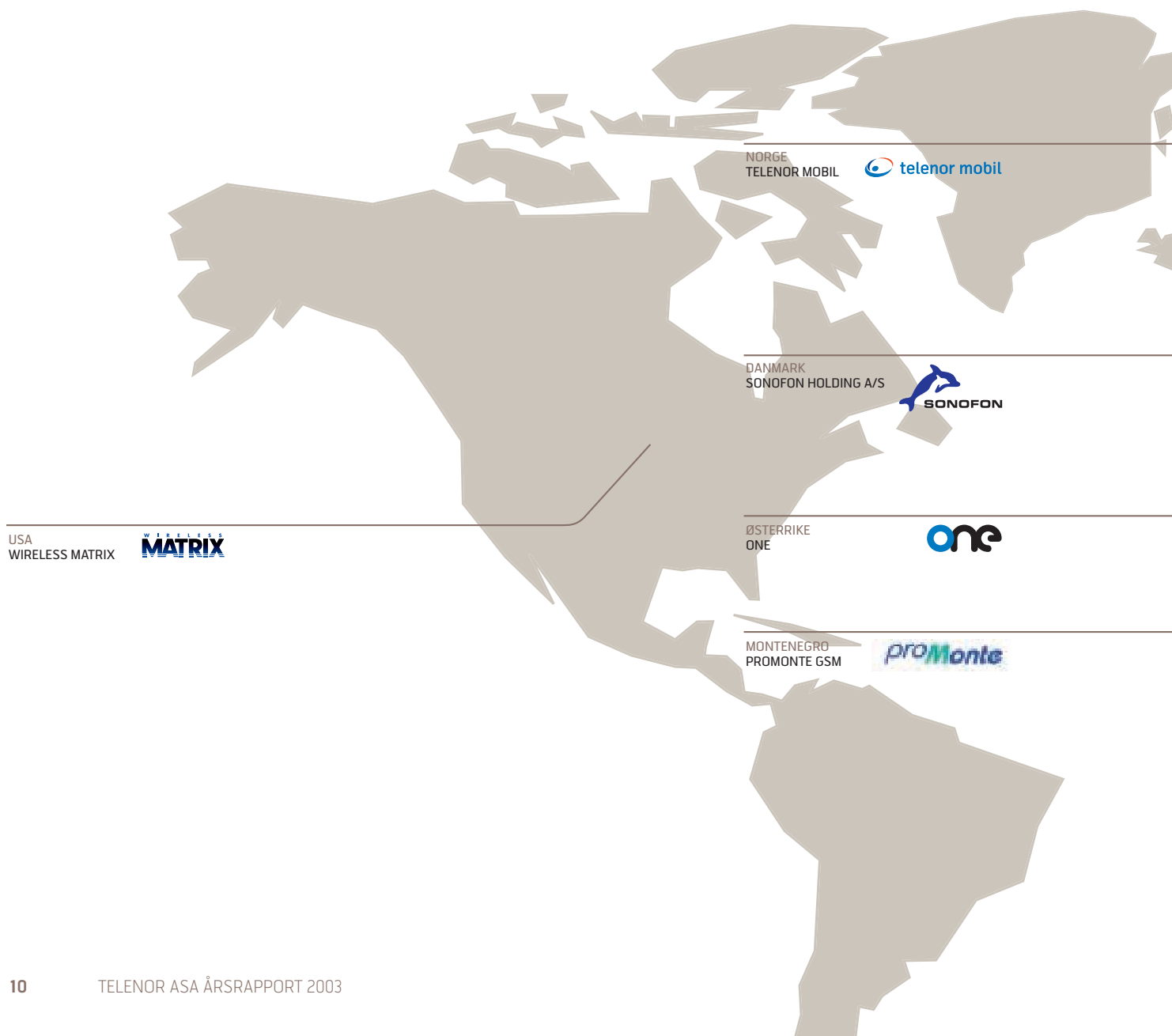
Driftsmessige investeringer i Norge (capex) (milliarder kroner)

STRATEGIER FOR INTERNASJONAL VEKST

Gjennom det siste tiåret har Telenor bygget posisjoner som mobiloperatør med vesentlige operasjoner i 12 land. Det var totalt 34,8 millioner mobilabonnemement i de selskaper der Telenor har eierandeler ved utgangen av 2003. Mobilvirksomheten utenfor Norge er blitt en stadig viktigere del av Telenors aktivitet og utgjorde 24 prosent av konsernets eksterne driftsinntekter i 2003.

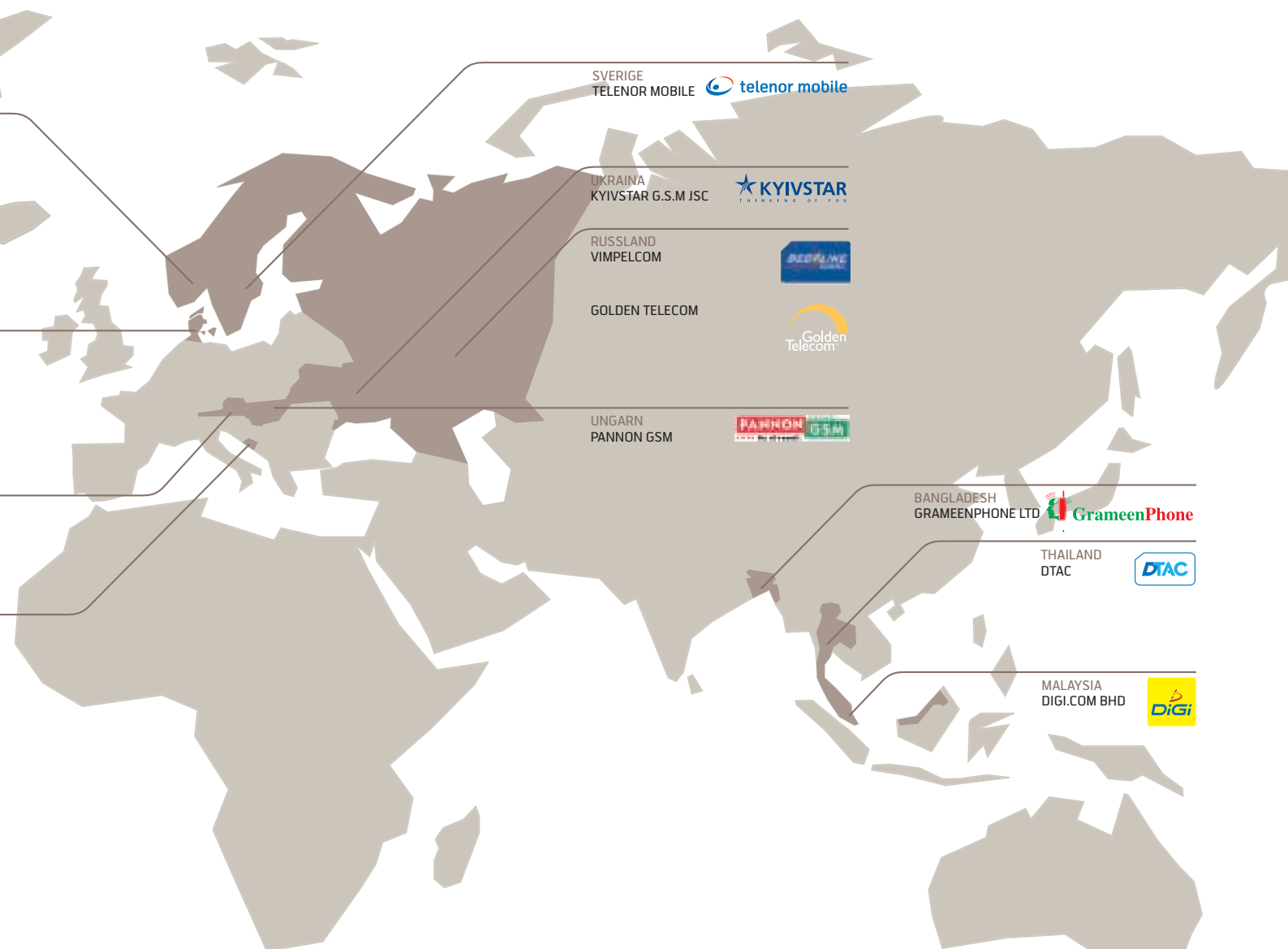
SATSING I VEKSTMARKEDER

Telenor ser på mobilvirksomheten som sin viktigste vekstdriver internasjonalt. Selskapet er godt forberedt på den industrielle fasen som mobilvirksomheten nå er på vei inn i.

JAKT PÅ SYNERGIER OG FORNYELSE

Telenor fortsetter å hente ut synergier i sin internasjonale mobilvirksomhet – både markedsmessig og operasjonelt. Overtakelsen av Sonofon i Danmark øker mulighetene for uthenting av synergier i det krevende nordiske markedet.

SVERIGE
TELENOR MOBILE

UKRAINA
KYIVSTAR G.S.M JSC

RUSSLAND
VIMPELCOM

GOLDEN TELECOM

UNGARN
PANNON GSM

BANGLADESH
GRAMEENPHONE LTD

THAILAND
DTAC

MALAYSIA
DIGI.COM BHD

Foto: Miroslava Pimakova, Kyivstar, Ukraina

SATSING I VEKSTMARKEDER

Foto: Ong Chau Hsi, Digi, Malaysia

VERDEN VIL KOMMUNISERE TRÅDLØST

Internasjonal telekommunikasjon preges av stagnasjon innen fasttelefoni. I modne mobilmarkeder har veksten avtatt, men det er fortsatt markeder hvor utbyggingen av mobiltelefoni såvidt har startet. Telenor tilpasser sin virksomhet til dette internasjonale konkurransebildet.

Telenor-eid selskap	Befolkning (millioner)	Ant. mobil abn. (millioner)
Pannon (Ungarn)	10,1	2,62
Digi.Com (Malaysia)	24,5	2,21
Kyivstar (Ukraina)	48,3	3,04
GrameenPhone (Bangladesh)	131,0	1,14
Telenor Mobile Sverige (Sverige)	8,9	0,01
Sonofon (Danmark)	5,4	1,11

Våre strategier i GSM-markedet har vist seg svært vellykkede. Samtidig er vi bare i starten av den industrialiseringen vi ser innenfor mobiltelefonien, som nå er det store vekstområdet innen internasjonal telekommunikasjon. Telenor har posisjonert seg for og vil videreutvikle seg for å kunne sikre fortsatt vekst for selskapet gjennom ytterligere verdiskaping i mange år fremover.

Kontroll eller "exit" er Telenors strategi i den internasjonale mobilsatsing. Det er et mål å oppnå kontrollerende eierposisjon der det er mulig. Etter overtakelsen av Sonofon i februar 2004 har Telenor en kontrollerende eierposisjon i syv mobilselskaper og er verdens 12. største GSM-operatør.

I modne markeder fokuserer Telenor på markedsposisjon kombinert med økt kon-

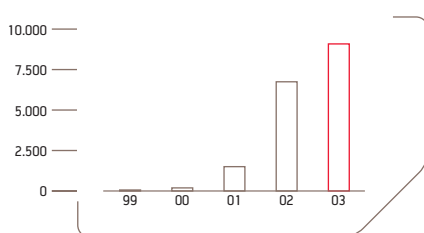
tantstrøm. Fokus i arbeidet ligger i kundeorientering, etablering av nye tjenester og synergier på tvers.

I voksende markeder konsentrerer Telenor seg om kundevekst kombinert med utbygging av nettverk. Samtidig søker Telenor stadig etter ytterligere vekstmuligheter. Telenor har det siste tiåret hatt internasjonal suksess med satsinger i nye markeder. Ved vurdering av nye markeder vurderes risikoen i det enkelte land, attraktiviteten i det enkelte marked og styrken hos mulige lokale partnere.

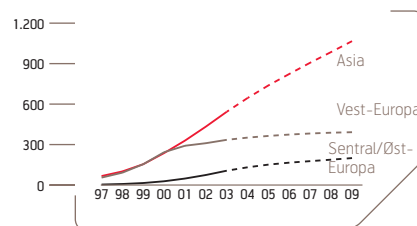
I oktober 2003 ble det lansert en ny mobilallianse som senere har fått navnet Starmap Alliance. Starmap består i dag av ni medlemmer: Amena (Spania), O2 (Tyskland, Storbritannia og Irland), One (Østerrike),

Pannon GSM (Telenors selskap i Ungarn), sunrise (Sveits), Telenor Mobil (Norge) og Wind (Italia). Sonofon ble 1. april 2004 innlemmet i alliansen.

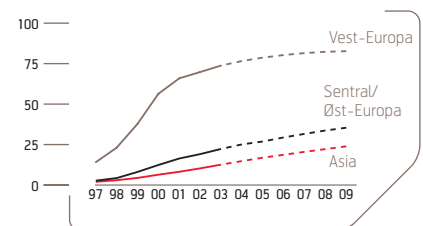
På bakgrunn av det arbeidet som allerede er gjort i alliansen med å løse tekniske utfordringer og inngå kommersielle avtaler operatørene imellom, nyter kundene nå godt av GPRS- og MMS-roaming. I tillegg får kunder tilgang til tjenester som mobilsvar og kortnummer mens de er på reise i de andre allianselandene. Faste roamingpriser for bedriftskunder er allerede introdusert i flere land. Operatørene i alliansen vil også støtte en felles kvalitetsstandard for tjenester i bedriftsmarkedet og samarbeid om innkjøp, teknologi og salg til større bedriftskunder.

Mobilabonnement utenfor Norge i konsoliderte selskaper (100 % i tusen)

Faktisk og forventet utvikling i GSM-mobilabonnement (millioner)
(Kilde: Strategy Analytics, januar 2004)

Faktisk og forventet mobiltetthet (%)
(Kilde: Strategy Analytics, januar 2004)

Foto: Róbert Tóth, Pannon GSM, Ungarn

JAKT PÅ SYNERGIER OG FORNYELSE

Foto: Watcharin Tongsuwan, DTAC, Thailand

UTNYTTE VÅRE ERFARINGER

Jakten på synergier har vært sentral i Telenors internasjonale virksomhet. Telenor har allerede hentet ut store gevinster gjennom erfaringsoverføringer og felles innkjøp. Overtakelsen av Sonofon koblet med eksisterende virksomhet i Norge og Sverige åpner for forsterket synergijakt i det krevende og tett integrerte nordiske markedet.

Telenor-eid selskap	Estimert markedsandel (%)	Mobil-tetthet (%)
Pannon (Ungarn)	36	79
Digi.Com (Malaysia)	20	44
Kyivstar (Ukraina)	47	14
GrameenPhone (Bangladesh)	62	1,3
Telenor Mobile Sverige (Sverige)	1	90
Sonofon (Danmark)	23	84

Gjennom programmet "The Mobile Way" har Telenor utviklet den internasjonale mobilporteføljen ved hjelp av systematisk læringsoverføring og sammenligning av beste praksis mellom selskapene. Videre har Telenor søkt å realisere skalafordeler, blant annet i forhandlinger om anskaffelseskontrakter, samt å harmonisere teknisk infrastruktur, produkter og merkevarer mellom selskapene.

Disse mulighetene er blitt ytterligere styrket gjennom deltagelsen i mobilalliansen Starmap.

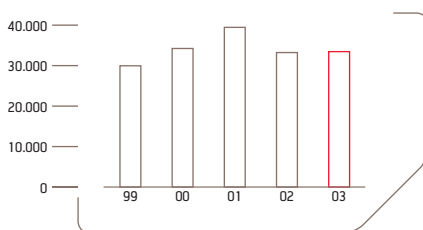
Den skjerpede konkurransen i de modne markedene har anskueliggjort behovene for å utnytte erfaring selskapene i mellom i markedsarbeidet. Gjennom såkalte Fit for

fight-program styrkes markedsaktivitetene slik at maksimalt med ressurser legges nær kundene – både i salg og service-tjenester. Overgangen fra begynnende til modne markeder går langt raskere enn før. Slike program dras derfor i gang i de fleste mobil-selskapene for å forsvare posisjoner og sikre nye muligheter.

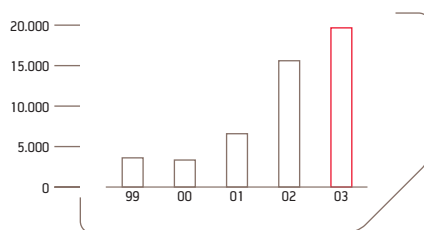
Overtakelsen av Sonofon gir nye muligheter for synergiuthenting i det nordiske markedet når dette ses sammen med virksomheten i hjemmemarkedet og med mobilvirksomheten i Sverige. Ambisjonen er å etablere en nordisk mobiloperasjon der grunnfunksjoner som ledelse, IT- og tjenesteplattformer, nettverk og pan-nordiske tjenester er samkjørt, samtidig som det åpnes for stordriftfordeler. Lokalt i det enkelte land kan ressursene

konsentreres om å ha et sterkt kundefokus tilpasset det enkelte marked samtidig som det er et økende marked for pan-nordiske kunder.

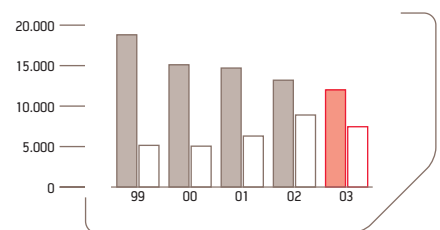
Telenor er blant de aller første mobil-selskap i Europa med så sterk integrering og synergiuthenting på tvers av landegrenser.

Driftsinntekter basert på selskapets lokalisering – Norge (millioner kroner)

Driftsinntekter basert på selskapets lokalisering – utenfor Norge (millioner kroner)

Årsverk
■ Norge
□ Utenfor Norge

MARKEDSINFORMASJON

NORGE

Befolkning (2002 i millioner) ¹⁾	4,5	Inflasjon 2003 estimat (%) ¹⁾	2,4
Landareal (km ²) ¹⁾	323.758	Telekominntekter (% av total BNP, 2001) ²⁾	3
Befolkning pr km ² ¹⁾	14	Inntekter fra mobilkommunikasjon (% av total BNP, 2001) ²⁾	0,8
Befolkningsvekst (% gjennomsnitt 1998–2002) ¹⁾	0,6	Mobilitetthet (%)	90
Befolkning i tettbebygde områder (2002 i % av totalen) ¹⁾	76,1	Fastlinje tetthet (%)	73
BNP pr. innbygger (US\$) 2003 estimat ¹⁾	47.737	Antall TV husholdninger (i millioner)	2
BNP pr. innbygger (US\$ kjøpekraftsparitet) 2003 estimat ¹⁾	37.672	Telenors markedsandel i parabolmarkedet (%)	73
Faktisk BNP vekst 2003 estimat (%) ¹⁾	0,3		

Kilde: ¹⁾ EIU (Economist Intelligence Unit)

²⁾ ITU (International Telecom Unit)

TELENOR MOBIL (NORGE)	2003	2002	2001	2000	1999
Antall mobilabonnement (NMT + GSM) (i tusen)	2.364	2.382	2.307	2.199	1.950
Antall GSM abonnement (i tusen)	2.327	2.330	2.237	2.056	1.735
– hvorav kontantabonnement (i tusen)	1.099	1.115	1.027	911	732
Trafikkminutter pr. GSM-abonnement pr. måned, generert og terminert	188	180	181	173	169
Gjennomsnittlige driftsinntekter pr. GSM abonnement pr. måned (ARPU):	339	346	340	338	341
Antall SMS- og innholdsmeldinger (millions)	1.926	1.692	1.373	902	361
Markedsandel GSM (%)	57	61	61	66	-
Kundeavgang – fast mobilabonnement (%)	21,4	17,5	12,5	12,7	14,2

FIXED – NORGE

Sluttbrukermarkedet:

Antall telefonabonnement (PSTN) (i tusen)	1.308	1.467	1.545	1.680	1.908
Antall ISDN-abonnement (linjer) (i tusen)	1.682	1.828	1.766	1.590	1.228
PSTN/ISDN generert trafikk (millioner minutter)	15.385	17.345	19.085	19.560	18.704
Markedsandel PSTN/ISDN generert trafikk (%)	69	72	73	73	87
Antall internettabonnement massemarkedet i Norge (i tusen)	1.031	960	831	625	400
– hvorav frisure (i tusen)	574	533	437	248	45
– hvorav ADSL (i tusen)	163	90	23	-	-
Antall ADSL abonnement bedriftsmarkedet i Norge (i tusen)	14	4	1	-	-

BROADCAST – NORGE

Abonnenter med parabol (i tusen)	274	261	212	171	148
Abonnenter med Kabel-TV (i tusen)	382	371	360	357	282
Husholdninger i mindre lukkede Kabel-TV nett (i tusen)	159	177	170	171	146

DANMARK

Befolkning (2002 i millioner) ¹⁾	5,4	Faktisk BNP vekst 2003 estimat (%) ¹⁾	(0,1)
Landareal (km ²) ¹⁾	43.075	Inflasjon 2003 estimat (%) ¹⁾	2,3
Befolkning pr km ² ¹⁾	125	Telekominntekter (% av total BNP, 2001) ²⁾	2,6
Befolkningsvekst (% gjennomsnitt 1998–2002) ¹⁾	0,4	Inntekter fra mobilkommunikasjon (% av total BNP, 2001) ²⁾	0,6
Befolkning i tettbebygde områder (2002 i % av totalen) ¹⁾	85,5	Fastlinje tetthet (%)	69
BNP pr. innbygger (US\$) 2003 estimat ¹⁾	39.104	Antall TV husholdninger (i millioner)	2,4
BNP pr. innbygger (US\$ kjøpekraftsparitet) 2003 estimat ¹⁾	30.350	Telenors markedsandel i parabolmarkedet (%)	33

Kilde: ¹⁾ EIU (Economist Intelligence Unit)²⁾ ITU (International Telecom Unit)**SONOFON (DANMARK)**

	2003	2002	2001	2000	1999
Antall mobilabonnement (i tusen)	1.112	-	-	-	-
– hvorav kontantabonnement (i tusen)	285	-	-	-	-
Trafikkminutter pr. GSM-abonnement pr. måned, generert og terminert	149	-	-	-	-
Gjennomsnittlige driftsinntekter pr. GSM-abonnement pr. måned (ARPU):	256	-	-	-	-
Markedsandel GSM (%)	23	-	-	-	-
Mobiltetthet (%)	84	-	-	-	-

BROADCAST – DANMARK

	2003	2002	2001	2000	1999
Abonnenter med parabol (i tusen)	109	99	84	42	18
Husholdninger i mindre lukkede Kabel-TV nett (i tusen)	638	669	671	594	523

SVERIGE

Befolkning (2002 i millioner) ¹⁾	8,9	Faktisk BNP vekst 2003 estimat (%) ¹⁾	1,5
Landareal (km ²) ¹⁾	449.964	Inflasjon 2003 estimat (%) ¹⁾	2,1
Befolkning pr km ² ¹⁾	20	Telekominntekter (% av total BNP, 2001) ²⁾	3,3
Befolkningsvekst (% gjennomsnitt 1998–2002) ¹⁾	0,2	Inntekter fra mobilkommunikasjon (% av total BNP, 2001) ²⁾	0,8
Befolkning i tettbebygde områder (2002 i % av totalen) ¹⁾	83,5	Fastlinje tetthet (%)	74
BNP pr. innbygger (US\$) 2003 estimat ¹⁾	33.677	Antall TV husholdninger (i millioner)	4,3
BNP pr. innbygger (US\$ kjøpekraftsparitet) 2003 estimat ¹⁾	27.377	Telenors markedsandel parabolmarkedet (%)	50

Kilde: ¹⁾ EIU (Economist Intelligence Unit)²⁾ ITU (International Telecom Unit)**TELENOR MOBILE SVERIGE**

	2003	2002	2001	2000	1999
Antall mobilabonnement (i tusen)	81	54	-	-	-
Mobiltetthet (%)	90	89	-	-	-

BROADCAST – SVERIGE

	2003	2002	2001	2000	1999
Abonnenter med parabol (i tusen)	334	297	231	164	118
Abonnenter med Kabel-TV (i tusen)	222	200	201	-	-
Husholdninger i mindre lukkede Kabel-TV nett (i tusen)	251	285	337	286	275

FINLAND

Befolkning (2002 i millioner) ¹⁾	5,2	BNP pr. innbygger (US\$ kjøpekraftsparitet) 2003 estimat ¹⁾	27.554
Landareal (km ²) ¹⁾	304.473	Faktisk BNP vekst 2003 estimat (%) ¹⁾	1,4
Befolkning pr km ² ¹⁾	17	Inflasjon 2003 estimat (%) ¹⁾	0,9
Befolkningsvekst (% gjennomsnitt 1998–2002) ¹⁾	0,3	Antall TV husholdninger (i millioner)	2,2
Befolkning i tettbebygde områder (2002 i % av totalen) ¹⁾	68,3	Telenors markedsandel parabolmarkedet (%)	38
BNP pr. innbygger (US\$) 2003 estimat ¹⁾	31.093		

Kilde: ¹⁾ EIU (Economist Intelligence Unit)

BROADCAST – FINLAND	2003	2002	2001	2000	1999
Abonnenter med parabol (i tusen)	46	44	42	35	26
Husholdninger i mindre lukkede Kabel-TV nett (i tusen)	50	2	15	1	1

UNGARN

Befolkning (2002 i millioner) ¹⁾	10,1	BNP pr. innbygger (US\$ kjøpekraftsparitet) 2003 estimat ¹⁾	14.260
Landareal (km ²) ¹⁾	93.030	Faktisk BNP vekst 2003 estimat (%) ¹⁾	2,8
Befolkning pr km ² ¹⁾	109	Inflasjon 2003 estimat (%) ¹⁾	4,7
Befolkningsvekst (% gjennomsnitt 1998–2002) ¹⁾	(0,3)	Telekominntekter (% av total BNP, 2001) ²⁾	7,3
Befolkning i tettbebygde områder (2002 i % av totalen) ¹⁾	64,5	Inntekter fra mobilkommunikasjon (% av total BNP, 2001) ²⁾	2,1
BNP pr. innbygger (US\$) 2003 estimat ¹⁾	8.340	Fastlinje tetthet (%)	36

Kilde: ¹⁾ EIU (Economist Intelligence Unit)

²⁾ ITU (International Telecom Unit)

PANNON (UNGARN)	2003	2002	2001	2000	1999
Antall mobilabonnement (i tusen)	2.618	2.450	-	-	-
– hvorav kontantabonnement (i tusen)	2.023	1.910	-	-	-
Trafikkminutter pr. GSM-abonnement pr. måned, generert og terminert	111	113	-	-	-
Gjennomsnittlige driftsinntekter pr. GSM abonnement pr. måned (ARPU):	165	180	-	-	-
Markedsandel GSM (%)	36	38	-	-	-
Mobiltetthet (%)	79	68	-	-	-

MALAYSIA

Befolkning (2002 i millioner) ¹⁾	24,5	BNP pr. innbygger (US\$ kjøpekraftsparitet) 2003 estimat ¹⁾	6.570
Landareal (km ²) ¹⁾	330.113	Faktisk BNP vekst 2003 estimat (%) ¹⁾	4,8
Befolkning pr km ² ¹⁾	74	Inflasjon 2003 estimat (%) ¹⁾	1,1
Befolkningsvekst (% gjennomsnitt 1998–2002) ¹⁾	2,5	Telekominntekter (% av total BNP, 2001) ²⁾	5,1
Befolkning i tettbebygde områder (2002 i % av totalen) ¹⁾	58,7	Inntekter fra mobilkommunikasjon (% av total BNP, 2001) ²⁾	2,4
BNP pr. innbygger (US\$) 2003 estimat ¹⁾	4.080	Fastlinje tetthet (%)	19

Kilde: ¹⁾ EIU (Economist Intelligence Unit)

²⁾ ITU (International Telecom Unit)

DIGI.COM (MALAYSIA)	2003	2002	2001	2000	1999
Antall mobilabonnement (100 % i tusen)	2.207	1.616	1.039	-	-
– hvorav kontantabonnement (100 % i tusen)	2.101	1.519	902	-	-
Trafikkminutter pr. GSM-abonnement pr. måned, generert og terminert	176	189	211	-	-
Gjennomsnittlige driftsinntekter pr. GSM abonnement pr. måned (ARPU):	117	152	180	-	-
Markedsandel GSM (%)	20	19	17	-	-
Mobiltetthet (%)	44	36	31	-	-

UKRAINA

Befolkning (2002 i millioner) ¹⁾	48,3	BNP pr. innbygger (US\$ kjøpekraftsparitet) 2003 estimat ¹⁾	5.190
Landareal (km ²) ¹⁾	603.700	Faktisk BNP vekst 2003 estimat (%) ¹⁾	7,8
Befolkning pr km ² ¹⁾	80	Inflasjon 2003 estimat (%) ¹⁾	5,2
Befolkningsvekst (% gjennomsnitt 1998–2002) ¹⁾	(0,8)	Telekominntekter (% av total BNP, 2001) ²⁾	4,1
Befolkning i tettbebygde områder (2002 i % av totalen) ¹⁾	68	Inntekter fra mobilkommunikasjon (% av total BNP, 2001) ²⁾	1,3
BNP pr. innbygger (US\$) 2003 estimat ¹⁾	1.030	Fastlinje tetthet (%)	22

Kilde: ¹⁾ EIU (Economist Intelligence Unit)²⁾ ITU (International Telecom Unit)

KYIVSTAR (UKRAINA)	2003	2002	2001	2000	1999
Antall mobilabonnement (100 % i tusen)	3.037	1.856	-	-	-
– hvorav kontantabonnement (100 % i tusen)	2.503	1.472	-	-	-
Trafikkminutter pr. GSM-abonnement pr. måned, generert og terminert	57	49	-	-	-
Gjennomsnittlige driftsinntekter pr. GSM abonnement pr. måned (ARPU):	94	107	-	-	-
Markedsandel GSM (%)	47	49	-	-	-
Mobiltetthet (%)	14	8	-	-	-

BANGLADESH

Befolkning (2002 i millioner) ¹⁾	131	BNP pr. innbygger (US\$ kjøpekraftsparitet) 2003 estimat ¹⁾	1.490
Landareal (km ²) ¹⁾	147.570	Faktisk BNP vekst 2003 estimat (%) ¹⁾	5,3
Befolkning pr km ² ¹⁾	888	Inflasjon 2003 estimat (%) ¹⁾	5,4
Befolkningsvekst (% gjennomsnitt 1998–2002) ¹⁾	1,4	Telekominntekter (% av total BNP, 2001) ²⁾	0,7
Befolkning i tettbebygde områder (2002 i % av totalen) ¹⁾	23,4	Inntekter fra mobilkommunikasjon (% av total BNP, 2001) ²⁾	0,2
BNP pr. innbygger (US\$) 2003 estimat ¹⁾	360	Fastlinje tetthet (%)	0,5

Kilde: ¹⁾ EIU (Economist Intelligence Unit)²⁾ ITU (International Telecom Unit)

GRAMEENPHONE (BANGLADESH)	2003	2002	2001	2000	1999
Antall mobilabonnement (100 % i tusen)	1.141	769	464	191	61
– hvorav kontantabonnement (100 % i tusen)	899	563	279	49	6
Trafikkminutter pr. GSM-abonnement pr. måned, generert og terminert	317	298	316	256	-
Gjennomsnittlige driftsinntekter pr. GSM abonnement pr. måned (ARPU):	136	172	190	260	-
Markedsandel GSM (%)	62	69	70	69	-
Mobiltetthet (%)	1,3	0,9	0,5	0,2	-

AKSJONÆRINFORMASJON

Telenor ønsker å ha et nært og tillitsfullt forhold til sine aksjonærer. Gjennom fyllestgjørende informasjon i flere kanaler skal aksjemarkedet holdes informert om vesentlige utviklingstrekk i konsernet.

AKSJONÆRPOLITIKK

Selskapet har som mål over tid å gi aksjonærene en avkastning på sin investering som minst tilsvarende alternative investeringer med sammenlignbar risikoprofil. Avkastningen skal komme i form av kontant utbytte samt verdøkning for aksjene. Telenor-aksjen skal framstå som en likvid og interessant investeringsmulighet.

AKSJONÆRSTRUKTUR

Ved utgangen av 2003 hadde Telenor 55.234 aksjonærer, hvorav 53.234 var private. Utenlandske investorer, i betydningen statsborgerskap utenfor Norge, eide om lag 22,6 % av totalt antall aksjer. Dette er en markant økning i utenlandsandelen som ved utgangen av 2002 var på 9,4 %. Den norske stat, ved Nærings- og handelsdepartementet, er den største enkelteier, med 62,6 % av aksjene. I mars 2004 solgte Den norske stat seg ytterligere ned og hadde pr. 30. mars en eierandel på 53,2 % i Telenor.

FULLMAKT TIL Å UTSTEDE NYE AKSJER

Styret har frem til generalforsamlingen 2004 en fullmakt til å forhøye aksjekapitalen med inntil 1.065.193.800 kroner, fordelt på inntil 177.532.300 aksjer. Styret kan beslutte at aksjonærenes fortrinnsrett til tegning av aksjene fravikes. Av disse aksjene ble det utstedt 471.504 nye aksjer i forbindelse med gjennomføringen av Aksjeprogram for ansatte i desember 2003.

AKSJEPROGRAM FOR ANSATTE

For å stimulere ansatte til langsiktig eierskap i Telenor fikk alle fast ansatte i Telenor ASA og i norske datterselskaper hvor Telenor ASAs eierandel direkte eller indirekte er større enn 90 %, tilbud om å kjøpe aksjer for

inntil 7.500 kroner, med 20 % kontantrabatt. Dersom gjennomsnittskursen de siste 30 handelsdager til og med 15. desember 2004 (kurs 46,02) er minst 12 % høyere enn tilsvarende gjennomsnittskurs de siste 30 handelsdager til og med 15. desember 2003 (kurs 41,09), så vil de som tegnet aksjer i dette tilbudet bli tildelt "resultatbonusaksjer" for 2.500 kroner. Dette forutsetter at de fortsatt eier de tildelte aksjene og fortsatt er ansatt i Telenor.

Rundt 25 % av de ansatte, som ble tilbudt aksjer benyttet seg av tilbudet. De fikk hver tildelt 176 aksjer til kurs 42,40 kroner, som var sluttkursen den 15. desember 2003. Etter rabatt tilsvarende dette en kurs på 33,92 kroner.

Den 16. desember 2003 fikk 2.095 av de ansatte som deltok i aksjeprogrammet for ansatte i 2002, tildelt 59 bonusaksjer hver.

AKSJEKAPITAL OG EGNE AKSJER

Telenor ASA hadde pr 31. desember 2003 en aksjekapital på 10,8 milliarder kroner, fordelt på 1.804.021.281 aksjer pålydende 6,00 kroner. Av disse aksjene er 28.103.172 egne aksjer. Selskapet mottok i forbindelse med fondsemisjon vedtatt i generalforsamling 10. november 2000, 30 millioner aksjer. Disse skulle benyttes til utdeling av bonusaksjer til privatpersoner som kjøpte aksjer i forbindelse med børsintroduksjonen i desember 2000.

Den 4. desember 2001 ble det utdelt 1.896.828 bonusaksjer til de privatpersonene som fortsatt var eiere av sine tildelte aksjer fra børsintroduksjonen, med én bonusaksje for hver tiende eide aksje. På generalforsamlingen i mai 2001 fikk selskapet tillatelse til å disponere de resterende aksjene til formål etter styrets nærmere beslutning.

UTBYTTE

Med utgangspunkt i Telenors finansielle situasjon og forventede kapitalbehov har styret fastlagt at Telenor har som mål å utdele et årlig utbytte tilsvarende 40–60 % av et normalisert årsresultat til selskapets aksjonærer, og at selskapet tar sikte på en relativt jevn vekst i årlig ordinært utbytte pr. aksje. Styret vil foreslå overfor generalforsamlingen at utbytte for regnskapsåret 2003 fastsettes til 1,00 krone pr. aksje.

Det utbytte generalforsamlingen fastsetter, utbetales 25. mai 2004 til selskapets aksjonærer på generalforsamlingsdatoen. Aksjene på Oslo Børs vil bli notert eksklusiv utbytte fra og med fredag 7. mai 2004.

I tillegg har Telenor etablert et program for tilbakekjøp av egne aksjer etter fullmakt godkjent av Telenors generalforsamling 8. mai 2003. Frem til 19. mars 2004 har selskapet kjøpt 12.810.000 aksjer i det åpne markedet. Staten, som Telenors største eier, har i tillegg forpliktet seg til å delta i programmet ved å kansellere en proporsjonal del av sine aksjer slik at eierandelen forblir uendret.

Styret vil ved den kommende generalforsamlingen 6. mai 2004 be om ny fullmakt for erverv av egne aksjer.

AKSJEKURSVIKLING

Kursen på Telenor-aksjen var ved inngangen av året 27,00 kroner. Den høyeste kursen gjennom året var 44,50 kroner, mens den ble notert med laveste på 22,80 kroner. Ved årets utgang var den 43,50 kroner. På Nasdaq var kursen ved årets slutt USD 19,550 pr. ADR (en ADR tilsvarende 3 aksjer).

FORDELING AV AKSJER PR. 31.12.03

Intervall	Antall aksjonærer	Andel av alle aksjonærer	Antall aksjer	Andel av aksjer
1–1.000	47.785	86,5 %	18.826.971	1,0 %
1.001–100.000	7.066	12,8 %	41.390.989	2,3 %
100.001–1.000.000	279	0,5 %	103.896.465	5,8 %
1 000 001–10 000.000	92	0,2 %	250.024.388	13,9 %
10.000.001–1.129.842.400	12	0,0 %	1.389.882.468	77,0 %
Totalt	55.234	100,0 %	1.804.021.281	100,0 %

Markedsverdien pr. 31. desember 2003 var 78,5 milliarder kroner, som gjorde selskapet til det tredje største selskapet notert på Oslo Børs.

OMSETNING

Telenor er hovednotert på Oslo Børs under tickerkode TEL. Selskapet er også notert i USA på Nasdaq, gjennom sitt ADR-program, under tickerkode TELN. Én ADR tilsvarer tre norske aksjer. Depotbank er Morgan Guaranty Trust Company of New York.

På Oslo Børs ble det i 2003 omsatt 1,9 milliarder Telenor-aksjer til en samlet verdi av 62,4 milliarder kroner. Det ble i gjennomsnitt omsatt 7,6 millioner Telenor-aksjer pr. dag ved Oslo Børs gjennom året. En børspost for Telenor-aksjen på Oslo Børs er 200 aksjer.

STEMMERETT OG EIERFORHOLD

Telenor har én aksjeklasse, hvor hver aksje gir én stemme. Selskapet har ikke eierbegrensninger utover det som er fastlagt i norsk konsesjonslovgivning. Utøvelse av aksjonærrettigheter er regulert i allmennaksjeloven. Etter norsk lovgivning kan det kun stemmes for aksjer som er registrert på eiers navn. Stemmerett kan utøves tidligst to uker etter at aksjeinnehaver er meldt til Verdipapirsentralen.

INFORMASJON TIL AKSJEMARKEDET

Kontakten med det norske og internasjonale aksjemarkedet har høy prioritet i Telenor, og selskapet ønsker å ha en åpen dialog med aksjonærene og øvrige aktører i aksjemarkedet. Målet er at finansmarkedene til enhver tid skal ha tilstrekkelig informasjon om selskapet for å gi grunnlag for en korrekt vurdering av aksjen. Informasjon som kan være vesentlig for aksjonærer og andre aktører i det norske samt internasjonale aksjemarkedet, gis i form av meldinger til Oslo Børs samt gjennom pressemeldinger. Telenor presenterer hvert kvartal sine resultater ved hovedkontoret på Fornebu. I tillegg avholdes det jevnlig møter med investorer i Europa og USA. Telenor følges av de ledende meglerhusene i Norge og internasjonalt.

RISK-REGULERING

I henhold til norske skatteregler skal de aksjonærer som er skattepliktige til Norge opp- eller nedregulere sin kostpris for aksjene med RISK-beløp (Regulering av Inngangsverdi med Skattlagt Kapital) ved beregning av salgsgevinst. RISK-beløpet beregnes årlig med utgangspunkt i endringen i Telenors tilbakeholdte, skattlagte kapital, fordelt på antall utestående Telenor-aksjer. RISK-beløp for 2002 ble -0,38 kroner

pr. aksje, mens tilsvarende beløp for 2003 foreløpig er beregnet til -0,99 kroner pr. aksje. Det endelige RISK-beløpet for 2003 vil først foreligge etter 1. januar 2005. Aksjonærer som ikke er skattepliktige i Norge, berøres ikke av de norske RISK-reglene.

RATING

Telenor ble i mars 2003 ratet av Moody's til henholdsvis A2/P1 for lang- og kortsiktig finansiering. I mars 2003 ble Telenor ratet av Standard & Poor til henholdsvis A-/A2 for tilsvarende lang- og kortsiktig finansiering.

Mer – og løpende – informasjon om aksjonærrelaterte forhold finnes på www.telenor.no/ir

DE 20 STØRSTE AKSJONÆRENE

Aksjonærnavn	Nominees	Aksjer i eie 31.12.03	Stats- borgerskap	% vis andel 31.12.03
Nærings- og Handelsdepartementet		1.129.842.400	NOR	62,63 %
State Street Bank & Trust & Co.	NOM	70.761.238	USA	3,92 %
Folketrygdfondet		49.754.000	NOR	2,76 %
Telenor ASA		28.103.172	NOR	1,56 %
Morgan Stanley & Co. INC.	NOM	24.020.822	GBR	1,33 %
Skandinaviske Enskilda Banken	NOM	14.169.980	SWE	0,79 %
JPMorgan Chase Bank	NOM	14.073.624	USA	0,78 %
Mellon Bank AS Agent for clients	NOM	13.338.152	USA	0,74 %
Orkla ASA		12.000.000	NOR	0,67 %
The Northern Trust Co.	NOM	11.911.725	GBR	0,66 %
JPMorgan Chase Bank	NOM	11.041.411	GBR	0,61 %
Deutsche Bank AG (GCS) London	NOM	10.865.944	ARE	0,60 %
Vital Forsikring ASA		9.250.950	NOR	0,51 %
Skandinaviske Enskilda Banken		8.309.893	NOR	0,46 %
Mellon Bank AS Agent for Abn Amro	NOM	7.160.384	USA	0,40 %
JPMorgan Chase Bank		7.102.500	USA	0,39 %
State Street Bank & Trust & Co.	NOM	7.044.314	USA	0,39 %
The Northern Trust Co.	NOM	6.900.158	GBR	0,38 %
Investors Bank & Trust Company	NOM	6.820.259	USA	0,38 %
Deutsche Bank AG	NOM	6.625.066	DEU	0,37 %
Sum de 20 største		1.449.095.992		80,33 %
Sum øvrige		354.925.289		19,67 %
Totalt antall aksjer		1.804.021.281		100,00 %
Totalt antall aksjonærer (pr. 31.12.03)		55.234		

	Antall aksjer	Andel av aksjer
Private norske	40.764.239	2,3 %
Institusjonelle norske	1.356.337.956	75,2 %
Private utenlandske	409.928	0,0 %
Institusjonelle utenlandske	406.509.158	22,5 %
Totalt	1.804.021.281	100,0 %

GEOGRAFISK FORDELING AV FRI FLYT PR. 31.12.03

Land	Antall aksjer	Andel av fri flyt
Norge	239.157.473	37 %
USA	159.264.713	25 %
Storbritannia	100.468.434	15 %
Europa (ekskl. Norden)	94.924.688	15 %
Norden (ekskl. Norge)	33.462.591	5 %
Resten av verden	18.797.810	3 %
Totalt	646.075.709	100 %

SAMFUNNSANSVAR

Ansvarlighet og tillit henger nøye sammen. For Telenor er det avgjørende å ha et tillitsfullt forhold til kunder, eiere, medarbeidere og samfunnet for øvrig. Derfor gjøres det en målrettet innsats for å ivareta konsernets samfunnsansvar på en helhetlig måte.

SAMFUNNSANSVAR I TELENOR

Telenor har som ambisjon å være ledende i måten konsernet ivaretar sitt samfunnsansvar på og gjør det til en del av forretningsutviklingen. Utgangspunktet for arbeidet med samfunnsansvar er Telenors kjerneverdier; handlekraftig, nyskapende og ansvarlig. Telenor skal være ansvarlig i sin nyskaping, og nyskapende i måten konsernet ivaretar sitt ansvar på, nasjonalt som internasjonalt. Arbeidet med å nå disse målene krever en bred tilnærming.

Telenors hovedfokus i arbeidet med samfunnsansvar i 2003 har vært å sikre et trygt og positivt arbeidsmiljø, hensynet til natur og miljø og god forretningsetikk i alle ledd. Det er avgjørende for Telenor at den enkelte medarbeider og leder tar de riktige beslutningene i møtet med etiske dilemmaer og alltid tar hensyn til konsernets omdømme i sin kontakt

med kunder, marked, myndigheter og andre interessenter. Telenor skal være en drivkraft i å skape, forenkle og bringe kommunikasjons- og innholdsløsninger til markedet. Innovasjon og forretningsutvikling rommer både det underholdende, det nyttige og det helt nødvendige. Telenor er opptatt av å vise ansvarlighet i denne utviklingen, slik at både miljømessige, sosiale og helsemessige effekter av konsernets produkter og tjenester blir tatt hensyn til. I 2003 har sikkerhet på Internett vært hovedfokus, bl.a. gjennom en omfattende sikkerhetskampanje og lansering av en ny versjon av Kid Surf som tilbyr sikker surfing for barn.

For å lykkes med vår strategi har det vært viktig for Telenor å ha et nært forhold til våre interessenter. Gjennom dialog og samarbeid har Telenor fått en forbedret innsikt i samfunnets forventninger til konsernet.

DE TRE OVERORDNEDE MÅLENE FOR SAMFUNNSANSVAR I TELENOR ER:

- Telenors kunder skal være trygge på at konsernet driver sin virksomhet på en etisk forsvarlig måte.
- Investorer som stiller krav til samfunnsansvar skal foretrekke Telenor.
- Telenors medarbeidere skal være stolte av måten konsernet ivaretar sitt samfunnsansvar på.

PLASSERINGER PÅ ETISKE INDEKSER

Telenor er på bakgrunn av resultater innen sosiale, etiske og miljømessige dimensjoner notert og godt posisjonert på prestisjefylte internasjonale indekser. Fremst av disse er Dow Jones Sustainability Indexes, FTSE4Good og Storebrand Best in Class.

"Dow Jones Sustainability Indexes" overvåker resultatene til ledende selskaper over hele verden som har definert lang-siktig bærekraft som en sentral strategi. DJSI har utstedt 51 lisenser til fondsforvaltere i 14 land.

"FTSE4Good Index Series" måler resultatene til selskaper som innfrir globalt anerkjente krav til samfunnsansvar, og legger til rette for investering i slike selskaper.

Storebrand kapitalforvaltnings "Best in Class"-merke tildeles de selskaper som rangeres høyest ut fra samfunnsansvarlige og miljømessige kriterier i hver bransje.

Kulørt kultur i Dhaka, Bangladesh.

Foto: Morten Lundal, Telenor Norge

Mine beste venner.

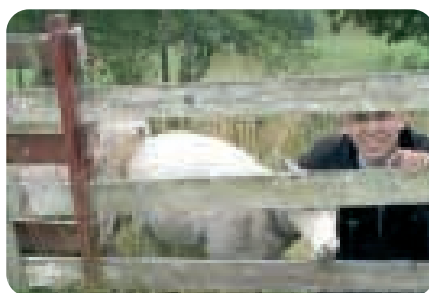

Foto: Vidar Østmo, Telenor Norge

Barn i vannlek.

Foto: Farooq Shahriyar Amin, GrameenPhone, Bangladesh

VIKTIGE HENDELSER 2003

TELENOR OPPGRADERTE OG UTVIDET KONSERNETS FORRETNINGSETISKE RETNINGSLINJER

Styret vedtok i mai 2003 nye forretningssetiske retningslinjer for hele Telenor-konsernet – også internasjonalt. Disse retningslinjene gjelder for styremedlemmer, ledere, medarbeidere og innleide i Telenor og andre som opptrer på vegne av Telenor.

De forretningssetiske retningslinjene er utarbeidet for å få alle i Telenor til å forstå og etterleve konsernets standard for god forretningspraksis og etikk. Først og fremst skal en følge de lover og regler som til enhver tid gjelder i de land hvor selskapet har virksomhet. Videre skal en alltid sørge for å representere Telenor på en etterrettelig og etisk forsvarlig måte, og gjennom dette sikre Telenors verdier og omdømme.

AVTALE OM ET INKLUDERENDE ARBEIDSLIV

I april undertegnet Telenor en samarbeidsavtale med Trygdeetaten om et mer inkluderende arbeidsliv. Utgangspunktet for avtalen er å forhindre unødig sykefravær og utstøting fra arbeidslivet. For Telenor omfatter avtalen i overkant av 10.000 heltidsansatte i Norge. Virkemidlene vil blant annet være utvidet bruk av aktiv sykemelding, bedre rutiner for oppfølging av sykemeldte, bedre tilrettelegging for arbeidstakere med redusert funksjonsevne og tiltak for å rekruttere og beholde eldre arbeidstakere.

AVTALE OM MILJØVENNLIGE BILINNKJØP

Telenor inngikk i 2003 nye rammeavtaler for anskaffelser av person- og varebiler. Rammeavtalene omfatter levering av inntil 2.400 tjeneste- og firmabiler. Utslipp fra bilparken utgjør en vesentlig del av Telenors miljøbelastning. I valget av leverandører ble det derfor lagt spesiell vekt på å redusere miljøbelastninger og senke utslipp fra bilparken.

TELENOR GÅR NYE VEIER FOR Å SPARE ENERGI

I løpet av året er det gjennomført energisparetiltak i 72 bygg med en årlig besparelse på totalt 5 millioner kWh. Det er oppnådd store gevinster selv med et begrenset investeringsnivå. Prosjektet skal fortsette ut 2004. Etter at tiltak er gjennomført for alle bygg i prosjektet, forventes en årlig energireduksjon på ca. 6 % i forhold til dagens nivå (200 GWh). Dette tilsvarer en årlig innsparing på ca. 6 millioner kroner. I tillegg styrkes kunnskap og bevissthet rundt effektiv energibruk.

Telenors miljøregnskap er et viktig element i Telenors miljøstyringssystem. Her framgår bl.a. at energibruk i Telenors virksomhet i Norge ble redusert med 6,2 % i 2003.

SAMARBEID MED REDD BARNA OM ET TRYGGERE INTERNETT FOR BARN

Telenor og Redd Barna har siden mars 2002 samarbeidet om å gjøre bruk av Internett tryggere for barn. Som et ledd i avtalen med Telenor gjennomførte Redd Barna i 2003 en rekke arrangement for å gjøre skolelever, lærere og foreldre mer bevisste på utfordringer ved Internettbruk.

SIKRERE INTERNETT

Telenor møtte nye sikkerhetsutfordringer for Internett, som virus og søppel-e-post, med en egen sikkerhetskampanje høsten 2003. Samtidig fikk alle kunder virusprogram uten tilleggs kostnader. Telenor lanserte også nye Kid Surf, et barnefilter for å gi foreldre større kontroll på barns bruk av Internett. Dette ble tilbudt kunder som en gratis tilleggstjeneste til Internett-abonnement. Nye Kid Surf er utviklet med råd fra blant annet Redd Barna.

SAMARBEID MED RØDE KORS OM Å LEGGE TIL RETTE FOR INTEGRERING AV FLYKTNINGER

I 2003 tok Telenor initiativ til å rekruttere såkalte flyktningeguidere blant sine ansatte på Fornebu. Guidene skal hjelpe flyktninger med å bli kjent med norsk kultur og væremåte. Modellen er tilrettelagt for gjensidig berikende samvær. Flyktninger og guider skal så langt det er mulig kobles ut fra alder, utdanning og felles interesser. I første omgang forplikter guidene seg til å holde kontakten ved like i en ni-måneders periode.

www.telenor.no/samfunnsansvar/

EIERSTYRING OG SELSKAPsledelse

Telenors prinsipper for eierstyring og selskapsledelse skal sikre aksjonærverdier, en sunn og god bedriftskultur og et godt omdømme. Telenor har klargjort sitt verdigrunnlag gjennom visjonen "Telenor – idéer som forenkler" i kombinasjon med kjerneverdiene handlekraftig, nyskapende og ansvarlig. I samsvar med verdigrunnlaget har selskapet utformet nye Forretningsetiske Retningslinjer.

Telenors prinsipper for eierstyring og selskapsledelse følger for en stor del av de ulike offentlige regler og retningslinjer Telenor er underlagt. Som et norsk og internasjonalt konsern er Telenor underlagt norsk lov og lovgivningen i de land hvor man driver virksomhet. Videre er Telenor som børsnotert på Oslo Børs underlagt tilhørende børsregler. Med noteringen på NASDAQ følger en plikt til å overholde verdipapir- og børslovgivning i USA, herunder Sarbanes-Oxley Act og NASDAQs egne regler.

Det samlede offentlige regelverket inneholder ved siden av mer alminnelige krav til virksomheten, en rekke regler om god eierstyring og selskapsledelse. Det vises her særlig til selskaps-, regnskaps- og børsrettslige regler og retningslinjer som inneholder krav til organisering av virksomheten, styringsprinsipper, selskapsrettslige ansvarsforhold, regnskapsrapportering og informasjon til markedet med mer.

Telenors prinsipper for eierstyring og selskapsledelse er videre inspirert av den norske, nasjonale anbefaling for god eierstyring og selskapsledelse (corporate governance) av 11. desember 2003.

I tillegg har Telenor utarbeidet interne regler for eierstyring og selskapsledelse og opprettet funksjoner for å sikre ivaretagelse av Telenors verdier og målsetninger i tråd med prinsippene for eierstyring og selskapsledelse. De interne regler er ikke ment å gi en uttømmende regulering av Telenors krav til og prinsipper for eierstyring og selskaps-

ledelse, men å utdype og supplere det gjeldende rettslige rammeverk.

Samlet gir de eksterne og interne regler og retningslinjer et solid fundament for ansvarlig styring av selskapet og for bygging av sunn og god bedriftskultur.

LIKEBEHANDLING OG FRI OMSETTELIGHET

Alle aksjonærer i Telenor har samme status ved at selskapet kun har en aksjeklasse. Telenor praktiserer prinsippet om likebehandling av alle aksjonærer strengt. Dette gir seg også utslag i at Telenors kjøp av egne aksjer skjer over børs. Telenors aksjer er fritt omsettelige uten omsetningsbegrensninger i form av styresamtykke, eierbegrensninger eller liknende.

SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTTE

Telenor målsetning er å skape verdier for eierne. Selskapet har kontinuerlig fokus på at egenkapitalen skal være tilpasset virksomhetens målsetning, strategi og risikoprofil. Styrtet egenkapital og kontantstrøm den senere tid har gjort det mulig for Telenor å legge til rette for overføring av verdier til eierne i form av økt utbytte og tilbakekjøp av aksjer. I 2003 ga generalforsamlingen fullmakt til styret for tilbakekjøp av aksjer samt en emisjonsfullmakt for et tidsrom frem til generalforsamlingen i mai 2004.

GENERALFORSAMLING

Aksjeeierne utøver den øverste myndigheten i selskapet gjennom generalforsamlingen. Av norsk lov følger at bestemte saker skal behandles og avgjøres av generalforsam-

lingen, herunder blant annet godkjenning av årsregnskap, årsberetning, utdeling av utbytte, valg av revisor og fastsettelse av revisors godtgjørelse.

Telenor legger forholdene til rette for at flest mulig aksjonær skal kunne delta på generalforsamlingen. Aksjonærene får tilsendt saksdokumenter til generalforsamlingen minimum to uker før generalforsamlingen holdes. Påmeldingsfrist er tre dager før generalforsamling. Aksjeeiere som ikke selv kan delta, kan stemme ved bruk av fullmakt.

BEDRIFTSFORSAMLING OG STYRE, SAMMENSETNING OG UAVHENGIGHET

I henhold til norsk lov har selskapet bedriftsforsamling, som er et særnorsk organ, og styre.

Bedriftsforsamlingen er i hovedsak et tilsynsorgan som skal føre tilsyn med styrets forvaltning av selskapets anliggender. På avgrensede, men viktige områder har bedriftsforsamlingen videre avgjørelsesmyndighet.

Nærmere bestemmelser om sammensetningen av bedriftsforsamling og styre er fastsatt av generalforsamlingen og inntatt i selskapets vedtekter.

Bedriftsforsamlingen har til sammen femten medlemmer som er valgt for en periode på to år. Blant disse er ti medlemmer med varamedlemmer valgt av aksjonærene og fem medlemmer med varamedlemmer valgt av og blant de ansatte.

Oppmerksomhet ovenfra.

Foto: Jorunn Renee Olsen, Telenor, Norge

Styret har til sammen ti medlemmer som er valgt for en periode på to år. Blant disse er syv medlemmer aksjonærvalgte og tre medlemmer valgt av og blant de ansatte. Telenors daglige leder er ikke medlem av styret.

Bedriftsforsamling og styre er søkt sammensatt slik at hensynet til bred representasjon av Telenors aksjonærer er ivaretatt. Ved sammensetningen av Telenors bedriftsforsamling og styre er det også lagt vekt på hensynet til ivaretagelse av Telenors behov for kompetanse, kapasitet og balanserte beslutninger. I bedriftsforsamlingen er seks av femten medlemmer kvinner. I styret er fire av ti styremedlemmer kvinner.

De aksjonærvalgte medlemmer både i bedriftsforsamlingen og styret er uavhengige av selskapets daglige ledelse. For øvrig er det slik at de aksjonærvalgte medlemmene a) ikke mottar annen godtgjørelse fra selskapet enn honorar som bedriftsforsamlingsmedlem, styrehonorar eller honorar for å sitte i et av styrets underutvalg, b) ikke har vært ansatt i selskapet de seneste år og c) ikke har resultatavhengig honorar eller opsjoner i selskapet.

Ved valg av aksjonærvalgte medlemmer legges det vekt på at den aktuelle kandidat ikke skal ha kryssrelasjoner med andre medlemmer eller daglig leder, nære familieband til daglig leder eller ha eller representere vesentlige forretningsmessige relasjoner med selskapet. Videre søkes forholdene ved valg av aksjonærvalgte medlemmer også

Se hva jeg fant! Taj Mahal, India.

Foto: Anwar Hossain, GrameenPhone, Bangladesh

tilrettelagt slik at aksjonærvalgte medlemmer i det alt vesentlige skal være uavhengige av selskapets hovedaksjonær.

For det tilfelle at det skulle oppstå inhabilitet eller inhabilitetsliknende situasjoner, vil selskapets bestemmelser om inhabilitet og interessekonflikt få anvendelse.

Selskapet gir ikke lån til styre eller konsernledelse.

VALGKOMITÉ

Det følger ikke av norsk lov at selskapet skal ha en valgkomité, men valgkomité er opprettet i henhold til vedtak i generalforsamlingen. Nærmere bestemmelser om valgkomiteen er inntatt i vedtektene.

Valgkomiteen består av fire medlemmer som skal være aksjeeiere eller representanter for aksjeeiere. Bedriftsforsamlingens leder er fast medlem og leder av valgkomiteen. To medlemmer velges av generalforsamlingen, og ett medlem velges av og blant bedriftsforsamlingens aksjonærvalgte medlemmer og varamedlemmer. Valgperioden er to år.

Ved sammensetningen av valgkomiteen tas det blant annet hensyn til at brede aksjonærinteresser skal være representert og til behovet for uavhengighet i forhold til daglig ledelse og dem som velges.

Valgkomiteen arbeider i henhold til instruks som er vedtatt av bedriftsforsamlingens aksjonærvalgte medlemmer etter forslag fra styrets aksjonærvalgte medlemmer.

Julelunsj i Aalborg, Danmark.

Foto: Maria Louise Lee Moustén, Sonofon, Danmark

Valgkomiteen avgir innstilling til generalforsamlingen om valg av aksjonærvalgte medlemmer og varamedlemmer til bedriftsforsamlingen. Valgkomiteen avgir også innstilling til bedriftsforsamlingen om valg av aksjonærvalgte medlemmer til styret. Valgkomiteen fremmer forslag til styreleder.

Styrets evalueringsrapport for 2003 er behandlet særskilt av valgkomiteen.

STYRETS ARBEID

I henhold til norsk lov er styret ansvarlig for forvaltningen av selskapet og skal sørge for en forsvarlig organisering av virksomheten, herunder føre tilsyn med den daglige ledelse. I tillegg til lovbestemte krav arbeider styret i henhold til styreinstruks for Telenor ASA.

Styreinstruksen fastsetter regler for saksforberedelse, fortrolighet og taushetsplikt, habilitet, ansvar for å etablere et kontrollsystem som sikrer at virksomheten drives i samsvar med selskapets verdigrunnlag, etiske retningslinjer og allment aksepterte prinsipper for god styring og kontroll av virksomheten i selskapet ('corporate governance'), informasjon om bruk av styrekomiteer og evaluering av styrets virksomhet og kompetanse.

I overensstemmelse med styreinstruksen sørger styret for i nødvendig utstrekning å vedta strategier, forretningsplaner og budsjetter for selskapet. Videre påser styret at selskapet har en god ledelse med klar intern ansvars- og oppgavedeling.

Stolte telekomtradisjoner i London.

Foto: Vidar Østmo, Telenor, Norge

Gnistrende følelser.

Foto: Báalazs Illés, Pannon GSM, Ungarn

Ung fiskelykke ved Aalborg, Danmark.

Foto: Niels Mikkelsen, Sonofon, Danmark

Styret kan velge å forberede saker i styrekomiteer nedsatt for behandling av bestemte saker. To slike styrekomiteer er opprettet.

Telenor har en kompensasjonskomité som består av tre aksjonærvalgte styremedlemmer. Styrets leder er komiteens leder. Styrets nestleder er også medlem i komiteen. Komiteens tredje medlem velges av styret blant de aksjonærvalgte styremedlemmene for en periode på to år. Komiteen møtes ved behov og normalt to ganger i året. På oppdrag fra styret vurderer komiteen den samlede belønning for daglig leder samt policy for lederavlønning.

Telenor etablerte en revisjonskomité i 2003. Komiteen består av to medlemmer fra styret. Ett av medlemmene er vurdert av styret til å oppfylle kravene til å være en finansiell ekspert i henhold til de amerikanske krav. Revisjonskomiteen møtes minst tre ganger i året, og skal identifisere, forstå og vurdere operasjonelle og finansielle risiki. Dette omfatter en grundig vurdering av selskapets finansielle rapportering, revisjonsmessige forhold og etablerte prosedyrer for forhåndsgodkjenning av revisors honorar samt behandle klager fra ansatte på regnskap, kontroll og revisjonsforhold.

Komiteene har ingen selvstendig beslutningsmyndighet med unntak av det som tildeles komiteene av styret særskilt.

KONSERNSJEFEN

Konsernsjefen forestår daglig ledelse av virksomheten i Telenor ASA og Telenor-konsernet, med ansvar for at selskapet og konsernet blir organisert, drevet og videreutviklet i samsvar med lov, vedtekter og vedtak truffet av styre, bedriftsforsamling og generalforsamling.

Styret har vedtatt instruks for daglig leder. Instruksen dekker blant annet ledelse av Telenor-konsernet, forvaltning av eierinteresser, daglig leders fullmakter, daglig leders fremleggelse av saker til beslutning til styret og daglig leders rapporteringsplikt til styret.

I medhold av instruks for daglig leder er det gitt retningslinjer for fullmaktsutøvelse i Telenor-konsernet.

Som en del av daglig ledelse og drift av selskapet vil konsernsjefen være eierrepresentant i datterselskaper såfremt det ikke dreier seg om forhold av en slik karakter at det må behandles på styre-, bedriftsforsamlings- eller generalforsamlingsnivå.

Ved valg av styre i datterselskaper skal oppnevning av styre og styrets arbeid skje i henhold til Telenors prinsipper for eierstyring og selskapsledelse. Standard styreinstruks for norske datterselskaper i Telenor-konsernet ble vedtatt i 2003. Styring av og kulturbygging i utenlandske datterselskaper skjer i form av prinsipper som er nedfelt under fellesbenevnelsen "The Mobile Way".

KONSERNLEDELSEN

Konsernledelsen er sammensatt av lederne for de viktigste forretningsenheter og -funksjoner i Telenor. Forhold som er av viktig strategisk, økonomisk eller prinsipiell betydning for selskapet behandles i konsernledelsens ukentlige møter. Dette gjelder forberedelse av saker for styre, bedriftsforsamling og generalforsamling, strategi, løpende oppfølging av virksomheten, koordinering mellom selskapets øverste ledere mv.

STYRINGSMODELL

Telenor har etablert en styringsmodell hvor man setter mål og følger opp resultater på en systematisk måte. Dette gjelder en rekke finansielle størrelser som driftsresultat, kapi-

talavkastning og kontantstrøm, og det gjelder en rekke ikke-finansielle størrelser knyttet til Telenors posisjon i markedet, nyskaps-evne, interne rutiner og arbeidsgiverrolle. Disse forhold følges opp i Business Review, styremøter og gjennom selskapets incentivsystem.

REGNSKAPSFØRING OG RAPPORTERING

I henhold til norsk lov gjelder strenge krav til regnskapsføring og rapportering. Telenor er i tillegg underlagt ytterligere krav til regnskapsføring og rapportering etter amerikanske regler.

Utarbeidelse av kvartalsrapport, årsrapport og 20-F skjer i henhold til norske og amerikanske regnskapsregler og regnskapsprinsipper. Det er etablert rutiner for å sikre at informasjonen er fullstendig og korrekt. I tillegg til disse rutinene gjennomføres Business Review og Financial Review.

Business Review er konsernets interne kvartalsvise resultatoppfølging i tillegg til oppfølgingen i styrene for forretningsenhetene. Formålet er strategisk kontroll og oppfølging av resultater basert på de til enhver tid gjeldende strategiske mål og verdidrivere.

Som supplement til Business Review avholdes Financial Review med hvert enkelt av konsernets forretningsområder. Formålet er å analysere den økonomiske og finansielle situasjonen som et underlag for ekstern rapportering og analytikerpresentasjoner.

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Risikostyring og internkontroll er ett av flere temaer som inngår i selskapets 20-F rapportering til Securities Exchange Commission under amerikansk lovgivning.

I forbindelse med den årlige rapporteringen til SEC (20-F) avgir Telenors CEO og CFO en

omfattende personlig erklæring ("certification") på kvaliteten av informasjonen i 20-F og at kontrollprosedyrene har fungert gjennom året.

Disclosure Committee understøtter selskapets arbeid med å oppfylle kravene til finansiell rapportering. Komiteen gir retningslinjer for rapportering, følger opp og bidrar til å sikre etterlevelse av disse kravene. Komiteen ledes av CFO, og er for øvrig sammensatt av personer med relevant kompetanse.

Compliance Officer bidrar til å sikre at selskapet opptre i overensstemmelse med lover, regler og rettslig bindende pålegg gitt av offentlige myndigheter, og at opptreden internt i organisasjonen ikke bryter med interne regler og retningslinjer. Compliance Officer rapporterer til konsernsjefen.

Investeringskomiteen bidrar til å kvalitetssikre selskapets investeringer inklusive kjøp og salg av virksomheter. Investeringer over en viss størrelsesorden skal behandles av investeringskomiteen før beslutning tas, og skal også tilbake til investeringskomiteen for gjennomføring av etterkalkyle. Komiteen har en rådgivende funksjon for konsernledelsen, ledes av CFO og er sammensatt av personer med relevant kompetanse for øvrig. Selskapet har utarbeidet en policy for hvilke investeringskriterier som skal benyttes i saksbehandlingen.

For å sikre overordnet styring og kontroll innenfor det finansielle området har selskapet etablert en sentral finansfunksjon, Telenor Finans. Telenor Finans arbeider etter retningslinjene i Telenors finanspolicy, som fastsetter regler for konsernets kapitalstruktur, gjeldsstruktur, overskuddslikviditet og motpartsrisiko, samt kapitalstruktur og

finansiering av datterselskaper og finansielle investeringer.

Konsernrevisjon bidrar til å sikre god risikostyring og følger gjennom stikkprøver opp styring og kontroll generelt, herunder etterlevelse av interne styringsdirektiver. Konsernrevisor rapporterer til daglig leder, og i enkelte tilfeller til Revisjonskomiteen og styret.

Med utgangspunkt i Telenors verdigrunnlag og Forretningssetiske Retningslinjer, skal Etisk Råd bidra til å sikre høy etisk bevissthet i Telenor. Rådet er et uavhengig forum som kan ta forhold knyttet til etikk og omdømme opp til drøftelse. Rådet har ikke beslutningsmyndighet, men gir anbefaling til Telenors ledelse. Rådet ledes av konsernsjefen og er for øvrig sammensatt slik at holdninger fra ulike deler av virksomheten reflekteres.

GODTGJØRELSE TIL BEDRIFTSFORSAMLING, STYRE OG VALGKOMITE

Bedriftsforsamlingens godtgjørelse fastsettes av generalforsamlingen. Godtgjørelse til styremedlemmer som er valgt av bedriftsforsamlingen fastsettes av denne. Valgkomiteens godtgjørelse fastsettes av bedriftsforsamlingens aksjonærvalgte medlemmer. Til grunn for samtlige godtgjørelser ligger bedriftsforsamlingens, styrets og valgkomiteens ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet.

REVISOR

I henhold til norske og amerikanske regler er Telenor underlagt strenge krav til revisjon. Revisor er underlagt strenge begrensninger i hvilke oppdrag vedkommende kan påta seg. Oppdrag ut over revisjonen krever forhåndsgodkjenning fra Revisjonskomiteen. Det er videre krav om partnerrotasjon og forbud mot at revisor ansettes i selskapet i

en periode på ett år etter at vedkommende har hatt revisjonsoppdrag for selskapet.

Revisor gir årlig skriftlig bekreftelse til styret på at revisor oppfyller en rekke krav, herunder fastsatte uavhengighets- og objektivitetskrav.

Selskapets revisor foreta hovedtrekkene i en plan for gjennomføring av revisjonsarbeidet for Revisjonskomiteen høsten 2003. Revisor deltar i møter i Revisjonskomiteen og i styremøter som behandler årsregnskapet. I tillegg har styret møte med revisor minst en gang per år og gjennomgår da rapport om revisors syn på selskapets regnskapsprinsipper, risikoområder, interne kontrollrutiner osv.

Det redegjøres for revisors godtgjørelse fordelt på lovpliktig revisjon og annen godtgjørelse i den ordinære generalforsamlingen.

KONSERNLEDELSE

Telenors konsernledelse består av åtte medlemmer: Konsernsjef, CFO, CTO samt leder av forretningsområdene og markedsområdene.

JON FREDRIK BAKSAAS

har vært konsernsjef fra 21. juni 2002. Han begynte i Telenor i 1989 og var visekonsernsjef fra 1997. Baksaaas har innehatt stillinger som finansdirektør, viseadministrerende direktør og administrerende direktør i TBK AS. Før han begynte i Telenor, arbeidet Baksaaas innen finans i Aker AS, Stolt-Nielsen Seaway og Det norske Veritas. Han er styremedlem i Svenska Handelsbanken AB. Baksaaas er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole, Bergen og har tilleggsutdanning fra IMD, Lausanne.

ARVE JOHANSEN

har vært visekonsernsjef siden 1999 og administrerende direktør i Telenor Mobile fra 2000. Han begynte i Telenor i 1989 og har innehatt flere stillinger, bl.a. som administrerende direktør i Telenor International AS. Før han begynte i Telenor arbeidet Johansen som viseadministrerende direktør i EB Telecom, som forskningsingeniør ved Norges Tekniske Høyskole samt hos ELAB. Johansen er utdannet sivilingeniør innen elektronikk (telekommunikasjon) fra Norges Tekniske Høyskole, Trondheim, og har deltatt i Program for Management Development ved Harvard Business School, Harvard.

TORSTEIN MOLAND

begynte i Telenor som konserndirektør med ansvar for finans og økonomi (CFO) i 1997. Han har vært visekonsernsjef siden 2000. Forut for sin tiltredelse var Moland sentralbanksjef, og før det bl.a. konserndirektør i Norske Skog. Tidligere arbeidet han i Finansdepartementet med økonomisk politikk. Moland har i tillegg vært statssekretær ved Statsministerens kontor. Moland er utdannet sosialøkonom fra Universitetet i Oslo med tilleggsutdanning fra Massachusetts Institute of Technology.

Fra venstre: Morten Karlsen Sørby, Jan Edvard Thygesen, Åsmund Løset, Jon Fredrik Baksaaas, Torstein Moland, Berit Svendsen, Stig Eide Sivertsen, Arve Johansen.

Bildet av konsernledelsen er tatt med mobilkamera.

Åsmund Løset tar bilde av Torstein Moland.

Arve Johansen, Stig Eide Sivertsen og Jon Fredrik Baksaas fotografert av Torstein Moland

Stig Eide Sivertsen tar bilde av Morten Karlsen Sørby, Berit Svendsen og Jan Edvard Thygesen.

BERIT SVENDSEN

har vært konserndirektør for teknologi (CTO) fra 2000. Hun begynte i Telenor i 1988, og har innehatt forskjellige stillinger, senest som prosjektdirektør for FMC (fast-mobil-konvergens) og som divisjonsdirektør for datatjenester, til hun ble utnevnt til konserndirektør og CTO i 2000. Svendsen har en Master of Science in Electrical Engineering fra Norges Tekniske Naturvitenskapelige Universitet og en Master of Technology Management fra Norges Handelshøyskole, Bergen og Massachusetts Institute of Technology.

JAN EDVARD THYGESEN

har vært konserndirektør og administrerende direktør i Telenor Networks Services AS siden 1998. Fra 6. januar 2004 er han konserndirektør og administrerende direktør i Nordic Mobile. Han begynte i Telenor i 1979, og har innehatt forskjellige stillinger, bl.a. som viseadministrerende direktør i Telenor Mobil, administrerende direktør i Telenor Invest AS, viseadministrerende direktør i Telenor Bedrift AS og administrerende direktør i Telenor Nett AS. Han har tidligere også vært administrerende direktør i ESAT Digifone. Thygesen er utdannet sivilingeniør innen elektronikk og telekommunikasjon fra Norges Tekniske Høyskole, Trondheim.

ÅSMUND LØSET

er konserndirektør og administrerende direktør i Telenor Networks fra 6. januar 2004. Han begynte i 1996 som viseadministrerende direktør i Telenor Nett og kom fra stillingen som direktør for fellestjenester i Uni Storebrand, med ansvar for blant annet IT, økonomi og juridiske tjenester. I Telenor har Løset blant annet hatt ansvaret for Telenors børsintroduksjon, for Telenors effektiviserings-program Delta4 og har i 2003 vært nestleder i Telenor Networks. Løset er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole, Bergen.

MORTEN KARLSEN SØRBY

har vært konserndirektør og administrerende direktør i Telenor Norge fra 1. januar 2003. Han begynte i Telenor i 1993, og har innehatt en rekke ulike stillinger i konsernet, bl.a. som viseadministrerende direktør i Telenor Mobile, økonomidirektør og administrerende direktør i Telenor International. Han har tidligere arbeidet i Arthur Andersen & Co, Oslo primært med IT, telekom og media. Sørby er utdannet siviløkonom og statsautorisert revisor, med tilleggsutdanning fra IMD, Lausanne.

STIG EIDE SIVERTSEN

er konserndirektør og administrerende direktør i Telenor Broadcast. Han begynte i Telenor i 1997 som økonomi- og finansdirektør i Telenor Link AS. Han har tidligere vært administrerende direktør i Nettavisen, finansdirektør i Petroleum Geo-Services ASA og Schibsted ASA. Sivertsen har studert jus ved Universitetet i Bergen og har en MBA-grad fra Durham University.

MOBILE

Mobilselskapene bidro i 2003 med 42 prosent av Telenors eksterne driftsinntekter. Mobile utgjør Telenors hovedsatsing for videre vekst. Videre utvikling av mobilvirksomheten er sentralt i konsernets posisjonering som internasjonal aktør i telekombransjen.

Foto: Ong Chau Hsi, DiGi, Malaysia

INTRODUKSJON

Mobile hadde pr. 31. desember 2003 eierinteresser i 12 mobilselskaper i 12 land og er Telenors forretningsområde for utvikling og drift av mobile tjenester innen tale, data, Internett, innholdstjenester og elektronisk handel for et norsk, nordisk og internasjonalt marked. Seks av selskapene ble konsolidert i Telenors regnskaper pr. 31. desember 2003, mens Sonofon ble konsolidert fra 12. februar 2004. Fire selskaper i mobilporteføljen er tilknyttede selskaper. Telenors finansielle eierandel i Cosmote ble avhendet 26. februar 2004. Den internasjonale satsingen er geografisk konsentrert i utvalgte land i Europa og Sørøst-Asia.

I 2003 konkretiserte og la Mobile vekt bak strategien kalt "The Mobile Way" der formålet er å legge større vekt på synergiuttak mellom mobilselskapene samt å fremme økt industrialisering.

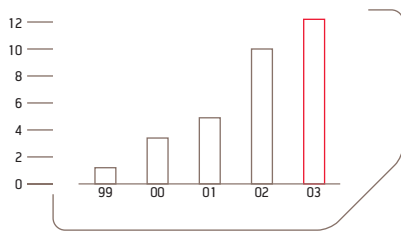
KONSOLIDERTE DATTERSELSKAP

Telenor Mobil AS er Norges ledende leverandør av mobile tjenester. Selskapet leverer tjenester til både privat- og bedriftsmarkedet, med et spenn fra tekst- og bildemeldinger til mobile hussentralløsninger. Telenor Mobil lanserte lyd- og bildemeldinger (MMS) i 2002, og satser i tillegg sterkt på mobilt Internett, MobilHandel og mobile datatjenester. Når Telenor Mobil åpner tredje generasjons mobilnett (UMTS) for kommersiell bruk, vil dagens tjenester bli flere, raskere og mer avanserte.

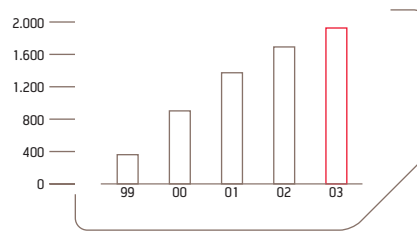
Nysgjerrig på ny teknologi.

Telenor Mobil ble etablert i 1993, og leverer tjenester innen både GSM- og NMT-nett. NMT 450-nettet er i drift ut 2004. GSM dekker 99,2 prosent av befolkningen der de bor, og dekningen utvides stadig.

Pannon GSM, Ungarn ble etablert i 1993, og er den nest største av tre mobiloperatører i Ungarn. Telenor var med på å etablere selskapet, og Pannon ble heleid av Telenor etter at en eierpost på 74,22 % ble overtatt i februar 2002. Pannon begynte kommersiell drift av sitt GSM 900-nett i 1994, og åpnet et GSM 1800-nett tidlig i 2001; GPRS ble lansert i 2001, som den første i landet med nasjonal dekning. Selskapet planlegger å delta i auksjonering av UMTS-lisens hvis forholdene ligger til rette. Penetrasjonen

Mobilabonnement utenfor Norge 1999–2003 (basert på Telenors eierandel i millioner)

SMS og innholdsmeldinger i Norge 1999–2003 (millioner)

Nøkkeltall Mobile 2001–2003

(Beløp i millioner kroner)	2003	2002	2001
Driftsinntekter	23.810	20.346	12.558
EBITDA	9.567	7.482	4.067
Driftsresultat	5.224	1.414	2.495
Resultat tilknyttede selskaper	1.639	(2.030)	9.677
Investeringer	3.762	12.625	7.211
Årsverk	6.924	6.551	4.217

Vi åpner ny butikk i dag!

Foto: Patricia Brinkbo, Sonofon, Danmark

Min ukrainske bryllupsdans.

Foto: Oksana Vitchenko, Kyivstar, Ukraina

Selvportrett i speil på kostymeball.

Foto: Finn-Gunnar Frostad, Telenor, Norway

i Ungarn var ved utgangen av 2003 79 %. Pannon har i løpet av samme år hatt en solid vekst i bedriftssegmentet, samt en solid økning i faste abonnement. Selskapet lanserte ungdomsabonnementet djuice i november 2003. Pannon var det første selskapet i Europa som gjennomførte en EDGE samtale i 2003. Nummerportabilitet for mobil er vedtatt innført i det ungarske markedet i løpet 2004.

DiGi.Com Berhad, Malaysia ble etablert i 1995, og er en av tre mobiloperatører i Malaysia. Telenor gikk inn på eiersiden i 1999, og hadde pr. 31. desember 2003 en eierandel på 61,0 %. DiGi.Com er fra 1997 notert på børsen i Kuala Lumpur. Selskapet opererer et GSM 1800-nett, og lanserte i

2002 GPRS. DiGi.Com retter seg særlig mot ungdomssegmentet. DiGi.Com tok i 2002 en strategisk beslutning om å ikke søke UMTS-lisens og tar sikte på å tilby kundene 3G-aksess gjennom samarbeid med andre nettoperatører. Gjennom 2003 har den malaysiske mobilindustrien gjennomgått flere konsolideringer og oppkjøp, hvilket har redusert antall aktører fra fem til tre. DiGi.com økte markedsandelen sin i 2003.

Kyivstar GSM, Ukraina ble etablert i 1997. Telenor gikk inn på eiersiden i 1998, og hadde pr. 31. desember 2003 en eierandel på 55,35 %. Selskapet driver et landsdekkende GSM 900-nett og et GSM 1800-nett. Fra september 2003 fikk et tillegg til telekommunikasjonsloven av 1995 virkning, hvil-

ket hindrer operatører å belaste egne abonnement for innkommende samtaler. Dette har bidratt til økt bruk og økt kundetilgang. Selv med en vekst i antall abonnement på 64 % fra 2002, samt økt andel kontantkortabonnement, klarte Kyivstar som følge av økt gjennomsnittlig bruk pr. abonnement å øke ARPU i løpet av 2003. Penetrasjonen i Ukraina økte i samme periode fra 8 % til 14 %.

GrameenPhone Ltd., Bangladesh ble etablert i 1997, og er den største av fire mobiloperatører i Bangladesh. Telenor gikk inn i selskapet i 1997, og hadde pr. 31. desember 2003 en eierandel på 51,0 %. GrameenPhone lanserte sitt GSM 900-nett i 1997, og selskapet er det eneste i Bangladesh med landsdekkende tjenester. GrameenPhone

Velkommen til DTAC. Thailand.

Foto: Morten Lundal, Telenor, Norge

På utflukt med jobben.

Foto: Róbert Tóth, Pannon GSM, Ungarn

Nært vennskap på Balaton-sjøen. Ungarn.

Foto: Balazs Illes, Pannon GSM, Ungarn

har bygd ut et nettverk på landsbygda, bl.a. gjennom et eget Village Phone Program. Selskapet passerte i 2003 en million abonnement.

Telenor Mobile Sverige ble som tjenesteleverandør etablert gjennom merkenavnet djuice.se i 2001 gjennom en avtale med Europolitan AB (Vodafone SE). I 2002 inngikk Telenor en MVNO-avtale med Tele2. Avtalen gir Telenor mulighet til å tilby GSM- og UMTS-tjenester gjennom Tele2s nettverk i Sverige. djuice ble relansert gjennom denne MVNO-avtalen i første kvartal 2003. djuice har et rent web-basert salgsutløp, og tilbyr både kontantkort og abonnement gjennom sin Internett-side. Telenor Mobile i Sverige tilbyr sine forretningskunder en kombinert mobil-/fastnett-løsning via Telenor AB i Sverige. Telenor Mobile Sverige ble integrert i Nordic Mobile 6. januar 2004.

TILKNYTTEDE SELSKAPER OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Sonofon Holding A/S, Danmark ble etablert i 1991, og er den nest største av fire mobiloperatører i Danmark. Telenor gikk inn på eiersiden i 2000, med en eierandel på 53,5 %. I desember 2003 inngikk Telenor avtale om kjøp av de resterende 46,5 % av aksjene. Sonofon driver GSM 900- og 1800-nett; GPRS ble lansert i 2000, bredbånd via Fixed Wireless Access i 2001 – og introduserte MMS i 2002. Selskapet lanserte i 2003 et webbaseret produkt "Selvhenter" for å møte konkurransen fra bl.a. Telmore. Selskapet ble konsolidert som datterselskap fra 12. februar 2004. Sonofon ble integrert i Nordic Mobile fra 6. januar 2004.

VimpelCom, Russland ble etablert i 1992 og er Russlands nest største mobiloperatør, og markedsleder i Moskva-regionen. Telenor gikk inn på eiersiden i 1999, og hadde pr. 31. desember 2003 en eierandel på 28,98 %. Selskapet er notert på New York Stock Exchange. VimpelCom opererer et D-AMPS-

nett i tillegg til GSM-900- og 1800-nett; GPRS ble lansert i 2001. Selskapets operasjoner utenfor Moskva regionen styres gjennom datterselskapet VimpelCom-Region. På ekstraordinær generalforsamling i oktober 2003 ble det vedtatt fusjon mellom VimpelCom og datterselskapet VimpelCom-Region. Telenor vil etter fusjonen ha en eierandel på 29,9 % i VimpelCom. Ved utgangen av 2003 hadde VimpelCom lisenser som dekker 92 prosent av befolkningen i Russland. I februar 2004 hadde selskapet operasjoner i 55 regioner fra Østersjøen til Sibir.

Total Access Communication Company PCL (DTAC), Thailand ble etablert i 1989, og er Thailands nest største mobiloperatør. Telenor gikk inn på eiersiden i 2000, og hadde pr. 31. desember 2003 en samlet direkte og indirekte eierandel på 40,3 %, fordelt på 29,90 % i DTAC og en indirekte eierandel gjennom 24,9 % i dets tidligere morselskap, United Communication Industry PCL (UCOM). DTAC er notert på Singapore-børsen, UCOM på Thailand-børsen.

DTAC opererer en AMPS 800- og GSM 1800-tjeneste; GPRS ble lansert i 2002. I 2003 posisjonerte selskapet seg som det mest innovative mobilselskap i Thailand.

ONE, Østerrike (tidligere Connect Austria) ble etablert i 1997, og er den tredje største av fire mobiloperatører i Østerrike. Telenor gikk inn på eiersiden i 1997, og hadde pr. 31. desember 2003 en eierandel på 17,45 %. One har et landsdekkende GSM 1800-nett, og tilbyr Internett og fastlinjeløsninger. GPRS ble lansert i 2002. Selskapet ble i 2000 tildelt UMTS-lisens etter auksjon.

ProMonte GSM, Montenegro ble etablert i 1996, og er Montenegros første mobiloperatør. Telenor kom inn på eiersiden i 1996, og hadde pr. 31. desember 2003 en indirekte eierandel på 44,1 % – gjennom selskapet ETL Luxembourg.

ÅRET 2003

Mobile konkretiserte og befestet strategien kalt The Mobile Way, med vekt på å feste et enda sterkere grep på selskapsutviklingen gjennom industrialisering og synergiuttak. I tillegg står investeringsstrategien fast, nemlig å kjøpe seg opp i de selskap der det er attraktivt og mulig å oppnå kontroll – og selge seg ut av de selskap der det ikke er attraktivt eller mulig å oppnå kontroll. Dersom forholdene ligger til rette vil det også kunne være aktuelt med "greenfields" i områder som geografisk er nær områder Mobile allerede er til stede i.

Aksjene i Cosmote avhendet i 2003 ble solgt for om lag 2,1 milliarder kroner, noe som ga Telenor en gevinst før skatt på 1,5 milliarder kroner. Aksjer i Cosmote avhendet i 2004 ble solgt for om lag 3,1 milliarder kroner, og vil gi en gevinst før skatt på om lag 2,6 milliarder kroner.

Fokus i 2003 og inn i 2004 har vært og vil være å gjennomføre ARPU-økende tiltak fremfor å lete etter nye banebrytende tekniske innovasjoner.

Mobile ble 18. februar 2004 av GSM Association (GSMA) rangert som verdens 12. største GSM-operatør, og dermed fikk visekonsernsjef Arve Johansen plass i styret til GSMA.

Telenor Mobil og Pannon GSM etablerte 1. oktober sammen med syv andre mobiloperatører en europeisk mobilallianse hvor også vårt tilknyttede selskap One er medlem. Den nye alliansen dekker i første omgang de enkelte selskaperens områder i Europa. Alliansen har som mål å være raskt ute med nye, innovative produkter og tjenester på tvers av landegrensene, og vil også søke å samarbeide på områder som bl.a. teknologi og salg. Sonofon ble 1. april 2004 innlemmet i alliansen.

I Ukraina fikk fra september 2003 et tillegg til telekommunikasjonsloven virkning, hvilket forbyr operatører å belaste egne abonnement for innkommende samtaler. Som følge av dette, økte både antall abonnement og bruk pr. abonnement i Kyivstar.

Young at heart-abonnementet djuice ble lansert i tre land i 2003, først i Telenor Mobil i Norge så i Telenor Mobile i Sverige, og til sist Pannon GSM i Ungarn.

Det ble i 2003 lagt betydelig arbeid i å håndtere den store kundetilveksten, ikke minst gjennom å sikre kvaliteten i nettverkene.

I desember inngikk Telenor avtale med BellSouth om å overta den resterende eierandel på 46,5 prosent i det danske

mobilselskapet Sonofon mot et vederlag på DKK 3.050 millioner. Transaksjonen ble gjennomført 12. februar 2004. Nordic Mobile ble etablert 6. januar 2004 for å ta et helhetlig grep om Telenors nordiske mobilsatsing med hensyn til tjenestetilbud og for å ta ut synergieffekt.

VERDISKAPING

Telenor styrket gjennom 2003 sin posisjon som mobiloperatør, særlig gjennom fortsatt vekst i det internasjonale markedet. Samlet abonnemestall i Telenors portefølje av mobilselskap var ved utgangen av 2003 på 34,8 millioner; mot 25,2 millioner året før – på 100 prosentbasis. Antall abonnemest i konsoliderte selskaper var 11,4 millioner, mens pro rata-antallet var på 15,5 millioner abonnemest. Kyivstar hadde en sterk økning og passerte i fjor tre millioner abonnemest.

Telenor fortsatte i 2003 arbeidet med å videreutvikle mobilselskapene. I strategien The Mobile Way inngår også å maksimere kontantstrømmen i modne markeder, sikre organisk vekst i øvrige markeder, søke å vinne kontroll over selskaper eller trekke seg ut av dem – og til sist evaluere nye vekstmuligheter. Under mottoet "10 Cents a day" søker Telenor å øke ARPU i mobilselskapene. Dette innebærer at dersom hver kunde sender to tekstmeldinger ekstra om dagen, tar en ekstra samtale, sender to ekstra bilder pr. uke, laster ned et ekstra Java-spill, eller browser igjennom en ekstra nyhet pr. dag – økes ARPU dramatisk. Det er altså ikke gjennom de banebrytende tekniske innovasjoner Telenor ser for seg at veksten skal sikres.

FIXED

Fastnettvirksomheten bidro i 2003 med 35 prosent av Telenors eksterne driftsinntekter. Stabile inntekter, reduserte kostnader og moderate investeringer ga i 2003 en solid kontantstrøm. Inntektene fra telefoni er svakt synkende, men ble kompensert med økte inntekter fra ADSL og grossistsalg. Virksomheten i Sverige viser vekst.

Foto: Beate Brun, Telenor, Norge

Barbeinte bestevenner i Sandefjord. Norge.

INTRODUKSJON

Telenor har fastnettvirksomhet i Norge, Sverige, Tsjekkia og Slovakia. Virksomheten i Russland utøves gjennom et tilknyttet selskap. Norge utgjør imidlertid tyngdepunktet i virksomheten og står for rundt 90 % av driftsinntektene innen forretningsområdet Fixed.

Gjennom Fixed Norge er Telenor den ledende leverandør av fastnettjenester i det norske markedet. Bedrifts- og privatmarkedet tilbys kommunikasjonsløsninger innen analog og digital telefoni (ISDN), ADSL, internett-aksess, datatjenester, verdikjende tjenester og leide linjer. Til operatører og tjenesteleverandører i grossistmarkedet leveres et vidt spekter av tjenester; fra tilgang til

basis infrastruktur til mer fullverdige nettjenester som videresalg telefoni. Internasjonalt tilbys løsninger som direkte oppringning og kapasitet. Fixed Sverige består av Telenor AB/Utfors, som dekker bedriftsmarkedet med telefoni- og datatjenester. Grossistmarkedet tilbys telefoni, ADSL og IP-baserte tjenester. Fixed Sverige har også en eierandel på 37,5 % i Glocalnet AB; et selskap som tilbyr fastnetttjenester i det svenske privatmarkedet.

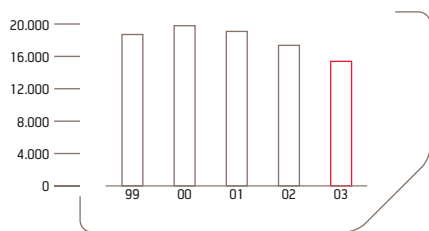
I Tsjekkia og Slovakia leveres internettaksess og datakommunikasjonstjenester til bedrifts- og grossistmarkedet. I Russland har Telenor pr. 31.12. 2003 en eierandel på 20,4 % i det børsnoterte selskapet Golden Telecom.

ÅRET 2003

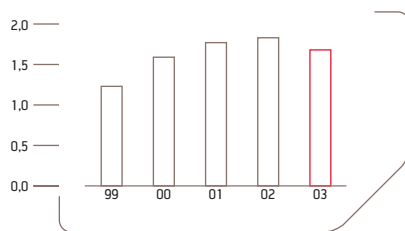
Fra 1. januar 2003 har Telenor tilbudt videre salg abonnement til andre operatører i det norske markedet. De kunne fra november av også velge blant flere IP Wholesale-tjenester.

Telenor satser på mobile bedriftsløsninger, og i juli inngikk Telenor en avtale som gir trådløst Internett på 300 bensinstasjoner i Norge.

Telenor hadde en eierandel på 90 % i Utfors. I desember 2003 iverksatte Telenor en innløsningsprosess for å overta de resterende aksjene i selskapet. Virksomheten markedsføres under navnet Telenor AB.

PSTN/ISDN generert trafikk i Norge 1999–2003 (millioner minutter)

ISDN abonnement (linjer) i Norge 1999–2003 (millioner linjer)

Nøkkeltall Fixed 2001–2003

(Beløp i millioner kroner)	2003	2002	2001
Driftsinntekter	20.509	20.022	19.691
EBITDA	6.665	5.597	5.546
Driftsresultat	2.531	731	1.035
Resultat tilknyttede selskaper	8	(5)	(874)
Investeringer	2.161	3.530	5.528
Årsverk	6.087	7.215	7.766

Full konsentrasjon. Grunnlovsdag i Spydeberg. Norge.

Foto: Bjørnar Aarnes, Telenor, Norge

Hav, himmel og håp på Azorene. Portugal.

Foto: Ludmila Tugarina, Telenor, Russland

Runddans på Vågsentunet i Ytre Namdal. Norge.

Foto: Karin Laukøy, Telenor, Norge

I desember byttet Telenor 100 % av aksjene i Comincom/Combella mot en eierandel i det russiske børsnoterte selskapet Golden Telecom. Pr. 31.12.2003 var eierandelen økt til 20,4 %.

VERDISKAPING

Til tross for tiltakende konkurranse, migrering av taletrafikk til mobilnettet og færre aktive linjer, har driftsinntektene i 2003 vært stabile i det norske fastnettsmarkedet. Systematisk markedsinnsats og økte inntekter fra ADSL og grossistsalg har kompensert for lavere telefoniinntekter. Driftsinntektene pr. aksesslinje økte også.

Reduserte årlige investeringer fra 2001, viser at Fixed nå kan høste av tidligere digitalisering og utbedring av nettet. Kundenes etterspørsel styrer nå ADSL-utbyggingen. Hele 80 % av investeringene i infrastrukturen er kundedrevet, mens 20 % styres av driftsbehov. I 2003 er det tatt ut betydelige gevinster i form av kostnadseffektiviseringer. Det har i hovedsak sammenheng med systematisk arbeid med å effektivisere prosesser og drift. Bredbåndsmarkedet vokser sterkt.

I gjennomsnitt økte Telenor markedspenetrasjonen med 10.000 aksesser hver måned i 2003. Ved utgangen av året var det klargjort for at 67 % av husstandene i Norge kunne få ADSL. 75 % av alle installerte ADSL-linjer er levert på Telenors plattform. De resterende 25 % er basert på operatøraksess, som ved utgangen av året var 80.000. Telenor hadde selv 177.000 tilkoblede ADSL-abonnement og 56.000 på videresalg. I sluttbrukermarkedet for ADSL har Telenors markedsandel falt fra 63 % ved utgangen av 2002 til 58 % ved utgangen av 2003.

Våre abonnenter genererte i 2003 15.385 millioner trafikkminutter noe som tilsvarer en nedgang på 11 % fra 2002. Reduksjonen var på 10 % i privatmarkedet og 13 % i bedriftsmarkedet. Telenors markedsandel for PSTN/ISDN generert trafikk i sluttbrukermarkedet var i 2003 på 70 % sammenlignet med 72 % i 2002. Markedsandelene i 2003 i privat- og bedriftsmarkedet var henholdsvis 67 % og 74 % sammenlignet med 70 % og 76 % i 2002. Fixed Norge hadde ved utgangen av 2003 1.308.000 telefoniabonnement (PSTN), i tillegg til 1.682.000 ISDN abonne-

ment (linjer). I forhold til utgangen av 2002 var dette en reduksjon på henholdsvis 159.000 telefoniabonnement og 146.000 ISDN abonnement (linjer). ISDN penetrasjon er på 35 %, som er blant de høyeste i verden.

Integrasjonen mellom TBS og Utfors i Telenor AB ble sluttført i 2003. Kostnadene er redusert, og forretningsvirksomheten viser stabil vekst og økt volum. Telenor er den sterkeste utfordrer til TeliaSonera i det svenske bedriftsmarkedet.

Telenor har pr. 31.12.2003 en eierandel på 20,4 % i Golden Telecom. Selskapet er den største alternative leverandøren av tale-, data, og internettjenester i Russland og kan vise til god utvikling i driftsinntekter og resultat.

BROADCAST

Broadcast bidro i 2003 med 9 prosent av Telenors eksterne driftsinntekter. Overtakelsen av Canal Digital og kostnadsreduksjoner gjennom Delta4-programmet har gitt synergieffekter og økt lønnsomhet. Vårt hovedmål er å styrke vår posisjon som den ledende TV-distributøren i Norden.

Foto: Andreas Enersen, Telenor, Norge

INTRODUKSJON

Telenor er Nordens største distributør av TV-tjenester til privatmarkedet i Norden, både via kabel og satellitt. Broadcast eier også det norske bakkenettet for radio og TV kringkasting. Gjennom utnyttelse av tre geostasjonære satellitter er Telenor Broadcast den ledende tilbyder av satellitt-transmisjon til den nordiske regionen. Posisjonen som den ledende aktør innen TV-distribusjon i det norske og nordiske markedet ble videreutviklet i 2003.

Broadcast bestod i 2003 av følgende virksomhetsområder:

Distribusjon, som er den største tilbyder av TV-tjenester til privatmarkedet i Norden.

Tilbudet består av basis TV-tjenester, betalings-TV og interaktive tjenester i Norden til abonnenter med parabol, Kabel-TV og operatører, og husholdninger i mindre lukkede Kabel-TV nett. Kabel-TV-virksomheten tilbyr også internettilknytning via Kabel-TV i enkelte områder. Vi tilbyr TV-distribusjon til mer enn 2,5 millioner husholdninger og virksomheter.

Transmisjon, som tilbyr transmisjonstjenester til kringkastere via Satellite Broadcasting og Norkring.

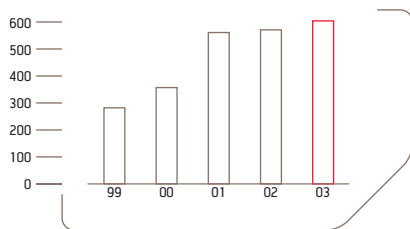
Øvrig virksomhet, som består av Conax som tilbyr tilgangskontrollteknologi, forretningsområdefunksjoner i Broadcast og tilhørende tjenester.

To meter dyp puddersnø venter i Val d'Isere, Frankrike.

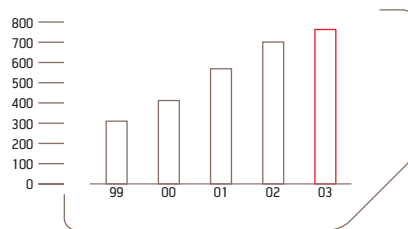
ÅRET 2003

EU-kommisjonen godkjente avtalen mellom Canal + og Telenor Broadcast vedrørende kjøpet av Canal Digital. 2003 ble det første hele driftsåret for Canal Digital i Broadcast. Kostnadsreduksjoner gjennom Delta4-programmet og rasjonalisering og synergiuttak i Canal Digital bidro sterkt til Telenor Broadcasts positive resultatutvikling.

Telenor Broadcast kan i inneværende år vise til et økt antall TV-kunder og økt markedsandel. Dette sammen med en økt gjennomsnittlig driftsinntekt pr. kunde (ARPU) og kostnadsreduksjoner gjennom blant annet nedbemanning og restrukturering, er hovedårsaken til at Telenor Broadcast har en positiv resultatutvikling. Både driftsinntekter og

Abonnenter med Kabel-TV i Norden 1999–2003 (tusen)

Abonnenter med parabol i Norden 1999–2003 (tusen)

Nøkkeltall Broadcast 2001–2003

(Beløp i millioner kroner)	2003	2002	2001
Driftsinntekter	4.820	3.605	2.626
EBITDA	1.229	499	344
Driftsresultat	181	(475)	(726)
Resultat tilknyttede selskaper	(84)	(264)	(546)
Investeringer	266	2.769	1.711
Årsverk	809	972	943

Endelig på toppen. Møsnuken i Hordaland, Norge.

Foto: Morten Djuvik, Telenor, Norge

Hvem tar bilde av hvem?

Foto: Julius E. Støback, Telenor, Norge

Vintereventyret i Hemsedal, Norge.

Foto: Julius E. Støback, Telenor, Norge

resultatgrad har økt kraftig sammenlignet med fjoråret.

VERDISKAPING

Telenor befestet i 2003 sin posisjon som den største leverandør av TV-tjenester til det nordiske privatmarkedet, både hva gjelder antall betalende abonnenter og dekningsområde. Selskapet er samtidig Nordens største leverandør av overføringstjenester til kringkastere. Ved utgangen av 2003 distribuerte Telenor, direkte eller indirekte, TV til over tre millioner nordiske husholdninger.

Pr. 31. desember 2003 hadde Telenor totalt 2.465.000 TV-abonnenter i den nordiske regionen, en økning på 2,5 % sammenlignet med 31. desember 2002. Antall abonnenter med parabol var 763.000 pr. 31. desember

2003, en økning på 8,8 % sammenlignet med 31. desember 2002. Markedsandelen på betal-TV i parabolmarkedet i Norden økte fra 61 % i 2002 til 63 % i 2003. Antall abonnenter med Kabel-TV økte med 33.000 til 604.000 ved utgangen av 2003. Antall husholdninger i mindre lukkede Kabel-TV-nett var 1.098.000, en reduksjon på 3,1 % sammenlignet med 31. desember 2002. Disse tallene befestet den ledende stillingen Canal Digital har i det nordiske markedet.

Økte driftsinntekter og positiv effekt av kostnadsreducerende tiltak har bidratt til økte marginer. Kundeavgangen (churn) ble redusert fra 19 % i 2002 til 16 % i 2003.

Også transmisjonssiden hadde et meget positivt år og kan vise til bedre marginer

i 2003. Dette til tross for at driftsinntektene har vært noe lavere enn fjoråret som en følge av slukking av analoge sendinger og en overkapasitet i markedet.

Broadcast ervervet i 2003 44,8% av aksjene i APR Media Holding AS ved innskudd av aksjene Telenor eide i A-pressen ASA.

ØVRIG VIRKSOMHET

I tillegg til de tre forretningsområdene har Telenor virksomhet som omfatter: EDB Business Partner, Satellite Services, Satellite Networks, Teleservice, FoU, Key Partner, Venture og Eiendom.

Til tjeneste.

Foto: Timea Berkiné Terenyei, Pannon GSM, Ungarn

Maskot på mitt skrivebord.

Foto: Eli Nilsen, Telenor, Norge

Trivelige Jomfru Ane Gade i Aalborg, Danmark.

Foto: Halvard Henriksen, Telenor, Norge

EDB BUSINESS PARTNER ASA

Telenors eierandel i EDB Business Partner ASA var ved utgangen av 2003 på 51,8 %. EDB Business Partner ASA er et av Nordens ledende IT-konsern med driftsinntekter i 2003 på 4,3 milliarder kroner og nærmere 2.500 ansatte. EDB Business Partner leverer programvareløsninger og tilbyr konsulent- og driftstjenester med spisskompetanse innen telekom og bank/finans. Konsernet er godt representert i Norge, samt i USA, Sverige, Storbritannia, Sveits og Spania.

SATELLITE SERVICES

Satellite Services er 100 % eid av Telenor og tilbyr satellittbaserte tale- og datatjenester til bruk på land, i sjøfart og offshorevirksomhet, og i luftfartsvirksomhet. Selskapet er, etter akkvisisjonen av Telenor Satellite Services Inc. (tidligere COMSAT Mobile Communications) i 2002 og Marlink (tidligere Sait Communications) i 2001 en av verdens ledende leverandører av globale, mobile kommunikasjonsløsninger via satellitt. Tjenestene selges via et bredt internasjonalt forhandlernettsverk og egne kontorer i en rekke land verden over.

SATELLITE NETWORKS

Satellite Networks er 100 % eid av Telenor og leverer satellittbaserte kommunikasjonsløsninger og VSAT-teknologi til bedriftsmarkedet samt nasjonale og internasjonale organisasjoner. Selskapets komplette kommunikasjonsløsninger omfatter nettverksdesign, implementering, drift og

service. Tjenestene tilbys gjennom datterselskaper i Norge, Nederland, Slovakia og Tsjekkia.

TELESERVICE

Teleservice er 100 % eid av Telenor og er ansvarlig for Opplysningen 1881, Opplysningen 1882 Utlandet, MeetAt 07777 (telefon- og datamøter) og andre Contact Center-tjenester. Selskapet arbeider for å gjøre informasjons- og kommunikasjonstjenester lett tilgjengelig for brukerne. I februar 2002 ble opplysningsvirksomheten konkurranseutsatt, men Opplysningen 1881 har fortsatt en sterk posisjon med ca. 70 % av det norske markedet.

FOU

Telenor Forskning og Utvikling (FoU) gir viktige bidrag til Telenors verdiskaping gjennom strategisk rådgivning, innovasjon og forbedring av eksisterende løsninger. Virksomheten er i hovedsak knyttet til fremtidens bredbåndnett og mobilsystemer, samt nye tjenester og kundeapplikasjoner på tvers av ulike nett. FoU arbeider også med nye forretningsmodeller og deltar i strategiske prosesser i konsernet. FoU er Norges ledende forskningsmiljø innen informasjons- og kommunikasjonsteknologi, og regnes blant de fremste på definerte områder innen europeisk forskningssamarbeid.

TELENOR KEY PARTNER

Key Partner er 100 % eid av Telenor og leverer teknologibaserte administrative tjenester

til konsernets forretningsområder og datterselskaper. Telenor Key Partner er pådriver for standardisering og kvalitetsforbedring av den administrative driften av hele konsernet. Selskapets tjenester baseres på et forretningsmessig forhold til kundene og markedsorienterte priser.

VENTURE

Venture søker å skape verdier ved aktivt eierskap gjennom investeringer i selskaper innenfor områdene telekommunikasjon og informasjonsteknologi. Telenor Venture II ASA ble opprettet i år 2000 for å fortsette og utvide investeringsvirksomheten. Telenor Venture III AS ble opprettet i desember 2002 og bygger på aktiviteter som tidligere lå i Telenor Innovasjon AS og andre deler av Telenor-konsernet. Telenors eierandel i Telenor Venture AS utgjør 63,7 %, i Telenor Venture II ASA 50,1 % og i Telenor Venture III AS 100 %. Telenor Venture-selskapene er driftet og administrert av TeleVenture Management AS hvor Telenor har en eierandel på 23,9 %.

EIENDOM HOLDING

Eiendom Holding er 100 % eid av Telenor. Selskapet disponerte ved utgangen av 2003 rundt 1,0 million kvadratmeter eid og leid bygningsareal, fordelt på rundt 4.500 bygg. Selskapets hovedoppgave er å sørge for at Telenor-konsernet disponerer lokaler som gjør at primærvirksomheten kan utføres på en kostnadseffektiv måte.

Årsberetning, finansiell analyse og regnskap 2003

Årsberetning	40
Finansiell analyse	48
Telenor konsern:	
Resultatregnskap	76
Balanse	77
Kontantstrømpoppstilling	78
Egenkapital	79
Regnskapsprinsipper	80
Noter til konsernregnskapet	83
Telenor ASA:	
Resultatregnskap	128
Balanse	129
Kontantstrømpoppstilling	130
Egenkapital	131
Noter til regnskapet Telenor ASA	132
Revisjonsberetning	141

ÅRSBERETNING

Telenor la i 2003 et godt grunnlag for fortsatt verdiskapning. Året var preget av lønnsom vekst i den internasjonale mobilvirksomheten, en solid posisjon i et konkurransutsatt hjemmemarked og fortsatte effektiviseringer i driften.

Telenor kan ved inngangen til 2004 vise til en solid finansiell situasjon med bedre marginer og en sterk kontantstrøm. Driftsinntektene i 2003 ble 53,1 milliarder kroner. Dette representerer en vekst på 4,3 milliarder kroner i forhold til 2002, eller om lag 9 %.

Styret konstaterer at Telenors aksje utviklet seg bedre enn gjennomsnittet i sektoren.

Styret er tilfreds med innsatsen som er gjort innenfor programmet for operativ effektivisering, Delta4. I tillegg til å gi effektiviseringer i overkant av det som er planlagt, er det lagt til rette for en høy kostnadsbevissthet i hele konsernet.

Telenor har i 2003 forenklet den internasjonale mobilporteføljen og fortsatt arbeidet med å hente ut synergier. Ervervet av det danske mobilselskapet Sonofon legger grunnlaget for en ytterligere styrking av Telenors stilling i Skandinavia, både på kundesiden og ved at det hentes ut synergi- og effektiviseringsgevinster i mobilvirksomheten her. Oppkjøpet av Sonofon forutsatte godkjenning fra danske myndigheter og fra EU, og overtakelsen ble gjennomført i februar 2004 etter at slik godkjenning var gitt.

I samband med oppkjøpet av Sonofon ble det opprettet et eget ledelsesområde, Nordic Mobile, for å styrke og samkjøre Telenors nordiske mobiloperasjoner.

I tråd med styrets linje for utvikling av porteføljen, har selskapet i 2003 solgt 9 % av aksjene i det greske mobilselskapet Cosmote, samt minoritetsandelen i det russiske mobil-

selskapet StavTeleSot. I februar 2004 ble de resterende 9 % av Cosmote-aksjene solgt. Samtidig har eierandelen i GrameenPhone (Bangladesh) økt. Totalt antall abonnement i mobilselskaper der Telenor har eierandeler var ved årsskiftet 34,8 millioner, og målt etter dette er Telenor det tolvte største mobilselskap i verden.

Telenor var i oktober med på å etablere en ny mobil-allianse, Starmap Alliance, blant annet for å kunne tilby sømløse tjenester og få bedre roamingmuligheter i Europa. Alliansen hadde pr. 31. desember 2003 ni medlemmer.

De organisasjonsmessige grep som er gjort i hjemmemarkedet for å øke kundeorienteringen, har, sammen med effektiviseringstiltakene, sikret gode markedsandeler og marginer tross sterkt konkurransepress. I løpet av året har markedsorganisasjonen Norge blitt videreutviklet. Den er nå delt i to overordnede enheter med ansvar for henholdsvis privatmarkedet og bedriftsmarkedet. Styret ser disse endringene som viktige for å øke kundetilfredsheten ved å gjøre Telenor tydeligere, enklere og mer kundevennlig.

Styret er også tilfreds med at virksomheten i Broadcast viser stabil og god lønnsomhet med en sterk posisjon i det norske og det nordiske markedet.

Styret arbeider systematisk med selskapets strategi og vil kontinuerlig vurdere forretningsporteføljen for å sikre at den langsiktige inntjening og verdiskapning holdes oppe. Hovedfokus vil også i fremtiden være å for-

svare den sterke posisjonen i Norge, sikre lønnsom vekst gjennom den internasjonale virksomheten, ta ut gevinster på tvers i mobilporteføljen og å opprettholde en vedvarende og høy produktivitet.

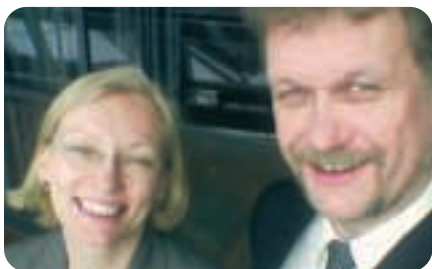
Styret har arbeidet videre med selskapets styringsstruktur og har fulgt opp utviklingen av lovgivning og standarder som skal sikre åpenhet og ansvarlighet i alle ledd, og som danner grunnlaget for den tillit Telenor er avhengig av.

Telenor ASA skal gi verdiskapning til sine eiere. Med utgangspunkt i Telenors finansielle situasjon og forventede kapitalbehov har styret foreslått som mål et årlig utbytte tilsvarende 40–60 % av et normalisert årsresultat til selskapets aksjonærer, og at selskapet tar sikte på en relativt jevn vekst i årlig ordinært utbytte pr. aksje.

Styret vil foreslå overfor generalforsamlingen at utbytte for regnskapsåret 2003 fastsettes til 1,00 krone pr. aksje. Det utbytte generalforsamlingen fastsetter, utbetales 25. mai 2004 til selskapets aksjonærer på generalforsamlingsdatoen. Aksjene på Oslo Børs vil bli notert eksklusiv utbytte fra og med fredag 7. mai 2004.

I tillegg har styret tatt initiativ til at selskapet fra januar 2004 kjøper egne aksjer i det åpne markedet. Frem til 19. mars 2004 har selskapet kjøpt 12.810.000 aksjer i det åpne markedet. Dette er en del av tilbakekjøpsfullmakten som Telenors generalforsamling godkjente 8. mai 2003. Staten har, som Telenors største aksjeeier, forpliktet seg til

Alle bildene av styret er tatt med mobilkamera – de fleste av dem selv.

Liselott Kilaas og Harald Stavn tar bilde av seg selv.

Einar Førde tar bilde av seg selv og Bjørg Ven.

Hanne de Mora tar bilde av konsernsjef Jon Fredrik Baksaas.

å delta i tilbakekjøpet ved å kansellere en proporsjonal del av sine aksjer slik at statens eierandel forblir uendret.

Styret vil ved den kommende generalforsamlingen 6. mai 2004 foreslå kansellering av de Telenoraksjer selskapet eier, og be om ny fullmakt til erverv av egne aksjer.

I juli 2003 solgte Den norske stat seg ned fra 77,6 % til 62,6 % eierandel i Telenor.

Telenor ASA hadde ved utgangen av året 55.234 aksjonærer. De ti største eierne representerte 75,83 % av utestående aksjer. Selskapet hadde en aksjekapital på 10.824.127.686 kroner, fordelt på 1.804.021.281 aksjer. Telenor-aksjen er notert på Oslo Børs og Nasdaq.

Telenors aksjekurs ble pr. 31.12.2003 notert til 43,50 kroner på Oslo Børs, mot 27,00 kroner ett år før. Dette utgjør en oppgang på 61% og verdsetter Telenor til 78,5 milliarder kroner, mot 48,7 milliarder kroner ved begynnelsen av året.

I samme tidsrom steg Dow Jones European Telecom Index med 14 %, og OSE Benchmark Index med 46 %. Telenor-aksjen var i 2003 blant de mest omsatte på Oslo Børs.

RESULTATER

Hovedtall

Telenorkonsernets resultat etter skatt og minoritetsinteresser for 2003 var 4.560 millioner kroner tilsvarende 2,57 kroner pr. aksje. For 2002 var det et underskudd på 4.298 millioner kroner tilsvarende et underskudd på 2,42 kroner pr. aksje.

Resultat før skatt og minoritetsinteresser i 2003 var et overskudd på 7.426 millioner kroner sammenlignet med et underskudd på 5.136 millioner kroner i 2002. Resultat før skatt og minoritetsinteresser ble positivt på-

virket av spesielle poster (gevinster og tap ved avgang, nedskrivninger og kostnader til nedbemanning, tapskontrakter og avviking av aktiviteter) med totalt 1,1 milliarder kroner i 2003, mens resultatet i 2002 tilsvarende ble belastet med totalt 7,6 milliarder kroner. Justert for spesielle poster økte resultat før skatt og minoritetsinteresser sammenlignet med 2002 med 3,8 milliarder kroner til 6,3 milliarder kroner i 2003. Økningen hadde i stor grad sammenheng med økte driftsinntekter og bedre marginer gjennom kostnadsreduksjoner, og en positiv effekt av konsolidering av tidligere tilknyttede selskaper. Telenors program for operativ effektivisering, Delta4, ble videreført i 2003, og hadde bedre fremdrift enn opprinnelig forutsatt.

I 2003 ble det realisert gevinst på 1,5 milliarder kroner før skatt ved salg av 9 % av aksjene i det tidligere tilknyttede mobilskaperet Cosmote. I løpet av 2003 var det en generell økning i markedsverdiene og det ble således ikke foretatt noen vesentlige nedskrivninger i 2003. I 2002 foretok Telenor nedskrivninger på om lag 6,6 milliarder kroner som følge av verdifall, hvorav 4 milliarder kroner var knyttet til de utenlandske mobilskaperne. I 2003 ble det kostnadsført om lag 0,3 milliarder kroner knyttet til nedbemanning, tapskontrakter og avviking av aktiviteter sammenlignet med 1,0 milliard kroner i 2002.

Driftsresultatet for 2003 ble 7.560 millioner kroner sammenlignet med et underskudd på 320 millioner kroner i 2002. Justert for spesielle poster økte driftsresultatet med 3,7 milliarder kroner til 8,0 milliarder kroner i 2003. Økningen kom som følge av underliggende vekst, kostnadsreduksjoner og positiv effekt av konsolidering av selskaper. Alle forretningsområdene og øvrige enheter forbedret driftsresultatet. Mobile utgjorde 69 % av driftsresultatet i 2003 og bidro med den største økningen sammenlignet med 2002.

Økningen i driftsresultatet i Fixed kom i hovedsak i Norge. I Broadcast var det et positivt driftsresultat på 181 millioner kroner i 2003 sammenlignet med et underskudd i 2002. Det samlede negative driftsresultatet i øvrige enheter ble betydelig redusert sammenlignet med 2002.

Resultat for tilknyttede selskaper ble et overskudd på 1.231 millioner kroner sammenlignet med et underskudd på 2.450 millioner kroner i 2002. Forbedringen hadde i stor grad sammenheng med salgsgvinster i 2003 og lavere av- og nedskrivninger av merverdier sammenlignet med 2002. Det var en betydelig økning i resultatet fra mobilskaperet Vimpelcom, mens resultatet i mobilskaperet Sonofon ble belastet med nedskrivninger av varige driftsmidler. Underskuddet i installasjonsselskapet Bravida økte, i stor grad som følge av kostnader til restruktureringer.

Netto finanskostnader ble redusert med 1.001 millioner kroner til 1.365 millioner kroner i 2003. Forbedringen hadde sammenheng med valutatap og nedskrivninger av aksjeposter i 2002, sammenlignet med en netto positiv effekt på disse postene i 2003.

Sum av betalbar og utsatt skatt i resultatregnskapet var 2.376 millioner kroner i 2003, som tilsvarer 32 % av resultat før skatt og minoritetsinteresser. I 2003 avsatte Telenor utsatt skatt på tilbakeholdte overskudd i enkelte selskaper utenfor Norge. Underskudd i enkelte tilknyttede selskaper og datterselskaper utenfor Norge samt av- og nedskrivning av goodwill hvor det ikke regnskapsføres utsatte skattefordeler, økte skattekostnaden. Dette ble delvis motvirket av skattemessige tap ved likvidering og salg av selskaper. Som følge av fremførbare skattemessige

THORLEIF ENGER
Styreleder

Thorleif Enger ble valgt inn i Telenors styre 1. oktober 2001, og er styreleder fra 6. mars 2003. Han er konsernsjef i Yara International ASA (tidligere Hydro Agri). Thorleif Enger begynte i Norsk Hydro i 1973 og har innehatt en rekke stillinger i selskapet. Han er medlem av bedriftsforsamlingen i ABB. Enger har doktorgrad i bygningsfag fra universitetet i Colorado, USA.

Thorleif Enger fotografert av Per Gunnar Salomonsen.

underskudd i Norge var betalbar skatt i 2003 knyttet til utenlandske datterselskaper.

Minoritetsinteressenes andel av resultat etter skatt var 490 millioner kroner i 2003, sammenlignet med en andel av underskuddene i 2002 på 358 millioner kroner. Resultatene i 2003 var i hovedsak knyttet til Kyivstar og GrameenPhone.

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter økte med 0,8 milliarder kroner fra 2002 til 13,7 milliarder kroner i 2003. Økte driftsinntekter og -marginer hadde en positiv innvirkning på kontantstrømmen. Helårseffekten av konsolidering av selskaper bidro også positivt. Økningen ble delvis motvirket av høyere betaling av finansposter og skatter i utenlandske datterselskaper. I 2002 ble kontantstrømmen positivt påvirket av tidsavgrensingsposter.

I 2003 investerte Telenor 7,0 milliarder kroner, hvorav 6,5 milliarder kroner var driftsmessige investeringer (capex). Investeringene utenfor Norge utgjorde 4,0 milliarder kroner. I 2003 var capex 2,4 milliarder kroner lavere enn i 2002, hovedsakelig knyttet til lavere investeringer for det nye hovedkontoret på Fornebu som ble ferdigstilt i 2002, og i nettverkene i Norge.

BJØRG VEN
Nestleder

Bjørge Ven ble valgt inn i Telenors styre 1. oktober 2001. Ven er fra 1980 partner i advokatfirmaet Haavind Vislie i Oslo og er advokat med møterett for Høyesterett. Hun er leder for Børsklagenemda og klagenemda for offentlige anskaffelser og oppnevnt settedommer ved EFTA domstolen i Luxembourg samt styreformann i NOS ASA.

Bjørge Ven fotografert av Einar Førde.

Den 12. februar 2004 gjennomførte Telenor kjøpet av resterende 46,5 % av aksjene i Sonofon med betaling av 3,66 milliarder kroner. Den 26. februar 2004 inngikk Telenor avtale om salg av resterende aksjer i Cosmote for om lag 3,1 milliarder kroner, som vil gi en gevinst før skatt på om lag 2,6 milliarder kroner.

Ved utgangen av 2003 var Telenors totalbalanse 86,1 milliarder kroner og egenkapitalandelen (inkludert minoritetsinteresser) var på 47,5 %, sammenlignet med henholdsvis 89,5 milliarder kroner og 41,7 % i 2002. Netto rentebærende gjeld var 17,8 milliarder kroner, som var en reduksjon på 9,1 milliarder kroner i løpet av året. Etter styrets oppfatning har Telenor en tilfredsstillende finansiell stilling.

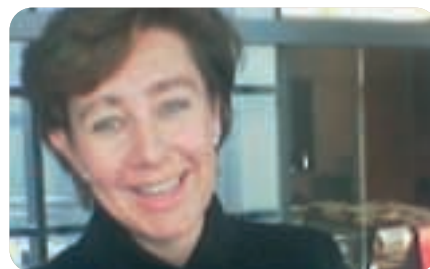
I henhold til § 3-3 i regnskapsloven bekrefter vi at regnskapet er utarbeidet på grunnlag av forutsetningen om fortsatt drift.

KOMMENTARER TIL FORRETNINGS-OMRÅDENE

Telenor har fra 1. januar 2003 tre forretningsområder som omfatter mobilaktivitetene (Mobile), fastnettvirksomheten (Fixed) og TV-området (Broadcast), samt øvrige enheter. Sammenligningstallene i årsregnskapet er utarbeidet som om den nye strukturen var på plass pr. 1. januar 2001.

HANNE DE MORA

Hanne de Mora ble valgt inn i Telenors styre 18. juni 2002. De Mora har yrkeserfaring fra Den norske Creditbank i Luxembourg, Procter & Gamble i Geneve og Stockholm, samt har vært partner i McKinsey & Company. Fra juni 2002 har hun drevet sitt eget konsultantselskap i Sveits. Hun har magistergrad i Business Administration fra IESE i Barcelona.

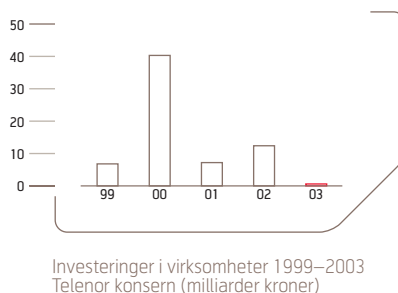
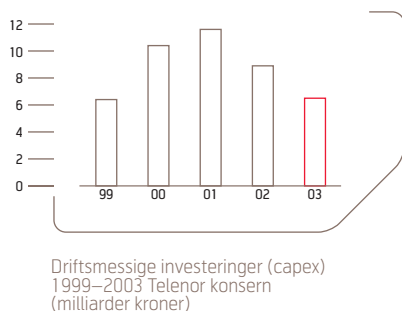
Hanne de Mora fotografert av Jon Fredrik Baksaas.

Mobile

Sum driftsinntekter økte med 3.464 millioner kroner til 23.810 millioner kroner i 2003. Det var god underliggende vekst i virksomhetene utenfor Norge som følge av økt antall abonnement og helårseffekt av konsolideringen av Kyivstar og Pannon GSM, delvis motvirket av styrkingen av den norske kronen i 2003 sammenlignet med enkelte andre valutaer. I Norge var driftsinntekter i 2003 og antall abonnement ved utgangen av 2003 omtrent uendret fra 2002.

Driftsresultatet økte med 3.810 millioner kroner til 5.224 millioner kroner i 2003. Økningen var relatert til nedskrivninger som ble foretatt i 2002 og vekst i operasjonene utenfor Norge, inkludert konsolidering av tidligere tilknyttede selskaper.

Resultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter i Mobile var et overskudd i 2003 på 1.639 millioner kroner sammenlignet med et underskudd i 2002 på 2.030 millioner kroner. Forbedringen hadde sammenheng med gevinst ved salg av aksjer i Cosmote i 2003 og lavere av- og nedskrivninger av merverdier sammenlignet med 2002. I 2003 var det sterk vekst i antall abonnement i de eksisterende tilknyttede selskapene, spesielt i Vimpelcom i Russland og i DTAC i Thailand.

Hovedtall 2001–2003, Telenor konsern

(Beløp i millioner kroner)	2003	2002	2001
Driftsinntekter	53.121	48.826	46.040
EBITDA	18.302	13.469	14.250
Driftsresultat	7.560	(320)	3.177
Resultat tilknyttede selskaper	1.231	(2.450)	8.237
Investeringer	7.017	21.300	18.846
Årsverk	19.450	22.100	21.000

Fixed

Sum driftsinntekter økte med 487 millioner kroner til 20.509 millioner kroner i 2003. Økningen kom i hovedsak fra virksomheten i Sverige, i stor grad knyttet til konsolideringen av Utfors AB fra 31. desember 2002. I Norge var driftsinntektene om lag uendret sammenlignet med 2002. Reduserte trafikkinntekter i Norge ble motvirket av økte inntekter fra ADSL og fra grossistsalg. Antall trafikkminutter i fastnettet i det norske markedet ble redusert med om lag 8 % i 2003, som følge av overgang til mobiltrafikk og økt bruk av ADSL hvor det ikke måles trafikk. Markedsandelen av trafikkminutter i Fixed Norge ble redusert med tre prosentpoeng til 69 % ved utgangen av 2003.

Økt driftsresultat i Fixed i 2003 sammenlignet med 2002 kom i hovedsak i Norge, relatert til effektivisering av driften og reduserte nedskrivninger og kostnader til nedbemanning og tapskontrakter.

Broadcast

Sum driftsinntekter økte med 1.215 millioner kroner til 4.820 millioner kroner i 2003, i hovedsak som følge av helårseffekten av konsolideringen av Canal Digital og økt antall abonnenter. Antall abonnenter med parabol og kabel-TV økte samlet med 95.000 til totalt 1.367.000, mens abonnenter i mindre lukkede nettverk ble redusert med 35.000 til 1.098.000.

Driftsresultatet i 2003 var et overskudd på 181 millioner kroner sammenlignet med et underskudd på 475 millioner kroner i 2002. Forbedringen kom som følge av økte driftsinntekter, kostnadsreduksjoner og lavere nedskrivninger og kostnader forbundet med nedbemanning og tapskontrakter.

Øvrige enheter

Sum driftsinntekter ble redusert med 829 millioner kroner til 10.811 millioner kroner.

Reduksjonen i driftsinntekter kom i stor grad fra enheter som ble avhendet i løpet av 2002 og 2003. Totalt negativt driftsresultat i øvrige enheter ble 488 millioner kroner i 2003 sammenlignet med totalt negativt driftsresultat på 2.076 millioner kroner i 2002. Forbedringen kom som følge av kostnadsreduksjoner, lavere nedskrivninger og kostnader for nedbemanning, tapskontrakter og avvikling av virksomheter.

DISPONERINGER

Årsresultatet for morskapet Telenor ASA var på 5.115 millioner kroner etter mottatt konsernbidrag på 2.000 millioner kroner før skatt.

Styret vil foreslå for generalforsamlingen at det utbetales et utbytte for 2003 på 1,00 krone pr. aksje før skatt.

Styret foreslår følgende disposisjoner (millioner kroner):

Avsatt til utbytte	1.776
Overført til annen egenkapital	3.339
Sum	5.115

Etter disse disponeringene utgjorde selskaps frie egenkapital 11.611 millioner kroner pr. 31. desember 2003.

IKKE-FINANSIELL INFORMASJON

Arbeidsmiljø

Styret konstaterer med tilfredshet at Telenor også i 2003 har arbeidet målrettet og systematisk med sykefravær, ergonomi, brannvern, oppfølging av underleverandører og kontinuerlig forbedring av arbeidsmiljøet på alle nivåer i konsernet. Det ble gjennomført 42 HMS-revisjoner for å følge opp disse områdene i konsernets selskaper. I 2003 var sykefraværet 5 % og på linje med 2002.

I april 2003 inngikk Telenor i likhet med en rekke andre store virksomheter i Norge

avtale om et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtale). Avtalen skal bidra til lavere sykefravær, bedre tilpasning av arbeidssituasjonen for medarbeidere med behov for spesiell tilpasning og til økt reell avgangsalder i konsernet. I 2003 ble det registrert 18 skader med fravær, ingen av disse alvorlige. Det ble i tillegg registrert 11 skader uten fravær og 17 nestenulykker.

Ytre miljø

Miljøbelastningen pr. ansatt i Telenor er lav. Konsernet påvirker omgivelser og miljø først og fremst i kraft av sin størrelse, og påvirkningen er primært knyttet til energibruk, reiser og installasjoner.

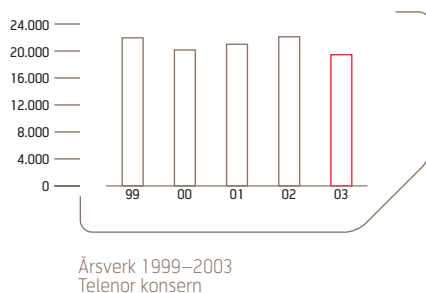
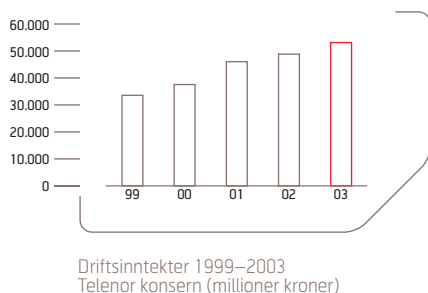
Styret betrakter Telenors miljøregnskap som et viktig element i Telenors styringssystem og er tilfreds med at energiforbruket i Telenors virksomhet i Norge ble redusert med 6,2 % i 2003. Når det gjelder energiforbruk knyttet til Telenors bygningsmasse, er det i løpet av året gjennomført energisparetiltak i 72 bygg med en årlig besparelse på totalt 5 GWh. Prosjektet fortsetter ut 2004. Etter at tiltak er gjennomført for alle bygg i prosjektet, forventes en årlig energireduksjon på ca. 6 % i forhold til dagens nivå (200 GWh) Dette tilsvarer en årlig innsparing på ca. 6 millioner kroner. I tillegg styrkes kunnskap og bevissthet rundt effektiv energibruk.

Indekser

Telenor er på bakgrunn av resultater innen sosiale, etiske og miljømessige dimensjoner notert og godt posisjonert på prestisjefylte internasjonale indekser. Fremst av disse er Dow Jones Sustainability Indexes, FTSE4Good og Storebrand Best in Class.

Kompetanse og læring

Telenor ser det som viktig å tiltrekke og beholde dyktige medarbeidere. Det siste året er det arbeidet målbevisst for å utvikle lederskapet, og det er innført lederkrav som

Driftsresultat 2001-2003

(Beløp i millioner kroner)	2003	2002	2001
Mobile	5.224	1.414	2.495
Fixed	2.531	731	1.035
Broadcast	181	(475)	(726)
Øvrige enheter	(488)	(2.076)	589
Elimineringer	112	86	(216)
Sum driftsresultat	7.560	(320)	3.177

skal være retningsgivende for all ledelses- og organisasjonskultur i selskapet. Utvikling og veiledning av medarbeidere er sentrale elementer.

REGULATORISKE FORHOLD

Telenor må tilpasse sin virksomhet nasjonalt og internasjonalt til regulatoriske rammebetingelser i det enkelte marked. Å utvikle like og rettferdige konkurranseforhold, er en stor utfordring for myndighetene i alle land, og Telenors styre og ledelse vil lojalt og aktivt søke å bidra til at det utvikles robuste konkurransemarkeder.

Samtidig vil inngrep i markedet for eksempel ved prisregulering av regulerte tjenester påvirke Telenors inntekter og lønnsomhet og dermed representere en regulatorisk risiko. Dette gjelder både i Norge og internasjonalt.

Dersom Norge skal få et velfungerende telemarked, er det et etter styrets oppfatning lite hensiktsmessig å underlegge enkeltaktører i Norge reguleringer som er mer detaljerte og vidtgående enn i andre europeiske land. Enkelte trekk ved dagens reguleringsregime legger etter styrets mening byrder på Telenor som ikke synes å fremme omstilling og nyskaping i telemarkedene. Slike reguleringer kan skape usikkerhet om lønnsomheten i Telenors investeringer i nett og tjenesteutvikling, og dessuten ha betydelige samfunnsøkonomiske kostnader. På lengre sikt vil dette kunne svekke incentivene for fremtidige investeringer i norsk infrastruktur og tjenesteutvikling. Norge har allerede noen av de laveste telepriser i OECD, og Norge er i dag et foregangsland innen mobilkommunikasjon, gjennom tjenester som SMS, MMS og mobile betalingsløsninger. Stortinget vedtok 7. februar 2003 tilleggs-meldingen om utviklingen i mobilmarkedet og ny lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) trådte i kraft 25. juli 2003. Styret ser med tilfredshet at et viktig prinsipp

i den nye loven er å legge til rette for en harmonisering av reguleringen i EØS-området.

Samferdselsdepartementet har i 2003 fattet en rekke vedtak hvor departementet i større grad enn tidligere legger vekt på å sikre langsiktige incentiver til å investere i infrastruktur. Styret ser positivt på at departementet på denne måten i praksis følger opp intensjonen i det nye rammeverket.

Telenor har stort søkelys på regulatoriske forhold i sin internasjonale portefølje. Av særlig betydning for mer stabile rammebetingelser kan nevnes tilpasningen til EUs legale rammeverk for de nye søkerlandene i Øst-Europa, og utenfor Europa har medlemskap i WTO og tilpasninger til WTO-avtalen stor betydning for stabile rammebetingelser i den internasjonale porteføljen.

Det forventes at vi vil oppleve en økt grad av regulering av mobiloperatører utenfor Europa, blant annet når det gjelder bidrag til USO-fond og vilkår for samtrafikk. Telenor vil derfor ytterligere forsterke arbeidet med å redusere den regulatoriske risikoen i den internasjonale porteføljen i 2004.

EIERSTYRING OG SELSKAPSELEDELSE

Styret arbeider for at Telenor skal etterleve de til enhver tid gjeldende prinsipper for eierstyring og selskapsledelse. Også i 2003 viet Telenor rammene for styringen av selskapet betydelig oppmerksomhet, både i forhold til styringsskikk og samfunnsansvar, med ivaretagelse av eierens langsiktige interesser som hovedfokus.

Telenor har gjennom mange år benyttet interne regel- og instruksverk som styringsverktøy, i tillegg til lovpålagte forordninger. Herunder har styret i 2003 vedtatt nye Forretningsetiske Retningslinjer, som nærmere fastsetter Telenors verdigrunnlag. Styret har videre gjennomgått de rutiner

og retningslinjer som benyttes av selskapet for å unngå å komme i forbindelse med korrupsjon.

Amerikanske myndigheter vedtok i 2002 gjennom Sarbanes-Oxley loven strengere krav til intern kontroll og rapportering og regnskapsmessige forhold. Styret har siden da arbeidet med å sikre at Telenor oppfyller de nye kravene i henhold til amerikanske regler.

Styret har etablert to underutvalg for å forberede spesielle saker før styrebehandlingen. Compensation Committee vurderer på oppdrag fra styret den samlede belønning for konsernsjefen samt policy for lederavlønning på flere nivå. Compensation Committee avholdt i 2003 tre møter.

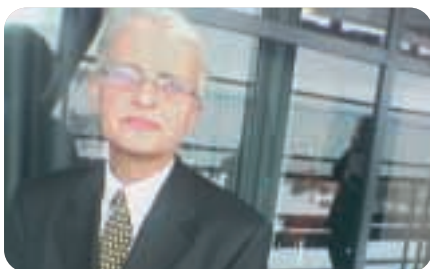
Som en del av arbeidet for å tiltrekke og beholde gode ledere, godkjente styret i 2002 et opsjonsprogram som omfattet om lag 80 medarbeidere. Programmet for 2003 omfattet vel 100 medarbeidere. Ledere og nøkkelpersonell fikk ikke lønnsjustering fra nyttår 2003 som avtalene legger opp til. Styrets andre underutvalg, Revisjonskomiteen, behandler saker som gjelder regnskapsavleggelse, rapportering og revisors arbeide. Revisjonskomiteen arbeider i henhold til egen instruks, og avholdt i 2003 tre møter. Styret har vedtatt bestemmelser for å sikre revisors uavhengighet.

Telenor utøvde også i 2003 aktiv kommunikasjon med finansmarkedet. Alle opplysninger av vesentlig betydning for bedømmelse av selskapet ble offentliggjort i henhold gjeldende regler og retningslinjer.

Styret fulgte gjennom 2003 løpende opp selskapets strategiarbeid. Videre la styret særlig vekt på resultatoppfølging, arbeidet med kostnadsreduksjoner og investerings-

EINAR FØRDE

Einar Førde ble valgt inn i Telenors styre 1. oktober 2001. Førde er frittstående rådgiver og styreleder i Norsk Telegrambyrå og styremedlem i Digital Vision AS; Fra 1989 til høsten 2001 var han kringkastingssjef i NRK. Førde har bakgrunn som politiker; stortingsrepresentant for Arbeiderpartiet 1969–1989, kirke- og undervisningsminister fra 1979–1981, parlamentarisk leder for Arbeiderpartiet 1986–1989, dets nestleder 1981–1989.

Einar Førde fotografert av Bjørg Ven.

spørsmål. Tidligere investeringer er fulgt opp gjennom egne evalueringsrapporter.

STYRETS SAMMENSETNING OG ARBEID

I 2003 var samtlige aksjonærvalgte styremedlemmer på valg. Selskapets bedriftsforblyngelse valgte den 6. mai 2003 Thorleif Enger, Bjørg Ven, Hanne de Mora, Jørgen Lindegaard, Einar Førde, John Giverholt og Liselott Kilaas som aksjonærvalgte styremedlemmer i Telenor ASA for en periode på to år. Thorleif Enger ble gjenvalgt som styrets leder, mens Bjørg Ven ble valgt som styrets nestleder. Åshild Bendiksen gikk samtidig ut av styret.

Tom Vidar Rygh trakk seg 3. desember 2002 fra sitt verv som styreleder i Telenor ASA etter å ha blitt administrerende direktør for Enskilda Securities AB. Styrets nestleder Åshild Bendiksen fungerte som styreleder inntil Thorleif Enger ble valgt som ny styreleder for en periode på 2 år den 6. mars 2003.

Ingen av styremedlemmene, utover medlemmene valgt av de ansatte, er ansatt i Telenor eller har oppdrag for Telenor. Styret i Telenor arbeider i henhold til egen styreinstruks, med retningslinjer for dets arbeid og saksbehandling. Med ekstern bistand foretok styret en evaluering av sin virksomhet og kompetanse i 2003.

Styret avholdt 11 styremøter i 2003.

JØRGEN LINDEGAARD

Jørgen Lindegaard ble valgt inn i Telenors styre 1. oktober 2001. Lindegaard er konsernsjef i SAS og har bakgrunn fra telekommunikasjonsindustrien, med ledende stillinger i Fyns Telefon A/S, København Telefon A/S og TeleDanmark A/S. Lindegaard var styreleder i Sonofon Holding A/S til 2004. Lindegaard er sivilingeniør med telekommunikasjon som spesialitet, og er medlem av Akademiet for de Tekniske Videnskaber i Danmark og Norge.

Jørgen Lindegaard fotografert av Eva Andersson.

ORGANISASJON OG PERSONALE

Telenor-konsernet hadde 20.190 ansatte (19.450 årsverk) ved utgangen av 2003. Av disse arbeidet 12.706 i Norge og 7.484 utenfor Norge. Det har vært en reduksjon på 2.650 årsverk siden utgangen av 2002.

Med bakgrunn i den generelle markedsutvikling de seneste år var det behov for å redusere kostnadene og drive mer effektivt. I 2003 ble det som ledd i dette gjennomført en betydelig nedbemanning i virksomheten i Norge. For å gjøre nedbemanningen mest mulig skånsom er det tatt i bruk økonomisk støtte, rådgivning og Telenors interne arbeidsmarked. Selskapet har samtidig praktisert tilnærmet stillingsstopp og en kraftig reduksjon i bruken av konsulenter. Styret er tilfreds med den måten omstillingene og nedbemanningene er gjennomført på.

Samarbeidet mellom ledelsen og de ansattes organisasjoner har i 2003 skjedd innenfor rammen av hovedavtalen mellom arbeidsgiverforeningen NAVO og hovedorganisasjonene/SAN. Medlemskapet i NAVO har gitt Telenor god støtte i aktuelle forhandlings- og arbeidsgiverspørsmål. Det blir imidlertid stadig viktigere for selskapet å stå sammen med andre internasjonale, konkurranseutsatte bedrifter. I januar 2004 ble Telenor tilbudt medlemskap i NHO og bransjeforeningen Abelia, som ble akseptert av selskapet.

LISELOTT KILAAS

Liselott Kilaas ble valgt inn i Telenors styre 8. mai 2003. Kilaas er leder for forretningsområdet kommunikasjons- og sikkerhetssystemer i Zenitel i Norge. Hun har tidligere hatt ledende stillinger i oljeindustrien og PA Consulting Group (partner 1995–1997) og Stento AS. Hun har utdanning fra Universitetet i Oslo og International Institute for Management Development (IMD) i Lausanne.

Liselott Kilaas fotografert av Harald Stavn.

Telenor gjorde 1. januar 2003 en organisatorisk justering for å forsterke organisasjonen som et best mulig utgangspunkt for å videreutvikle virksomheten i Norge, og samtidig sikre fortsatt internasjonal vekst innen mobilområdet.

Forretningsvirksomheten er fra dette tidspunktet drevet gjennom de tre forretningsområdene Telenor Mobile, Telenor Fixed og Telenor Broadcast, som fra samme tidspunkt utgjør selskapets finansielle rapporteringsstruktur i tillegg til Øvrig virksomhet. En egen markedsorganisasjon, Telenor Norge, ble etablert for å forenkle og styrke Telenors markedsposisjon i det norske markedet. Organisasjonen i Norge er blitt utviklet i løpet av 2003 for ytterligere å øke kundetilpasning og markedseffektivitet. Dette har blant annet skjedd ved at det er opprettet to enheter som har ansvar for både fastnetts- og mobilprodukter mot henholdsvis privat- og bedriftsmarkedet. Endringene som vil få full effekt i løpet av 2004, har allerede gitt forbedringer på kundesiden.

Det er opprettet et felles ledelsesområde, Nordic Mobile, som omfatter mobiloperasjonene i Norge, Danmark og Sverige.

JOHN GIVERHOLT

John Giverholt ble valgt inn i Telenors styre 8. mai 2003. Giverholt er i dag finansdirektør i Ferd AS og har tidligere hatt ledende stillinger i blant annet Arthur Andersen, Actinor, Norsk Hydro, DnB og Orkla. Han har universitetsutdanning fra Manchester i England og er statsautorisert revisor.

John Giverholt fotografert av Irma Tystad.

LIKESTILLING

Telenor har tradisjonelt hatt et kjønnsdelt arbeidsmarked. Dette har gradvis endret seg både som følge av endret organisasjonsstruktur, av konkrete likestillingstiltak fra selskapets side og ikke minst etter hvert som rekrutteringsgrunnlaget har endret seg.

Yrkesgrupper med teknologisk bakgrunn (sivilingeniører, ingeniører og teknikere) har vært dominerende og det var en stor overvekt av menn som hadde slik utdanning og kompetanse. Samtidig var det i enkelte enheter som opplysningstjenesten og kundeservice en klar dominans av kvinner.

I løpet av de senere årene har dette jevnet seg noe ut, både etter bevisst rekruttering til de ulike fagfeltene og på grunn av endringer i rekrutteringsgrunnlaget. Telenor har satsset på å være en attraktiv arbeidsplass som tiltrekker seg de beste medarbeiderne, og har fått inn mange dyktige kvinner.

2003 er det første året Telenor redegjør for likestilling i selskapet i henhold til nye krav i Regnskapsloven og Likestillingsloven.

I Kundeservice, som tidligere var svært kvinnedominert, nærmer vi oss en nesten lik fordeling mellom antall ansatte kvinner og menn. Gjennomsnittslønnen for kvinner

HARALD STAVN

Harald Stavn ble valgt inn i Telenors styre 20. juni 2000; valgt av de ansatte. Stavn begynte i Telenor i 1974, hvor han har innehatt flere teknisk relaterte stillinger. Han er styremedlem i Telenor Pensjonskasse siden etablering i 1995 og er medlem av hovedstyret i NITO. Stavn er konserntillitsvalgt i Telenor for ingeniørforeningene NITO og Tekna (tidligere N.I.F.). Han er teknisk utdannet via Televerkets etatsskole og er bedriftsøkonom fra Handelshøyskolen BI, Oslo.

Harald Stavn fotografert av Liselott Kilaas.

er økt og i denne enheten er det nå lik lønn for kvinner og menn.

I den norske fastnettvirksomheten, som har vært sterkt mannsdominert, har andelen kvinner vokst i de senere årene. Dette skyldes blant annet at rekrutteringsgrunnlaget har endret seg, etter hvert som flere kvinner utdanner seg til tekniske yrker. Forskjellen på gjennomsnittslønnen mellom kvinner og menn er samtidig blitt mindre.

Av konsernets ansatte i Norge var 38 prosent kvinner og 62 prosent menn. Når det gjelder de to øverste ledernivåene, utgjorde kvinnene i overkant av 14 prosent. Gjennomsnittlig årslønn for kvinner er lavere enn for menn. Dette skyldes først og fremst at andelen kvinner i ledende stillinger er lavere enn andelen menn.

Arbeidstidsordninger i selskapet er stillingsavhengige og uavhengige av kjønn. I Telenor jobber 8 % av de ansatte deltid, hvorav andelen er høyest blant kvinner.

Telenor etablerte i 2003 et prosjekt under navnet "Like muligheter" med et første oppdrag å foreta grundige analyser av kjønnsfordelingen når det gjelder kompensasjon, posisjon, muligheter og holdninger. På bakgrunn av analysene vil det bli satt i gang ytterligere tiltak for å fremme likestillingen i konsernet.

PER GUNNAR SALOMONSEN

Per Gunnar Salomonsen ble valgt inn i Telenors styre 1. november 2000; valgt av de ansatte. Salomonsen begynte i Telenor i 1973, hvor han har innehatt ulike stillinger; nå som driftsingeniør. Fra 1995 til 2000 var han medlem av styret i Telenor Nett. Salomonsen er konserntillitsvalgt i Telenor for El&IT-forbundet og utdannet ingeniør.

Per Gunnar Salomonsen fotografert av Thorleif Enger.

Telenor har sluttet seg til NHO's Female Future-program og vil i 2004 ha flere kvinner med i programmet som skal skolere dem til styrearbeid.

I 2003 bestod Telenor ASAs styre av 40 prosent kvinner og 60 prosent menn.

RISIKOFORHOLD

Telenors virksomhet er gjenstand for risiko av regulatorisk, juridisk, finansiell og politisk art. For styret er det viktig å sikre at konsernet iverksetter nødvendige tiltak for å styre og redusere risikoforholdene, slik at det totale risikobildet kontinuerlig holdes innenfor akseptable forretningsmessige grenser.

Styre og ledelse vurderer slike risikoforhold inngående ved nyinvesteringer, samt fortløpende i forhold til eksisterende investeringer. Styret har også i ettertid systematisk gjennomgått og evaluert selskapets investeringer, for å vurdere utviklingen i de enkelte prosjektene i lys av et oppdatert risikobilde. En vesentlig utfordring og usikkerhet i det norske markedet utgjøres av nye og endrede regler og vedtak fra regulatoriske myndigheter. I det internasjonale markedet er det særlige risikoelementer i enkelte land, som politiske forhold, valutaendringer, legale spørsmål, regulatoriske forhold, partnerrisiko i fellesprosjekter, mv.

IRMA TYSTAD

Irma Tystad ble valgt inn i Telenors styre 20. juni 2000; valgt av de ansatte. Tystad begynte i Telenor i 1962, hvor hun har innehatt ulike stillinger. Hun er styremedlem i Telenor Pensjonskasse siden 1997. Tystad er konserntillitsvalgt i Telenor for Kommunikasjonsforbundet. Hun er utdannet ved etatskolen i Televerket og har senere etablererskole samt økonomi- og ledelsesopplæring.

Irma Tystad fotografert av John Giverholt.

Selskapet har i sin internasjonale satsing søkt å balansere risikobildet for investeringer utenfor Norge ved å fordele porteføljen mellom modne og umodne markeder. Telenor er utsatt for finansiell markedsrisiko knyttet til endringer i renter og valutakurser. Finansielle instrumenter benyttes for å redusere slik risiko. Konsernet har gjennomført nødvendige tiltak for å opprettholde tilstrek-

kelig finansiell fleksibilitet i etterkant av de siste års uro i kapitalmarkedene.

UTSIKTER FOR 2004

Styret vil fortsatt arbeide for å opprettholde selskapets posisjon i hjemmemarkedet, hente ut synergier, spesielt fra den skandinaviske virksomheten og skape verdier gjennom de internasjonale mobil-satsningene.

I det modne hjemmemarkedet vil konkurransen tvinge frem ytterligere rasjonaliseringer, og det vil bli en økende kamp om markedsandeler og kundeoppmerksomhet, som vil kunne presse marginene på de tradisjonelle tjenester, men samtidig belønne nyskaping, enkelhet og service.

Telenor har hatt stor fremgang i sine internasjonale mobil-satsninger, og har gjennom den eksisterende porteføljen store muligheter for fortsatt lønnsom vekst og utvikling.

Med det utgangspunktet selskapet har, ventet styret en fortsatt vekst i driftsinntektene i 2004 drevet av de internasjonale mobil-operasjonene. Samtidig ventes om lag uendret EBITDA-margin etter konsolidering av Sonofon, eksklusive spesielle poster. I markeder med avtagende vekst vil arbeidet med å sikre markedsposisjonene forsterkes. Dette vil kunne gå på bekostning av marginene. En stadig økende andel av Telenors driftsinntekter og resultater kommer fra virksomheter utenfor Norge. Dette øker valuta- og politisk risiko. Samtidig vil regulatoriske forhold kunne påvirke resultatene. Styret vil ha spesiell årvåkenhet på disse problemstillingene.

Oslo, 25. mars 2004

Thorleif Enger
styreleder

Bjørg Ven
styrets nestleder

Hanne de Mora
styremedlem

Einar Førde
styremedlem

Jørgen Lindegaard
styremedlem

Liselott Kilaas
styremedlem

John Giverholt
styremedlem

Harald Stavn
styremedlem

Per Gunnar Salomonsen
styremedlem

Irma Tystad
styremedlem

Jon Fredrik Baksaas
konsernsjef

FINANSIELL ANALYSE

INTRODUKSJON

Den følgende diskusjonen bør leses i sammenheng med Telenors konsernregnskap. Dette er utarbeidet i samsvar med norske regnskapsprinsipper som på visse områder skiller seg fra amerikanske regnskapsprinsipper. Se note 31 til konsernregnskapet for en avstemming av de viktigste forskjellene mellom norske og amerikanske regnskapsprinsipper.

Telenor gjennomførte endringer i forretningsområdestrukturen med virkning fra 1. januar 2003. Konsernregnskapet er tilpasset den nye forretningsområdestrukturen. Analysene nedenfor gjenspeiler forretningsstrukturen i 2003, og analyserer primært 2003 sammenlignet med 2002. For analyse av 2002 i forhold til 2001 i den nye forretningsområdestrukturen vises det til Telenors årsrapport for 2003 på Form 20-F.

Telenor er utsatt for risiko og usikkerheter som kan ha en vesentlig negativ effekt på virksomheten, finansiell stilling, likviditet, resultater og utsikter. Slik risiko og usikkerhet relateres blant annet til:

- Økt konkurranse,
- politiske, økonomiske og legale omgivelser i de land Telenor opererer i utenfor Norge,
- valutarisiko og
- regulatorisk risiko i og utenfor Norge.

OVERSIKT FOR KONSERNET

I 2003 forbedret Telenor sine resultater. Resultat før skatt i 2003 var 7,4 milliarder kroner sammenlignet med et underskudd på 5,1 milliarder kroner i 2002. Underskuddet i 2002 skyldes i stor grad nedskrivninger. Den underliggende forbedringen, hensyntatt gevinster og tap, kostnader knyttet til nedbemanning, tapskontrakter og avvikling av aktiviteter samt nedskrivninger, hadde i stor grad sammenheng med økte driftsinntekter og bedre marginer. Driften ble effektivisert i 2002 og 2003, delvis som følge av Telenors program for operativ effektivisering, Delta4. Det var også en positiv effekt fra oppkjøp og salg av virksomheter.

Mobiloperasjonene utenfor Norge, spesielt i raskt voksende markeder, viste betydelig vekst i 2003 og er av økende betydning for Telenors virksomheter og resultater. I den norske fastnettsvirksomheten, ble driftsinntektene opprettholdt i et modent marked og marginene økt gjennom effektiviseringstiltak. I Broadcast økte antall abonnenter, driftsinntekter og EBITDA og den operasjonelle effektiviteten ble forbedret, i hovedsak som følge av konsolideringen og integreringen av Canal Digital.

Driftsmessige investeringer ble redusert i 2003 i forhold til 2002, i hovedsak som følge av reduserte driftsmessige investeringer i Norge. Telenor forventer at driftsmessige investeringer vil øke i 2004 sammenlignet med 2003 som følge av kjøp av satellittkapasitet, konsolideringen av Sonofon og investering i ny mobilteknologi i Norge. Faktiske beløp og tidspunkter for driftsmessige investeringer kan avvike betydelig fra estimatene.

Samtidig med reduksjonen i driftsmessige investeringer genererte Telenor betydelig positiv kontantstrøm fra driften. Dette bidro til betydelig reduksjon i netto rentebærende gjeld i løpet av 2003.

Telenors nåværende strategiske fokus er å opprettholde markedsandeler og kontinuerlig strømlinjeforme og realisere synergier mellom virksomhetene.

For oversikt for Mobile, Fixed og Broadcast, våre hovedforretningsområder, se "Forretningsområdenes resultater" nedenfor.

RESULTAT AV VIRKSOMHETEN FOR KONSERNET

DRIFTSINNTEKTER

Eksterne driftsinntekter eksklusive gevinster ved avgang av varige driftsmidler og virksomheter økte med 8,7 % i 2003 sammenlignet med 2002. I 2003 kom 43 % av de eksterne driftsinntektene fra forretningsområdet Mobile, mot 39 % i 2002. Økte eksterne driftsinntekter i Mobile skyldes delvis helårseffekten av konsolideringen av Kyivstar og Pannon GSM og en underliggende vekst både i Norge og i utlandet. Målt i norske kroner ble økningen delvis motvirket ved at kronen styrket seg i forhold til enkelte andre valutaer, spesielt Ringgit (Malaysia – DiGi.Com) og Takka (Bangladesh – GrameenPhone). Veksten i Norge avtok imidlertid sammenlignet med tidligere år, hovedsakelig som følge av færre abonnement og lavere priser. Konkurransen økte både i Norge og i utlandet, særlig i de mer modne markedene, slik som Ungarn.

Eksterne driftsinntekter i Fixed økte med 2,4 % i 2003 sammenlignet med 2002, i hovedsak som følge av konsolideringen av Utfors AB i Sverige fra 31. desember 2002. Eksterne driftsinntekter i Fixed – Norge ble noe redusert i 2003 sammenlignet med 2002 som følge av nedgang i antall abonnement og reduserte markedsandeler, noe som delvis ble oppveid av økt salg av ADSL og økt salg i grossistmarkedet. Med virkning fra 1. desember 2003 ble virksomheten i Fixed – Russland solgt i bytte mot en eierandel i den børsnoterte russiske fastlinjeoperatøren Golden Telecom. Denne transaksjonen ventes å føre til en nedgang i driftsinntektene fra Fixed – Russland i 2004, da Golden Telecom regnskapsføres som et tilknyttet selskap i henhold til egenkapitalmetoden. Eksterne driftsinntekter i Broadcast økte med 37,9 %, hovedsakelig som følge av helårseffekten av konsolideringen av Canal Digital, som delvis ble motvirket av reduserte driftsinntekter fra analog transmisjon via satellitt. Eksterne driftsinntekter i EDB Business Partner ble redusert med 5,1 % som følge av generelt lavere etterspørsel, unntatt innen IT Drift, og avviklingen av Konsulentområdet. Eksterne driftsinntekter fra Annen forretningsvirksomhet ble redusert med 16,8 %, hovedsakelig som følge av salg av virksomheter og reduserte driftsinntekter i Satellite Services som følge av at den norske kronen styrket seg i forhold til US Dollar.

Gevinster ved avgang av varige driftsmidler og virksomheter i 2003 kom i hovedsak fra salg av eiendommer i konsern enheter og fellesfunksjoner og salg av virksomheter i de fleste forretningsområder. Gevinster ved avgang av varige driftsmidler og virksomheter i 2002 kom i hovedsak fra salg av eiendommer og virksomheter i konsern enheter og fellesfunksjoner.

Tabellen nedenfor viser driftsinntektene fordelt på virksomheter i og utenfor Norge. Pro rata andel av driftsinntektene fra tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er ikke inkludert i de konsoliderte driftsinntektene. En del av Telenors internasjonale virksomheter er regnskapsført som tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter, spesielt mobiloperasjoner. Driftsinntektene i tabellen for konsoliderte selskaper er basert på selskapets beliggenhet og omfatter ikke gevinster ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet. Driftsinntektene utenfor Norge har økt i de senere år som følge av konsolidering av flere utenlandske selskaper samt underliggende vekst i eksisterende virksomheter, i hovedsak i forretningsområdet Mobile. Sonofon i Danmark er konsolidert med virkning fra 12. februar 2004, som forventes å øke driftsinntektene utenfor Norge. Dette antas delvis å bli oppveid av reduserte driftsinntekter fra Fixed – Russland og Nextra International etter salget av disse virksomhetene i 2003.

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Konsernets driftsinntekter			
Norge	33.409	33.085	34.032
Utenfor Norge	19.480	15.583	6.572
Sum driftsinntekter, eksklusiv gevinster	52.889	48.668	40.604

DRIFTSKOSTNADER

Se notene til konsernregnskapet for ytterligere spesifikasjon av driftskostnadene.

Vare- og trafikkostnader (se note 4)

Trafikkostnader – leie av nettverkskapasitet består i hovedsak av trafikkostnader for fastnett- og mobiltjenester, primært innenfor forretningsområdene Mobile og Fixed. Økte kostnader for leie av nettkapasitet i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes hovedsakelig konsolideringen av tidligere tilknyttede selskaper i Mobile og Fixed og økt salg i Mobile. Dette ble delvis oppveid ved at den norske kronen styrket seg mot flere valutaer og av salg av virksomheter i Annen forretningsvirksomhet. Fixed fikk også reduserte kostnader for leie av nettverkskapasitet som følge av reduserte volumer og priser for enkelte produkter.

Trafikkostnader – leie av satellittkapasitet er relatert til salg av mobile satellittjenester (Satellite Services), satellittkringkastingstjenester (Broadcast) og satellittkapasitetstjenester (Satellite Networks). Reduserte kostnader for leie av satellittkapasitet skyldes i hovedsak lavere volumer, lavere priser og en sterkere norsk krone i forhold til US Dollar.

Varekostnader mv. i forretningsområdene Mobile og Broadcast genererte om lag tre fjerdedeler av de totale varekostnader mv. i 2003, primært knyttet til salg av kundeutstyr i Mobile og programavgifter i Broadcast. Økte varekostnader mv. var i hovedsak en følge av helårseffekten av konsolideringen av Canal Digital i 2003. Dette mer enn oppveide reduksjonen som følge av salg av virksomheter i Annen forretningsvirksomhet og bortfallet av driftsinntekter og varekostnader for håndsettsalg i GrameenPhone i 2003. Fixed i Norge fikk også reduserte varekostnader mv. som følge av lavere produksjon av driftstjenester.

Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler (se note 5)

Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler er presentert som egen linje og er ikke nettoført med de tilhørende kostnadene i resultatregnskapet. Konsernselskapene utfører arbeid på egne varige driftsmidler som balanseføres. Konsernselskapene kostnadsfører de tilhørende materialkostnader, lønn og personalkostnader eller andre driftskostnader. Utgiftene som balanseføres tilbakeføres deretter som beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler. Flere selskaper i konsernet utfører arbeid på og leverer varige driftsmidler til andre konsernselskaper. Disse varige driftsmidler balanseføres av selskapet som kjøper dem. For konsernet som helhet regnskapsføres dette som beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler og utgiftene som kostnadsføres i det selgende selskapet reverseres som beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler for konsernet. Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler i 2003 var på nivå med 2002.

Lønn og personalkostnader (se note 6 og 7)

Reduserte lønn og personalkostnader i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes i første rekke nedbemanning som følge av Telenors program for operativ effektivisering, Delta4 og netto effekt av salg og kjøp av virksomheter. Arbeidsgiveravgift økte i prosent av lønn og feriepenger som

hadde sammenheng med forskjellige arbeidsgiveravgiftsatser i de enkelte land. Kostnader forbundet med nedbemanning er inkludert i "andre driftskostnader" og er ikke inkludert i "lønn- og personalkostnader".

Antall ansatte regnet om til årsverk pr. 31. desember 2003 ble redusert med om lag 2.700 sammenlignet med 31. desember 2002, i hovedsak som følge av nedbemanning og salg av virksomheter. Salg av virksomheter i 2003 reduserte antall årsverk med om lag 1.600. Gjennomsnittlig antall årsverk var anslagsvis ca. 1.200 lavere i 2003 enn i 2002.

Pensjonskostnader inklusive arbeidsgiveravgift i 2003 var på nivå med 2002. Den positive effekten av nedbemanning og lavere lønnsøkning enn forutsatt, ble oppveid av økt kostnadsføring av estimatavvik og økte rentekostnader. I 2003 ble det langsiktige rentenivået i Norge vesentlig redusert, og diskonteringsrenten ble redusert pr. 31. desember 2003. Dette bidro til økt nåverdi av pensjonsforpliktelser og økning i ikke kostnadsførte estimatavvik. Sistnevnte ble delvis utlignet av høyere faktisk avkastning enn forventet, i hovedsak som følge av økte aksjeverdier. Pensjonskostnader inklusive arbeidsgiveravgift kan øke i fremtiden på grunn av økte ikke kostnadsførte estimatavvik. Det vises til "Sentrale regnskapsestimater" og note 7 i konsernregnskapet for ytterligere informasjon om pensjonskostnader.

Andre driftskostnader (se note 8–11)

Andre driftskostnader ble redusert med om lag 0,7 milliarder kroner eller 5,2 %, i 2003 sammenlignet med 2002. Reduserte kostnader til nedbemanning, tapskontrakter og avvikling av aktiviteter på 0,7 milliarder kroner ble delvis motvirket av en nettoeffekt på om lag 0,5 milliarder kroner av selskaper som ble kjøpt og solgt i 2002 og 2003. I 2002 begynte implementeringen av Telenors program for operativ effektivisering, Delta4, som bidro til reduksjon av andre driftskostnader i 2003.

Reduserte kostnader til lokaler, biler, kontorutstyr mv. i 2003 sammenlignet med 2002 hadde sammenheng med at leide bygg ble erstattet med egne bygg, spesielt det nye hovedkvarteret på Fornebu utenfor Oslo, og økt kostnadseffektivitet.

Økte drifts- og vedlikeholdskostnader i 2003 sammenlignet med 2002 var i hovedsak relatert til helårseffekten av konsolideringen av selskaper i Mobile og Broadcast og økt aktivitet i den internasjonale Mobile-virksomheten. Økningen ble delvis motvirket av lavere aktivitet i EDB Business Partner og kostnadsreduksjoner i Fixed og Mobile i Norge.

De samlede kostnader til markedsføring, salgsprovisjoner og reklame økte med 0,8 milliarder kroner i 2003 sammenlignet med 2002. Økningen kom hovedsakelig i forretningsområdet Mobile, delvis som følge av helårseffekten av konsolidering av selskaper og delvis som følge av økt konkurranse og vekst i brutto tilgang nye abonnement.

Reduserte tap på fordringer skyldes økt fokus på innkreving og lavere behov for tapsavsetninger.

I 2003 påløp kostnader til nedbemanning, tapskontrakter og avvikling av aktiviteter hovedsakelig i EDB Business Partner. Nedenstående tabell viser hvordan kostnader til nedbemanning, tapskontrakter og avvikling av aktiviteter berørte de ulike forretningsområdene. Se note 11 for ytterligere informasjon.

Spesifikasjon av kostnader til nedbemanning, tapskontrakter og avvikling av aktiviteter fordelt på forretningsområder.

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Mobile	(21)	120	-
Fixed	6	311	89
Broadcast	7	65	49
EDB Business Partner	223	111	170
Annen forretningsvirksomhet	38	122	243
Konsernenheter og fellesfunksjoner	34	272	74
Elimineringer	-	47	-
Sum ¹⁾	287	1.048	625

¹⁾ Disse kostnadene er inkludert i "Andre driftskostnader", bortsett fra i 2002, hvor 66 millioner kroner relatert til tidligere avtalte pensjonsordninger i Teleservice er inkludert i "Lønn og personalkostnader".

Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomheter

Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomheter utgjorde 229 millioner kroner i 2003, hvorav 176 millioner kroner var relatert til salget av Nextra International-selskaper. Tapene på 147 millioner kroner i 2002 omfattet tap i forbindelse med avhendelse av selskaper, hovedsakelig relatert til konkursen i det tidligere datterselskapet Itworks AS.

Av- og nedskrivninger (se note 14)

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Avskrivning av varige driftsmidler	7.986	7.624	5.863
Avskrivning av goodwill	686	1.002	668
Avskrivning av andre immaterielle eiendeler	1.925	1.610	720
Sum avskrivninger ¹⁾	10.597	10.236	7.251
Nedskrivning av varige driftsmidler	104	424	1.430
Nedskrivning av goodwill	16	2.632	2.266
Nedskrivning av andre immaterielle eiendeler	25	497	126
Sum nedskrivninger ²⁾	145	3.553	3.822
Sum av- og nedskrivninger	10.742	13.789	11.073

I 2003 ble det foretatt visse reklassifiseringer fra varige driftsmidler til immaterielle eiendeler, hovedsakelig programvare i administrative støttesystemer. Sammenligningstallene er endret. Avskrivninger av varige driftsmidler økte i 2003 sammenlignet med 2002, i hovedsak på grunn av helårseffekten av konsolidering av virksomheter, særlig i Mobile, Broadcast og Fixed, og forkortet avskrivningsperiode for en del nettbasert utstyr i DiGi.Com fra 1. juli 2002. Økningen ble delvis oppveid av reduserte avskrivninger som følge av nedskrivninger i 2002 og reduserte driftsmessige investeringer og ferdig avskrevne varige driftsmidler.

Økte avskrivninger av andre immaterielle eiendeler i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes i hovedsak helårseffekten av konsolidering av virksomheter.

Redusert avskrivning av goodwill i 2003 kom i hovedsak som følge av nedskrivninger ved slutten av 2002, særlig relatert til DiGi.Com og avskrivning av negativ goodwill relatert til Utfors, delvis motvirket av helårseffekten av konsolidering av nye datterselskaper.

Det ble ikke foretatt større nedskrivninger i 2003. Økt markedsverdi for virksomhetene tilsa ikke nedskrivning av noen vesentlige investeringer. Blant annet dersom markedsverdiene reduseres og markedsforholdene blir dårligere, kan det bli nødvendig å foreta nedskrivningsvurderinger også i etterfølgende perioder, i tillegg til den årlige nedskrivningsvurderingen av goodwill i henhold til US GAAP. Dette er nærmere omtalt i "Sentrale regnskapsestimater".

Det ble foretatt store nedskrivninger i 2002, i hovedsak på grunn av reduserte markedsverdier og svake markedsforhold i enkelte av Telenors virksomheter. I 2002 ble det foretatt vurderinger av regnskapsførte verdier av eiendeler, og det ble foretatt nødvendige nedskrivninger ut fra markedsforhold og eiendelsspesifikke omstendigheter. For ytterligere informasjon om nedskrivninger, se note 14.

¹⁾ Spesifikasjon avskrivninger

Beløp i millioner kroner	2003			2002			2001		
	Varige driftsmidler	Andre		Varige driftsmidler	Andre		Varige driftsmidler	Andre	
		Goodwill	eiendeler		Goodwill	eiendeler		Goodwill	eiendeler
Mobile	2.674	400	1.234	2.232	509	1.038	1.187	105	258
Fixed	3.774	(95)	431	3.858	134	374	3.306	129	234
Broadcast	755	197	78	679	133	32	517	47	12
EDB Business Partner	223	151	1	224	166	3	196	193	4
Annen forretnings-virksomhet	305	34	152	359	60	163	394	162	198
Konsernenheter og fellesfunksjoner	355	-	29	362	-	-	304	-	-
Media	-	-	-	-	-	-	15	22	14
Elimineringer	(100)	(1)	-	(90)	-	-	(56)	10	-
Totalt	7.986	686	1.925	7.624	1.002	1.610	5.863	668	720

²⁾ For spesifikasjon av nedskrivninger fordelt på forretningsområder, se note 14.

DRIFTSRESULTAT OG EBITDA

Driftsresultatet i 2002 og 2003 ble påvirket av gevinster og tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomheter, kostnader til nedbemanning, tapskontrakter og avvikling av aktiviteter samt nedskrivninger, som vist nedenfor. Disse postene kan bidra til delvis å forklare utviklingen i Telenors driftsresultat.

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Driftsresultat	7.560	(320)	3.177
Hvorav:			
Gevinster ved avgang av varige driftsmidler og virksomheter	232	158	5.436
Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomheter	(229)	(147)	(63)
Kostnader for nedbemanning, tapskontrakter og avvikling av aktiviteter ¹⁾	(287)	(1.048)	(625)
Nedskrivninger ²⁾	(145)	(3.553)	(3.822)
Sum gevinster, tap, kostnader til nedbemanning m.m. og nedskrivninger	(429)	(4.590)	926

¹⁾ Fordelingen av "Kostnader for nedbemanning, tapskontrakter og avvikling av aktiviteter" på forretningsområder finnes under "Andre driftskostnader" ovenfor.

²⁾ Fordelingen av nedskrivninger på forretningsområder fremgår av note 14.

Driftsresultatet i 2003 ble i begrenset grad påvirket av disse postene. Disse postene er diskutert ovenfor under "Driftsinntekter", "Andre driftskostnader" og "Av- og nedskrivninger". Driftsresultatet økte i 2003 sammenlignet med 2002, på grunn av disse postene og fokus på økt operativ effektivisering og underliggende vekst. Helårseffekten av konsolideringen av kjøpte selskaper, særlig Kyivstar, og reduserte avskrivninger som følge av de betydelige nedskrivningene som ble foretatt i 2002, bidro også til økningen.

Telenor fokuserer også på driftsresultat før av- og nedskrivninger (EBITDA). Driftsresultatet inkluderer ikke resultater fra tilknyttede selskaper eller felleskontrollerte virksomheter, som regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Etter Telenors oppfatning gir EBITDA en bedre forståelse av driften og de enkelte enhetenes resultater da det gir investorene et mål på driftsresultatet som ikke er påvirket av avskrivningseffekter knyttet til oppkjøp og driftsmessige investeringer, ulikheter i kapitalstruktur (bøkført verdi av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler) mellom ellers sammenlignbare selskaper eller investeringer i og resultater fra tilknyttede selskaper. Vi mener også at EBITDA gir en indikasjon på i hvilken grad de operasjonelle aktivitetene genererer inntjening som kan benyttes til reduksjon av nettogjeld eller til finansiering av investeringer. EBITDA er ikke definert som resultatmål i god regnskapsskikk. EBITDA er ikke en erstatning for driftsresultat, resultat etter minoritetsinteresser eller netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter. Ettersom andre selskaper kan beregne EBITDA på andre måter, er Telenors EBITDA-tall ikke nødvendigvis sammenlignbare med EBITDA fra andre selskaper. For avstemming av EBITDA til resultat etter minoritetsinteresser, se note 3.

EBITDA økte i 2003 sammenlignet med 2002 som følge av positiv effekt av konsolidering av kjøpte selskaper, underliggende vekst i driftsinntekter og operasjonell effektivisering, inklusive positive effekt av kostnadsreducerende tiltak. Det vises til "Forretningsområdenes resultater" for ytterligere informasjon om driftsresultat og EBITDA for de enkelte forretningsområdene.

TILKNYTTETE SELSKAPER (se note 16)

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Telenors andel av ¹⁾			
Resultat etter skatt	329	341	(318)
Avskrivning av Telenors mer-/mindreverdi	(579)	(862)	(1.427)
Nedskrivning av Telenors mer-/mindreverdi	(26)	(1.965)	(11.597)
Gevinst ved avgang av eierandeler	1.507	36	21.579
Resultat tilknyttede selskaper	1.231	(2.450)	8.237

¹⁾ Tallene er delvis basert på ledelsens estimater i forbindelse med utarbeidelsen av konsernregnskapet. Resultatregnskapet for konsernet inkluderer bare linjen "resultat tilknyttede selskaper". Telenors andel av de andre postene som er vist i tabellen er ikke inkludert i konsernregnskapet, men er vist i note 16 i konsernregnskapet. Telenors mer-/mindreverdi på oppkjøpstidspunktet er forskjellen mellom Telenors kostpris og andel av egenkapitalen av tilknyttede selskaper.

Resultat tilknyttede selskaper ble påvirket av kjøp og salg av tilknyttede selskaper og konsolidering av tidligere tilknyttede selskaper som datterselskaper i 2001, 2002 og 2003, samt nedskrivningene i 2001 og 2002. DiGi.Com ble konsolidert som et datterselskap fra 1. september 2001, Telenordia ble konsolidert som et datterselskap fra 1. oktober 2001, Pannon GSM ble konsolidert som et datterselskap fra 4. februar 2002. Canal Digital ble konsolidert som et datterselskap fra 30. juni 2002 og Kyivstar ble konsolidert som et datterselskap fra 1. september 2002. VIAG Intercom og Esat Digifone ble solgt i begynnelsen av 2001. Extel ble solgt i slutten av 2002 og StavTeleSot tidlig i 2003 til VimpelCom-Region. 30 april 2003 offentliggjorde Telenor salg av en 9 % eierandel i Cosmote, og Cosmote regnskapsføres ikke lenger som et tilknyttet selskap. I februar 2004 solgte Telenor sin resterende eierandel i Cosmote. Telenor kjøpte 37 % av Glocalnet AB 31. desember 2002 og 20,4 % av Golden Telecom 1. desember 2003.

Resultat etter skatt fra tilknyttede selskaper i 2003 var på nivå med 2002, men ble redusert med om lag 0,1 milliard kroner når det justeres for effekten av tilknyttede selskaper som ble kjøpt, solgt eller konsolidert som datterselskaper i 2002 og 2003. I 2003 fortsatte den underliggende resultatveksten i Vimpelcom som følge av økt abonnentsmasse. Dette ble imidlertid oppveid av økt underskudd i Bravida, inkludert restrukturingskostnader og nedskrivninger, og nedskrivninger relatert til varige driftsmidler i Sonofon.

Avskrivningen av Telenors merverdier ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002, i hovedsak som følge av nedskrivninger i 2002 og tilbakeføring av tidligere avskrivninger av merverdier på Wireless Matrix, da merverdiene ble redusert til under null i 2002.

Sonofon ble konsolidert som datterselskap 12. februar 2004. Dette ventes å redusere avskrivningen av Telenors merverdier fra tilknyttede selskaper i 2004 sammenlignet med 2003.

Nedskrivningen av Telenors merverdier i tilknyttede selskaper var ubetydelig i 2003, da markedsverdien av de tilknyttede selskapene økte i 2003. For informasjon om nedskrivning av Telenors merverdier i tilknyttede selskaper, se "Sentrale regnskapsestimater" og note 16.

Salgsgevinster i 2003 var hovedsakelig relatert til salg av aksjer i Cosmote.

FINANSINTEKTER OG KOSTNADER (se note 12)

Økte renteinntekter i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes et høyere volum på rentebærende finansielle eiendeler, som delvis ble oppveid av reduserte rentesatser. Økningen i rentebærende finansielle eiendeler skyldes i hovedsak høyere netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter og kontantvederlag fra salget av Cosmote og Inmarsat. Økte andre finansinntekter er relatert til utbytte fra Expert Eilag ASA i 2003. I 2000 og 2001 ble satellittorganisasjonene omdannet til aksjeselskaper, og det ble ikke delt ut utbytte i 2002 og 2003.

Økte rentekostnader i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes økt gjennomsnittlig rentebærende gjeld, noe som delvis ble motvirket av lavere rentesatser. Økt gjennomsnittlig rentebærende gjeld skyldes primært kjøpet av Kyivstar og Canal Digital, som ble betalt i andre halvår 2002. Mot slutten av 2002 økte rentebærende gjeld med 2,4 milliarder kroner på grunn av et skattekrav vedrørende salget av Sonofon Holding A/S og med 0,5 milliarder kroner på grunn av et søksmål i Hellas, se note 13 og 24. Det ble kostnadsført renter på om lag 165 millioner kroner på disse kravene i 2002.

I 2003 ble rentebærende gjeld ikke redusert før betalingen av skattekravet vedrørende salget av Sonofon og forliket i forbindelse med søksmålet i Hellas i tredje kvartal, totalt om lag 3 milliarder kroner. I oktober 2003 ble det inngått forlik i søksmålet i Hellas, og 41 millioner kroner som ble avsatt i 2002 som rente i forbindelse med søksmålet ble inntektsført, da forliket var lavere enn avsatt beløp. I 2003 ble det kostnadsført morarenter på skattekravet i forbindelse med Sonofon på om lag 225 millioner kroner. Som følge av vesentlig lavere kortsiktige rentesatser uten tilsvarende reduksjon i morarentesatsen ble det besluttet å betale skattekravet 30. september 2003. Etter denne betalingen har det påløpt ordinære rentekostnader på finansieringen av skattekravet.

De samlede rentekostnadene gjenspeiler gjeldssammensetningen med flytende rente, fastrente og høyere rente på gjeld i enkelte datterselskaper med egen finansiering. Rentesatsene i det norske markedet ble betydelig redusert i løpet av 2003. Gjennomsnittlig rente for finansiering gjennom morselskapet Telenor ASA ble også redusert i 2003, men i mindre grad enn markedsrenten på grunn av gjeldsporteføljens gjennomsnittlige rentebinding (durasjon). Dette ble delvis motvirket av ekstern finansiering av datterselskaper med høyere rentesatser. Det vises til note 20 i konsernregnskapet for mer informasjon om rentesatser og gjeldsporteføljens durasjon. Reduserte balanseførte renter skyldes i hovedsak færre anlegg under utførelse og lavere rentesatser.

Nedskrivningen av New Skies Satellites i 2002 og kapitalinnskuddet i Telenors pensjonskasse ble reversert i 2003 som følge av økte markedsverdier, og det ble realisert gevinst på salg av aksjer i Inmarsat og OniWay. Dette ble delvis oppveid av tap på salg av aksjer i Expert Eilag ASA og tap og nedskrivninger av Ventureselskaper i 2003. Tap og nedskrivninger av finansielle eiendeler i 2002 var i hovedsak relatert til nedskrivninger av aksjene i Inmarsat, New Skies Satellites, Sponsorservice ASA og Ventureselskaper, i tillegg til nedskrivning av kapitalinnskuddet i Telenor Pensjonskasse.

Resterende 9 % av aksjene i Cosmote ble solgt den 26. februar 2004 for 3,1 milliarder kroner, og det forventes en gevinst ved avgang finansielle eiendeler på om lag 2,6 milliarder kroner før skatt i 2004 knyttet til dette salget.

Netto valutatap i 2002 var primært relatert til sikring av kostprisen for aksjene i Pannon GSM i Euro, fordringer i utenlandsk valuta og rentebærende gjeld i datterselskaper i utlandet.

SKATTER (se note 13)

Skattesatsen for aksjeselskaper i Norge er på 28 %. Telenors effektive skattesats (skattekostnad i prosent av resultat før skatt og minoritetsinteresser) var 32,0 % i 2003. I 2002 regnskapsførte vi et underskudd før skatt og minoritetsinteresser og en skatteinntekt.

Før børsintroduksjonen av Telenor i desember 2000, ble det stiftet et nytt morselskap for konsernet (Telenor ASA) og alle aksjene i Telenor AS ble overført til Telenor ASA som tingsinnskudd. Samtidig endret Telenor AS navn til Telenor Communications AS, og i 2002 til Telenor Eiendom Holding AS. Skattemessig inngangsverdi for aksjene i Telenor Eiendom Holding AS tilsvarte estimert virkelige verdi på det tidspunktet tingsinnskuddet fant sted. Som et nødvendig ledd i den omfattende restruktureringen av Telenor-konsernet, har det i 2001 og 2002 blitt utfisjonert eller solgt virksomheter fra Telenor Eiendom Holding AS til holdingselskaper for de ulike forretningsområdene. Dersom Telenor ASA selger aksjer i Telenor Eiendom Holding AS, eller aksjer fisjonert fra Telenor Eiendom Holding AS, vil eventuell skatt beregnes på forskjellen mellom vederlaget som mottas og skattegrunnlaget som ble etablert gjennom tingsinnskuddet.

For ytterligere informasjon om skatter, se sentrale regnskapsestimater og note 13.

MINORITETSINTERESSER

I 2003 økte Telenor sin eierandel i Comincom/Combella til 100 %, og pr. 1. desember 2003 ble aksjene byttet mot aksjer i Golden Telecom, der Telenor hadde en eierandel på 20,4 % pr. 31. desember 2003. Golden Telecom regnskapsføres som et tilknyttet selskap. I slutten av 2003 solgte Telenor også sin eierandel i Telenor Venture AS. I 2003 økte Telenor sin eierandel i GrameenPhone til 51,0 %, mens andelen av stemmeberettigede aksjer forble uendret på 51,0 %.

FORRETNINGSOMRÅDENES RESULTATER

Følgende tabeller viser utvalgte finansielle data for forretningsområdene i perioden 2001–2003. Elimineringer i disse tabellene relateres i hovedsak til handel mellom forretningsområdene.

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Driftsinntekter eksklusiv gevinster ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet			
Mobile	23.810	20.346	12.299
Fixed	20.500	20.008	19.685
Broadcast	4.800	3.607	2.614
EDB Business Partner	4.270	4.338	4.770
Annen forretningsvirksomhet	4.154	5.040	5.718
Konsernheter og fellesfunksjoner	2.184	2.116	2.143
Media ¹⁾	-	-	1.338
Elimineringer	(6.829)	(6.787)	(7.963)
Driftsinntekter eksklusiv gevinster	52.889	48.668	40.604
Gevinst ved avgang av varige driftsmidler	232	158	5.436
Sum driftsinntekter	53.121	48.826	46.040

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Driftsresultat			
Mobile	5.224	1.414	2.495
Fixed	2.531	731	1.035
Broadcast	181	(475)	(726)
EDB Business Partner	(4)	(409)	(1.208)
Annen forretningsvirksomhet	(120)	(736)	(2.643)
Konsernheter og fellesfunksjoner	(364)	(931)	4.178
Media ¹⁾	-	-	262
Elimineringer	112	86	(216)
Sum driftsresultat	7.560	(320)	3.177

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
EBITDA			
Mobile	9.567	7.482	4.067
Fixed	6.665	5.597	5.546
Broadcast	1.229	499	344
EDB Business Partner	399	348	447
Annen forretningsvirksomhet	408	178	(718)
Konsernheter og fellesfunksjoner	23	(569)	4.494
Media ¹⁾	-	-	313
Elimineringer	11	(66)	(243)
Sum EBITDA ²⁾	18.302	13.469	14.250

¹⁾ 9 måneder i 2001.

²⁾ Se note 3 for avstemming av EBITDA til resultat etter minoritetsinteresser.

TELENOR MOBILE

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne driftsinntekter	22.483	19.079	11.001
Interne driftsinntekter	1.327	1.267	1.298
Gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	-	-	259
Sum driftsinntekter	23.810	20.346	12.558

Eksterne vare- og trafikkostnader	5.481	5.020	2.695
Interne vare- og trafikkostnader	770	725	815
Sum vare- og trafikkostnader	6.251	5.745	3.510
Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	(97)	(69)	(71)
Lønn og personalkostnader	1.917	1.898	1.368
Andre eksterne driftskostnader	5.170	4.330	2.774
Andre interne driftskostnader	997	960	910
Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	5	-	-
Avskrivninger	4.308	3.779	1.550
Nedskrivninger	35	2.289	22
Sum driftskostnader	18.586	18.932	10.063

Driftsresultat	5.224	1.414	2.495
Resultat tilknyttede selskaper	1.639	(2.030)	9.677
Netto finansposter	(2.182)	(2.050)	(496)
Resultat før skatt og minoritetsinteresser	4.681	(2.666)	11.676

EBITDA	9.567	7.482	4.067
Avskrivninger	4.308	3.779	1.550
Nedskrivninger	35	2.289	22
Driftsresultat	5.224	1.414	2.495

Driftsresultat/Sum driftsinntekter (%)	21,9	6,9	19,9
EBITDA/Sum driftsinntekter (%)	40,2	36,8	32,4

Investeringer:

– Capex	3.667	3.731	2.716
– Investeringer i virksomheter	95	8.894	4.495

Årsverk (ved utløpet av perioden)	6.924	6.551	4.217
– Herav i utlandet	5.201	4.673	2.084

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Driftsinntekter			
Telenor Mobil – Norge	10.909	10.695	10.056
Pannon GSM – Ungarn	5.370	4.505	-
DiGi.Com – Malaysia	3.176	2.715	906
GrameenPhone – Bangladesh	1.536	1.589	1.185
Kyivstar – Ukraina	2.634	708	-
Øvrige inklusive eliminerings	185	134	411
Sum driftsresultat	23.810	20.346	12.558

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
EBITDA			
Telenor Mobil – Norge	4.262	4.330	3.731
Pannon GSM – Ungarn	1.924	1.586	-
DiGi.Com – Malaysia	1.295	1.022	306
GrameenPhone – Bangladesh	1.001	757	457
Kyivstar – Ukraina	1.573	403	-
Øvrige inklusive eliminerings	(488)	(616)	(427)
Sum EBITDA	9.567	7.482	4.067

Oversikt

Resultatene i forretningsområdet Mobile i 2001 til 2003 ble påvirket av konsolideringen av:

- Kyivstar som et datterselskap fra 1. september 2002 etter at Telenor økte eierandelen i den Ukrainske operatøren fra 45,4 % til 54,2 %. Eierandelen i Kyivstar økte til 55,35 % som følge av en kapitalutvidelse i mai 2003.
- Pannon GSM som et datterselskap fra 4. februar 2002 etter at Telenor økte eierandelen i den Ungarske operatøren fra 25,8 % til 100 %.
- DiGi.Com som et datterselskap fra 1. september 2001 etter at Telenor økte eierandelen i den Malaysiske operatøren fra 32,9 % til 61,0 %.

Med virkning fra 1. januar 2004 ble Telenor Mobiles aktiviteter i den skandinaviske regionen organisert til den nye enheten Telenor Nordic Mobile. Telenor tror at det gjennom Telenor Nordic Mobile kan realiseres synergier og forbedring av den operasjonelle effektiviteten på tvers av Telenors operasjoner i Skandinavia. Som en del av denne strategien økte Telenor med virkning fra 12. februar 2004 også sin eierandel i den danske operatøren Sonofon fra 53,5 % til 100 %.

En økende andel av driftsinntektene og resultater kommer fra internasjonale mobiloperasjoner. I tillegg til effekten av konsolideringene var det i 2003 en underliggende inntektsvekst uten en tilsvarende kostnadsvekst i de utenlandske datterselskapene. Dette bidro til økt driftsresultat før av- og nedskrivninger (EBITDA) i 2003 sammenlignet med 2002, mens avskrivningene økte, i hovedsak på grunn av konsolideringen av disse selskapene. I 2002 ble det regnskapsført nedskrivninger på 2,3 milliarder kroner, hvorav 2,1 milliarder kroner var relatert til goodwill i DiGi.Com.

I 2003 opplevde Telenor økt konkurranse og redusert markedsandel i det mer modne markedene, særlig Norge og Ungarn, til tross for økt mobilitet. Operatører i modne markeder møter større konkurranse og endrer ofte fokus fra å vinne nye kunder til å holde på de eksisterende samt å stabilisere markedsandelen. Dette kan føre til økte salgs-, markedsførings- og provisjonskostnader og generelt større press på marginene. Dessuten fokuserer operatører i modne markeder ofte på økt gjennomsnittlig bruk og økte gjennomsnittlige inntekter pr. abonnent som hovedkilde til potensiell vekst gjennom introduksjon av nye og attraktive tjenester. I tillegg vil et konstant fokus på forbedring av den operasjonelle effektiviteten av mobiloperasjonene bidra til en forbedring eller stabilisering av den generelle lønnsomheten i de modne markedene.

I markeder med sterkere vekst, spesielt Bangladesh og Ukraina, hvor det fortsatt er et signifikant vekstpotensiale og som karakteriseres med lav mobilitet, vil det fortsatt fokuseres på å øke abonnementsbasen. I tillegg vil kostnadseffektiviteten i operasjonene i disse markedene forbedres gjennom realisering av stordriftsfordeler samt utveksling av ledende praksis i de internasjonale operasjonene.

Gjennom 2003 ble også driftsmessige investeringer i de ulike selskapene optimalisert uten å redusere kvaliteten på mobilnettverkene. Dette kunne skje delvis gjennom realisering av synergier på tvers av de internasjonale selskapene, som sentralisert innkjøp, globale leverandørvtaler og optimale løsninger for nettutbygging.

Endringer i valutakurser mellom norske kroner og funksjonell valuta til utenlandske datterselskaper og tilknyttede selskaper kan påvirke resultatene og verdiene av disse målt i norske kroner. For eksempel styrket den norske kronen seg i 2003 som ga en negativ effekt på resultatene og regnskapsført verdi av datterselskapene DiGi.Com (Malaysia), Kyivstar (Ukraina – funksjonell valuta er US Dollar) og GrameenPhone (Bangladesh).

TELENOR MOBIL – NORGE

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne driftsinntekter			
Mobil utgående trafikk	3.712	3.880	3.500
Mobil inngående trafikk	455	389	392
Roaming	1.224	1.220	1.209
Sum trafikkinntekter	5.391	5.489	5.101
SMS/MobilInfo/CPA	1.537	1.530	1.187
Abonnement og tilknytning	1.216	1.350	1.328
Kundeutstyr	722	616	620
Tjenesteleverandør og øvrig	773	456	510
Sum eksterne driftsinntekter	9.639	9.441	8.746
Interne driftsinntekter	1.270	1.254	1.310
Gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	-	-	-
Sum driftsinntekter	10.909	10.695	10.056
Sum driftskostnader	7.794	7.687	7.430
Driftsresultat	3.115	3.008	2.626
EBITDA	4.262	4.330	3.731
Avskrivninger	1.147	1.207	1.083
Nedskrivninger	-	115	22
Driftsresultat	3.115	3.008	2.626
Driftsresultat/Sum driftsinntekter (%)	28,6	28,1	26,1
EBITDA/Sum driftsinntekter (%)	39,1	40,5	37,1
Investeringer			
– Capex	500	750	1.674
– Investeringer i virksomheter	-	-	-
Årsverk (ved utløpet av perioden)	1.602	1.713	1.825
Antall abonnement (i tusen)	2.364	2.382	2.307

Driftsresultat og EBITDA – Telenor Mobil – Norge

Driftsresultatet i 2003 økte med 3,4 % sammenlignet med 2002. Av- og nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler ble redusert som følge av en nedgang i driftsmessige investeringer i 2002 og 2003 og effekten av nedskrivninger i 2002. Både EBITDA og EBITDA-marginen (EBITDA som prosentandel av driftsinntektene) ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002. Reduksjonen har i hovedsak sammenheng med økte driftskostnader i forbindelse med økte markedsaktiviteter som følge av større konkurranse, høyere trafikkavgifter som følge av økt trafikk til andre mobilnettverk, og en ulik sammensetning av abonnenter og prisreduksjoner. Dette ble delvis motvirket av en reduksjon i enkelte andre driftskostnader, særlig konsulenthonorarer og lønns- og personalkostnader, samt økte inntekter fra salg til andre tjenesteleverandører. Reduserte lønns- og personalkostnader i 2003 skyldes nedbemanninger i 2002.

Driftsinntekter – Telenor Mobil – Norge

Telenors markedsandel for GSM-abonnenter pr. 31. desember 2003 var 57 %, sammenlignet med 61 % pr. 31. desember 2002. I samme tidsrom økte mobiltettheten i Norge fra 84 % til om lag 90 %.

I 2003 ble eksterne driftsinntekter fra utgående mobiltrafikk i Norge redusert, primært på grunn av nedgang i antall (og endringer i sammensetningen av) abonnement og prisreduksjoner. Denne nedgangen ble delvis oppveid av en økning i gjennomsnittlig antall trafikkminutter fra hvert abonnement.

Eksterne inntekter fra innkommende mobiltrafikk økte i 2003 sammenlignet med 2002, primært på grunn av en økt trafikkvolum fra abonnenter hos andre mobiloperatører.

I 2003 var eksterne driftsinntekter fra roaming på nivå med 2002. Redusert trafikkvolum fra utenlandske operatørers abonnenter i Norge ble oppveid av økt antall tekstmeldinger og høyere gjennomsnittspriser pr. minutt fra norske abonnenter i utlandet. Høyere gjennomsnittspriser pr. minutt skyldes en kombinasjon av økte priser fra operatører utenfor Norge og endringer i reisemønstre ved at flere nordmenn reiser til land med høyere minuttpriser.

I 2003 var eksterne driftsinntekter fra tekstmeldinger og innholdstjenester på nivå med 2002. Antall meldinger økte med 234 millioner til 1,926 milliarder i 2003 sammenlignet med 2002. Dette ble motvirket av lavere gjennomsnittspriser i 2003 sammenlignet med 2002, i hovedsak som følge av flere gratismeldinger og lavere priser fra 16. mai 2003. Antall tekstmeldinger som ble terminert fra andre operatører, økte med om lag 100 millioner til om lag 550 millioner i 2003 sammenlignet med 2002.

I 2003 ble eksterne driftsinntekter fra abonnement og tilknytningsavgifter redusert sammenlignet med 2002, på grunn av kundemigrasjon til rimeligere abonnement og en nedgang i antall abonnement. Dessuten ble markedsaktivitetene trappet opp for å holde på abonnenter ved å tilby rabatter på abonnementsavtaler med bindingstid.

Eksterne driftsinntekter fra salg av kundeutstyr var i hovedsak relatert til salg av mobiltelefoner og datautstyr gjennom heleide forhandlere. Disse eksterne driftsinntektene økte i 2003 sammenlignet med 2002, i hovedsak på grunn av nye kontrakter på levering av hjemmedatamaskiner til ansatte i andre selskaper.

Eksterne driftsinntekter fra tjenesteleverandører økte i 2003 sammenlignet med 2002 som følge av økt antall abonnement fra tjenesteleverandører og i trafikk pr. abonnement.

Andre eksterne driftsinntekter økte i 2003 sammenlignet med 2002 som følge av høyere salg av SIM-kort til tjenesteleverandører og utenlandske operatører.

Interne driftsinntekter består av innkommende trafikk fra forretningsområdet Fixed og fra utgående mobiltrafikk fra ansatte i andre konsernselskaper.

Driftskostnader – Telenor Mobil – Norge

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne vare- og trafikkostnader	2.127	1.872	1.793
Interne vare- og trafikkostnader	775	722	814
Sum vare- og trafikkostnader	2.902	2.594	2.607
Beholdningsendring og egentilvirkede anleggsmidler	(33)	(52)	(55)
Lønn og personalkostnader	936	1.064	976
Andre eksterne driftskostnader	2.019	1.970	2.021
Andre interne driftskostnader	823	789	776
Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	-	-	-
Avskrivninger	1.147	1.207	1.083
Nedskrivninger	-	115	22
Sum	7.794	7.687	7.430

Økte driftskostnader i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes primært økte vare- og trafikkostnader og kostnader relatert til salg, markedsføring og provisjoner.

Vare- og trafikkostnadene økte i 2003 sammenlignet med 2002, i hovedsak på grunn av økt utgående trafikk (tale og tekstmeldinger) som ble terminert i andre teleoperatørers nettverk. Roamingavgiftene økte også, primært på grunn av økt trafikk fra tjenesteleverandørers abonnenter.

Lønn og personalkostnadene ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002, som følge av full effekt av nedbemanningen i forbindelse med kostnadsreduksjonene i 2002.

Andre driftskostnader økte i 2003 sammenlignet med 2002, i hovedsak på grunn av økte salgs-, markedsførings- og provisjonskostnader. Denne økningen skyldes primært økt fokus på å beholde kundene i abonnementsbasen som følge av skjerpet konkurranse. I tillegg var det i 2003 økte i IT- og nettverksrelaterte kostnader på grunn av økt trafikkvolum og antall tjenester som ble tilbudt abonnentene. Denne økningen ble delvis motvirket av kostnadsreducerende tiltak, særlig med hensyn til bruk av konsulenter. Det ble kostnadsført 104 millioner kroner til nedbemanningen i 2002.

Avskrivningene ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002, på grunn av reduserte driftsmessige investeringer i både 2002 og 2003 og effekten av nedskrivninger i 2002. I tillegg ble forventet levetid på deler av IT-systemporteføljen økt, noe som ga lavere avskrivninger i 2003.

Driftsmessige investeringer (capex) – Telenor Mobil – Norge

Driftsmessige investeringer var lavere i 2003 sammenlignet med 2002, hovedsakelig som følge av reduserte investeringer i administrative IT-systemer. I 2002 og 2003 ble det foretatt begrensede investeringer i UMTS-nett og -utstyr. Imidlertid økte investeringene i GSM-nettet mot slutten av 2003 for å utvide dekningen og kapasiteten og forberede en oppgradering til ny mobiltelefoneteknologi. Driftsmessige investeringer ventes å øke i 2004 som følge av investeringer i slik ny teknologi.

PANNON GSM – UNGARN

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Mobilrelaterte driftsinntekter	5.005	4.187	-
Andre driftsinntekter	365	318	-
Sum driftsinntekter	5.370	4.505	-
Sum driftskostnader	4.345	3.634	-
Driftsresultat	1.025	871	-
EBITDA	1.924	1.586	-
Avskrivninger	889	700	-
Nedskrivninger	10	15	-
Driftsresultat	1.025	871	-
Driftsresultat/sum driftsinntekter (%)	19,1	19,3	-
EBITDA/sum driftsinntekter (%)	35,8	35,2	-
Capex	644	825	-
Årsverk (ved utløp av perioden)	1.499	1.523	-
Antall abonnement (i tusen)	2.618	2.450	-

¹⁾ Tabellen viser tall som er inkludert i Telenors regnskaper fra og med oppkjøpsdato.

Pannon GSM ble konsoliderte som datterselskap fra 4. februar 2002, da Telenor økte eierandelen fra 25,8 % til 100 %. Nedenstående diskusjon og analyse av Pannon GSMs resultater er basert på Pannon GSMs regnskaper for 2002, justert i henhold til norske regnskapsprinsipper. Telenor mener at denne informasjonen gir en mer meningsfull sammenligning av den økonomiske utviklingen for perioder hvor Telenor ikke konsoliderte Pannon GSM. Imidlertid er ikke denne informasjonen ment å fremstille hva de faktiske resultatene ville vært dersom Pannon GSM hadde vært konsolidert fra 1. januar 2002, og er ikke nødvendigvis indikative for fremtidige resultater.

Kronekursen ble redusert med 2 % i forhold til ungarske forint i 2003 sammenlignet med 2002.

Driftsresultat og EBITDA – Pannon GSM

Driftsresultatet og EBITDA økte i 2003 sammenlignet med 2002, som følge av økt trafikk på grunn av flere abonnement. Driftsresultatmarginen ble noe redusert i 2003 sammenlignet med 2002, på grunn av økte avskrivninger. EBITDA-marginen økte noe i 2003 på grunn av økte driftsinntekter, som mer enn oppveide økte driftskostnader.

Driftsinntekter – Pannon GSM

I 2003 økte Pannon GSM driftsinntektene med 9,1 % sammenlignet med 2002. Denne veksten skyldes primært økt trafikk fra en økning på 168.000 abonnement i 2003. Hvert abonnement genererte gjennomsnittlig mindre driftsinntekter enn i det foregående året, da nye kunder og kunder med kontantabonnement reduserte gjennomsnittlig antall ringeminutter og driftsinntekter pr. abonnement. Andre driftsinntekter kom hovedsakelig fra salg av mobiltelefoner.

Pannon GSMs markedsandel av GSM-abonnementer i Ungarn pr. 31. desember 2003 ble anslått til 36 %, sammenlignet med 38 % pr. 31. desember 2002. Nedgangen skyldes økt konkurranse. Pr. 31. desember 2003 var estimert mobiltetthet i Ungarn 78 %, sammenlignet med 68 % pr. 31. desember 2002.

Driftskostnader – Pannon GSM

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne vare- og trafikkostnader	2.048	1.754	-
Interne vare- og trafikkostnader	2	2	-
Sum vare- og trafikkostnader	2.050	1.756	-
Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	-	-	-
Lønn og personalkostnader	385	298	-
Andre eksterne driftskostnader	1.001	865	-
Andre interne driftskostnader	10	-	-
Tap ved avgang av varige driftsmidler og nedskrivninger	-	-	-
Avskrivninger	889	700	-
Nedskrivninger	10	15	-
Sum driftskostnader	4.345	3.634	-

Driftskostnadene økte med 0,4 milliarder kroner i 2003 sammenlignet med 2002, i hovedsak på grunn av økte vare- og trafikkostnader som følge av økt trafikk med terminering i andre operatørers nett. Andre driftskostnader økte i 2003 sammenlignet med 2002, på grunn av høyere markedsføringskostnader og høyere provisjoner relatert til økt salg av faste mobilabonnement. Avskrivningen økte som resultat av høyere driftsmessige investeringer de siste årene. Så lenge akkumulerte driftsmessige investeringer øker, som er grunnlaget for avskrivninger, vil avskrivningene øke så lenge anleggsmidlene ikke er fullt ut avskrevet.

Driftsmessige investeringer (capex) – Pannon GSM

Driftsmessige investeringer ble redusert med 0,2 milliarder kroner i 2003 sammenlignet med 2002, som følge av reduserte investeringer i GSM-nett og -utstyr og IT-systemer.

DIGI.COM – MALAYSIA

(eierandel pr. 31. desember 2003 på 61,0 %)

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Mobilrelaterte driftsinntekter	2.713	2.273	691
Andre driftsinntekter	463	442	215
Sum driftsinntekter	3.176	2.715	906
Sum driftskostnader	2.679	2.284	725
Driftsresultat	497	431	181
EBITDA	1.295	1.022	306
Avskrivninger	780	579	125
Nedskrivninger	18	12	-
Driftsresultat	497	431	181
Driftsresultat/Sum driftsinntekter (%)	15,6	15,9	20,0
EBITDA/Sum driftsinntekter (%)	40,8	37,6	33,8
Capex	1.043	1.457	459
Årsverk (ved utløpet av perioden)	1.450	1.443	1.477
Antall abonnement (100 % i tusen)	2.207	1.616	1.039

Tabellen viser tall som er inkludert i regnskapet for Telenor fra og med oppkjøpsdato. DiGi.Com ble konsolidert som datterselskap fra 1. september 2001, da Telenor økte eierandelen fra 32,9 % til 61,0 %.

Den norske kronen styrket seg mot malaysiske ringgit med 12 % i 2003 sammenlignet med 2002.

Driftsresultat og EBITDA – DiGi.Com

Driftsresultat og EBITDA målt i norske kroner og i lokal valuta økte i 2003 sammenlignet med 2002 som følge av økte driftsinntekter, som mer enn motvirket økte driftskostnader. Avskrivningene økte på grunn av helårseffekten av kortere avskrivningsperiode for en del nettbasert utstyr fra 1. juli 2002 og på grunn av høye driftsmessige investeringer de siste årene. Dette bidro til en svak reduksjon i driftsresultatmarginen.

Driftsinntekter – DiGi.Com

I 2003 økte DiGi.Coms driftsinntekter med 17 % målt i norske kroner sammenlignet med 2002. I lokal valuta var økningen på 33 %. Økningen skyldes primært større trafikk og økt bruk av verdiøkende tjenester (VAS) som følge av en økning på 591.000 abonnement i 2003. Imidlertid genererte hvert abonnement gjennomsnittlig lavere driftsinntekter, da nye kunder og kunder med kontantabonnement ga redusert gjennomsnittlig antall ringeminutter og driftsinntekter pr. abonnement. DiGi.Com ga også prisreduksjoner i form av gratis ringetid og lojalitetsprogrammer i 2003, og dette bidro til reduserte driftsinntekter. Andre inntekter økte i 2003 sammenlignet med 2002, på grunn av høyere trafikkvolumer fra DiGi.Coms internasjonale carrier virksomhet.

DiGi.Coms markedsandel av GSM-abonnement i Malaysia pr. 31. desember 2003 ble anslått til 20 %, sammenlignet med 19 % pr. 31. desember 2002. I 2003 økte den estimerte mobilitettheten i Malaysia fra 37 % til 44 %.

Driftskostnader – DiGi.Com

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne vare- og trafikkostnader	801	730	340
Interne vare- og trafikkostnader	3	3	1
Sum vare- og trafikkostnader	804	733	341
Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	(7)	(3)	(1)
Lønn og personalkostnader	197	194	56
Andre eksterne driftskostnader	886	760	199
Andre interne driftskostnader	1	9	5
Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	-	-	-
Avskrivninger	780	579	125
Nedskrivninger	18	12	-
Sum driftskostnader	2.679	2.284	725

Driftskostnadene økte i 2003 sammenlignet med 2002, primært på grunn av økte vare- og trafikkostnader som følge av høyere trafikkvolumer som ble generert av et høyere antall abonnement, samt økte avskrivninger som følge av helårseffekt av kortere avskrivningsperiode for nettbasert utstyr. Fra 1. juli 2002 reduserte DiGi.Com avskrivningsperioden for nettbasert utstyr, noe som økte avskrivningene med nærmere 0,2 milliard kroner i andre halvår 2002.

Driftsmessige investeringer (capex) – DiGi.Com

Driftsmessige investeringer ble redusert med 0,4 milliarder kroner (0,2 milliarder målt i lokal valuta) i 2003 sammenlignet med 2002, på grunn av lavere priser på nettrelatert utstyr.

KYIVSTAR – UKRAINA

(eierandel pr. 31. desember 2003 på 55,4 %)

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Mobilrelaterte driftsinntekter	2.569	681	-
Andre driftsinntekter	65	27	-
Sum driftsinntekter	2.634	708	-

Sum driftskostnader	1.404	403	-
Driftsresultat	1.230	305	-

EBITDA	1.573	403	-
Avskrivninger	343	98	-
Nedskrivninger	-	-	-
Driftsresultat	1.230	305	-

Driftsresultat/Sum driftsinntekter (%)	46,7	43,1	-
EBITDA/Sum driftsinntekter (%)	59,7	56,9	-

Capex	979	329	-
Årsverk (ved utløpet av perioden)	1.269	994	-
Antall abonnement (tusen)	3.037	1.856	-

Tabellen viser tall som er inkludert i Telenors regnskaper fra og med oppkjøpsdato.

Kyivstar ble konsolidert som datterselskap fra 1. september 2002, da Telenor økte eierandelen fra 45,4 % til 54,2 %. I mai 2003 økte Telenor eierandelen til 55,4 %. Nedenstående diskusjon og analyse av Kyivstars resultater er basert på Kyivstars regnskaper for 2002, justert i henhold til norske regnskapsprinsipper. Telenor mener at denne informasjonen gir en mer meningsfull sammenligning av den økonomiske utviklingen for perioder hvor Telenor ikke konsoliderte Kyivstar. Imidlertid er ikke denne informasjonen ment å fremstille hva de faktiske resultatene ville vært dersom Kyivstar hadde vært konsolidert fra 1. januar 2002, og er ikke nødvendigvis indikative for fremtidige resultater.

Funksjonell valuta for Kyivstar er USD. Den norske kronen styrket seg mot USD med 12 % i 2003 sammenlignet med 2002.

Driftsresultat og EBITDA – Kyivstar

Driftsresultat økte med 37 % målt i norske kroner og 57 % målt i USD. EBITDA økte med 36 % i 2003 målt i norske kroner og med 55 % målt i USD. Økningen skyldes økte driftsinntekter, som mer enn motvirket økte driftskostnader. Økningen i driftskostnader var mindre enn proporsjonal med økningen i driftsinntekter, da Kyivstar kunne utnytte stordriftsfordeler.

Driftsinntekter – Kyivstar

I 2003 økte selskapets driftsinntekter med 44 % målt i norske kroner (50 % målt i USD) sammenlignet med 2002. Økte driftsinntekter skyldes primært økt trafikk som følge av en økning på 1.181.000 abonnement i 2003. Dessuten økte driftsinntekter pr. abonnement marginalt som følge av økt bruk på grunn av økt mobilitetthet og innføringen av ny samtrafikkavtale i Ukraina. Økt bruk ble delvis motvirket av prisreduksjon som følge av nye samtrafikkavtale.

Kyivstars markedsandel av GSM-abonnementer i Ukraina pr. 31. desember 2003 ble estimert til 47 %, sammenlignet med 50 % pr. 31. desember 2002. I 2003 økte den anslåtte mobilitettheten i Ukraina fra 7,8 % til 13,7 %.

Driftskostnader – Kyivstar

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne vare- og trafikkostnader	276	92	-
Interne vare- og trafikkostnader	-	-	-
Sum vare- og trafikkostnader	276	92	-
Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	-	-	-
Lønn og personalkostnader	89	25	-
Andre eksterne driftskostnader	684	179	-
Andre interne driftskostnader	12	9	-
Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	-	-	-
Avskrivninger	343	98	-
Nedskrivninger	-	-	-
Sum driftskostnader	1.404	403	-

Driftskostnadene økte i 2003 sammenlignet med 2002, i hovedsak på grunn av økt antall abonnement. Vare- og trafikkostnader økte som følge av høyere trafikkvolum. I tillegg økte reklamekostnadene i 2003 sammenlignet med 2002, da konkurransen i markedet ble større. Provisjonskostnadene økte også, men provisjonskostnaden pr. nytt abonnement var på nivå med 2002.

Driftsmessige investeringer (capex) – Kyivstar

Driftsmessige investeringer i 2003 var på nivå med 2002 målt i US Dollar.

GRAMEENPHONE – BANGLADESH

(eierandel pr. 31. desember 2003 på 51,0 %)

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Mobilrelaterte driftsinntekter	1.529	1.203	759
Andre driftsinntekter ¹⁾	7	386	426
Sum driftsinntekter	1.536	1.589	1.185
Sum driftskostnader	693	958	857
Driftsresultat	843	631	328
EBITDA	1.001	757	457
Avskrivninger	158	126	129
Nedskrivninger	-	-	-
Driftsresultat	843	631	328
Driftsresultat/Sum driftsinntekter (%)	54,9	39,7	27,7
EBITDA/Sum driftsinntekter (%)	65,2	47,6	38,6
Capex	429	342	425
Årsverk (ved utløpet av perioden)	829	692	589
Antall abonnement (100 % i tusen)	1.141	769	464

¹⁾ Driftsinntektene er fra og med tredje kvartal 2002 fratrukket avgift GrameenPhone tar inn på vegne av myndighetene. Fra og med første kvartal 2003 anses salg av håndsett i GrameenPhone å være kommisjonssalg, og er derfor ikke inkludert i driftsinntektene og varekostnader fra dette tidspunkt. Dette bidrar til lavere andre driftsinntekter og varekostnader i 2003, men har ingen resultat effekt.

I desember 2003 økte Telenor sin eierandel i GrameenPhone fra 46,4 % til 51,0 %. Andelen av stemmeberettigede aksjer forble uendret med 51,0 %. Den norske kronen styrket seg mot bangladeshiske takka med 13 % i 2003 sammenlignet med 2002 og med 13 % i 2002 sammenlignet med 2001.

Driftsresultat og EBITDA – GrameenPhone

Driftsresultat og EBITDA økte i 2003 sammenlignet med 2002 på grunn av økte trafikkinntekter som følge av økt antall abonnement. Dette mer enn oppveide økte driftskostnader. Avskrivninger økte i 2003 sammenlignet med 2002, på grunn av større driftsmessige investeringer i 2003.

Driftsinntekter – GrameenPhone

Målt i norske kroner økte mobilrelaterte driftsinntekter med 27 % i 2003 sammenlignet med 2002 på grunn av økt trafikk som følge av en økning på 372.000 abonnement. Imidlertid var driftsinntekter pr. abonnement lavere, da nye kunder og kunder med kontantabonnement ga redusert gjennomsnittlig antall ringeminutter og driftsinntekter pr. abonnement. I lokal valuta økte mobilrelaterte driftsinntekter med 47 % i 2003 sammenlignet med 2002.

GrameenPhones estimerte andel av GSM-abonnementer i Bangladesh pr. 31. desember 2003 ble redusert til 62 % fra 69 % pr. 31. desember 2002 på grunn av økt konkurranse. I 2003 økte estimert mobilitet i Bangladesh fra 0,9 % til 1,3 %.

Driftskostnader – GrameenPhone

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne vare- og trafikkostnader	164	524	539
Interne vare- og trafikkostnader	-	-	-
Sum vare- og trafikkostnader	164	524	539
Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	-	-	-
Lønn og personalkostnader	51	42	38
Andre eksterne driftskostnader	309	266	151
Andre interne driftskostnader	6	-	-
Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	5	-	-
Avskrivninger	158	126	129
Nedskrivninger	-	-	-
Sum driftskostnader	693	958	857

Driftskostnadene ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002, primært som følge av at salg av mobiltelefoner ble ført som provisjonssalg fra 1. januar 2003. Dette reduserte vare- og trafikkostnadene. Eksklusive denne endringen økte driftskostnadene i 2003 sammenlignet med 2002 på grunn av høyere trafikk-, drifts- og vedlikeholdskostnader. Avskrivninger økte i 2003 sammenlignet med 2002, på grunn av større driftsmessige investeringer i 2003.

Driftsmessige investeringer (capex) – GrameenPhone

Driftsmessige investeringer økte i 2003 sammenlignet med 2002, primært på grunn av nettutvidelse.

ANDRE ENHETER I MOBILE**(herunder avskrivning av merverdier og eliminering av kjøp og salg mellom enhetene i Mobile)**

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
EBITDA	(488)	(616)	(427)
Avskrivninger ¹⁾	991	1.069	213
Nedskrivninger ²⁾	7	2.147	-
Driftsresultat	(1.486)	(3.832)	(640)
¹⁾ Hvorav avskrivninger av Telenors mer-/mindreverdier ^{*)}	911	935	115
²⁾ Hvorav nedskrivninger av Telenors merverdier ^{*)}	-	2.138	-

Investeringer

Capex	72	28	158
-------	----	----	-----

Årsverk (ved uløpet av perioden)	275	186	326
---	------------	------------	------------

^{*)} Mer-/mindreverdier på oppkjøpstidspunktet er forskjellen mellom Telenors kostpris og andel av egenkapitalen av datterselskaper.

Andre enheter omfatter Telenors mobiloperasjoner i Sverige (Telenor Mobil Sverige), kostnader forbundet med ledelse og administrasjon av Telenors internasjonale mobiloperasjoner, djuice.com, og av- og nedskrivning av Telenor netto merverdier.

Det negative driftsresultatet var lavere i 2003 sammenlignet med 2002, i hovedsak som følge av nedskrivninger på 2.147 millioner kroner i 2002, i hovedsak relatert til goodwill på DiGi.Com. EBITDA-underskuddet var lavere i 2003 sammenlignet med 2002, som følge av avvikling av djuice.com-aktivitetene i 2003 samt reduserte administrasjonskostnader.

Telenor Mobile Sverige hadde totalt driftsinntekter på 127 millioner kroner i 2003 (81 millioner kroner i 2002), og et EBITDA-underskudd på 114 millioner kroner (et EBITDA underskudd på 77 millioner kroner i 2002).

Reduserte driftsmessige investeringer i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes avviklingen av djuice.com-aktivitetene.

TILKNYTTETE SELSKAPER OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER I MOBILE

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Telenors andel av ¹⁾			
Resultat etter skatt	608	612	421
Avskrivning av Telenors mer-/mindreverdier	(534)	(798)	(1.276)
Nedskrivning av Telenors merverdier	(15)	(1.884)	(10.900)
Gevinst ved avgang av eierandeler	1.580	40	21.432
Resultat tilknyttede selskaper	1.639	(2.030)	9.677

¹⁾ Tallene er delvis basert på ledelsens estimater i forbindelse med utarbeidelsen av konsernregnskapet. Resultatregnskapet for konsernet inneholder bare linjen "Resultat tilknyttede selskaper". Telenors andel av de andre postene som fremgår av tabellen er ikke inkludert i konsernregnskapet, men vises i note 16 i konsernregnskapet. Telenors mer-/mindreverdier på oppkjøpstidspunktet er forskjellen mellom Telenors kostpris og andel av egenkapitalen av de tilknyttede selskapene.

Disse resultatene ble påvirket av:

- Salget av VIAG Interkom og Esat Digifone i 2001, av Extel i 2002, og StavTeleSot, OniWay og 9 % av aksjene i Cosmote i 2003.
- DiGi.Com, Pannon GSM og Kyivstar ble konsolidert som datterselskaper med virkning henholdsvis fra 1. september 2001, 4. februar 2002 og 1. september 2002.

Telenor økte sin eierandel i den danske operatøren Sonofon fra 53,5 % til 100 % med virkning fra 12. februar 2004.

De tilknyttede mobilselskaper utenfor Norge opplevde en betydelig økning i sin kundebase i 2003. Spesielt stor var veksten i DTAC i Thailand og VimpelCom i Russland.

Justert for salg og konsolidering av tilknyttede selskaper økte resultatet etter skatt med om lag 100 millioner kroner, i hovedsak på grunn av VimpelCom. Dette ble delvis motvirket av nedskrivning av eiendeler i Sonofon på om lag 100 millioner kroner, relatert til fast trådløs aksess. Resultat etter skatt i 2002 inkluderte nedskrivning av investeringen i OniWay på 316 millioner kroner. Denne investeringen ble nedskrevet da det ikke ble ansett som forretningsmessig forsvarlig å fortsette driften som planlagt. Aksjene i OniWay ble solgt i juni 2003 med en gevinst på 35 millioner kroner, som ble regnskapsført under finansposter.

Som følge av nedskrivninger i 2002 og konsolidering av Pannon GSM og Kyivstar ble avskrivninger av merverdier i tilknyttede selskaper redusert i 2003 sammenlignet med 2002. I tillegg ble avskrivningen av merverdier redusert i 2003 på grunn av tilbakeføring av tidligere avskrivning av merverdier i Wireless Matrix, da merverdiene ble redusert til under null i 2002. Som følge av konsolideringen av Sonofon fra 12. februar 2004 ventes avskrivninger av merverdier i tilknyttede selskaper å bli ytterligere redusert i 2004.

Den 31. desember 2002 ble det foretatt en nedskrivning på 1,0 milliard kroner av Sonofon til virkelig verdi basert på diskonterte kontantstrømmer og sammenligning med andre selskaper. DTAC/UCOM ble nedskrevet med 0,9 milliarder kroner til børskurs pr. 31. desember 2002.

Salgsgevinster i 2003 var relatert til salget av StavTeleSot i januar 2003 og salget av 9 % av aksjene i Cosmote i april 2003. Gevinstene i 2002 var relatert til salget av Extel i desember 2002.

TELENOR FIXED

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne driftsinntekter	18.787	18.338	17.818
Interne driftsinntekter	1.713	1.670	1.867
Gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	9	14	6
Sum driftsinntekter	20.509	20.022	19.691

Eksterne vare- og trafikkostnader	3.903	3.649	3.481
Interne vare- og trafikkostnader	1.529	1.626	1.827
Sum vare- og trafikkostnader	5.432	5.275	5.308
Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	(117)	(110)	(194)
Lønn og personalkostnader	3.650	3.577	3.313
Andre eksterne driftskostnader	3.140	3.966	4.041
Andre interne driftskostnader	1.714	1.685	1.671
Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	25	32	6
Avskrivninger ¹⁾	4.110	4.366	3.669
Nedskrivninger ²⁾	24	500	842
Sum driftskostnader	17.978	19.291	18.656

Driftsresultat	2.531	731	1.035
Resultat tilknyttede selskaper	8	(5)	(874)
Netto finansposter	(736)	(297)	(319)
Resultat før skatt og minoritetsinteresser	1.803	429	(158)

¹⁾ Hvorav avskrivninger av Telenors mer-/mindreverdi ^{*)}

²⁾ Hvorav nedskrivninger av Telenors merverdi ^{*)}

EBITDA	6.665	5.597	5.546
Avskrivninger	4.110	4.366	3.669
Nedskrivninger	24	500	842
Driftsresultat	2.531	731	1.035

Driftsresultat/Sum driftsinntekter (%)	12,3	3,7	5,3
EBITDA/Sum driftsinntekter (%)	32,5	28,0	28,2

Investeringer:

– Capex	1.867	3.260	5.203
– Investeringer i virksomheter	294	270	325

Årsverk (ved utløpet av perioden)	6.087	7.215	7.766
– Herav i utlandet	652	1.583	1.701

^{*)} Mer-/mindreverdi på oppkjøpstidspunktet er forskjellen mellom Telenors kostpris og andel av egenkapitalen av datterselskaper.

Driftsinntekter

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Norge	18.189	18.281	18.616
Sverige	1.603	1.073	398
Russland ¹⁾	703	682	582
Øvrige land	162	149	121
Elimineringer	(148)	(163)	(26)
Sum driftsinntekter	20.509	20.022	19.691

EBITDA

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Norge	6.512	5.489	5.502
Sverige	(56)	(100)	(128)
Russland ¹⁾	215	228	186
Øvrige land	(8)	(23)	(43)
Elimineringer	2	3	29
Sum EBITDA	6.665	5.597	5.546

Driftsresultat

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Norge	2.720	1.157	1.371
Sverige	(198)	(333)	(290)
Russland ¹⁾	71	70	27
Øvrige land	(71)	(166)	(102)
Elimineringer	9	3	29
Sum driftsresultat	2.531	731	1.035

¹⁾ 11 måneder i 2003. 1. desember 2003 ble aksjene i det konsoliderte datterselskapet Comincom/Combella (Russland) byttet i en eierandel i det børsnoterte selskapet Golden Telecom, som regnskapsføres som et tilknyttet selskap.

Oversikt

I 2003 ble konkurransen i Norge skjerpet, både fra andre leverandører av fasttelefonitjenester og mobiloperatører. Markedsandelene ble redusert mens driftsinntektene var relativt stabile i 2003. Driftsinntektene fra ADSL, som utgjorde en økende andel av datatrafikken, og grossistmarkedet utgjorde en økende andel av driftsinntektene, som i stor grad motvirket reduksjon i øvrige driftsinntekter. Denne utviklingen ventes å fortsette i 2004. I tredje kvartal 2003 begynte Telenor å tilby telefoniaksess (PSTN og ISDN) på grossistbasis til andre operatører.

Driftsresultatet og driftsresultatmarginen økte i 2003 sammenlignet med 2002 i hovedsak som følge av fokus på kostnadsreduksjoner og operasjonell effektivisering gjennom prosessforbedringer, effektiv utnyttelse av tidligere driftsmessige investeringer og det stabile nettet. Dette i tillegg til redusert etterspørsel etter fastnettjenester og lavere utstyrspriser bidro til reduserte driftsmessige investeringer i 2003 sammenlignet med 2002.

Den 1. desember 2003 ble aksjene i det konsoliderte datterselskapet Comincom/Combella (Russland) byttet i en eierandel i det børsnoterte selskapet Golden Telecom, som regnskapsføres som et tilknyttet selskap.

Driftsresultat og EBITDA

Driftsresultatet i 2003 økte på grunn av reduserte av- og nedskrivninger og økt EBITDA. Nedskrivningene i 2002 var relatert til datautstyr og IT-løsninger både til internt bruk og for levering av tjenester til kundene. Avskrivningene ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002 på grunn av nedskrivninger som ble foretatt i 2002, reduserte driftsmessige investeringer og avskrivning av negativ goodwill relatert til Fixed – Sverige. Reduserte driftskostnader bidro også til økt EBITDA i 2003 sammenlignet med 2002.

I 2003 ble det regnskapsført kostnader til nedbemanning og tapskontrakter på 6 millioner kroner, sammenlignet med 311 millioner kroner i 2002. Dessuten ble driftskostnadene redusert i 2003 som følge av andre kostnadsreduserende tiltak.

FIXED – NORGE

Bedriftsmarkedet – fastnettjenester

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Abonnement og tilknytning			
Analog (PSTN)/digital (ISDN)	1.240	1.335	1.313
Abonnement og tilknytning – ADSL/Internett	226	194	112
Trafikk fast-til-fast innenlands eksklusiv trafikk til ISP (Internet Service Provider)	625	776	838
Trafikk til ISP (Internet Service Provider)			
– Internett-trafikk	116	170	251
Trafikk til mobilnett	647	666	694
Utenlandstrafikk	159	180	196
Øvrig trafikk	621	669	639
Sum bedriftsmarkedet, fastnettjenester	3.634	3.990	4.043

Privatkundemarkedet – fastnettjenester

Abonnement og tilknytning analog (PSTN)/digital (ISDN)	3.060	3.026	2.916
Abonnement og tilknytning – ADSL/Internett	815	543	339
Trafikk fast-til-fast innenlands eksklusiv trafikk til ISP (Internet Service Provider)	1.061	1.190	1.288
Trafikk til ISP (Internet Service Provider)			
– Internett-trafikk	445	520	578
Trafikk til mobilnett	1.069	1.144	1.111
Utenlandstrafikk	250	279	287
Øvrig trafikk	630	660	725
Sum privatkundemarkedet, fastnettjenester	7.330	7.362	7.244

Andre sluttbrukerinntekter

Leide samband	329	341	337
Datatjenester (frame relay, ATM, lan-lan, datapak)	836	828	847
Driftstjenester	726	679	781
Andre driftsinntekter	377	388	550
Sum andre sluttbrukerinntekter	2.268	2.236	2.515
Sum sluttbrukerinntekter	13.232	13.588	13.802

Grossistmarkedet – fastnettjenester

Salg til tjenesteleverandører	249	107	29
Nasjonal samtrafikk	643	629	693
Internasjonal samtrafikk	339	340	418
Transittrafikk	1.038	1.027	953
Leide samband	631	647	704
Andre grossist- og videresalgssinntekter	277	194	143
Sum grossistmarkedet, fastnettjenester	3.177	2.944	2.940
Sum eksterne driftsinntekter	16.409	16.532	16.742
Interne driftsinntekter	1.776	1.749	1.868
Gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	4	-	6
Sum driftsinntekter	18.189	18.281	18.616
Sum driftskostnader	15.469	17.124	17.245
Driftsresultat	2.720	1.157	1.371

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
EBITDA	6.512	5.489	5.502
Avskrivninger ¹⁾	3.773	3.919	3.360
Nedskrivninger ²⁾	19	413	771
Driftsresultat	2.720	1.157	1.371

¹⁾ Hvorav avskrivninger av

Telenors merverdier [*]	9	23	7
----------------------------------	---	----	---

²⁾ Hvorav nedskrivninger av

Telenors merverdier [*]	-	89	177
----------------------------------	---	----	-----

Driftsresultat/Sum driftsinntekter (%)	15,0	6,3	7,4
EBITDA/Sum driftsinntekter (%)	35,8	30,0	29,6

Investeringer:

– Capex	1.568	2.919	4.780
– Investeringer i virksomhet	1	11	316

Årsverk (ved utløpet av perioden)	5.440	5.653	6.255
-----------------------------------	-------	-------	-------

^{*} Mer-/mindreverdi på oppkjøpstidspunktet er forskjellen mellom Telenors kostpris og andel av egenkapitalen av datterselskaper.

Driftsresultat og EBITDA – Fixed – Norge

Driftsresultatet i 2003 økte på grunn av reduserte av- og nedskrivninger og økt EBITDA. Nedskrivningene i 2002 var relatert til datautstyr og IT-løsninger både til internt bruk og for levering av tjenester til kundene. Avskrivningene ble redusert som følge av nedskrivningene i 2002 og reduserte driftsmessige investeringer. Økt EBITDA i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes økt bruttomargin (driftsinntekter fratrukket vare- og trafikkostnader som prosentandel av driftsinntektene) på grunn av endringer i sammensetningen av produkter og tjenester der en større andel av driftsinntektene genereres av produkter og tjenester med høyere marginer, samt reduserte driftskostnader eksklusive av- og nedskrivninger. Det ble ikke regnskapsført kostnader til nedbemanning og tapskontrakter i 2003. Slike kostnader utgjorde 304 millioner kroner i 2002. I tillegg ble driftskostnadene redusert i 2003 som resultat av kostnadsreducerende tiltak som ble implementert i 2002 og 2003.

Eksterne driftsinntekter – Fixed – Norge**Bedrifts- og privatmarkedet**

Eksterne abonnements- og tilknytningsinntekter fra PSTN/ISDN ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002 som følge av overgang til salg av aksesslinjer på grossistbasis og redusert antall abonnement i markedet som helhet. I privatmarkedet ble reduksjonen i antall abonnement motvirket av helårseffekten av økte priser fra 1. mai 2002.

Økte eksterne driftsinntekter fra ADSL- og Internett-abonnement hadde sammenheng med økt antall ADSL-abonnement. Antall ADSL-abonnement (bedrift og privat) var omlag 177.000 pr. 31. desember 2003, en økning på 83.000 sammenlignet 31. desember 2002.

Reduserte eksterne trafikkinntekter i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes en nedgang på om lag 8 % (11 % i bedriftsmarkedet og 6 % i privatmarkedet) i den samlede trafikken i Telenors fastnett (totalmarkedet) målt i minutter, og redusert markedsandel på grunn av økt konkurranse. Trafikknedgangen har sammenheng med migrasjon av taletrafikk fra fastnett til mobilnett og av datatrafikk fra oppringt Internett til ADSL.

Telenors markedsandel målt i trafikkinntekter var 69 % i desember 2003 (72 % i bedriftsmarkedet og 68 % i privatmarkedet), sammenlignet med 72 % i desember 2002 (76 % i bedriftsmarkedet og 70 % i privatmarkedet).

Andre eksterne driftsinntekter

Andre eksterne sluttbrukerinntekter i 2003 var på nivå med 2002.

Grossistmarkedet

Økte driftsinntekter fra salg til tjenesteleverandører og andre operatører i 2003 sammenlignet med 2002 var knyttet til videresalg av abonnement (PSTN/ISDN) og ADSL, samt trafikk på grossistbasis. Telenor begynte å videreselge abonnement (PSTN/ISDN) i tredje kvartal 2003. Dette salget begynte å påvirke driftsinntektene i fjerde kvartal 2003. Eksterne driftsinntekter fra nasjonal samtrafikk økte i 2003 sammenlignet med 2002, som følge av økt antall abonnement hos andre norske tjenesteleverandører og mobiloperatører.

Andre grossistinntekter økte i 2003 sammenlignet med 2002 på grunn av salg av operatøraksess og telelosji.

Interne driftsinntekter – Fixed – Norge

Interne driftsinntekter består av konserninternt salg av nettverkskapasitet, leide linjer og samtrafikk, i hovedsak til Telenor Mobil – Norge, salg av andre grossistprodukter som telelosji og entreprenørarbeid og salg av driftstjenester og datatjenester, i hovedsak til Fixed – Sverige. Interne driftsinntekter økte i 2003 sammenlignet med 2002, i hovedsak på grunn av økt salg av telelosji og entreprenørarbeid til Telenor Mobil Norge og Broadcast.

Driftskostnader – Fixed – Norge

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne vare- og trafikkostnader	2.545	2.759	3.039
Interne vare- og trafikkostnader	1.583	1.704	1.839
Sum vare- og trafikkostnader	4.128	4.463	4.878
Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	(103)	(96)	(186)
Lønn og personalkostnader	3.189	3.175	3.039
Andre eksterne driftskostnader	2.792	3.563	3.727
Andre interne driftskostnader	1.682	1.658	1.652
Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	(11)	29	4
Avskrivninger	3.773	3.919	3.360
Nedskrivninger	19	413	771
Sum driftskostnader	15.469	17.124	17.245

Sum vare- og trafikkostnader ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002 på grunn av redusert trafikk til Internett-leverandører som følge av overgang til ADSL, som ikke genererer trafikkostnader, redusert trafikk fra fastnett til mobil, redusert utenlandstrafikk og lavere priser på terminering i andre operatørers mobilnett fra 1. juli 2003. Vare- og trafikkostnader for driftstjenester ble også redusert på grunn av redusert volum på eksternt og internt salg og overgang til produkter med høyere bruttomarginer. Overgangen til produkter med høyere bruttomargin kom delvis som følge av reforhandlede avtaler slik at elementer med relativt høy andel vare- og trafikkostnader ble tatt ut av kontraktene.

Lønn og personalkostnadene i 2003 var på nivå med 2002. Reduksjonen i antall årsverk i 2003 ble motvirket av lønnsøkninger og overføring av om lag 180 årsverk, i hovedsak fra Broadcast, mellom fjerde kvartal 2002 og første kvartal 2003.

Generelt ble andre driftskostnader redusert i 2003 sammenlignet med 2002, unntatt salgs- og markedsføringskostnader, som økte noe. Driftskostnadene ble redusert som følge av fokus på effektivisering. Særlig ble vedlikeholdskostnadene redusert, delvis på grunn av lavere priser. Kostnadene til nedbemanning ble redusert med 304 millioner kroner i 2003 sammenlignet med 2002.

Avskrivningene ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002, i hovedsak som følge av reduserte driftsmessige investeringer og nedskrivninger i 2002.

Driftsmessige investeringer (capex) – Fixed – Norge

Reduserte driftsmessige investeringer i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes mer effektiv kapasitetsutnyttelse av tidligere års driftsmessige investeringer, lavere etterspørsel etter faste netttjenester og lavere utstyrspriser. I 2002 var driftsmessige investeringer høye som følge av ferdigstillelse av det nye interne IT-systemet i Norge og reklassifisering av enkelte leasingavtaler for driftsutstyr og kundeutstyr fra operasjonelle til finansielle leasingavtaler.

FIXED – SVERIGE

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne driftsinntekter	1.517	983	380
Interne driftsinntekter	81	76	18
Gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	5	14	-
Sum driftsinntekter	1.603	1.073	398
Sum driftskostnader	1.801	1.406	688
Driftsresultat	(198)	(333)	(290)
EBITDA	(56)	(100)	(128)
Avskrivninger	141	218	91
Nedskrivninger	1	15	71
Driftsresultat	(198)	(333)	(290)
Investeringer:			
– Capex	85	84	47
– Investeringer i virksomheter	13	257	9
Årsverk (ved utløpet av perioden)	443	551	523

Virksomheten i Fixed – Sverige er vesentlig endret sammenlignet med 2002. Kundebasen til Telenordia Privat AB ble pr. 31. desember 2002 solgt i bytte mot 37,2 % av aksjene i det svenske børsnoterte selskapet Glocalnet AB. I desember 2002 kjøpte Telenor 90 % av aksjene i det svenske børsnoterte selskapet Utfors AB og selskapet ble konsolidert som datterselskap fra 31. desember 2002.

Driftsresultat – Fixed – Sverige

Redusert negativt driftsresultat i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes i hovedsak konsolideringen av Utfors AB og økte driftsinntekter i resten av Fixed – Sverige. Reduserte avskrivninger skyldes avskrivning av negativ goodwill i forbindelse med kjøpet av Utfors AB.

Driftsinntekter – Fixed – Sverige

Økte driftsinntekter i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes effekten av konsolideringen av Utfors AB, en ny grossistavtale med det tilknyttede selskapet Glocalnet AB og økt salg av trafikk og datatjenester i bedriftsmarkedet.

Driftskostnader – Fixed – Sverige

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne vare- og trafikkostnader	1.047	626	247
Interne vare- og trafikkostnader	93	69	20
Sum vare- og trafikkostnader	1.140	695	267
Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	-	-	-
Lønn og personalkostnader	294	236	126
Andre eksterne driftskostnader	198	222	127
Andre interne driftskostnader	18	20	6
Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	9	-	-
Avskrivninger ¹⁾	141	218	91
Nedskrivninger ¹⁾	1	15	71
Sum driftskostnader	1.801	1.406	688

¹⁾ Hvorav av- og nedskrivninger av Telenors

mer-/mindreverdi * (143) 31 47

* Mer-/mindreverdi på oppkjøpstidspunktet er forskjellen mellom Telenors kostpris og andel av egenkapitalen av datterselskaper.

Økte driftskostnader i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes effekten av konsolideringen av Utfors AB. Avskrivningene ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002 som følge avskrivning av negativ goodwill i forbindelse med kjøpet av Utfors.

FIXED – RUSSLAND

Telenors eierandel i datterselskapet Comincom/Combella ble 1. desember 2003 byttet mot aksjer i den børsnoterte russiske fastnettooperatøren Golden Telecom. Samtidig med dette byttet kjøpte Telenor ytterligere aksjer i Golden Telecom. Som følge av disse transaksjonene hadde Telenor en eierandel i Golden Telecom på 20,4 % pr. 31. desember 2003, og Golden Telecom regnskapsføres som et tilknyttet selskap fra 1. desember 2003. Følgelig var Comincom konsolidert bare 11 måneder i 2003. Veksten i det russiske markedet sammen med selskapets egenvekst bidro til en økning i Comincoms driftsinntekter i 2003 sammenlignet med 2002.

FIXED – ANDRE LAND

Fixed – Andre land omfatter Telenors fastnettaktivitet og Internett-aktiviteter i Tsjekkia og Slovakia. Økte driftsinntekter bidro til redusert EBITDA-underskudd i 2003 sammenlignet med 2002. I 2002 ble det foretatt nedskrivninger av goodwill relatert til Internett-operasjonene på 72 millioner kroner.

TELENOR BROADCAST

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne driftsinntekter	4.641	3.366	2.408
Interne driftsinntekter	159	241	206
Gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	20	(2)	12
Sum driftsinntekter	4.820	3.605	2.626

Eksterne vare- og trafikkostnader	1.934	1.477	1.021
Interne vare- og trafikkostnader	92	94	71
Sum vare- og trafikkostnader	2.026	1.571	1.092

Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	(18)	(32)	(19)
Lønn og personalkostnader	570	609	489
Andre eksterne driftskostnader	734	700	521
Andre interne driftskostnader	271	252	181
Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	8	6	18
Avskrivninger	1.030	844	576
Nedskrivninger	18	130	494
Sum driftskostnader	4.639	4.080	3.352

Driftsresultat	181	(475)	(726)
Resultat tilknyttede selskaper	(84)	(264)	(546)
Netto finansposter	(909)	(812)	(397)
Resultat før skatt og minoritetsinteresser	(812)	(1.551)	(1.669)

Investeringer:

– Capex	252	384	805
– Investeringer i virksomheter	14	2.385	906
Årsverk (ved utløpet av perioden)	809	972	943
– Herav i utlandet	210	226	164

Driftsinntekter

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Distribusjon	3.794	2.162	799
Transmisjon	1.277	1.457	1.587
Øvrig	354	326	345
Elimineringer	(605)	(340)	(105)
Sum driftsinntekter	4.820	3.605	2.626

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
EBITDA			
Distribusjon	686	19	(68)
Transmisjon	554	581	525
Øvrig	(10)	(102)	(112)
Elimineringer	(1)	1	(1)
Sum EBITDA	1.229	499	344
Avskrivninger ¹⁾	1.030	844	576
Nedskrivninger ¹⁾	18	130	494
Sum driftsresultat	181	(475)	(726)

¹⁾ Inklusiv av- og nedskrivninger av

Telenors mer-/mindreverdi ^{*)}	256	161	71
Driftsresultat/Sum driftsinntekter (%)	3,8	nm	nm
EBITDA/Sum driftsinntekter (%)	25,5	13,8	13,1

^{*)} Mer-/mindreverdi på oppkjøpstidspunktet er forskjellen mellom Telenors kostpris og andel av egenkapitalen av datterselskaper.

Oversikt

I 2003 var resultatutviklingen i Broadcast positivt påvirket av konsolideringen og integreringen av Canal Digital, som resulterte i:

- en strømlinjeformet og mer kostnadseffektiv organisasjon,
- fortsatt vekst i antall abonnement, markedsandel, driftsinntekter og EBITDA og
- økte stordriftsfordeler på innkjøps- og distribusjonssiden.

Det forventes i 2004 fortsatt vekst i driftsinntekter og abonnement, men det er økende konkurranse fra Viasat i parabolmarkedet og fra det digitale bakkebaserte nettet i Sverige.

Driftsresultatet var positivt i 2003 mot et negativt driftsresultat i 2002, primært på grunn av økt EBITDA som skyldes økte driftsinntekter som følge av konsolidering av Canal Digital, abonnementsvekst og positiv effekt av kostnadsreduserende tiltak, inkludert nedbemanning. Avskrivningene økte som følge av konsolideringen av Canal Digital, noe som ble delvis motvirket av reduserte nedskrivninger.

DISTRIBUSJON

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne driftsinntekter			
Parabol	2.528	1.099	-
Kabel-TV	888	742	568
Mindre lukkede kabel-TV nett	335	252	197
Øvrig	10	55	12
Sum eksterne driftsinntekter	3.761	2.148	777
Interne driftsinntekter	13	16	10
Gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	20	(2)	12
Sum driftsinntekter	3.794	2.162	799
Sum driftskostnader	3.870	2.740	1.075
Driftsresultat	(76)	(578)	(276)

EBITDA	686	19	(68)
Avskrivninger	754	541	207
Nedskrivninger	8	56	1
Driftsresultat	(76)	(578)	(276)

EBITDA/Sum driftsinntekter (%)	18,1	0,9	nm
--------------------------------	------	-----	----

Investeringer:

– Capex	112	235	566
– Investeringer i virksomhet	-	2.369	304
Årsverk (ved utløpet av perioden)	416	563	441

Driftsresultat og EBITDA – Distribusjon

I Distribusjon økte EBITDA og det negative driftsresultatet ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002 som følge av konsolideringen av Canal Digital, økt antall abonnenter, reduserte transmisjons- og programkostnader og nedbemanning.

Driftsinntekter – Distribusjon

Eksterne driftsinntekter i Distribusjon økte i 2003 sammenlignet med 2002 på grunn av helårseffekten av konsolideringen av Canal Digital, økt antall abonnenter med parabol og kabel-TV, prisøkninger på

kabel-TV og effekten av den svakere norske kronen i forhold til den svenske kronen. Økte driftsinntekter fra mindre, lukkede kabelnett (SMATV) i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes i hovedsak nye betalings-TV-kanaler.

Pr. 31. desember 2003 var samlet antall TV-abonnenter i Norden 2.465.000, en nettoøkning på 2,5 % sammenlignet med 31. desember 2002. Antall abonnenter med parabol var 763.000, en økning på 8,8 % sammenlignet med 31. desember 2002. Antall kabel-TV-abonnenter økte med 33.000 til 604.000 i 2003. Antall husstander i mindre, lukkede kabelnett (SMATV) var 1.098.000 pr. 31. desember 2003, en nedgang på 3,1 % sammenlignet med 31. desember 2002.

Driftskostnader – Distribusjon

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne vare- og trafikkkostnader	1.591	1.075	450
Interne vare- og trafikkkostnader	480	233	34
Sum vare- og trafikkkostnader	2.071	1.308	484
Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	(8)	(16)	(6)
Lønn og personalkostnader	263	274	175
Andre eksterne driftskostnader	570	452	159
Andre interne driftskostnader	204	125	55
Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	8	-	-
Avskrivninger ¹⁾	754	541	207
Nedskrivninger ¹⁾	8	56	1
Sum driftskostnader	3.870	2.740	1.075

¹⁾ Hvorav av- og nedskrivninger av

Telenors merverdier ^{*)} 255 160 68

^{*)} Mer-/mindreverdi på oppkjøpstidspunktet er forskjellen mellom Telenors kostpris og andel av egenkapitalen av datterselskaper.

Sum driftskostnader i Distribusjon økte i 2003 sammenlignet med 2002, primært på grunn av helårseffekten av konsolideringen av Canal Digital.

Bruttomarginen (driftsinntekter fratrukket vare- og trafikkkostnader som en prosentandel av driftsinntektene) i Distribusjon økte med 5 prosentpoeng til 45 %, i hovedsak på grunn av reduserte transmisjonskostnader som følge av reforhandling av avtaler med enheten Transmisjon og reduserte programkostnader pr. abonnent som følge av stordriftsfordeler på innholdsinnkjøpene.

Lønn og personalkostnadene ble redusert i 2003 til tross for helårseffekten av konsolideringen av Canal Digital på grunn av nedbemanning og effekt av outsourcing av personale fra Distribusjon til andre forretningsområder i Telenor i slutten av 2002. Dette bidro til økte andre interne driftskostnader.

I 2003 ble det kostnadsført 10 millioner kroner til nedbemanning og terminering av kontrakter, sammenlignet med 48 millioner kroner i 2002.

I fjerde kvartal 2002 og første kvartal 2003 ble antall ansatte i Distribusjon redusert som ledd i en restruktureringsplan.

TRANSMISJON

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne driftsinntekter			
Satellite Broadcasting	352	655	999
Norkring	464	455	434
Sum eksterne driftsinntekter	816	1.110	1.433
Interne driftsinntekter	461	347	154
Gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	-	-	-
Sum driftsinntekter	1.277	1.457	1.587
Sum driftskostnader	996	1.207	1.911
Driftsresultat	281	250	(324)
EBITDA	554	581	525
Avskrivninger	266	290	356
Nedskrivninger	7	41	493
Driftsresultat	281	250	(324)
Driftsresultat/Sum driftsinntekter (%)	22,0	17,2	nm
EBITDA/Sum driftsinntekter (%)	43,4	39,9	33,1
Investeringer:			
– Capex	116	115	207
– Investeringer i virksomheter	-	-	-
Årsverk (ved utløpet av perioden)	222	252	359

Driftsresultat og EBITDA – Transmisjon

Driftsresultatet økte i hovedsak på grunn av reduserte avskrivninger som følge av nedskrivninger som ble foretatt i 2002, og på grunn av ferdig avskrevne eiendeler. EBITDA i Transmisjon ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002, da lavere driftsinntekter bare delvis ble motvirket av lavere driftskostnader eksklusive av- og nedskrivninger.

Driftsinntekter – Transmisjon

Eksterne driftsinntekter i Transmisjon ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002, på grunn av konsolideringen av Canal Digital i 2002 og utfasingen av analog overføring via satellitt. Driftsinntektene fra salg til Canal Digital ble rapportert som eksterne driftsinntekter til 30. juni 2002. Disse inntektene utgjorde 206 millioner kroner for første halvår 2002. Etter konsolideringen av Canal Digital har salg fra Transmisjon til Canal Digital (Distribusjon) blitt rapportert som interne driftsinntekter i Transmisjon og eliminert for forretningsområdet Broadcast som helhet. Andre interne driftsinntekter i Transmisjon består i hovedsak av salg av satellittkapasitet til Satellite Services og Satellite Networks (inkludert i "Annen forretningsvirksomhet").

Driftskostnader – Transmisjon

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne vare- og trafikkostnader	287	354	453
Interne vare- og trafikkostnader	45	70	68
Sum vare- og trafikkostnader	332	424	521
Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	(7)	(10)	(10)
Lønn og personalkostnader	159	194	193
Andre eksterne driftskostnader	90	152	224
Andre interne driftskostnader	149	116	116
Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	-	-	18
Avskrivninger	266	290	356
Nedskrivninger	7	41	493
Sum driftskostnader	996	1.207	1.911

I 2003 ble vare- og trafikkostnader i Transmisjon redusert sammenlignet med 2002, i hovedsak på grunn av reduserte priser på kjøp av satellittkapasitet. I 2004 regner Telenor med å erstatte leid satellittkapasitet med egne satellittraspandere som følge av kontraktsfestede driftsmessige investeringer i transpondere i 2004. Vare- og trafikkostnader ventes å bli redusert og avskrivninger ventes å øke som følge av denne driftsmessige investeringen.

Lønn og personalkostnadene ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002, primært som følge av nedbemanning og outsourcing av personale fra Transmisjon til andre forretningsområder i Telenor fra slutten av 2002, noe som ga økte interne driftskostnader i Transmisjon. Reduserte andre eksterne driftskostnader har sammenheng med kostnadsreduserende tiltak. Avskrivningene ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002, primært som følge av ferdig avskrevne eiendeler i Norkring og effekten av nedskrivninger i Satellite Broadcasting i 2002.

Øvrige

Øvrige består i hovedsak av Conax, som tilbyr CA-systemer (slik som smartkort), og fellesfunksjoner i Broadcast.

Redusert EBITDA-underskudd i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes konserngodtgjørelse fra Canal Digital, økte driftsinntekter i Conax og kostnadsreduserende tiltak.

Driftsmessige investeringer (capex)

Driftsmessige investeringer ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002, primært på grunn av lavere driftsmessige investeringer i kabel-TV-nettene. I 2004 er Telenor kontraktsmessig forpliktet til en driftsmessig investering på totalt 88 millioner US Dollar til satellittraspandere i Intelsat 10-02-satellitten, som vil erstatte nåværende leid satellittkapasitet.

Tilknyttede selskaper

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Telenors andel av ¹⁾			
Resultat etter skatt	10	(138)	(463)
Avskrivninger av Telenors mer-/mindreverdi	(22)	(55)	(58)
Nedskrivninger av Telenors mer-/mindreverdi	-	(71)	(22)
Gevinst ved avgang av eierandeler	(72)	-	(3)
Resultat tilknyttede selskaper	(84)	(264)	(546)

¹⁾ Tallene er delvis basert på ledelsens estimater i forbindelse med utarbeidelsen av konsernregnskapet. Resultatregnskapet for konsernet inneholder bare linjen "Resultat tilknyttede selskaper". Telenors andel av de andre postene som fremgår av tabellen er ikke inkludert i konsernregnskapet, se note 16. Mer-/mindreverdi på oppkjøpstidspunktet er forskjellen mellom Telenors kostpris og andel av egenkapitalen av de tilknyttede selskapene.

Canal Digital ble konsolidert som datterselskap pr. 30. juni 2002, og resultatene for tilknyttede selskaper i Broadcast er derfor ikke sammenlignbare for perioden 2001–2003.

I 2003 bestod de tilknyttede selskapene i Broadcast primært av Otrum og APR Media Holding. I 2003 overdro Telenor sin eierandel på 29,1 % i A-Pressen til APR Media Holding mot en eierandel på 44,8 % i APR Mediaholding. Det ble regnskapsført et tap på 72 millioner kroner i forbindelse med denne transaksjonen.

ØVRIGE ENHETER**EDB BUSINESS PARTNER****(eierandel pr. 31. desember 2003 var 51,8 %)**

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne driftsinntekter	3.210	3.383	3.312
Interne driftsinntekter	1.060	955	1.458
Gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	19	3	41
Sum driftsinntekter	4.289	4.341	4.811
Sum driftskostnader	4.293	4.750	6.019

Driftsresultat	(4)	(409)	(1.208)
Resultat tilknyttede selskaper	(13)	(5)	130
Netto finansposter	(71)	(86)	(94)
Resultat før skatt og minoritetsinteresser	(88)	(500)	(1.172)

EBITDA	399	348	447
Avskrivninger	375	393	393
Nedskrivninger	28	364	1.262
Driftsresultat	(4)	(409)	(1.208)

Investeringer:

– Capex	210	167	174
– Investeringer i virksomheter	95	88	749
Årsverk (ved utløpet av perioden)	2.477	2.760	3.172
– Herav i utlandet	266	308	344

Oversikt

EDB Business Partner ASA er notert på Oslo Børs. EDB Business Partner omfatter det tidligere Telenor Programvare og EDB ASA, som ble konsolidert pr. 1. mai 1999. Tallene er påvirket av oppkjøpene av PDS AS (1. april 2001), Accept Data AS (1. august 2001) og Infovention AB (1. september 2001) i Bank og Finans, DnB IT Drift (1. juli 2001) og

1. oktober 2002) og Unigrig AB (1. august 2001) i IT-drift og Incatel AS (1. mai 2003) i Telecom. Konsulentområdet ble avvirket 1. juli 2003.

EDB Business Partners' hovedvirksomhet er knyttet til strategisk outsourcing av IT-tjenester i Norden. Vi venter at outsourcing markedet vil vokse i de kommende år og at EDB Business Partner er godt posisjonert til å ta en aktiv rolle i denne veksten, spesielt i Norge. Selskapet fokuserer på å beholde nåværende og å inngå nye større langsiktige outsourcingkontrakter. Innen området Telecom, venter EDB Business Partner en global konsolidering i mediation markedet og vil vurdere ulike strategiske muligheter i forbindelse med denne konsolideringen.

De kostnadsreducerende tiltakene som ble implementert i 2002 og 2003, og reduserte nedskrivninger hadde positiv virkning på resultatet til EDB Business Partner i 2003.

Driftsresultat og EBITDA

Driftsresultatet i 2003 viste et lavere underskudd enn i 2002, i hovedsak på grunn av reduserte nedskrivninger av goodwill og kostnadsreduksjoner, som ble delvis motvirket av økte kostnader til nedbemanning og tapskontrakter. EBITDA økte i 2003 sammenlignet med 2002 som følge av økt lønnsomhet i IT-drift og Telecom, mens inntektene i de andre områdene ble redusert. Restruktureringen fortsatte i IT-drift, Bank & Finans og Konsulent, og det ble regnskapsført en total kostnad på 223 millioner kroner til nedbemanning og tapskontrakter i 2003 sammenlignet med 111 millioner kroner i 2002. IT-drift viste fortsatt økt lønnsomhet som følge av økte driftsinntekter og kostnadseffektivitet. I Telecom økte EBITDA på grunn av kostnadsreduksjoner og oppkjøpet av Incatel AS. EBITDA i Bank & Finans ble redusert på grunn av reduserte inntekter, som delvis ble oppveid av kostnadsreduksjoner. Kostnadsreducerende tiltak som ble implementert i andre halvår 2003, inkludert vesentlige reduksjoner av antall ansatte, førte til en bedret EBITDA-margin ved utgangen av 2003 sammenlignet med 2002. Konsulentområdet ble avvirket 1. juli 2003, og deler av områdets forretningsaktiviteter ble overført til andre områder i EDB Business Partner.

Driftsinntekter

Sum driftsinntekter i 2003 ble redusert med 1 % sammenlignet med 2002. Driftsinntektene ble redusert i alle områder, unntatt IT-drift, der volumveksten mer enn oppveide prisreduksjonene. I Telecom ble driftsinntektene redusert på grunn av lavere priser og redusert etterspørsel innen mediation-virksomhet, noe som ble delvis motvirket av driftsinntekter fra Incatel, som ble kjøpt i 2003. I Bank & Finans ble salget av programvare redusert. Mot slutten av 2003 økte imidlertid driftsinntektene. Avvikling av Konsulentområdet i 2003 bidro til reduserte driftsinntekter.

Driftskostnader

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Vare- og trafikkostnader	370	393	283
Beholdningsendring egentilvirkede driftsmidler	-	-	-
Lønn og personalkostnader	1.753	1.862	1.904
Andre driftskostnader	1.761	1.738	2.177
Tap ved avgang av varige driftsmidler	6	-	-
Avskrivninger	375	393	393
Nedskrivninger	28	364	1.262
Sum driftskostnader	4.293	4.750	6.019

Driftskostnadene i 2003 ble redusert sammenlignet med 2002, som følge av lavere nedskrivninger og avskrivning av goodwill, effekt av kostnadsreducerende tiltak og avvikling av Konsulentområdet. Det ble kostnadsført 223 millioner kroner for nedbemanning og

tapskontrakter i 2003, sammenlignet med 111 millioner kroner i 2002. Konsulenttjenester, drift, vedlikehold og leie av maskinvare og programvare og andre IT-tjenester som faktureres kundene, er inkludert i andre driftskostnader og ikke som vare- og trafikkostnader.

Varekostnadene ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002, på grunn av reduserte driftsinntekter.

Reduserte lønn og personalkostnader i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes nedgangen i antall ansatte etter implementering av restruktureringstiltak og avvikling av Konsulentområdet.

Nedskrivning av goodwill utgjorde 16 millioner kroner i 2003, en nedgang på 340 millioner kroner sammenlignet med 2002.

Driftsmessige investeringer (capex)

Driftsmessige investeringer i 2002 og 2003 var hovedsakelig relatert til investeringer i maskinvare og programvare for stormaskinplattformen i IT-drift. I 2003 ble deler av de driftsmessige investeringene som var relatert til erstatning av utstyr, brukt i IT-drift som var outsourcet fra kundene.

ANNEN FORRETNINGSVIRKSOMHET

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne driftsinntekter	3.539	4.255	4.527
Interne driftsinntekter	615	785	1.191
Gevinst ved avgang	51	-	1
Sum driftsinntekter	4.205	5.040	5.719
Eksterne vare- og trafikkostnader	1.527	2.017	2.484
Interne vare- og trafikkostnader	214	265	320
Sum vare- og trafikkostnader	1.741	2.282	2.804
Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	1	(2)	-
Lønn og personalkostnader	1.088	1.465	1.928
Andre eksterne driftskostnader	580	854	1.411
Andre interne driftskostnader	210	237	264
Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	177	26	29
Avskrivninger ¹⁾	491	582	754
Nedskrivninger ¹⁾	37	332	1.172
Sum driftskostnader	4.325	5.776	8.362
Driftsresultat	(120)	(736)	(2.643)
Resultat tilknyttede selskaper	(318)	(132)	(107)
Netto finansposter	(314)	(943)	(551)
Resultat før skatt og minoritetsinteresser	(752)	(1.811)	(3.301)
¹⁾ Hvorav av- og nedskrivninger av Telenors mer-/mindreverdi ^{*)}	40	99	983

Investeringer:

– Capex	233	301	635
– Investeringer i virksomheter	30	771	281

Årsverk (ved utløpet av perioden)	2.244	3.541	3.740
– Herav i utlandet	1.076	2.075	1.985

^{*)} Mer-/mindreverdi på oppkjøpstidspunktet er forskjellen mellom Telenors kostpris og andel av egenkapitalen av datterselskaper.

Driftsinntekter

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Satellite Services	1.996	2.153	1.271
Satellite Networks	570	611	443
Teleservice	725	756	878
Nextra International	272	725	1.164
Software Services	121	185	365
Itworks	-	188	1.124
Øvrig	516	438	488
Elimineringer	5	(16)	(14)
Sum driftsinntekter	4.205	5.040	5.719

EBITDA

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Satellite Services	427	303	152
Satellite Networks	127	109	36
Teleservice	(7)	(62)	111
Nextra International	(195)	(155)	(930)
Programvaretjenester	33	62	239
Itworks (konkurs i april 2002)	-	(16)	(102)
Øvrig	23	(63)	(224)
Sum EBITDA	408	178	(718)

Driftsresultat

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Satellite Services	200	100	27
Satellite Networks	34	39	(118)
Teleservice	(43)	(93)	71
Nextra International	(220)	(260)	(2.042)
Programvaretjenester	(86)	(372)	83
Itworks (konkurs i april 2002)	-	(23)	(265)
Øvrig	(5)	(127)	(399)
Driftsresultat	(120)	(736)	(2.643)

Oversikt

I 2002 og 2003 ble aktivitetene som er konsolidert i Annen forretningsvirksomhet, endret i og med at enkelte virksomheter ble solgt og andre omstrukturert. I 2003 ble integrasjonen av SAIT og COMSAT Mobile Communication i Satellite Services fullført.

SATELLITE SERVICES**Driftsinntekter – Satellite Services**

Reduserte driftsinntekter i Satellite Services i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes primært at den norske kronen styrket seg i forhold til US Dollar. Redusert salg av lavmarginprodukter ble motvirket av økt salg av høyhastighetsdatatrafikk (GAN) primært på grunn av konflikten i Irak. Dette produktet har høyere margin.

Driftsresultat – Satellite Services

Økt driftsresultatet i 2003 skyldes utnyttelse av synergier fra integrasjon av SAIT og COMSAT Mobile Communication, økt salg av høymarginprodukter og opphøret av utbetalinger til tidligere partnere i Eik-samarbeidet. Nedskrivninger av varige driftsmidler og kostnader til nedbemanning økte totalt med 20 millioner kroner i 2003 sammenlignet med 2002.

Driftsmessige investeringer (capex) og investeringer i virksomheter – Satellite Services

Driftsmessige investeringer i 2003 (135 millioner kroner) var primært relatert til Sealink-utstyr og til teknisk oppgradering av jordstasjonen på Eik og jordstasjonene i USA, særlig i forbindelse med IT og programvareutvikling. I 2002 var driftsmessige investeringer for Satellite Services (126 millioner kroner) primært relatert til Sealink-utstyr.

I 2002 ble COMSAT Mobile Communication kjøpt for 743 millioner kroner (US Dollar 81 millioner) og rapportert som investeringer i virksomhet.

SATELLITE NETWORKS**Driftsinntekter – Satellite Networks**

Reduserte driftsinntekter i 2003 sammenlignet med 2002 hadde i hovedsak sammenheng med reduserte driftsinntekter i Internettvirksomheten Taide og i Polen og sterkere kronekurs i forhold til US Dollar. Driftsinntektene fra Taide ble redusert på grunn av lavere priser som følge av økt konkurranse. Virksomhetene i Polen ble solgt på slutten av 2003 med en gevinst på 20 millioner kroner.

Driftsresultat – Satellite Networks

Redusert driftsresultat i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes et driftsresultat på minus 6 millioner kroner i Polen i 2003. Det negative driftsresultatet i Polen inkluderte en salgsgvinst på 20 millioner kroner og nedskrivninger på 14 millioner kroner. Utover dette ble reduserte driftsinntekter motvirket av reduserte kostnader som følge av mer kostnadseffektiv drift, inkludert bruk av satellittkapasitet, og lavere kostnader etter at den norske kronen styrket seg i 2003 mot US Dollar.

Driftsmessige investeringer (capex) – Satellite Networks

Driftsmessige investeringer beløp seg til 56 millioner kroner i 2003 og 82 millioner kroner i 2002. Driftsmessige investeringer i Satellite Networks er primært relatert til satellittkommunikasjonsutstyr som leases og brukes av Telenors kunder. Nedgangen i driftsmessige investeringer i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes lavere behov for driftsmessige investeringer til betjening av kontrakter i 2003 sammenlignet med 2002.

TELESERVICE**Driftsinntekter – Teleservice**

Reduserte driftsinntekter i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes lavere etterspørsel etter opplysningstjenester og redusert markedsandel som følge av økt konkurranse i markedet for disse tjenestene i 2002. Denne reduksjonen i driftsinntektene ble delvis motvirket av driftsinntekter fra en oppkjøpt callsenterenhet i Sverige.

Driftsresultat – Teleservice

Det negative driftsresultatet ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002 på grunn av reduserte kostnader til nedbemanning og pensjonsordninger, delvis motvirket av reduserte driftsinntekter. I 2003 ble det gjennomført ytterligere nedbemanninger, noe som ga nedbemanningskostnader på 45 millioner kroner. Underskuddet i 2002 inkluderte kostnader til nedbemanninger på 75 millioner kroner i forbindelse med nedlegging av divisjoner, samt 66 millioner kroner relatert til tidligere avtalte pensjonsordninger i Teleservice.

NEXTRA INTERNATIONAL**Driftsinntekter – Nextra International**

Reduserte driftsinntekter i 2003 sammenlignet med 2002 skyldes den gradvise avviklingen av den internasjonale virksomheten i Nextra, som ble fullført med salget av Nextras virksomhet i England i 2003.

Driftsresultat – Nextra International

I 2002 og 2003 gikk Nextras virksomheter med underskudd, som gradvis ble redusert etter som Nextra solgte disse virksomhetene. I 2003 ble det regnskapsført tap på avgang av varige driftsmidler og virksomheter på 160 millioner kroner, som ble delvis motvirket av tilbakeføring av avsetninger. I 2001 og 2002 ble det foretatt avsetninger for mulige negative resultater i forbindelse med slutføring av salg eller likvidasjon av Nextras virksomheter. I 2003 ble totalt 38 millioner kroner av disse avsetningene tilbakeført på grunn av slutføring av salget av virksomhetene i Tyskland.

PROGRAMVARETJENESTER**Driftsinntekter – Programvaretjenester**

Redusert omfang av konsulentvirksomhet i Software Services i 2003 førte til lavere driftsinntekter i 2003 sammenlignet med 2002.

Driftsresultat – Programvaretjenester

I 2002 ble verdien av programvarelisenser fra Computer Associates nedskrevet med 295 millioner kroner. Eksklusive disse nedskrivningene økte underskuddet i 2003 sammenlignet med 2002 på grunn av lavere driftsinntekter, noe som ble delvis oppveid av reduserte driftskostnader som følge av redusert omfang av virksomheter sammenlignet med 2002.

ØVRIG

Øvrig omfatter i hovedsak Telenor Venture (som omfatter det tidligere Telenor Innovation) og Telenor International Business. Driftsinntektene økte i 2003 sammenlignet med 2002 i begge forretningsenheter.

Underskuddet ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002 på grunn av økte driftsinntekter og kostnadsreducerende tiltak i Telenor Venture.

KONSERNENHETER OG FELLEFSKJONER

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Eksterne driftsinntekter	229	247	280
Interne driftsinntekter	1.955	1.869	1.863
Gevinst ved avgang	133	143	5.116
Sum driftsinntekter	2.317	2.259	7.259

Eksterne vare- og trafikkostnader	38	43	91
Interne vare- og trafikkostnader	13	-	3
Sum vare- og trafikkostnader	51	43	94
Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	(2)	(7)	(44)
Lønn og personalkostnader	781	875	856
Andre eksterne driftskostnader	1.193	1.608	1.495
Andre interne driftskostnader	263	226	354
Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	8	83	10
Avskrivninger	384	362	304
Nedskrivninger	3	-	12
Sum driftskostnader	2.681	3.190	3.081

Driftsresultat	(364)	(931)	4.178
Resultat tilknyttede selskaper	(2)	(1)	(6)
Netto finansposter	2.846	1.929	691
Resultat før skatt og minoritetsinteresser	2.480	997	4.863

Investeringer:

– Capex	253	1.064	2.044
– Investeringer i virksomheter	93	56	334

Årsverk (ved utløpet av perioden)	888	1.077	770
– Herav i utlandet	20	21	22

EBITDA	23	(569)	4.494
Avskrivninger	384	362	304
Nedskrivninger	3	-	12
Driftsresultat	(364)	(931)	4.178

Dette området inkluderer aktiviteter som Eiendom, Forskning og Utvikling, strategiske konsernprosjekter, internt forsikringsselskap, Konsernfinans, Internasjonale tjenester og sentrale staber og støttefunksjoner.

I 2003 ble kostnadene redusert gjennom kostnadsreducerende tiltak, og driftsmessige investeringer ble vesentlig redusert etter ferdigstillingen av hovedkontoret på Fornebu utenfor Oslo i 2002.

Driftsinntekter

Driftsinntektene eksklusive salgsgvinster holdt seg stabile i 2003 sammenlignet med 2002.

Driftsresultat og EBITDA

EBITDA økte med 592 millioner kroner i 2003 sammenlignet med 2002, primært på grunn av reduserte kostnader. Kostnader til nedbemanning og tapskontrakter ble redusert med 238 millioner kroner, og nettogevinst på salg av eiendom økte med 65 millioner kroner. Driftsmessige investeringer i egne eiendommer førte til reduserte leie- og vedlikeholds-kostnader i 2003 sammenlignet med 2002. I 2003 var det færre konsernprosjekter sammenlignet med 2002, noe som ga reduserte kostnader. Lønn og personalkostnadene ble redusert som følge av færre ansatte i 2003. Det ble kostnadsført 272 millioner kroner til nedbemanning og tapskontrakter i 2002. Det ble regnskapsført 83 millioner for tap på avgang i 2002, i hovedsak relatert til konkursen i det tidligere datterselskapet Itworks AS.

Avskrivninger økte i 2003 sammenlignet med 2002, som følge av avskrivninger på egne bygg hvor avskrivningsperiodene i stor grad startet i løpet av 2002. Driftsmessige investeringer i administrative støttesystemer bidro også til økte avskrivninger på grunn av relativ kort avskrivningstid.

Driftsmessige investeringer (capex)

Driftsmessige investeringer ble vesentlig redusert i 2003 sammenlignet med 2002, i hovedsak som følge av fullføringen av hovedkontoret på Fornebu utenfor Oslo i 2002.

ARBEIDSKAPITAL

Arbeidskapital (omløpsmidler fratrukket kortsiktig gjeld) var positiv med 0,3 milliard kroner pr. 31. desember 2003 mens den var negativ med 6,4 milliarder kroner pr. 31. desember 2002. Telenor mener å ha tilstrekkelig likviditet og arbeidskapital til å oppfylle nåværende og fremtidige forpliktelser når vi tar i betraktning etablerte trekkfasiliteter, kilder til likviditet (inkludert kommitterte trekkfasiliteter), kredittvurdering og tilgang til kapitalmarkedene. Telenors kilder til likviditet er beskrevet nedenfor.

LIKVIDITET

Det vises til kontantstrømpoppstillingen i konsernregnskapet for detaljer vedrørende konsernets kontantstrøm. Telenor benytter både den direkte og indirekte metode for kontantstrømpoppstilling.

Sammenlignet med 2002 økte netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter med 0,8 milliarder kroner til 13,7 milliarder kroner i 2003. Økningen skyldes primært økte driftsinntekter og driftsmarginer. Helårseffekten av konsolideringen av Kyivstar og Canal Digital bidro også positivt. Økningen i kontantstrømmen ble imidlertid delvis motvirket av økte utbetalinger av finansposter, inkludert rente, og betaling av skatt. I 2002 var det også en positiv kontantstrømseffekt fra endringer i tidsavgrensningsposter, særlig reduserte kundefordringer og forskudd. I 2003 var det en mindre positiv effekt fra endringer i tidsavgrensningsposter, og det ble gjort utbetalinger av avsetninger som ble foretatt i 2002 for nedbemanning osv. I 2003 var betaling av skatt i hovedsak relatert til selskaper utenfor Norge, hvorav 2,5 milliarder kroner var betaling av skatt på gevinsten ved salget av VIAG Interkom i 2001. Virksomheten i Norge har ikke betalt skatt i 2003 og ventes ikke å betale skatt i 2004, på grunn av fremførbare underskudd.

Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter var en netto utbetaling på om lag 3,5 milliarder kroner i 2003, sammenlignet med en netto

utbetaling på om lag 21,7 milliarder kroner i 2002. Driftsmessige investeringer og investeringer i virksomheter ble redusert i 2003 sammenlignet med 2002 med henholdsvis om lag 2,6 milliarder kroner og 11,8 milliarder kroner. Det vises til "Investeringer" nedenfor for ytterligere informasjon om Telenors investeringer. I 2003 mottok Telenor kontantbetalinger på 2,3 milliarder kroner fra salg av aksjer i tilknyttede selskaper, hovedsakelig Cosmote. Det ble også mottatt kontantbetalinger på 1,1 milliarder kroner for salg av andre aksjeposter, der det største var salget av aksjer i Inmarsat for 0,8 milliarder kroner i kontanter og en eierandel i Inmarsats nye eierselskap. Videre ble det mottatt 0,5 milliarder kroner for salg av varige driftsmidler, inkludert en netto kontantstrøm på 0,2 milliarder kroner i en ny "Cross Border QTE lease" av fastnett. Det ble også foretatt utbetalinger på 0,3 milliarder kroner i 2003 til andre investeringer.

I 2003 ble det foretatt netto kontantbetalinger av rentebærende gjeld på 7,0 milliarder kroner som følge av netto innbetalinger fra operasjonelle aktiviteter som oversteg netto utbetalinger fra investeringsaktiviteter. I tillegg økte beholdningen av kontanter og kontantekvivalenter med 2,4 milliarder kroner til 7,6 milliarder kroner i 2003. I 2003 ble det utbetalt utbytte på 0,8 milliarder kroner til aksjonærene i Telenor ASA, og datterselskapene betalte ytterligere 0,1 milliarder kroner til minoritetsinteressene, hovedsakelig i GrameenPhone.

Pr. 12. februar 2004 ble det betalt 3,6 milliarder kroner for de resterende 46,5 % av aksjene i Sonofon. Pr. 26. februar 2004 inngikk Telenor avtale om salg av resterende aksjer i Cosmote mot et kontantvederlag på om lag 3,1 milliarder kroner.

INVESTERINGER

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Fastnett	2.099	3.001	4.456
Mobilnett	2.487	2.205	1.610
Eiendom	546	2.840	1.102
Støttesystemer (kontor- og datautstyr, programvare, biler osv.)	1.991	3.042	2.891
Andre immaterielle eiendeler	81	455	316
Anlegg under utførelse (netto tilgang) og annet	(750)	(2.654)	1.259
Sum driftsmessige investeringer (capex) ¹⁾	6.454	8.889	11.634
Investeringer i virksomheter ²⁾	563	12.411	7.212
Sum investeringer	7.017	21.300	18.846

¹⁾ Capex er investeringer i varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

²⁾ Kjøp av virksomheter er investeringer i aksjer og andeler inkludert kjøp av datterselskaper og virksomheter som ikke er organisert i egne selskaper.

Driftsmessige investeringer ventes å øke i 2004 sammenlignet med 2003 på grunn av kjøp av egen satellittkapasitet, som følge av konsolidering av Sonofon og investering i ny mobilteknologi i Norge. De faktiske beløpene og tidspunktene for investeringene kan avvike betydelig fra estimatene.

Driftsmessige investeringer ble redusert med 2,4 milliarder kroner i 2003 sammenlignet med 2002, i hovedsak på grunn av reduserte investeringer i fastnett, eiendommer og IT-støttesystemer i Norge. Reduksjonen i fastnettet skyldes mer effektiv kapasitetsutnyttelse av tidligere driftsmessige investeringer, lavere etterspørsel etter fastnettjenester og lavere utstyrspriser. I 2002 ble det nye hovedkontoret og det nye interne IT-systemet i Norge fullført, og det var lavere

driftsmessige investeringer i strategiske konsernprosjekter i 2003, noe som bidro til reduserte driftsmessige investeringer i 2003 sammenlignet med 2002. Av de samlede driftsmessige investeringene i 2003 ble 2,8 milliarder kroner investert i Norge og 3,6 milliarder kroner utenfor Norge, hovedsakelig i datterselskapene i Mobile. Av investeringene i virksomheter i 2003 var 0,4 milliarder kroner utenfor Norge.

Tabellen nedenfor viser de viktigste investeringer i virksomheter med kostpriser, inkludert kapitalinnskudd i tilknyttede selskaper, for hvert av de tre siste årene.

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Pannon GSM RT	-	7.906	-
COMSAT Mobile Communications	-	743	-
Utfors AB	13	153	-
Glocalnet AB	-	102	-
DiGi.Com bhd	-	-	3.223
VimpelCom (inkl. VimpelCom-Region)	-	432	255
Telenordia AB	-	-	191
ONE GmbH (Connect Austria)	-	44	264
Canal Digital	-	2.166	378
Kyivstar G.S.M. JSC	8	294	254
Wireless Matrix Corporation	-	-	317
Otrum Electronics ASA	-	-	273
Sweden On-Line AB	-	-	165
Marlink (SAIT Communications S.A)	-	-	189
OniWay	-	217	324
Unigrid AB	-	-	122
DnB & Nordea IT-drift	-	20	597
Bravida ASA	82	91	-
OJSC Comincom/Combella	217	-	273
OJSC Golden Telecom	63	-	-
GrameenPhone Ltd	86	-	-
Andre	94	243	387
Sum investeringer i virksomheter	563	12.411	7.212

Følgende transaksjoner relatert til endringer i eierinteresser ble ikke rapportert som investeringer i virksomheter i 2003 i tabellen ovenfor: salg av aksjer i Comincom/Combella i bytte for aksjer i Golden Telecom (1,3 milliarder kroner regnskapsført som tilknyttet selskap), salg av aksjer i Inmarsat i bytte for 0,8 milliarder kroner i kontanter og en eierandel i Inmarsats nye eierselskap (0,7 milliarder kroner regnskapsført som kjøp av aksjer), og salg av aksjer i A-pressen ASA i bytte for aksjer i APR Media Holdning (0,4 milliarder kroner regnskapsført som kjøp av tilknyttet selskap).

INFORMASJON OM KONTRAKTSFESTEDE BETALINGSFORPLIKTELSE OG OFF BALANCE SHEET POSTER

Tabellen nedenfor viser kontraktsfestede betalingsforpliktelser og garantier pr. 31. desember 2003

Beløp i millioner kroner	Totalt	Forfallstider			
		Innen 1 år (2004)	2-3 år	4-5 år	Over 5 år
Kortsiktig					
rentebærende gjeld	386	386	-	-	-
Langsiktig					
rentebærende gjeld	23.812	2.251	8.542	6.479	6.540
Finansielle leieavtaler	1.564	422	501	334	307
Kjøpsforpliktelser ¹⁾					
Leie av lokaler	3.255	603	942	647	1.063
Leie av biler, kontorutstyr osv.	158	71	68	11	8
Leie av satellitt- og nettkapasitet	1.720	448	848	137	287
IT- relaterte avtaler	678	346	315	17	-
Andre kontraktsfestede forpliktelser	807	552	209	46	-
Kommiterte investeringer ¹⁾					
Eiendommer og utstyr	500	381	65	54	-
Andre kontraktsfestede investeringer	4.366	4.358	8	-	-
Sum kontraktsfestede betalingsforpliktelser	37.246	9.818	11.498	7.725	8.205

Garantier (utløper) 2.557 790 917 1 849
¹⁾ Tabellen inkluderer ikke avtaler som ikke medfører et forpliktet minimumskjøp eller fremtidige investeringer som følge av UMTS-konsesjonen i Norge.

Telenors off balance sheet poster består i hovedsak av garantier knyttet til virksomheten.

For ytterligere informasjon, se note 20 og 21 for rentebærende gjeld, note 25 for kontraktforpliktelser og note 23 for pantstillelser og garantier

I tillegg har konsernet inngått "Cross Border QTE lease" avtaler for telefonsentraler, GSM mobiltelefonnett og fasttelefonnett. Se note 15, 20, 21, 23 og 31 for mer informasjon om disse leasene.

KAPITALRESSURSER

For å finansiere fremtidige investeringer vil Telenor benytte netto kontantstrøm fra driften, gjeld, egenkapital samt eventuelt salg av eiendeler. Det vises til note 20 og 21 i konsernregnskapet for mer informasjon om rentebærende gjeld, note 23 for pantsettelse, note 28 og 29 for informasjon om opsjonsordninger og aksjeprogram for ansatte og note 30 for egenkapitalfinansiering.

Telenor ASA benytter norske og internasjonale kapitalmarkeder for utstedelse av gjeld i form av sertifikater og obligasjoner. Telenor ASA har etablert et Euro Commercial Paper Program, U.S. Commercial Paper Program, Euro Medium Term Note Program og tre norske åpne obligasjonslån med ulik forfallsdato. Telenor bør opprettholde en tilfredsstillende kredittrating for å ha tilstrekkelig tilgang til disse finansieringskildene, både med hensyn til volum og pris. Telenors langsiktige og kortsiktige rating er for tiden A2/P-1 fra Moody's og A-/A-2 fra Standard & Poor's, begge med "stable outlook".

For å sikre konsernet tilstrekkelig finansiell fleksibilitet etablerte Telenor i 2003 en kommitert syndikert kredittfasilitet på EUR 1,5 milliarder med endelig forfall i 2008. I henhold til konsernet finanspolicy skal alle utestående sertifikater til enhver tid kunne refinansieres med denne kredittfasiliteten.

På Telenors generalforsamling 8. mai 2003 ble det besluttet å gi styret fornyet fullmakt til å forhøye selskapets aksjekapital med inntil 1.065.193.800 kroner gjennom utstedelse av inntil 177.532.300 aksjer, hver pålydende 6 kroner. Denne fullmakten gjelder til 1. juli 2004.

Pr. 31. desember 2003 hadde selskapet 28.103.172 egne aksjer av totalt 30.000.000 aksjer som ble utstedt ved børsnoteringen i desember 2000 for å kunne gi bonusaksjer til privatinvestorer i Norge, se note 30. Generalforsamlingen i 2001 vedtok at de resterende aksjene kan benyttes til andre formål etter styrets nærmere beslutning. Skattegrunnlaget for disse egne aksjene er noe usikkert, og Telenors oppfatning er at dette er null. Hvis aksjene selges for kontanter, vil det kunne bli en skattbar gevinst avhengig av vederlaget. Hvis aksjene byttes mot andre aksjer kan gevinsten utsettes ved søknad til Finansdepartementet. Det burde ikke oppstå noen skattemessig gevinst hvis aksjene slettes.

FINANSIELL MARKEDSRISIKO

Det vises til note 20 og 21 for en beskrivelse av finansiering og styring av finansiell risiko i Telenor.

Sensitivitetsanalyse

Telenor bruker sensitivitetsanalyse som tilnærming til kvantifisering av markedsrisiko.

Estimater på virkelig verdi er beregnet i samsvar med prinsippene det er redegjort for i note 21.

Renterisiko er kvantifisert ved endring i virkelig verdi som følge av et 10 % parallelt skift i markedsrentene. Valutarisiko er kvantifisert ved endring i virkelig verdi som følge av en 10 % endring i spotkurser mot norske kroner. Endring i markedsvolatiliteter vil påvirke virkelig verdi av opsjonsinstrumenter. Volatilitetsrisiko er kvantifisert ved endring i virkelig verdi ved en 10 % endring i implisitt volatiliteter.

Modellen som ligger til grunn for sensitivitetsanalysen omfatter derivater, kortsiktige bankinnskudd, investeringer i rentebærende instrumenter med kort løpetid, kortsiktige banklån, sertifikatlån og obligasjonslån. Virkelig verdi av konsernets egenkapitalinvesteringer eller kontantstrømmer fra disse er ikke hensyntatt. Analysen gir følgelig ikke et fullstendig bilde av Telenors eksponering overfor finansiell markedsrisiko.

De forutsetningene som er tatt i modellen om partielle endringer i risikofaktorer er ikke basert på empiriske observasjoner. Korrelasjoner mellom ulike valutakurser, mellom korte og lange renter eller mellom renter i ulike valutaer er ikke hensyntatt. Den totale effekten av modellens svakheter kan derfor være vesentlig. Følgelig er det ikke slik at de hypotetiske tap og gevinster som er beregnet uttrykker våre forventninger om framtidige endringer i virkelig verdi.

	Virkelig verdi pr 31.12.03	Renter		Valutakurser		Volatilitet opsjoner	
		-10 %	10 %	-10 %	10 %	-10 %	10 %
2003	31.12.03						
Valutaderivater	1.515	62	(61)	(576)	576	-	-
Rentederivater	(26)	(8)	11	(32)	32	(10)	10
Netto rentebærende gjeld	(20.147)	(287)	280	2.034	(2.034)	-	-
Sum	(18.658)	(233)	230	1.426	(1.426)	(10)	10

	Virkelig verdi pr 31.12.02	Renter		Valutakurser		Volatilitet opsjoner	
		-10 %	10 %	-10 %	10 %	-10 %	10 %
2002	31.12.02						
Valutaderivater	699	54	(53)	(553)	553	-	-
Rentederivater	(12)	90	(86)	(15)	15	(1)	1
Netto rentebærende gjeld	(27.880)	(360)	352	2.205	(2.205)	-	-
Sum	(27.193)	(216)	213	1.637	(1.637)	(1)	1

Reduksjonen i virkelig verdi av netto rentebærende gjeld pr. 31. desember 2003 sammenlignet med 31. desember 2002 hadde i hovedsak sammenheng med nedbetaling av gjeld og økte plasseringer i løpet av 2003.

Rentesensitiviteten pr. 31. desember 2003 var om lag på nivå med 31. desember 2002. Den absolutte verdien av netto rentebærende gjeld ble redusert, som reduserte den beregnede rentesensitiviteten når vi holder gjennomsnittlig rentebinding konstant. Dette ble motvirket av en økt gjennomsnittlig rentebinding.

Den beregnede valutarisikoen ble redusert pr. 31. desember 2003 sammenlignet med 31. desember 2002 som følge av en reduksjon i omfanget av sikring av nettoinvesteringer.

Risikoen relatert til markedsvolatiliteter var uvesentlig, som følge av at opsjoner brukes i begrenset omfang. Nedskrivningene i 2003 var ikke vesentlige. I løpet av 2003 opplevde Telenor en økning i markedsverdien på sine eiendeler og investeringer.

SENTRALE REGNSKAPSESTIMATER

Enkelte beløp som er inkludert i, eller som påvirker Telenors konsernregnskap må estimeres, noe som krever at Telenor må gjøre forutsetninger med hensyn til verdier eller usikre forhold på tidspunktet for utarbeidelse av årsregnskapet. Sentrale regnskapsestimater er estimater som viktig for presentasjonen av konsernets økonomiske stilling og resultater, og som krever ledelsens subjektive og komplekse vurderinger, som oftest som følge av behovet for å foreta estimater av forhold som er beheftet med usikkerhet. Telenor vurderer slike estimater på løpende basis ut fra historiske resultater og erfaringer, konsultasjon med eksperter, trender, prognoser og andre metoder som Telenor anser som rimelige i de enkelte tilfeller.

Nedskrivninger

Telenor har foretatt betydelige investeringer i varige driftsmidler, goodwill og andre immaterielle, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet i tillegg til andre investeringer. Disse eiendelene verdivurderes når det foreligger indikasjoner på verdifall. Faktorer som utløser en verdivurdering av eiendelene inkluderer:

- Vesentlig reduksjon av markedsverdier.
- Dårlige resultater i forhold til historiske resultater eller i forhold forventede resultater.
- Vesentlige endringer i bruken av eiendelene eller endringer i strategi.
- En vesentlig negativ industriell eller økonomisk utvikling.

Prinsippene for nedskrivning er beskrevet under regnskapsprinsippene. Når det gjelder varige driftsmidler og immaterielle eiendeler, foretas evalueringen på grunnlag av gjenvinnbart beløp, som er det høyeste av forventede diskonterte kontantstrømmer og salgssum minus salgskostnader. Dersom beregningen viser lavere verdi enn regnskapsmessig verdi nedskrives eiendelen til gjenvinnbart beløp

Telenor benytter i utgangspunkt børskurs for vurdering av virkelig verdi for de enheter som er børsnotert. Forventete diskonterte kontantstrømmer for vurdering av virkelig verdi benyttes for de enheter som ikke er børsnotert eller dersom børskurs ikke kan anses som virkelig verdi på grunn av lav likviditet i den børsnoterte aksje. Beregning av virkelig verdier av eiendeler og selskaper må delvis baseres på ledelsens vurderinger, herunder beregning av fremtidige resultater, estimater

vedrørende fremtidige markedsforhold og hvor godt man lykkes med markedsføringen av nye produkter og tjenester. Endringer i omstendighetene og i ledelsens forutsetninger kan føre til nedskrivninger.

Goodwill er fordelt og verdivurderes på rapporteringsenheter. Rapporteringsenhetens virkelige verdi fastsettes basert på børsкурser (tillagt en kontrollpremie for datterselskapene hvor Telenor har effektiv kontroll) eller diskontert kontantstrøm for de rapporteringsenheter som ikke er børsnotert. Under US GAAP kreves det en to trinns prosess for verdivurdering av goodwill. I det første trinnet identifiseres rapporteringsenheter hvor goodwill må verdivurderes ved å sammenligne netto eiendeler med estimert virkelig verdi og i trinn to (hvis nødvendig) fastsettes verdien på goodwill og dermed nedskrivningen av goodwill.

I henhold til US GAAP, testes eiendeler for nedskrivning basert på ikke-neddiskontert kontantstrøm, bortsett fra goodwill. Dette medførte ingen vesentlige forskjeller fra resultatene fra verdivurderingen sammenlignet med norske regnskapsprinsipper pr. 31. desember 2003 og 2002.

Nedskrivninger i 2003 var ikke vesentlige. I løpet av 2003 opplevde Telenor en økning i markedsverdien på sine eiendeler og investeringer. I 2001 og 2002 falt markedsprisene for teleselskaper og eiendeler betraktelig. I 2001 og 2002 foretok Telenor store nedskrivninger av varige driftsmidler, goodwill og andre immaterielle eiendeler, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet samt andre investeringer.

Avskrivninger

Avskrivninger er basert på ledelsens vurdering av økonomisk levetid for varige driftsmidler og immaterielle eiendeler. Vurderingene kan endres med bakgrunn i teknologisk utvikling, konkurranse, endringer i markedsforholdene og andre forhold. Dette kan medføre endringer i den estimerte økonomiske levetid og dermed avskrivningene. Telenor reduserte avskrivningstiden for enkelte varige driftsmidler i mobilnettet i Malaysia i 2002 og i det norske fast- og mobilnettet i 2001.

Teknologisk utvikling er vanskelig å forutse. Våre, og våre konkurrenters, syn på teknologiske trender kan endres over tid. Noen av våre eiendeler og teknologier, som vi investerte i for mange år siden, er ennå i bruk og danner basis for våre nye teknologier. For eksempel benyttes kobber kabler og infrastruktur i vårt fastnett som basis for utrulling av vår ADSL-teknologi og linjer. Innenfor mobilområdet har utviklingen og lansering av UMTS-teknologien og tjenester gått saktere enn telekom industrien antok for noen år siden. I tillegg har våre norske operasjoner redusert driftsmessige investeringer de siste årene, blant annet som følge av at vi har kunnet utnytte våre tidligere driftsmessige investeringer mer effektivt. Vi vurderer periodisk forventet brukstid på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler hvor vi hensyntar faktorer som nevnt ovenfor og andre relevante forhold. Hvis forventningene endres vesentlig vil avskrivningstider justeres.

Oppkjøp

Telenor må fordele kjøpesummen for ervervede virksomheter på varige driftsmidler, immaterielle eiendelene og gjeld basert på virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Telenor har engasjert uavhengige verdivurderings eksperter til å bistå med å fastsette virkelig verdi av ervervede eiendeler og overtatt gjeld for de største oppkjøpene. Verdivurderingene forutsetter bruk av estimater og forutsetninger. Vesentlige oppkjøpte immaterielle eiendeler som Telenor har regnskapsført omfatter kunder, merkenavn og lisenser. Vesentlige varige driftsmidler omfatter i hovedsak nettverk.

Forutsetninger som legges til grunn for verdifastsettelse av eiendeler omfatter, men er ikke begrenset til: fremtidige beregnede kontantstrømmer fra kundekontrakter og lisenser, gjenskaffelseskost for varemerker og for varige driftsmidler. Ledelsens beregninger av virkelig verdi er basert på forutsetninger som antas å være rimelige, men som har en iboende usikkerhet og som følge av dette kan de faktiske resultatene avvike fra beregningene.

Skatter

Telenor nedvurderer utsatte skattefordeler til det beløp som sannsynlig kan realiseres. Telenors skattekostnad har økt på grunn av nedvurderingene, i hovedsak relatert til våre utenlandske virksomheter. Telenor oppfører ikke utsatt skattefordel som kan bli realisert ved fremtidig avgang av aksjer i datterselskaper eller tilknyttede selskaper før likvidasjon eller salg er vedtatt. Slike utsatte skattefordeler som vi i tidligere perioder har nedvurdert i henhold til Telenors regnskapsprinsipper har i ettertid blitt realisert ved avgang av selskaper. Selv om Telenor har tatt i betraktning fremtidig skattbar inntekt og sannsynlige skatteplanleggingsstrategier for å fastsette beløpet på nedvurderingene, vil mulige avvik i forhold til beløpene Telenor får realisert bli resultatført i perioden beløpene endres.

Dersom Telenor ASA skulle selge aksjer i Telenor Eiendom Holding AS, eller selge aksjer i enheter som er utfisjonert fra Telenor Eiendom Holding AS, vil skatt beregnes på forskjellen mellom mottatt vederlag og den høye skattemessige verdien, som ble fastsatt gjennom tingsinnskuddet når Telenor ASA ble etablert. En nærmere beskrivelse av dette er gitt i "skatter" ovenfor.

Telenor har realisert betydelige tap på aksjer, både gjennom likvidasjon og gjennom salg av aksjer til tredjeparter eller til selskaper i konsernet. Telenor har vurdert at disse tap har vært skattemessig fradragsberettigede. Norske skattemyndighetene har delvis fraveket Telenors påstand om skattemessige fradragsrett i 2002 i forbindelse med én av Telenors transaksjoner. En nærmere beskrivelse av dette er gitt i note 13 og i note 24 til konsernregnskapet.

I Stortingsmelding av 26. mars 2004 skisserte Finansepartementet enkelte prinsipper for en fremtidig skattereform. Det vesentligste forslaget for selskaper er fritak for beskatning av utbytte og på gevinster ved avhendelse av aksjer. Tap på avhendelse av aksjer vil tilsvarende ikke være skattemessig fradragsberettiget. Regjeringen kan fremme et lovforslag til stortinget høsten 2004, og hvis dette blir vedtatt i Stortinget kan det få effekt for inntektsåret 2004.

Pensjonskostnader, pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler

Beregning av pensjonskostnader og netto pensjonsforpliktelser

(forskjellen mellom pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler) foretas på grunnlag av en rekke estimater og forutsetninger. Endringer i og avvik fra estimater og forutsetninger påvirker virkelig verdi av netto pensjonsforpliktelser. Akkumulert virkning av estimatendringer, endringer i forutsetninger og avvik mot de aktuarmessige forutsetningene (estimatavvik) resultatføres ikke før det akkumulerte estimatavvik overstiger 10 % av det høyeste av pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidlene ved begynnelsen av regnskapsåret. Når den akkumulerte virkningen er mellom 10 % til 15 % resultatføres overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsperiode på 12 år. Estimataavvik over 15 % resultatføres over 5 år. Estimataavvikene har økt fra 31. desember 1999 og ble estimert til om lag 1,0 milliarder kroner pr. 31. desember 2003. Estimataavvikene relateres til de norske ytelsesplanene, og utgjorde 21% av pensjonsforpliktelsene pr. 31. desember 2003.

Økningen i estimataavviket skyldtes i hovedsak reduksjonen i diskonteringsrenten pr. 31. desember 1999 og 2003, lavere faktisk avkastning på pensjonsmidlene enn estimert på grunn av fall i aksjekursene i perioden 1999 til 2002, delvis motvirket av høyere avkastning enn forventet i 2003, og høyere lønnsvekst og pensjonsreguleringer enn forutsatt i perioden 1999 til 2002. De viktigste forutsetningene for de norske pensjonsordningene, som utgjør størsteparten av våre pensjonsforpliktelser, evalueres hvert år. I 2003 ble langsiktige renter redusert og medførte at Telenors diskonteringsrente ble redusert fra 6,5 % til 5,7 % pr. 31. desember 2003. Øvrige forutsetninger ble også justert, men redusert diskonteringsrenten hadde størst effekt på virkelig verdi av pensjonsforpliktelsene, som økte. Pr. 31. desember 2003 var våre forutsetninger som følger: diskonteringsrente 5,7 %, forventet avkastning på pensjonsmidlene 6,1 %, forventet lønnsvekst 3,4 %, forventet økning i folketrygdens grunnbeløp 3,4 % (G-regulering), årlig justering av pensjoner 3,4 % og 12 års estimert gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsperiode. Endringer i disse forutsetningene, så vel som avvik fra disse forutsetningene og aktuarmessige forutsetninger vil påvirke den estimerte nåverdi av netto pensjonsforpliktelser og kan gi effekt på fremtidige pensjonskostnader.

Den nedenstående tabellen viser estimater på mulig effekt av ett prosentpoeng endring i viktige forutsetninger for Telenors ytelsesplaner. Pr. 31. desember 2003 estimerte vi pensjonskostnadene for ytelsesplanene å være om lag 820 millioner kroner for 2004. Tilsvarende kostnad var 698 millioner kroner av totale pensjonskostnader på 760 millioner kroner i 2003.

Nedenstående estimater og estimatene på kostnadene for 2004 er basert på fakta og forhold pr. 31. desember 2003, og de faktiske resultater kan avvike fra estimatene.

Beløp i millioner kroner	Diskonterings-sats		Forventet lønnsvekst		Økning i G-regulering		Årlig justering av pensjoner	
	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %
Endringer i pensjonsforpliktelser	(830)	890	660	(540)	(220)	220	500	(410)
Ikke resultatførte estimataavvik	(830)	890	660	(540)	(220)	220	500	(410)
Amortisering av estimataavvik	(110)	150	110	(90)	(40)	40	90	(70)
Kostnader inkludert amortisering av estimataavvik (som beregnet ovenfor)	(280)	340	250	(210)	(90)	90	190	(160)

Twister

Telenor er involvert i en rekke søksmål relatert til Telenors virksomhet, og utfallet av disse er usikkert. Telenor vurderer blant annet sannsynligheten for et ugunstig utfall og muligheten til å foreta et rimelig sikkert estimat av mulige tap. Uforutsette hendelser eller endringer i disse faktorene kan medføre at Telenor må øke beløpet som er avsatt for et forventet utfall eller medføre at Telenor må gjøre avsetninger for saker det ikke tidligere er avsatt for. Det vises til note 24 i konsernregnskapet om tvister.

INFLASJON

Telenors resultater de siste årene er ikke blitt vesentlig påvirket av inflasjon. Inflasjonen i Norge, som målt av konsumprisindeksen for årene 2001, 2002 og 2003 var henholdsvis 3,0 %, 1,3 % og 2,5 %.

NORSKE REGNSKAPSPRINSIPPER SAMMENLIGNET MED AMERIKANSKE REGNSKAPSPRINSIPPER.

Telenors konsernregnskap er utarbeidet i henhold til norske regnskapsprinsipper som skiller seg fra amerikanske regnskapsprinsipper (US GAAP) på enkelte områder. Det er utarbeidet en avstemming av resultat etter minoritetsinteresser for regnskapsårene 2001, 2002 og 2003 og av egenkapitalen pr. 31. desember 2002 og 2003.

Forskjellene mellom norske og amerikanske regnskapsprinsipper som påvirker resultat etter minoritetsinteresser og egenkapital er beskrevet i note 31 i konsernregnskapet.

I henhold til US GAAP ville resultat etter minoritetsinteresser for regnskapsårene 2001, 2002 og 2003 vært henholdsvis, et overskudd på 7.004 millioner kroner, et underskudd på 3.658 millioner kroner og et overskudd på 5.036 millioner kroner, sammenlignet med henholdsvis et overskudd på 7.079 millioner kroner, et underskudd på 4.298 millioner kroner og et overskudd på 4.560 millioner kroner i henhold til norske regnskapsprinsipper.

RESULTATREGNSKAP

Telenor konsern 1. januar–31. desember

Beløp i millioner kroner	Note	2003	2002	2001
Driftsinntekter	2	52.889	48.668	40.604
Gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet	2	232	158	5.436
Sum driftsinntekter		53.121	48.826	46.040
Driftskostnader				
Vare- og trafikkostnader	4	13.094	12.485	10.204
Beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	5	(571)	(567)	(1.002)
Lønn og personalkostnader	6, 7	9.561	10.104	10.128
Andre driftskostnader	8, 9	12.506	13.188	12.397
Tap ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet		229	147	63
Avskrivninger	14, 15	10.597	10.236	7.251
Nedskrivninger	14, 15	145	3.553	3.822
Sum driftskostnader		45.561	49.146	42.863
Driftsresultat		7.560	(320)	3.177
Tilknyttede selskaper	16	1.231	(2.450)	8.237
Finansinntekter og kostnader				
Finansinntekter		586	567	897
Finanskostnader		(2.023)	(1.833)	(1.396)
Netto valutagevinst (tap)		(1)	(311)	(402)
Netto gevinst (tap) og nedskrivninger av finansielle eiendeler		73	(789)	(258)
Sum finansposter	12	(1.365)	(2.366)	(1.159)
Resultat før skatt og minoritetsinteresser		7.426	(5.136)	10.255
Skatter	13	(2.376)	480	(3.897)
Årsresultat		5.050	(4.656)	6.358
Minoritetsinteresser		(490)	358	721
Resultat etter minoritetsinteresser		4.560	(4.298)	7.079
Resultat pr. aksje i hele kroner (ordinært) eksklusiv egne aksjer		2,57	(2,42)	3,99
Resultat pr. aksje i hele kroner (utvannet) eksklusiv egne aksjer		2,57	(2,42)	3,99

BALANSE

Telenor konsern pr. 31. desember

Beløp i millioner kroner	Note	2003	2002
Eiendeler			
Utsatt skattefordel	13	3.850	4.866
Goodwill	15	9.224	10.100
Andre immaterielle eiendeler	15	5.536	6.682
Varige driftsmidler	15	35.722	39.265
Finansielle anleggsmidler	16	14.014	13.249
Sum anleggsmidler		68.346	74.162
Varelager		504	632
Fordringer	17	9.232	8.868
Investeringer	18	384	532
Betalingsmidler	27	7.644	5.264
Sum omløpsmidler		17.764	15.296
Sum eiendeler		86.110	89.458
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital		37.237	33.685
Minoritetsinteresser		3.646	3.603
Sum egenkapital		40.883	37.288
Gjeld			
Avsetning for forpliktelseser	19	1.645	1.176
Langsiktig rentebærende gjeld	20, 21	25.376	28.805
Langsiktig rentefri gjeld	22	754	473
Sum langsiktig gjeld		26.130	29.278
Kortsiktig rentebærende gjeld	20	386	3.591
Kortsiktig rentefri gjeld	22	17.066	18.125
Sum kortsiktig gjeld		17.452	21.716
Sum egenkapital og gjeld		86.110	89.458
Pantstillelser	23	8.148	9.892
Garantiansvar	23	2.557	2.515
Betingende forpliktelseser	24		

Oslo, 25. mars 2004

Thorleif Enger
styreleder

Bjørg Ven
styrets nestleder

Hanne de Mora
styremedlem

Einar Førde
styremedlem

Jørgen Lindegaard
styremedlem

Liselott Kilaas
styremedlem

John Giverholt
styremedlem

Harald Stavn
styremedlem

Per Gunnar Salomonsen
styremedlem

Irma Tystad
styremedlem

Jon Fredrik Baksaas
konsernsjef

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Telenor konsern 1. januar–31. desember

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Innbetalinger for salg av varer og tjenester	53.208	50.480	39.771
Utbetalinger til vare- og trafikkleverandører og for andre driftsutgifter	(25.714)	(25.056)	(22.234)
Utbetalinger til ansatte, pensjoner, arbeidsgiveravgift, skattetrekk	(9.400)	(9.643)	(9.186)
Innbetalinger av renter med videre	1.318	796	739
Utbetalinger av renter med videre	(2.494)	(1.629)	(1.405)
Andre inn- (utbetalinger) knyttet til operasjonelle aktiviteter	(131)	(142)	366
Utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	(3.111)	(1.948)	(1.058)
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter ¹⁾	13.676	12.858	6.993
Innbetalinger ved avgang av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	523	210	1.413
Utbetalinger ved tilgang varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	(6.536)	(9.098)	(11.558)
Innbetalinger ved avgang av datterselskaper og tilknyttede selskaper (fratrasket kontanter solgt)	2.327	191	37.919
Utbetalinger ved tilgang av datterselskaper og tilknyttede selskaper (fratrasket kontanter kjøpt)	(506)	(12.232)	(6.125)
Innbetalinger ved avgang av andre investeringer	1.072	271	314
Utbetalinger ved tilgang av andre investeringer	(334)	(1.069)	(1.072)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(3.454)	(21.727)	20.891
Innbetalinger langsiktig gjeld	779	19.567	4.199
Innbetalinger kortsiktig gjeld	311	184	442
Utbetalinger langsiktig gjeld	(4.990)	(10.140)	(28.103)
Utbetalinger kortsiktig gjeld	(3.122)	(549)	(482)
Innbetaling av egenkapital fra minoritet i datterselskap	32	181	89
Innbetaling fra utstedelser av aksjer	-	19	21
Kjøp av egne aksjer fra, og utbytte til, minoritet i datterselskap	(7)	-	-
Utbetaling av utbytte	(890)	(621)	(532)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(7.887)	8.641	(24.366)
Effekt av valutakursendring på betalingsmidler	45	(347)	15
Netto endring i betalingsmidler	2.380	(575)	3.533
Betalingsmidler pr. 01.01.	5.264	5.839	2.306
Betalingsmidler pr. 31.12.	7.644	5.264	5.839
Avstemming ¹⁾			
Resultat etter minoritetsinteresser	4.560	(4.298)	7.079
Minoritetsinteresser	490	(358)	(721)
Skattekostnad	2.376	(480)	3.897
Resultat før skatt og minoritetsinteresser	7.426	(5.136)	10.255
Betalt skatt	(3.283)	(2.050)	(1.173)
Netto (gevinst) tap inkludert nedskrivninger av finansielle eiendeler	(76)	778	(5.115)
Av- og nedskrivninger	10.742	13.789	11.073
Resultat tilknyttede selskap	(1.231)	2.450	(8.237)
Endring varelager	3	(39)	32
Endring kundefordringer og forskudd	1.017	1.593	(368)
Endring leverandørgjeld og forskuddsbetalte kostnader	119	126	(436)
Forskjell resultatført og betalt vedrørende pensjoner	134	359	(106)
Valuta(gevinst) -tap ikke relatert til operasjonelle aktiviteter	(78)	391	367
Endring i andre tidsavgrensingsposter med videre	(1.097)	597	701
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	13.676	12.858	6.993

KONSERNETS EGENKAPITAL

Telenor konsern

	Antall aksjer	Pålydende (kroner)	Aksjekapital (mill. kroner)	Overkursfond (mill. kroner)	Annen egenkapital (mill. kroner)	Akkumulerte omregningsdifferanser (mill. kroner)	Egne aksjer	Totalt (mill. kroner)
Egenkapital pr. 31. desember 2000	1.802.151.899	6	10.813	18.613	6.565	(337)	(180)	35.474
Resultat 2001	-	-	-	-	7.079	-	-	7.079
Utbytte	-	-	-	-	(621)	-	-	(621)
Omregningsdifferanser	-	-	-	-	-	192	-	192
Ansatteemisjon	578.753	6	3	17	-	-	-	20
Utdeling av bonusaksjer	-	6	-	(11)	-	-	11	-
Egenkapital pr. 31. desember 2001	1.802.730.652	6	10.816	18.619	13.023	(145)	(169)	42.144
Resultat 2002	-	-	-	-	(4.298)	-	-	(4.298)
Utbytte	-	-	-	-	(799)	-	-	(799)
Omregningsdifferanser	-	-	-	-	-	(2.723)	-	(2.723)
Ansatteemisjon	695.520	6	4	15	-	-	-	19
Konsolidering Canal Digital	-	-	-	-	(658)	-	-	(658)
Egenkapital pr. 31. desember 2002	1.803.426.172	6	10.820	18.634	7.268	(2.868)	(169)	33.685
Resultat 2003	-	-	-	-	4.560	-	-	4.560
Utbytte	-	-	-	-	(1.776)	-	-	(1.776)
Omregningsdifferanser	-	-	-	-	-	816	-	816
Ansatteemisjoner	595.109	6	4	22	-	-	-	26
Konsolidering Comincom/Combella	-	-	-	-	(35)	-	-	(35)
Konsolidering GrameenPhone	-	-	-	-	(39)	-	-	(39)
Egenkapital pr. 31. desember 2003	1.804.021.281	6	10.824	18.656	9.978	(2.052)	(169)	37.237

	2003	2002	2001
Gjennomsnittlig antall aksjer ordinært (eksklusiv egne aksjer)	1.775.340.935	1.774.637.008	1.772.330.267
Gjennomsnittlig antall aksjer utvannet (eksklusiv egne aksjer)	1.775.755.932	1.774.637.008	1.774.086.782
Utbytte pr. aksje i kroner	1,00	0,45	0,35

Se note 30 for ytterligere informasjon om antall aksjer mm.

I 2003 økte Telenor eierandelene i de allerede konsoliderte datterselskapene Comincom/Combella og GrameenPhone. Økning i merverdier utover goodwill ble ført direkte mot egenkapitalen i 2003.

Egenkapitalen ble i 2002 belastet med 658 millioner kroner knyttet til konsolideringen av Canal Digital. Canal Digital ble konsolidert fra 30. juni 2002, som følge av at Telenor gjennomførte kjøpet av de resterende 50 % av aksjene og fikk bestemmende innflytelse i selskapet. Fra avtaleinngåelsen i juni 2001 hadde Telenor risiko for Canal Digital's resultater. Som følge av dette er 50 % av resultatet i selskapet, avskrivning av merverdier og kalkuleerte finansieringskostnader i perioden mellom avtaleinngåelse og konsolidering regnskapsført direkte mot konsernets egenkapital.

Fri egenkapital i Telenor ASA pr. 31. desember 2003 var 11.611 millioner kroner.

Minoritetsinteresser	Minoritetsandel						
	Beløp i millioner kroner	i % 31.12.03	av resultat 2003	av resultat 2002	av resultat 2001	Regnskapsført verdi 31.12.03	Regnskapsført verdi 31.12.02
Telenor Venture AS ¹⁾	-		(30)	(6)	(83)	-	65
Telenor Venture II ASA	49,9		(32)	(67)	(7)	136	143
Kyivstar G.S.M JSC	44,7		256	51	-	998	787
OJSC Comincom/Combella ¹⁾	-		14	15	6	-	160
DiGi.Com bhd	39,0		68	47	44	1.131	1.113
GrameenPhone Ltd ¹⁾	49,0		283	162	126	448	328
EDB Business Partner ASA	48,2		(26)	(555)	(764)	888	914
Øvrige	-		(43)	(5)	(43)	45	93
Sum	-		490	(358)	(721)	3.646	3.603

¹⁾ Telenor økte i 2003 eierandelen i GrameenPhone Ltd til 51,0 %, mens stemmeberettigede antall aksjer forble uendret på 51,0 %. I august 2003 økte Telenor sine eierandeler i Comincom/Combella til 100 % og pr. 1. desember 2003 solgte Telenor sine eierandeler i bytte mot aksjer i det børsnoterte selskapet Golden Telecom Inc. I desember 2003 solgte Telenor sine eierandeler i Telenor Venture AS.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Telenor konsern

Generelt

Ved etableringen av Telenor AS som et aksjeselskap 31. oktober 1994 ble eiendeler og gjeld hovedsakelig videreført til de regnskapsførte verdier fra den statlige forvaltningsbedriften Televerket, med unntak av tilpasninger til god regnskapsskikk.

Telenor ASA ble stiftet av Den norske stat i juli 2000 som et holdingselskap for Telenor konsernet. Staten foretok i oktober 2000 et tingsinnskudd hvor alle aksjene i Telenor AS, det tidligere holdingselskapet i Telenor konsernet, som umiddelbart skiftet navn til Telenor Communications AS, ble overført til Telenor ASA i bytte mot alle de utstedte aksjer i Telenor ASA. Telenor ASA fikk gjennom denne transaksjonen samme aksjekapital som Telenor AS, og selskapet hadde i forkant av overdragelsen ingen eiendeler, egenkapital og gjeld eller virksomhet utover det som fulgte naturlig av dets stiftelse.

Konsernregnskapet for Telenor ASA med datterselskaper er utarbeidet i henhold til norske regnskapsprinsipper. Konsernets anvendte regnskapsprinsipper avviker på enkelte områder fra amerikanske regnskapsprinsipper (US GAAP). I note 31 er det redegjort for forskjellene mellom konsernets regnskapsprinsipper og US GAAP, samt beregnet effekt på konsernets resultat, egenkapital, driftsinntekter, totale eiendeler og langsiktig rentebærende gjeld.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter Telenor ASA og datterselskaper hvor Telenor ASA har bestemmende innflytelse. Datterselskaper konsolideres fra det tidspunkt det oppnås bestemmende innflytelse. Bestemmende innflytelse vil normalt foreligge når Telenor har en eierandel på mer enn 50 %.

Ved trinnsvis kjøp av eierandeler betraktes hvert kjøp for seg i de tilfeller hvor den sist kjøpte eierandelen er liten, det har vært stor verdistigning i perioden fra tidligere kjøp eller det har gått lang tid fra første kjøp.

Alle vesentlige transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert.

Investeringer i felleskontrollert virksomhet og i selskaper hvor konsernet har en eierandel på normalt mellom 20 % og 50 % og utøver betydelig innflytelse regnskapsføres etter egenkapitalmetoden.

Investeringer som er vurdert å være midlertidige regnskapsføres til anskaffelseskost.

Økning i minoritetsinteresser gjennom kapitalinnskudd i datterselskaper eller ved kjøp av eierandeler fra majoritet regnskapsføres til virkelig verdi som minoritetsinteresse. Merverdi-/mindreverdi tilordnes minoritet og av- og nedskrives gjennom tilordning av resultatandel til minoritet.

Goodwill

Goodwill er anskaffelseskost ut over virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og gjeld ervervet ved kjøp av virksomhet. Goodwill avskrives lineært over antatt økonomisk levetid, basert på en individuell vurdering.

Inntektsføringsprinsipper

Driftsinntekter består primært av trafikkinntekter, abonnements- og tilknytningsinntekter, samtrafikkinntekter, inntekter fra leide samband og leide nett, inntekter fra datanettjenester, inntekter fra TV-distribusjon og satellitt, inntekter fra IT-service og installasjon og salg av kundeutstyr. Frem til 1. oktober 2001 var også

annonseinntekter gjennom det solgte datterselskapet Telenor Media inkludert.

Trafikkinntekter og samtrafikkinntekter fra PSTN/ISDN, mobiltelefoni, leide linjer, TV-distribusjon, satellittjenester og andre nettbaserte tjenester inntektsføres i henhold til faktisk trafikk. Abonnementsinntekter, inkludert ADSL, inntektsføres over abonnementsperioden. Salg av forskuddsbetalte telefonkort balanseføres og inntektsføres ved bruk av kortet.

Tilknytningsinntekter som mottas ved salg av nye abonnement inntektsføres ved salget, dersom driftsinntektene ikke overstiger de direkte utgiftene. Direkte utgifter i forbindelse med tilknytning av mobilabonnerer består primært av provisjoner til distributører, utgifter til kredittkontroll, utgifter til SIM-kort og utgifter til å trykke informasjonspakker til nye kunder. Direkte utgifter for tilknytning av fastlinjeabonnement består primært av installasjonsarbeider og utgifter til kundebehandling. Frem til i dag har direkte utgifter relatert til tilknytning oversteg driftsinntektene.

Driftsinntekter fra kundeutstyr og IT-service og installasjon inntektsføres når tjenester er utført eller produkter er levert til kunder. Utstyr som leveres sammen med andre tjenester inntektsføres normalt på tidspunktet for levering av utstyret i den grad utstyrsleveransen kan skilles fra leveransen av tjenester. I de tilfeller utstyrsleveransen ikke kan skilles fra leveransen av tjenesten, inntektsføres utstyret når tjenesten inntektsføres. Driftskontrakter inntektsføres i henhold til kundens faktiske uttak for volumbaserte avtaler og lineært over avtaleperioden for periodebaserte avtaler. Salg av programvare inntektsføres ved levering. Programvare som utvikles for

kunder inntektsføres over utviklingsperioden i samsvar med ferdigstillelsesgrad.

Annonseinntekter knyttet til utgivelse av kataloger ble inntektsført når katalogene ble utgitt.

Driftsinntekter rapporteres normalt brutto med separat rapportering av kostnader til leverandører av produkter og tjenester. I de tilfeller Telenor bare opptre som agent eller kommisjonær på vegne av leverandørene for produkter eller tjenester, rapporteres driftsinntektene netto.

Pensjoner

Pensjonsordninger som er ytelsesplaner, vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Endring i pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsordninger, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid (12 år). Akkumulert virkning av estimatendringer, endring i forutsetninger og avvik mot de aktuarmessige forutsetningene (estimatavvik) under 10 % av det største av pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler ved begynnelsen av året resultatføres ikke. Når den akkumulerte virkningen er mellom 10 % til 15 % resultatføres overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Estimatavvik over 15 % resultatføres over 5 år. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønn og personalkostnader.

Utgifter til forskning og utvikling

Utgifter til forskning og utvikling resultatføres løpende.

Utgifter til programvare

Direkte utgifter knyttet til utvikling av programvare for internt bruk balanseføres og avskrives. Dette omfatter direkte utgifter til materialer og tjenester og utgifter til egne ansatte som er involvert i utviklingsarbeidet.

Utgifter som påløper i forprosjekter, vedlikeholdsutgifter og opplæringsutgifter resultatføres når de påløper.

Leasing

Finansiell leasing, der det vesentligste av rettigheter og forpliktelser er overført til konsernet, er balanseført som anleggsmidler. Den tilhørende gjeldsforpliktelsen er verdsatt til nåverdien av minimum leasingforpliktelser.

Transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner basert på valutakursen på transaksjonstidspunktet. Finansielle instru-

menter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs. Valutagevinster og tap resultatføres som finanspost, dersom ikke sikringsføring benyttes.

Omregning av utenlandske enheter og sikringsregnskapsføring av nettoinvesteringer

Utenlandske enheter fører sitt regnskap i den valuta enheten primært har sin virksomhet. Ved omregning av regnskap for utenlandske enheter (datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter) fra lokal valuta til norske kroner blir eiendeler og gjeld omregnet til balansedagens valutakurs og resultatregnskapet omregnes basert på gjennomsnittskurs i perioden. Omregningsdifferanser og valutagevinst og -tap på finansielle instrumenter, som er utpekt og påvist effektiv som sikring av nettoinvesteringen i utenlandske enheter, er regnskapsført som en del av egenkapitalen.

For enheter lokalisert i land som er definert å ha høy inflasjon og som rapporterer i lokal valuta, omregnes varige driftsmidler og tilhørende avskrivninger til funksjonell valuta til valutakurs på transaksjonstidspunktet. Andre eiendeler og gjeld omregnes til valutakursen på balansedagen. Øvrige resultatposter omregnes til gjennomsnittskurs i perioden. Valutagevinst og tap ved omregningen er resultatført.

Derivater og sikringsregnskapsføring av rentebærende gjeld og kontraktsfestede transaksjoner

Verdiendringer på rentebærende gjeld som følge av renteendringer regnskapsføres ikke.

Telenor anvender ulike derivater til å styre sin risikoeksponering knyttet til endringer i valuta og rente. Instrumenter som benyttes er rente- og valutabytteavtaler, terminer, fremtidige renteavtaler og renteopsjoner.

For å kvalifisere som en sikring, må instrumentene møte definerte korrelasjonskriterier. Dette innebærer at forventninger om at en sikring vil være effektiv må dokumenteres i forkant av sikringstransaksjonen, i tillegg til løpende dokumentasjon av sikringens faktiske effektivitet. Det er et krav at sikringsinstrumentet skal gi regnskapsmessige effekter som i høy grad oppveier de regnskapsmessige effektene av den posisjon som sikres.

For rentederivater som kvalifiserer for sikringsregnskapsføring regnskapsføres ikke urealiserte verdiendringer som følge av renteendringer. Beløp som mottas eller betales i rentebytteavtaler og rente- og valutabytteavtaler, som

er utpekt som sikring av en rentebærende eiendel eller gjeld, resultatføres som renteinntekt eller -kostnad. Rentesikring av rentebærende gjeld gjøres på porteføljebasis.

Gevinst og tap på valutaderivater som er utpekt som sikring av rentebærende eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta, inkluderes i regnskapsført verdi av sikringsobjektet. Terminkontrakter verdivurderes løpende til virkelig verdi og verdiendringene resultatføres som valutagevinst eller -tap.

Gevinster og tap på valutakontrakter som er utpekt som sikring av fremtidige kontraktsfestede transaksjoner, blir resultatført sammen med transaksjonene i den grad sikringsobjektet kan sikringsføres.

Gevinster og tap på sikringsinstrumenter som termineres før kontraktsutløp, resultatføres når også sikringsobjektet termineres. Dersom sikringsobjektet ikke termineres, blir gevinst eller tap balanseført og resultatføres over opprinnelig sikringsperiode.

Derivater som ikke møter sikringskriteriene regnskapsføres til markedsverdi. Gevinst og tap på disse er inkluderes i finanspostene.

Skatt

Utsatt skatt/skattefordel er beregnet ved å foreta full avsetning for alle midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier av eiendeler og gjeld inklusive underskudd til fremføring. Balansedagens skattesatser og udiskonterte størrelser er benyttet. Utsatt skattefordel er oppført i balansen i den grad det er sannsynlig at den vil bli utnyttet. Utsatt skattefordel som vil bli realisert ved salg eller likvidasjon av datterselskaper eller tilknyttede selskaper regnskapsføres ikke før realisasjon eller likvidasjon er vedtatt. Det avsettes skatt på tilbakeholdte overskudd i utenlandske datterselskaper basert på forventet beskatning ved overføring av midler til morselskapet, basert på skatteregler og skattesatser vedtatt pr. balansedagen.

Betalingsmidler

Betalingsmidler omfatter kasse, bank, fastrenteobligasjoner og sertifikater som ved anskaffelse hadde mindre enn tre måneder til forfall.

Investeringer

Aksjer klassifisert som omløpsmidler og som styres samlet, nedskrives dersom den samlede porteføljens har lavere estimert virkelig verdi enn anskaffelseskost. Øvrige aksjer klassifisert som omløpsmidler, verdsettes til laveste av anskaffelseskost og estimert virkelig verdi. Langsiktige aksjer og investeringer, med

unntak av aksjer i tilknyttede selskaper og felles kontrollert virksomhet, er verdsatt til anskaffelseskost, eller estimert virkelig verdi hvis verdifallet ikke er vurdert som midlertidig.

For investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter foretas nedskrivninger i den grad verdifall anses som varig.

Nedskrivning av investeringer vurderes når det foreligger indikasjoner på verdifall på investeringene. Dette kan utløses ved fall i markedsverdier eller endrede anslag på inntjening for de enkelte selskapene. I vurderingen av om det foreligger et verdifall og om verdifallet er varig, hensyntas en rekke faktorer, inkludert diskonterte kontantstrømmer, børskurser (hvis tilgjengelig), markedsverdier av tilsvarende selskaper og vurderinger fra tredjeparter hvor dette er aktuelt.

Varelager

Varelager er vurdert til den laveste av kostpris og virkelig verdi etter FIFO-prinsippet.

Reklameutgifter, markedsstøtte og salgsprovisjoner

Reklameutgifter, markedsstøtte og salgsprovisjoner resultatføres løpende.

Varige driftsmidler, immaterielle eiendeler og avskrivninger

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler vurderes til anskaffelseskost etter fradrag for akkumulerte av- og nedskrivninger. Renter balanseføres på anlegg under utførelse.

Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler vurderes når det foreligger indikasjoner på verdifall for eiendelene. Det foretas da en beregning av gjenvinnbart beløp som er det høyeste av diskonterte fremtidige kontantstrømmer og estimert salgpris fratrukket salgskostnader. Dersom beregningen viser en lavere verdi enn regnskapsført verdi nedskrives eiendelen til gjenvinnbart beløp.

Varige driftsmidler avskrives i hovedsak lineært over antatt økonomisk levetid etter følgende satser:

Kontormaskiner og -utstyr, programvare	20–33 %
Satellitter, datautstyr, programvare i sentraler og øvrig utstyr	10–20 %
Transmisjons- og sentralutstyr	10–33 %
Kabler og strømforsyningsanlegg	6–8 %
Bygninger	3–4 %

Immaterielle eiendeler avskrives over forventet økonomisk levetid, hovedsakelig lineært.

Fjerning av driftsmidler

Telenor har kontraktmessige forpliktelser til å fjerne varige driftsmidler ved oppsigelse av leiekontrakter eller når det besluttes å nedlegge en lokalisasjon knyttet til virksomhetene innenfor fasttelefoni, mobiltelefoni og TV distribusjon. Det økonomiske omfanget av fjerningsforpliktelser er usikkert og avhenger av en rekke faktorer som teknologisk utvikling, økonomiske og regulatoriske forhold, om utleier vil kreve installasjonen fjernet og om tredjepart vil overta forpliktelsene ved overdragelse av eiendeler. I de fleste tilfeller vil fjerningstidspunktet ligge langt inn i fremtiden, og det er betydelig usikkerhet om og når en fjerningsforpliktelse faktisk vil komme til utbetaling. Fjerningsforpliktelser beregnes for utgifter til større kjente og planlagte fjerninger som vil bli utløst innen en rimelig tidshorison.

Opsjoner og aksjeprogram for ansatte

For opsjoner som har egenverdi på tildelingstidspunktet resultatføres differansen mellom utøvelsespris og aksjekurs på tildelingstidspunktet over forventet opsjonsperiode. Opsjoner som ikke har egenverdi på tildelingstidspunktet resultatføres ikke. Arbeids-gjaveravgift på opsjoner resultatføres over forventet opsjonsperiode. Rabatt i forbindelse med aksjeprogram til ansatte kostnadsføres som lønn og personalkostnader når rabatten gis eller når bonusaksjer utdeles. Betaling fra ansatte for aksjer som utstedes av Telenor ASA under opsjonsprogrammet eller aksje-programmet regnskapsføres som økning i egenkapital. Betaling fra ansatte for aksjer som utstedes under opsjonsprogrammer i datterselskaper regnskapsføres som økning i minoritetsinteresser.

Bruk av estimater

Utarbeidelsen av årsregnskapet i henhold til god regnskapsskikk forutsetter at ledelsen benytter estimater og forutsetninger som påvirker resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt opplysninger om usikre eiendeler og forpliktelser på balansedatoen.

Faktiske resultater kan avvike fra estimatene.

Endring i klassifisering

I 2003 ble det foretatt reklassifisering av software i administrative støttesystemer fra varige driftsmidler til immaterielle eiendeler. Reklassifiseringen utgjorde 1.737 millioner kroner i balanseført verdi pr. 31. desember 2002, 648 millioner kroner i avskrivninger og 101 millioner kroner i nedskrivninger for året 2002 og 403 millioner kroner i avskrivninger i 2001. Endringen påvirket i hovedsak forretningsområdene Mobile og Fixed.

I 2001 ble det foretatt visse justeringer knyttet til brutto/nettorapportering av driftsinntekter og driftskostnader. Endringer hadde ikke vesentlig effekt på regnskapet. Justeringene var i hovedsak relatert til regnskapsføring av betaling til forhandlere av RingKontant kort og visse innholdstjenester. Betaling til forhandlere av RingKontant kort regnskapsføres nå som driftskostnad i stedet for reduksjon av driftsinntekt. Forhandlerprovisjoner resultatføres løpende. Driftsinntekter og tilhørende driftskostnader ble som følge av dette økt med 204 millioner kroner for 2001. I tillegg ble periodiserte kostnader på 42 millioner kroner kostnadsført i 2001 knyttet til denne endringen. Endringen påvirket forretningsområdet Mobile.

Driftsinntekter fra innholdstjenester solgt på vegne av eksterne leverandører rapporteres som inntektsreduksjon fra 2001. Tidligere ble dette rapportert brutto som henholdsvis driftsinntekter og driftskostnader. Driftsinntekter og tilhørende vare- og trafikkostnader ble redusert med 332 millioner kroner for 2001. Endringen påvirket forretningsområdene Mobile og Fixed.

Implementering av International Financial Reporting Standards (IFRS)

EU har vedtatt at børsnoterte foretak innen EU-området må ta i bruk "International Financial Reporting Standards" (IFRS) i konsernregnskapet fra og med avleggelsen av årsregnskapet 2005. Som følge av EØS-avtalen vil dette også gjelde for norske børsnoterte foretak. Det forventes at første regnskapsavleggelse etter IFRS for Telenor vil bli første kvartal 2005 med sammenligningstall for 2004.

Telenor har gjort en foreløpig vurdering av mulige forskjeller mellom de regnskapsprinsipper konsernet anvender i dag, og regnskapsprinsipper som skal anvendes i henhold til IFRS. Endelige regnskapsprinsipper og overgangsregler etter IFRS er ikke klarlagt på alle områder ennå. Det vil dermed kunne oppstå andre forskjeller av betydning enn det som nevnes nedenfor.

Implementering av IFRS kan påvirke flere regnskapsposter i Telenor, inkludert regnskapsmessig behandling av:

- Goodwill ved oppkjøp.
- Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler, herunder avskrivninger og fjerningsutgifter.
- Finansielle investeringer, forpliktelser og derivater, inkludert sikringsvurderinger.
- Pensjoner.
- Aksjebaserte kompensasjonsordninger.
- Tidspunkt for avsetning for utbytte.
- Omregningsdifferanser.
- Skatter.

I tillegg kan oppstillingsplaner og noteopplysninger bli påvirket.

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

1. TILGANG OG AVGANG AV VIRKSOMHETER

Følgende vesentlige tilganger og avganger av virksomheter har funnet sted de tre siste år. Alle tilganger er regnskapsmessig behandlet etter oppkjøpsmetoden. Oversikten inkluderer ikke kapitalutvidelser eller annen finansiering fra Telenor.

Vesentlige tilganger i 2003

Beløp i millioner kroner Selskap	Land	Endring i eierandel %	Virksomhet	Kostpris	Mer-/ mindreverdi	Avskrivnings- periode
Golden Telecom Inc. ⁴⁾	Russland	20,4	Telekommunikasjon	1.378	850 ¹⁾²⁾	5–20 år
APR Media Holding AS ⁵⁾	Norge	44,8	TV-distribusjon	402	74 ¹⁾²⁾	5–15 år
GrameenPhone	Bangladesh	4,6	Mobil telekommunikasjon	86	39 ³⁾	10 år
OJSC Comincom/Combella ⁴⁾	Russland	25,0	Telekommunikasjon	217	30 ³⁾	18 år

¹⁾ Merverdier er inkludert i regnskapsført verdi for tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter.

²⁾ Foreløpig allokering av mer-/mindreverdi og avskrivningsperiode.

³⁾ Deler er ført direkte mot egenkapitalen.

⁴⁾ Comincom/Combella ble i 2003 kjøpt opp til et 100 % eiet datterselskap og senere i 2003 solgt i bytte mot aksjer i Golden Telecom Inc.

⁵⁾ Aksjene i APR Media Holding AS ble ervervet ved innskudd av aksjene Telenor eide i A-Pressen ASA.

Erverv av Sonofon Holding A/S i 2004

Telenor ervervet ytterligere 46,5 % av aksjene i Sonofon Holding A/S 12. februar 2004. Etter ervervet eier Telenor 100 % av aksjene i Sonofon Holding A/S og selskapet er konsolidert i konsernregnskapet til Telenor fra dette tidspunktet. Sonofon Holding A/S er et av de ledende mobilkommunikasjonsselskaper i Danmark og tilbyr GSM tale- og datatjenester av høy kvalitet basert på 900 og 1800 frekvensene i tillegg av fastnettstelefoner og Internett til bedriftsmarkedet. Oppkjøpet er ledd i Telenors strategi om å få kontroll i selskaper for å utnytte synergier fra koordinering av aktiviteter i en rekke markeder. Det totale vederlaget var om lag 3,6 milliarder kroner og ble betalt kontant. Vederlaget ble fastsatt på basis av forhandling mellom partene. Vederlaget er allokert til eiendeler og gjeld basert på verdsettelse av eiendeler og gjeld foretatt av uavhengige finansielle eksperter.

Den nedenforstående tabell oppsummerer de estimerte virkelige verdier på eiendeler og gjeld på tidspunktet for konsolidering ¹⁾:

Beløp i millioner kroner	Sonofon 12. februar 2004
Utsatt skattefordel	-
Goodwill	5.660
Andre immaterielle eiendeler	4.358
Varige driftsmidler og finansielle anleggsmidler	2.447
Omløpsmidler	1.187
Sum eiendeler	13.652
Utsatt skatt	1.090
Langsiktig gjeld	3.072
Kortsiktig gjeld	1.831
Sum gjeld	5.993
Minoritetsinteresser	-
Netto eiendeler på konsolideringstidspunktet	7.660
Regnskapsført verdi som tilknyttet selskap på konsolideringstidspunktet	(3.999)
Kostpris siste oppkjøp	3.661

¹⁾ Tallene inkluderer både vederlaget for det siste erverv og regnskapsført verdi av tidligere investeringer, da selskapet var regnskapsført som tilknyttet selskap.

Andre immaterielle eiendeler i Sonofon Holding A/S var 4.358 millioner kroner på tidspunktet for konsolidering. Av dette relaterer 1.398 millioner kroner seg til immaterielle eiendeler identifisert i Telenors siste oppkjøp. Av dette beløpet er 706 millioner kroner allokert til kunder (4 års økonomisk levetid) og 373 millioner kroner til merkenavn (15 års økonomisk levetid), 22 millioner til lisenser (8 års økonomisk levetid) og 297 millioner til administrative software systemer (5 års økonomisk levetid).

Goodwill på 5.660 millioner kroner relateres til forretningsområdet Mobile, hvorav 2.929 millioner kroner relaterer seg til Telenors siste oppkjøp og har en estimert økonomisk levetid på 20 år. Goodwill på tidligere oppkjøp avskrives etter opprinnelig plan.

Vesentlige avganger i 2003

Telenor solgte aksjene i Comincom/Combellga i bytte mot aksjer i den børsnoterte russiske fastnettsoperatøren Golden Telecom Inc. Det ble kostnadsført et tap ved avgang på 26 millioner kroner knyttet til denne transaksjonen.

Telenor solgte 9 % av aksjene i Cosmote og regnskapsførte en gevinst før skatt på 1.515 millioner kroner. Totalt kontantvederlag var 2,1 milliarder kroner.

Vesentlige tilganger i 2002

Beløp i millioner kroner Selskap	Land	Endring i eierandel %	Virksomhet	Kostpris	Mer-/ mindreverdi	Avskrivnings- periode
Pannon GSM RT.	Ungarn	74,2	Mobil telekommunikasjon	7.906	7.741	5–20 år
Canal Digital	Norge ⁵⁾	50,0	TV-distribusjon	2.166	2.244	5–15 år
Kyivstar G.S.M. JSC ⁶⁾	Ukraina	8,8	Mobil telekommunikasjon	294	1.005 ⁷⁾	5–20 år
COMSAT Mobile Communications ²⁾	USA	100,0	Satellitt mobil telekommunikasjon	743	22	10 år
Utfors AB ^{1) 4)}	Sverige	90,0	Telekommunikasjon	153	(351)	18 år
Glocalnet AB ⁴⁾	Sverige	37,2	Telekommunikasjon	102	50 ³⁾	10 år
VimpelCom-Region	Rusland	17,5	Mobil telekommunikasjon	432	-	-

¹⁾ Telenor har konvertible lån som kan øke eierandelen til 96 %. Mindreverdi er oppført som negativ goodwill.

²⁾ Kjøp av innmat.

³⁾ Merverdier er inkludert i regnskapsført verdi for tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter.

⁴⁾ Foreløpig allokering av mer-/mindreverdi og avskrivningsperiode.

⁵⁾ Morselskapet er norsk. Canal Digital konsernet driver virksomhet i Norden via datterselskaper.

⁶⁾ Telenor har opsjon på å øke eierandelen med 2,3 % av aksjekapitalen.

⁷⁾ Inklusiv minoritetsandel på 533 millioner kroner.

Erverv av Pannon GSM, Canal Digital og Kyivstar i 2002

Telenor ervervet ytterligere 74,2 % av aksjene i Pannon GSM 4. februar 2002. Etter ervervet har Telenor 100 % av aksjene i Pannon GSM og selskapet er konsolidert i konsernregnskapet til Telenor fra dette tidspunktet. Pannon GSM er ett av de ledende mobilkommunikasjons-selskaper i Ungarn og tilbyr GSM tale- og datatjenester av høy kvalitet basert på 900 og 1800 frekvensene. Oppkjøpet er ledd i Telenors strategi om å få kontroll i selskaper for å utnytte synergier fra koordinering av aktiviteter i en rekke markeder. Det totale vederlaget var om lag 8 milliarder kroner og ble betalt kontant. Vederlaget ble fastsatt på basis av forhandling mellom partene. Vederlaget er allokert til eiendeler og gjeld basert på verdsettelse av eiendeler og gjeld foretatt av uavhengige finansielle eksperter.

Telenor gjennomførte kjøp av ytterligere 50 % av de utestående aksjene i Canal Digital 30. juni 2002. Etter ervervet har Telenor 100 % av de stemmeberettigede aksjene i Canal Digital, og Canal Digital er konsolidert i konsernregnskapet for Telenor fra dette tidspunktet. Som følge av at risiko for selskapets resultater ble overført ved avtaleinngåelsen i juni 2001, er 50 % av resultatet i selskapet, avskrivning av merverdier og kalkulerte finansieringskostnader i perioden mellom avtaleinngåelsen og konsolidering regnskapsført direkte mot konsernets egenkapital i 2002. Canal Digital distribuerer abonnementsbasert satellitt-kringkasting til husholdninger basert på smartkort og til kabel-TV operatører. Videre selger selskapet distribusjonsløsninger og managementløsninger. Kjøpet er ledd i Telenors strategi om å få kontroll i selskaper for å utnytte synergier fra koordinering av aktiviteter i en rekke markeder. Den totale vederlaget var om lag 2,2 milliarder kroner, som ble betalt kontant. Vederlaget ble fastsatt på basis av forhandling mellom partene. Vederlaget er allokert til eiendeler og gjeld basert på verdsettelse av eiendeler og gjeld foretatt av uavhengige finansielle eksperter.

Telenor ervervet i 2002 ytterligere 8,8 % av aksjene i Kyivstar. Etter ervervet har Telenor 54,2 % av aksjene i Kyivstar og selskapet er konsolidert i konsernregnskapet til Telenor fra 1. september 2002. Telenor har opsjon på å øke eierandelen med 2,3 % av aksjekapitalen. Kyivstar er det ledende mobilkommunikasjonsselskapet i Ukraina og tilbyr GSM tale- og datatjenester av høy kvalitet basert på 900 og 1800 frekvensene. Oppkjøpet er ledd i Telenors strategi om å få kontroll i selskaper for å utnytte synergier fra koordinering av aktiviteter i en rekke markeder. Det totale vederlaget var om lag 0,3 milliarder kroner og ble betalt kontant. Vederlaget ble fastsatt på basis av forhandling mellom partene. Vederlaget er allokert til eiendeler og gjeld basert på verdsettelse av eiendeler og gjeld foretatt av uavhengige finansielle eksperter.

Den nedenforstående tabell oppsummerer de estimerte virkelige verdier på eiendeler og gjeld på tidspunktet for konsolidering ¹⁾:

Beløp i millioner kroner	Pannon GSM 4. februar 2002	Canal Digital 30. juni 2002	Kyivstar 1. september 2002
Utsatt skattefordel	-	128	31
Goodwill	5.613	1.988	371
Andre immaterielle eiendeler	2.626	298	956
Varige driftsmidler og finansielle anleggsmidler	2.517	636	1.644
Omløpsmidler	1.102	520	271
Sum eiendeler	11.858	3.570	3.273
Utsatt skatt	308	63	153
Langsiktig gjeld	1.793	653	740
Kortsiktig gjeld	1.121	981	840
Sum gjeld	3.222	1.697	1.733
Minoritetsinteresser	-	-	671
Netto eiendeler på konsolideringstidspunktet	8.636	1.873	869
Regnskapsført verdi som tilknyttet selskap på konsolideringstidspunktet	(730)	(365)	(575)
Regnskapsført direkte mot egenkapitalen		658	
Kostpris siste oppkjøp	7.906	2.166	294

¹⁾ Tallene inkluderer både vederlaget for de siste erverv og regnskapsført verdi av tidligere investeringer, da selskapene var regnskapsført som tilknyttede selskaper.

Andre immaterielle eiendeler i Pannon GSM var 2.626 millioner kroner på tidspunktet for konsolidering. Av dette relaterer 2.128 millioner kroner seg til immaterielle eiendeler identifisert i Telenors siste oppkjøp. Av dette beløpet er 1.727 millioner kroner allokert til kunder (5 års økonomisk levetid) og 275 millioner kroner til merkenavn (10 års økonomisk levetid) og 126 millioner til lisenser (6–12 års økonomisk levetid).

Goodwill på 5.613 millioner kroner relateres til forretningsområdet Mobile med en estimert økonomisk levetid på 20 år. Goodwill på tidligere oppkjøp avskrives etter opprinnelig plan.

Andre immaterielle eiendeler i Canal Digital var 298 millioner kroner på tidspunktet for konsolidering. Av dette relaterer 227 millioner kroner seg til immaterielle eiendeler identifisert i Telenors siste oppkjøp, hvorav 111 millioner kroner er allokert til kunder (5 års økonomisk levetid), og 116 millioner kroner til merkenavn (15 års økonomisk levetid).

Goodwill på 1.988 millioner kroner relateres til forretningsområdet Plus med en antatt økonomisk levetid på 15 år. Goodwill fra tidligere oppkjøp avskrives etter opprinnelig plan.

Andre immaterielle eiendeler i Kyivstar var 956 millioner kroner på tidspunktet for konsolidering. Av dette relaterer 635 millioner kroner seg til immaterielle eiendeler identifisert i Telenors siste oppkjøp, hvorav 522 millioner kroner er allokert til kunder (5 års økonomisk levetid), 48 millioner kroner til lisenser (9 års økonomisk levetid) og 65 millioner kroner til merkenavn (10 års økonomisk levetid).

Goodwill på 371 millioner kroner relateres til forretningsområdet Mobile med en antatt økonomisk levetid på 20 år. Goodwill fra tidligere oppkjøp avskrives etter opprinnelig plan.

Pro forma informasjon (ikke revidert)

De følgende ureviderte pro forma regnskapstallene er utarbeidet som om Pannon GSM, Kyivstar, Canal Digital, COMSAT og Utfors ble kjøpt i begynnelsen av hver periode:

Beløp i millioner kroner unntatt resultat pr. aksje	2002	2001
Pro forma driftsinntekter	52.023	53.999
Pro forma resultat før skatt og minoritetsinteresser	(5.693)	8.322
Pro forma årsresultat etter minoritetsinteresser	(4.854)	5.487
Pro forma resultat pr. aksje i kroner	(2,74)	3,10

Pro forma resultat er justert med Telenors rentekostnader og avskrivninger av merverdi og resultat i selskapene i perioden forut for oppkjøpene. Disse pro forma regnskapstallene er bare utarbeidet for å kunne vise sammenlignbare tall og er ikke uttrykk for hva resultatet ville vært dersom oppkjøpet av selskapene hadde funnet sted på ovennevnte tidspunkter og er heller ikke indikative for fremtidige resultater.

Vesentlige avganger i 2002

Det var ingen vesentlige avganger i 2002.

Vesentlige tilganger i 2001

Beløp i millioner kroner Selskap	Land	Endring i eierandel %	Virksomhet	Kostpris	Mer-/ mindreverdi	Avskrivnings- periode
DiGi.Com bhd	Malaysia	28,1	Mobil telekommunikasjon	3.223	3.003	3–20 år
VimpelCom	Rusland	¹⁾	Mobil telekommunikasjon	255	-	-
Otrum Electronics ASA	Norge	33,1	TV-distribusjon	266	91 ²⁾	10 år
Sweden On-Line AB	Sverige	100,0	TV-distribusjon	165	130	10 år
Telenordia AB	Sverige	50,0	Telekommunikasjon	130	115	0,5–1 år
SAIT Communications S.A	Belgia	100,0	Satellitt mobil telekommunikasjon	189	180	10 år
DnB IT-drift	Norge	100,0	Driftstjenester	597	390	7 år
Unigridd AB	Sverige	100,0	Driftstjenester	122	97	10 år
Accept Data AS	Norge	100,0	Informasjonsteknologi	65	56	10 år
Wireless Matrix Corporation	Canada	30,8	Mobil telekommunikasjon	317	225 ²⁾	3 år

¹⁾ Telenor reduserte sin eierandel i VimpelCom gjennom en aksjeutvidelse, og kjøpte opp aksjer for å opprettholde stemmeandelen på 25 %.

²⁾ Merverdier er inkludert i regnskapsført verdi for tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter.

Telenor ervervet ytterligere 28,1 % av de utestående aksjene i DiGi.Com 1. september 2001. Etter ervervet har Telenor 61 % av de stemmeberettigede aksjene i DiGi.Com, og DiGi.Com er konsolidert i konsernregnskapet for Telenor fra dette tidspunktet. Under nåværende Malaysisk lov er Telenor pålagt å redusere eierandelen i DiGi.Com til under 50 % innen 2006. DiGi.Com er et ledende mobilselskap i Malaysia med en full bredde av telekommunikasjonstjenester. DiGi.Com er Malaysias markedsleder på forskuddsbetalte tjenester. DiGi.Com er notert på Kuala Lumpur Stock Exchange. Oppkjøpet er ledd i Telenors strategi om å få kontroll i selskaper for å utnytte synergier fra koordinering av aktiviteter i en rekke markeder. Det totale vederlaget var 3,2 milliarder kroner, som ble betalt kontant. Vederlaget ble fastsatt på bakgrunn av aksjekursen gjennom et tilbud til aksjonærene. Vederlaget er allokert til eiendeler og gjeld basert på estimater av virkelig verdi.

Den nedenforstående tabell oppsummerer den estimerte virkelig verdi på eiendeler og gjeld på tidspunktet for konsolidering ¹⁾:

Beløp i millioner kroner	DiGi.Com 1. september 2001
Goodwill	3.835
Andre immaterielle eiendeler	773
Varige driftsmidler og finansielle anleggsmidler	4.271
Omløpsmidler	794
Sum eiendeler	9.673
Langsiktig gjeld	1.727
Kortsiktig gjeld	968
Sum gjeld	2.695
Minoritetsinteresser	1.316
Netto eiendeler på tidspunktet for konsolidering	5.662

¹⁾ Tallene inkluderer både vederlaget for det siste ervervet og regnskapsført verdi for den tidligere investeringen, da selskapet var regnskapsført som tilknyttet selskap.

Andre immaterielle eiendeler i DiGi.Com var 773 millioner kroner på tidspunktet for konsolidering. Av dette relaterer 668 millioner kroner seg til immaterielle eiendeler identifisert i Telenors siste oppkjøp, hvorav 302 millioner kroner er allokert til kunder (3–5 års økonomisk levetid), 199 millioner kroner til lisenser (15 års økonomisk levetid) og 167 millioner kroner til merkenavn (10–20 års økonomisk levetid).

Goodwill på 3.835 millioner kroner relateres til forretningsområdet Mobile med en estimert økonomisk levetid på 20 år.

Pro forma informasjon (ikke revidert)

De følgende ureviderte pro forma regnskapstillene er utarbeidet som om DiGi.Com ble kjøpt i begynnelsen av 2001:

Beløp i millioner kroner unntatt resultat pr. aksje	2001
Pro forma driftsinntekter	47.678
Pro forma resultat før skatt og minoritetsinteresser	10.122
Pro forma resultat etter minoritetsinteresser	6.922
Pro forma resultat pr. aksje i kroner	3,905

Pro forma resultat er justert med Telenors rentekostnader og avskrivninger av merverdi og resultat i DiGi.Com i perioden forut for oppkjøpet. Disse pro forma regnskapstillene er bare utarbeidet for å kunne vise sammenlignbare tall og er ikke uttrykk for hva resultatet ville vært dersom oppkjøpet av DiGi.Com hadde funnet sted på ovennevnte tidspunkter.

Vesentlige avganger i 2001

Telenor solgte i januar 2001 Norcom Networks i bytte mot aksjer i det børsnoterte selskapet Wireless Matrix Corporation. En gevinst på 259 millioner kroner før skatt ble regnskapsført.

I januar 2001 solgte Telenor sin eierandel på 10 % i VIAG Interkom med en gevinst før skatt på 10,7 milliarder kroner. Telenor mottok kontantvederlag på 20,7 milliarder kroner.

Telenor solgte i april 2001 sin 49,5 % eierandel i Esat Digifone med en gevinst før skatt på 10,7 milliarder kroner. Telenor mottok kontantvederlag på 11,4 milliarder kroner.

Telenor solgte forretningsområdet Telenor Media i oktober 2001, hvor samlet gevinst før skatt var 5,0 milliarder kroner. Telenor mottok kontantvederlag på 5,8 milliarder kroner. Avhendelsen var i tråd med selskapets strategi om å avhende virksomheter som ikke er en del av kjernevirksomheten.

Nedenfor følger en oversikt som viser splitt mellom den virksomhet som fortsetter og virksomheten i Telenor Media som er avhendet:

Beløp i millioner kroner unntatt pr. aksje	2001
Resultat etter skatt for Telenor Media	187
Gevinst på salg av Telenor Media	5.000
Skatt på gevinst fra Telenor Media	(72)
Netto effekt på resultat etter skatt	5.115
Resultat etter skatt og minoritet Telenor konsern	7.079
Resultat etter skatt for virksomhet som fortsetter (eksklusiv Telenor Media)	1.964
Resultat pr. aksje i kroner for avhendet virksomhet (Telenor Media)	2,89
Resultat pr. aksje i kroner for virksomhet som fortsetter (eksklusiv Telenor Media)	1,11

2. DRIFTSINNTEKTER

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Analog (PSTN)/digital (ISDN og ADSL)	15.031	14.189	13.668
Mobiltelefoni	20.823	17.199	9.531
Leide samband	994	1.008	1.065
Satellitt og TV-distribusjon	6.758	5.903	3.879
Øvrig nettbasert virksomhet	3.324	2.784	2.633
Kundeutstyr	1.146	1.528	2.165
IT-service og installasjon	3.527	4.626	5.009
Annonseinntekter med videre	-	-	1.266
Annet	1.286	1.431	1.388
Driftsinntekter	52.889	48.668	40.604
Gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomheter	232	158	5.436
Sum driftsinntekter	53.121	48.826	46.040

Analog (PSTN)/digital (ISDN og ADSL) er trafikk-, abonnements-, etablerings- og tilknytningsinntekter for analog (PSTN) og digital (ISDN og ADSL). Videre er det inkludert inntekter for inngående trafikk fra andre teleoperatører.

Mobiltelefoni er trafikk-, abonnements-, etablerings- og tilknytningsinntekter for mobiltelefoni. Videre er det inkludert inntekter for inngående trafikk fra andre teleoperatører, tekstmeldinger og innholdstjenester.

Leide samband er etablerings- og abonnementsinntekter for tjenestene digitale og analoge samband.

Satellitt er inntekter fra satellittkringkasting, distribusjon av TV-kanaler til det nordiske markedet, satellittbaserte nett, samt inntekter fra maritim satellittkommunikasjon. TV-distribusjon er etablerings-, abonnements- og programinntekter for distribusjon av TV-kanaler over kabel og satellitt og salg av programkort.

Øvrig nettbasert virksomhet inkluderer inntekter fra leide nett, datanettjenester, Internettabonnements-inntekter med videre.

Kundeutstyr er inntekter fra salg av kundeutstyr (telefonapparater, mobiltelefoner, datamaskiner, hussentraler med videre).

IT-service og installasjon er inntekter fra installasjon, salg og drift av IT-systemer samt konsulenttjenester, servicetjenester og programvaresalg.

Annonseinntekter med videre er inntekter fra annonsesalg i tilknytning til katalogvirksomhet, katalogsalg med videre, i hovedsak i det tidligere datterselskapet Telenor Media, som ble solgt pr. 1. oktober 2001.

Annet inkluderer entrepris-, husleieinntekter med videre.

3. HOVEDTALL FORRETNINGSOMRÅDER

Med virkning fra 1. januar 2003 ble forretningsområdestrukturen endret. Fixed består av det tidligere forretningsområdet Networks og deler av virksomheten i det tidligere forretningsområdet Business Solutions og IT-drift fra konsernheter og Internett delen av det tidligere forretningsområdet Plus. Kringkastingsdelen i det tidligere forretningsområdet Plus rapporteres som Broadcast. Nextra International og programvarevirksomheten i det tidligere forretningsområdet Business Solutions rapporteres under annen forretningsvirksomhet. Mobile er uforandret. Sammenligningstallene er endret.

Mobile omfatter konsernets virksomhet innen mobilkommunikasjon med tale, data, Internett, innholdstjenester og elektronisk handel i Norge og utvalgte land utenfor Norge. *Fixed* omfatter konsernets fastnett, og leverer tjenester som PSTN, ISDN, ADSL, Internett og leide samband samt kommunikasjonsløsninger og driftstjenester til bedriftsmarkedet i Norge og har aktivitet i utvalgte land utenfor Norge. *Broadcast* omfatter konsernets TV-baserte virksomhet i Norden. *EDB Business Partner* er et børsnotert IT-konsern som leverer løsninger og driftstjenester. *Annen forretningsvirksomhet* omfatter øvrige selskaper som Satellite Services, Satellite Networks, Teleservice, Venture, Programvaretjenester samt Nextra International hvor virksomheten ble avvirket i løpet av 2003. *Konsernheter og fellesfunksjoner* omfatter aktiviteter som Eiendom, Forskning og Utvikling, strategiske konsernprosjekter, Telenors finansavdeling, Internasjonale tjenester, internt forsikringselskap og sentrale staber og støttefunksjoner. *Media* ble solgt med effekt fra 1. oktober 2001.

Forretningsområdeinformasjonen for 2003, 2002 og 2001 var konsistent med rapporteringen til konsernledelsen i disse periodene, hensyntatt endringer i forretningsområdestrukturen i 2003, og ble brukt av konsernledelsen for å vurdere utviklingen og allokere ressurser.

Konserninterne leveranser av nettbaserte regulerte tjenester er priset ut fra forhandlinger mellom enhetene med utgangspunkt i kostnadsorienterte priser. For entreprisbaserte tjenester, produktutvikling og lignende er prisene forhandlet mellom partene med utgangspunkt i markedsbaserte priser. Andre leveranser mellom forretningsområdene skal være basert på markedsbaserte priser.

Gevinst og tap fra konsernintern overføring av virksomhet, konsernbidrag og utbytte er ikke inkludert i resultatene for forretningsområdene. Elimineringer i resultatet vist i tabeller nedenfor består i hovedsak av internt kjøp og salg. Elimineringer i balansen omfatter i hovedsak interne fordringer og gjeld.

Resultat 2003

Beløp i millioner kroner	Drifts- inntekter ¹⁾	Herav eksterne ¹⁾	EBITDA ²⁾	Av- og nedskriv- ninger	Drifts- resultat	Til- knyttede selskaper	Netto finans- poster	Resultat
								og mino- ritets- interesser
Mobile	23.810	22.483	9.567	4.343	5.224	1.639	(2.182)	4.681
Fixed	20.509	18.796	6.665	4.134	2.531	8	(736)	1.803
Broadcast	4.820	4.661	1.229	1.048	181	(84)	(909)	(812)
EDB Business Partner	4.289	3.229	399	403	(4)	(13)	(71)	(88)
Annen forretningsvirksomhet	4.205	3.590	408	528	(120)	(318)	(314)	(752)
Konsernheter og fellesfunksjoner	2.317	362	23	387	(364)	(2)	2.846	2.480
Eliminering	(6.829)	-	11	(101)	112	1	1	114
Sum	53.121	53.121	18.302	10.742	7.560	1.231	(1.365)	7.426

¹⁾ Driftsinntekter inkluderer gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomheter.

²⁾ Se tabell nedenfor for definisjon og avstemming av EBITDA.

Definisjon og avstemming av EBITDA

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Resultat etter minoritetsinteresser	4.560	(4.298)	7.079
Minoritetsinteresser	490	(358)	(721)
Skattekostnad	2.376	(480)	3.897
Resultat før skatt og minoritetsinteresser	7.426	(5.136)	10.255
Netto finansposter	1.365	2.366	1.159
Tilknyttede selskaper	(1.231)	2.450	(8.237)
Driftsresultat	7.560	(320)	3.177
Avskrivninger	10.597	10.236	7.251
Nedskrivninger	145	3.553	3.822
EBITDA	18.302	13.469	14.250

Balanse og investeringer 2003

Beløp i millioner kroner	Øvrige anleggs- midler	Til- knyttede selskaper	Omløps- midler	Sum eiendeler	Langsiktig gjeld inklusive avsetning	Kortsiktig gjeld	Investeringer
					for for- pliktelser		
Mobile	37.883	8.064	12.151	58.098	38.542	12.828	3.762
Fixed	13.761	1.451	8.595	23.807	10.571	8.556	2.161
Broadcast	6.268	514	3.278	10.060	8.503	2.530	266
EDB Business Partner	2.326	-	995	3.321	790	926	305
Annen forretningsvirksomhet	2.644	18	2.528	5.190	2.891	1.479	263
Konsernenheter og fellesfunksjoner	64.081	-	12.170	76.251	19.782	27.944	346
Eliminering	(68.783)	119	(21.953)	(90.617)	(53.304)	(36.811)	(86)
Sum	58.180	10.166	17.764	86.110	27.775	17.452	7.017

Resultat 2002

Beløp i millioner kroner	Drifts- inntekter ¹⁾	Herav eksterne ¹⁾	EBITDA ²⁾	Av- og nedskriv- ninger	Drifts- resultat	Til- knyttede selskaper	Netto finans- poster	Resultat før skatt og mino- ritets- interesser
Mobile	20.346	19.079	7.482	6.068	1.414	(2.030)	(2.050)	(2.666)
Fixed	20.022	18.352	5.597	4.866	731	(5)	(297)	429
Broadcast	3.605	3.364	499	974	(475)	(264)	(812)	(1.551)
EDB Business Partner	4.341	3.386	348	757	(409)	(5)	(86)	(500)
Annen forretningsvirksomhet	5.040	4.255	178	914	(736)	(132)	(943)	(1.811)
Konsernenheter og fellesfunksjoner	2.259	390	(569)	362	(931)	(1)	1.929	997
Eliminering	(6.787)	-	(66)	(152)	86	(13)	(107)	34
Sum	48.826	48.826	13.469	13.789	(320)	(2.450)	(2.366)	(5.136)

¹⁾ Driftsinntekter inkluderer gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomheter.

²⁾ Se tabell ovenfor for definisjon og avstemming av EBITDA.

Balanse og investeringer 2002

Beløp i millioner kroner	Øvrige anleggs- midler	Til- knyttede selskaper	Omløps- midler	Sum eiendeler	Langsiktig gjeld inklusive avsetning	Kortsiktig gjeld	Investeringer
					for for- pliktelser		
Mobile	36.644	8.532	8.833	54.009	36.846	23.377	12.625
Fixed	16.647	112	8.277	25.036	12.789	10.790	3.530
Broadcast	7.447	608	3.321	11.377	11.379	2.203	2.769
EDB Business Partner	2.433	17	1.495	3.945	921	1.358	255
Annen forretningsvirksomhet	4.092	210	3.166	7.468	5.000	2.026	1.072
Konsernenheter og fellesfunksjoner	70.326	1	20.033	90.360	22.498	25.117	1.120
Eliminering	(72.917)	9	(29.829)	(102.737)	(58.979)	(43.155)	(71)
Sum	64.673	9.489	15.296	89.458	30.454	21.716	21.300

Resultat 2001

Beløp i millioner kroner	Drifts- inntekter ¹⁾	Herav eksterne ¹⁾	EBITDA ²⁾	Av- og nedskriv- ninger	Drifts- resultat	Til- knyttede selskaper	Netto finans- poster	Resultat
								og mino- ritets- interesser
Mobile	12.558	11.260	4.067	1.572	2.495	9.677	(496)	11.676
Fixed	19.691	17.824	5.546	4.511	1.035	(874)	(319)	(158)
Broadcast	2.626	2.420	344	1.070	(726)	(546)	(397)	(1.669)
EDB Business Partner	4.811	3.353	447	1.655	(1.208)	130	(94)	(1.172)
Media	1.343	1.263	313	51	262	(12)	21	271
Annen forretningsvirksomhet	5.719	4.528	(718)	1.925	(2.643)	(107)	(551)	(3.301)
Konsernheter og fellesfunksjoner	7.259	5.396	4.494	316	4.178	(6)	691	4.863
Eliminering	(7.967)	(4)	(243)	(27)	(216)	(25)	(14)	(255)
Sum	46.040	46.040	14.250	11.073	3.177	8.237	(1.159)	10.255

¹⁾ Driftsinntekter inkluderer gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomheter.

²⁾ Se tabell ovenfor for definisjon og avstemming av EBITDA.

Geografisk fordeling av driftsinntektene, kundens lokalisering ¹⁾

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Norge	31.206	31.044	36.555
Øvrig Norden	4.699	3.298	2.235
Vest-Europa	1.343	1.588	2.061
Mellom-Europa	5.998	5.348	800
Øst-Europa	3.551	1.619	828
Asia	4.906	4.409	2.346
Øvrige land	1.418	1.520	1.215
Sum driftsinntekter	53.121	48.826	46.040

Geografisk fordeling av driftsinntektene, selskapets lokalisering ¹⁾

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Norge	33.589	33.224	39.453
Øvrig Norden	4.032	2.492	878
Vest-Europa	923	1.580	2.144
Mellom-Europa	5.720	4.966	505
Øst-Europa	3.378	1.427	705
Asia	4.706	4.295	2.088
Øvrige land	773	842	267
Sum driftsinntekter	53.121	48.826	46.040

¹⁾ Driftsinntekter inkluderer gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomheter. Gevinst ved avgang av utenlandske datterselskaper er henført til det land datterselskapet var lokalisert.

Eiendeler fordelt etter selskapets lokalisering

Beløp i millioner kroner	Varige driftsmidler		Sum eiendeler	
	2003	2002	2003	2002
Norge	23.167	26.365	31.849	33.290
Øvrig Norden	1.361	1.495	8.524	7.509
Vest-Europa	67	164	13.190	13.997
Mellom-Europa	2.817	2.881	12.635	13.827
Øst-Europa	2.137	2.363	7.668	6.646
Asia	5.828	5.584	11.342	13.184
Øvrige land	345	413	902	1.005
Sum	35.722	39.265	86.110	89.458

4. VARE- OG TRAFIKKOSTNADER

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Leie av nettkapasitet	7.183	6.463	4.853
Leie av satellittkapasitet	1.343	1.527	1.190
Varekostnader med videre	4.568	4.495	4.161
Sum vare- og trafikkostnader	13.094	12.485	10.204

5. BEHOLDNINGSENDRING EGENTILVIRKEDE ANLEGGSMIDLER

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Varekostnader med videre	25	29	220
Lønn og personalkostnader	301	303	396
Andre driftskostnader	245	235	386
Sum beholdningsendring egentilvirkede anleggsmidler	571	567	1.002

6. LØNN OG PERSONALKOSTNADER

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Lønn og feriepenger	7.248	7.659	7.897
Arbeidsgiveravgift	1.151	1.168	1.132
Pensjonskostnader inkludert arbeidsgiveravgift	760	789	591
Andre personalkostnader	402	488	508
Sum lønn og personalkostnader	9.561	10.104	10.128

Gjennomsnittlig antall ansatte var 21.750 i 2003, 23.000 i 2002 og 22.400 i 2001.

7. PENSJONSKOSTNADER, PENSJONSFORPLIKTELSER OG MIDLER

Telenor har ytelsesplaner for stort sett alle ansatte i Norge. I tillegg betaler den norske staten pensjon til alle pensjonister i Norge. Slike utbetalinger beregnes i henhold til et grunnbeløp som årlig godkjennes av Stortinget. Pensjonsytelsen er bestemt ut fra antall opptjeningsår og lønnsnivå for den enkelte ansatte. Pensjonskostnaden fordeles over de ansattes opptjeningsstid.

12.904 ansatte i konsernet var dekket gjennom Telenor Pensjonskasse pr. 31. desember 2003. Utover dette har konsernet enkelte mindre kollektive pensjonsordninger i frittstående forsikringsselskaper og egen pensjonsordning for toppledere. Pensjonsmidlene i disse pensjonsplanene er i hovedsak investert i obligasjoner og aksjer. For ansatte utenfor Norge er det stort sett tilskuddsordninger.

Telenor har to ordninger for førtidspensjonering. Den avtalefestede AFP-ordningen ble etablert i 1997. Gjennom denne ordningen kan de ansatte gå av med pensjon etter fylte 62 år eller senere. I tillegg ble førtidspensjonering tilbudt de ansatte innenfor etablerte rammer frem til slutten av 1996. Nåverdien av estimert pensjonsforpliktelse knyttet til førtidspensjoner er inkludert i beregningen av pensjonsforpliktelsen. Det er ingen pensjonsmidler knyttet til denne ordningen.

Estimatendringer skyldes i hovedsak endringer i forutsetninger i 2003 og i 1999, i stor grad effekt av lavere diskonteringsrente, lavere faktisk avkastning på pensjonsmidlene enn forventet som følge av reduserte aksjekurser tidligere år, delvis motvirket av høyere avkastning i 2003. I 2003 ble den langsiktige renten i Norge redusert, som bidro til å redusere diskonteringsrenten fra 6,5 % pr. 31. desember 2002 til 5,7 % pr. 31. desember 2003.

Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi pr. 31. desember 2003. Pensjonsforpliktelsene er vurdert pr. 30. september 2003 justert for beste estimat på forutsetningene pr. 31. desember 2003.

Beløp i millioner kroner	2003	2002
Endring pensjonsforpliktelse		
Brutto pensjonsforpliktelser pr. 01.01.	3.929	3.335
Nåverdi av årets opptjening	455	543
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	252	218
Forskjell mellom estimert og faktisk forpliktelse	463	40
Tilgang og avgang	(21)	5
Utbetaling av pensjoner/fripoliser	(343)	(212)
Brutto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	4.735	3.929
Endring i pensjonsmidler		
Virkelig verdi på pensjonsmidler pr. 01.01.	2.759	2.400
Faktisk avkastning på pensjonsmidlene	409	(38)
Tilgang og avgang	(17)	8
Premieinnbetaling	454	531
Utbetaling av pensjoner/fripoliser	(317)	(142)
Virkelig verdi pensjonsmidler pr. 31.12.	3.288	2.759
Netto pensjonsforpliktelse	1.447	1.170
Ikke resultatførte planendringer	(137)	(154)
Ikke resultatførte estimatendringer	(1.016)	(852)
Påløpt arbeidsgiveravgift	44	27
Netto balanseførte pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	338	191
Netto balanseført pensjonsforpliktelse pr. 01.01.	191	64
Tilgang og avgang	(2)	63
Netto pensjonskostnader inkl. arbeidsgiveravgift	698	737
Premieinnbetalinger inkl. arbeidsgiveravgift	(454)	(531)
Utbetaling av pensjoner	(26)	(70)
Arbeidsgiveravgift på innbetalinger og utbetalinger	(69)	(74)
Netto balanseført pensjonsforpliktelse pr. 31.12. (note 19)	338	191

Minste pensjonsforpliktelse for alle ytelsesplaner var 3.731 millioner kroner i 2003 og 2.984 millioner kroner i 2002.

Informasjon om pensjonsplaner med minste pensjonsforpliktelse større enn pensjonsmidler

Beløp i millioner kroner	2003	2002
Brutto pensjonsforpliktelse	4.281	3.387
Minste pensjonsforpliktelse	3.367	2.585
Virkelig verdi pensjonsmidler	2.872	2.307

Forutsetninger brukt til å fastsette pensjonsforpliktelsen pr. 31.12.

	2003	2002
Diskonteringsrente i %	5,7	6,5
Årlig lønnsvekst i %	3,4	3,5
Økning i grunnbeløp (G) i %	3,4	3,0
Årlig regulering av pensjoner i %	3,4	3,0

Forutsetninger brukt til å fastsette netto pensjonskostnad for året

	2003	2002	2001
Diskonteringsrente i %	6,5	6,5	6,5
Avkastning på pensjonsmidler i %	7,5	7,5	7,5
Årlig lønnsvekst i %	3,5	3,5	3,5
Økning i grunnbeløp (G) i %	3,0	3,0	3,0
Årlig regulering av pensjoner i %	3,0	3,0	3,0

Pensjonskostnader

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Nåverdien av årets opptjening	455	543	435
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	252	218	186
Estimert avkastning på pensjonsmidlene	(204)	(185)	(164)
Resultatførte planendringer	11	14	23
Resultatførte estimatendringer og avkastningsavvik	100	57	16
Arbeidsgiveravgift	84	90	68
Netto pensjonskostnader inklusive arbeidsgiveravgift	698	737	564
Tilskuddsplaner	62	52	27
Totale pensjonskostnader belastet årets resultat	760	789	591

Prosentvis fordeling av pensjonsmidlene på investeringskategorier pr. 31. desember 2003 og 2002 var:

Kategori

	2003	2002
Obligasjoner	72 %	79 %
Aksjer	25 %	16 %
Annet	3 %	5 %
Sum	100 %	100 %

Pensjonsmidlene er investert i obligasjoner utstedt av staten, kommuner, finansinstitusjoner og foretak. Obligasjoner i utenlandsk valuta er i hovedsak valutasikret. Investeringene i aksjer er begrenset til 35 % av totale pensjonsmidler. Det er investert i både norske og utenlandske aksjer. Valutasikring av utenlandske aksjer vurderes pr. investering.

Forventet langsiktig avkastning på pensjonsmidler var 6,1 % pr. 31. desember 2003. Forventet langsiktig avkastning er basert på en estimert 20 års statsobligasjonsrente pr. 31. desember 2003, med kredittpåslag for høykvalitets obligasjoner utstedt av foretak og forventet avkastning på aksjer, basert på en forventet langsiktig fordeling av pensjonsmidlene på investeringskategorier. Meravkastning på aksjer i forhold til statsobligasjoner er basert på langsiktig historisk avkastning.

Telenor forventer å tilføre pensjonskassene om lag 570 millioner kroner i pensjonsmidler i 2004.

I 2003 gikk noen av Telenors svenske datterselskaper, i hovedsak Telenor AB (inkludert Utfors AB) over på en såkalt "multiemployer plan". Denne planen er foreløpig regnskapsført som en tilskuddsplan.

8. ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Kostnader til lokaler, biler, kontorutstyr med videre	1.876	2.196	2.267
Drift og vedlikehold	3.477	3.418	2.673
Reise og diett	474	560	750
Porto, frakt, distribusjon og telekommunikasjon	281	327	343
Konsesjonsavgifter	505	425	130
Markedsføring og salgsprovisjoner	2.583	2.069	1.787
Reklame	1.187	916	598
Tap på fordringer ¹⁾	209	337	362
Konsulenthonorar og innleie av personell ²⁾	1.298	1.394	2.246
Kostnader til nedbemanning, tapskontrakter og avvikling av aktiviteter ³⁾	287	982	625
Øvrig	329	564	616
Sum andre driftskostnader	12.506	13.188	12.397

¹⁾ Se note 9.

²⁾ Inkluderer honorarer til konsulenter og innleid arbeidskraft, som utfører tjenester som selges til eksterne kunder eller utfører arbeid på varige driftsmidler.

³⁾ Se note 11.

9. TAP PÅ FORDRINGER

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Avsetninger pr. 01.01.	643	543	462
Avsetninger pr. 31.12.	592	643	543
Endring avsetning for tap på fordringer	(51)	100	81
Annen endring avsetning tap på fordringer ¹⁾	36	(119)	60
Årets konstaterte tap	309	418	264
Innkomet på tidligere avskrevne fordringer	(85)	(62)	(43)
Sum tap på fordringer	209	337	362

¹⁾ Posten inkluderer effekt av kjøp og salg av virksomhet og omregningsdifferanser.

10. UTGIFTER TIL FORSKNING OG UTVIKLING

Utgifter til forskning og utvikling beløp seg til 461 millioner kroner i 2003, 531 millioner kroner i 2002, og 916 millioner kroner i 2001. Forskning og utviklingsarbeid i konsernet relaterer seg til utvikling av nye teknologier, produktsikkerhet og ny anvendelse av eksisterende nett. Det forventes at forsknings- og utviklingskostnader vil gi fremtidig lønnsomhet.

11. NEDBEMANNING, TAPSKONTRAKTER OG AVVIKLING AV AKTIVITETER

I 2003, 2002 og 2001 ble det gjort avsetninger til nedbemanning, tapskontrakter og avvikling av aktiviteter. Tapskontrakter relaterer seg hovedsakelig til kontraktsforpliktelse som ikke lenger er en del av den løpende virksomhet, tap på løpende driftskontrakter og tap på husleiekontrakter.

I tabellene nedenfor vises endringene i avsetningene fra 31. desember 2000:

Beløp i millioner kroner	Balanse 31.12.2000	2001 Tillegg resultatført	2001 Tillegg ført direkte i balansen	2001 Benyttet ført mot avsetning	2001 Oppløst via resultatet	Balanse 31.12.2001
Nedbemanning						
Mobile	-	12	-	-	-	12
Fixed	-	35	-	-	-	35
EDB	-	38	-	-	-	38
Annen forretningsvirksomhet	-	60	-	33	-	27
Sum nedbemanning	-	145	-	33	-	112
Tapskontrakter og avvikling av aktiviteter						
Mobile	47	-	-	39	-	8
Fixed	-	22	-	-	-	22
Boadcast	-	49	-	22	-	27
EDB	6	132	42	55	-	125
Annen forretningsvirksomhet	5	203	-	83	-	125
Konsernheter og fellesfunksjoner	-	74	-	4	-	70
Sum tapskontrakter og avvikling av aktiviteter	58	480	42	176	-	377
Sum	58	625	42	236	-	489

Beløp i millioner kroner	Balanse 31.12.2001	2002 Tillegg resultatført	2002	2002	2002	Balanse 31.12.2002
			Tillegg ført direkte i balansen	Benyttet ført mot avsetning	Oppløst via resultatet	
Nedbemannig						
Mobile	12	120	-	21	-	111
Fixed	35	275	22	56	1	275
Broadcast	-	46	-	2	-	44
EDB	38	105	-	80	-	63
Annen forretningsvirksomhet	27	88	-	27	-	88
Konsernheter og fellesfunksjoner	-	82	-	-	-	82
Sum nedbemanning	112	716	22	186	1	663
Tapskontrakter og avvikling av aktiviteter						
Mobile	8	-	-	8	-	-
Fixed	22	37	39	36	-	62
Boadcast	27	19	-	12	-	34
EDB	125	6	-	94	-	37
Annen forretningsvirksomhet	125	7	-	40	39	53
Konsernheter, fellesfunksjoner og elimineringer	70	237	-	57	-	250
Sum tapskontrakter og avvikling av aktiviteter	377	306	39	247	39	436
Sum	489	1.022	61	433	40	1.099

Beløp i millioner kroner	Balanse 31.12.2002	2003 Tillegg resultatført	2003	2003	2003	Balanse 31.12.2003
			Tillegg ført direkte i balansen	Benyttet ført mot avsetning	Oppløst via resultatet	
Nedbemannig						
Mobile	111	-	-	80	21	10
Fixed	275	56	6	175	52	110
Broadcast	44	18	3	43	3	19
EDB	63	91	4	92	4	62
Annen forretningsvirksomhet	88	64	1	105	2	46
Konsernheter og fellesfunksjoner	82	8	-	40	13	37
Sum nedbemanning	663	237	14	535	95	284
Tapskontrakter og avvikling av aktiviteter						
Fixed	62	16	3	48	14	19
Boadcast	34	-	-	13	8	13
EDB	37	138	-	32	2	141
Annen forretningsvirksomhet	53	9	6	35	33	-
Konsernheter, fellesfunksjoner og elimineringer	250	39	7	115	-	181
Sum tapskontrakter og avvikling av aktiviteter	436	202	16	243	57	354
Sum	1.099	439	30	778	152	638

Avsetninger pr. 31. desember:

Beløp i millioner kroner	2003	2002
Kortsiktig (note 22)	402	865
Langsiktig (note 19)	236	234
Sum	638	1.099

Tillegg ført direkte i balansen i 2003 er hovedsakelig omregningsdifferanser. For 2001 og 2002 referer beløpene seg hovedsakelig til avsetninger for forpliktelsener som forelå i selskaper ved oppkjøp, som en konsekvens av hendelser og beslutninger i disse selskapene før Telenor konsoliderte selskapene.

Avsetning for nedbemanning pr. 31. desember 2001 omfattet i overkant av 250 ansatte. Avsetningen pr. 31. desember 2002 omfattet i underkant av 1.600 ansatte og pr. 31. desember 2003 i overkant av 800 ansatte.

12. FINANSINNTEKTER OG KOSTNADER

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Avkastning fra satellittorganisasjoner	-	-	97
Renteinntekter	484	476	740
Andre finansinntekter	102	91	60
Sum finansinntekter	586	567	897
Rentekostnader	(2.033)	(1.901)	(1.638)
Andre finanskostnader	(45)	(96)	(53)
Balanseføring av renter	55	164	295
Sum finanskostnader	(2.023)	(1.833)	(1.396)
Netto valutatap	(1)	(311)	(402)
Gevinst ved avgang finansielle eiendeler	95	59	491
Tap ved avgang finansielle eiendeler	(91)	(31)	(150)
Nedskrivninger og reversering av nedskrivninger av finansielle eiendeler	69	(817)	(599)
Netto gevinst (tap) og nedskrivninger av finansielle eiendeler	73	(789)	(258)
Sum finansposter	(1.365)	(2.366)	(1.159)

I 2003 ble det foretatt reversering av nedskrivningene som ble foretatt i 2002 av aksjene i det børsnoterte selskapet New Skies Satellites og egenkapitalinnskudd i Telenor pensjonskasse, som følge av økning i markedsverdier. I løpet av 2002 og 2001 ble det foretatt nedskrivning av aksjer og andre finansielle eiendeler for verdifall som ikke ble ansett å være forbigående. Nedskrivningene ble utløst av fall i markedsverdier. Børsnoterte aksjer ble nedskrevet til børskurs. For ikke børsnoterte aksjer ble det foretatt individuelle estimater på virkelig verdi. I 2002 ble det også foretatt nedskrivning av egenkapitalinnskudd i Telenors pensjonskasse, til bokført egenkapital i pensjonskassen pr. 31. desember 2002.

13. SKATTER

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Resultat før skatt og minoritetsinteresser			
Norge	3.634	(1.150)	2.683
Utenfor Norge ¹⁾	3.792	(3.986)	7.572
Sum resultat før skatt og minoritetsinteresser	7.426	(5.136)	10.255
Betalbar skatt			
Norge	11	2.769	1.826
Utenfor Norge	761	1.478	1.758
Sum betalbar skatt	772	4.247	3.584
Utsatt skatt			
Norge	916	(4.005)	(555)
Utenfor Norge	688	(722)	868
Sum utsatt skatt	1.604	(4.727)	313
Sum skattekostnad (inntekt)	2.376	(480)	3.897

¹⁾ Inkluderer tilknyttede selskaper og datterselskaper utenfor Norge. Gevinst og tap ved avgang av selskaper er henført til de land de solgte selskapene var lokalisert i. Gevinstene og tapene er imidlertid i stor grad skattepliktig til Norge, unntatt salg av VIAG Interkom i 2001.

Effektiv skattesats

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Forventet skattekostnad basert på norsk skattesats (28 %) ¹⁾	2.079	(1.438)	2.871
Netto underskudd tilknyttede selskaper og utenlandske datterselskaper ²⁾	347	1.012	1.778
Netto ikke fradragsberettigede kostnader (ikke skattepliktige inntekter)	108	85	(1.404)
Av- og nedskrivning av goodwill	148	850	399
Tidligere ikke hensyntatte utsatte skattefordeler	(747)	(725)	(205)
Ikke hensyntatte utsatte skattefordeler dette år	52	73	470
Fravik av ligning for 2001 vedrørende Sonofon	-	2.409	-
Rettsak i Hellas	(200)	414	-
Likvidasjon av Telenor Digifone Holding AS	-	(3.227)	-
Avsetning skatt på tilbakeholdte overskudd i utenlandske selskaper	655	-	76
Annet	(66)	67	(88)
Skattekostnad	2.376	(480) ³⁾	3.897
Effektiv skattesats i %	32,0	i/a ³⁾	38,0

¹⁾ Nominell skattesats i Norge er 28 %.

²⁾ For tilknyttede selskaper er det inkludert av- og nedskrivning av Telenors merverdier.

³⁾ Resultat før skatt og minoritetsinteresser i 2002 var negativt og det ble regnskapsført en skatteinntekt.

I 2003 avsatte Telenor utsatt skatt på tilbakeholdte overskudd i enkelte selskaper utenfor Norge. I sammenheng med den gode finansielle utviklingen i disse selskapene forventer Telenor nå å ta ut utbytte fra selskapene. Den effektive skattesatsen for 2003 og tidligere år ble også påvirket av underskudd i enkelte tilknyttede selskaper og datterselskaper utenfor Norge samt av- og nedskrivning av goodwill hvor det ikke regnskapsføres utsatte skattefordeler. Dette ble delvis motvirket av skattemessige tap ved vedtak om likvidering og avhendelse av selskaper inkludert i linjen "tidligere ikke hensyntatte utsatte skattefordeler". Store deler av av- og nedskrivningene av goodwill i EDB Business Partner har gitt skattereduserende effekt i 2003 og tidligere år.

I 2003 realiserte Telenor Eiendom Holding AS et skattemessig tap på om lag 2,8 milliarder kroner ved salg av aksjer i Telenor Business Solutions AS til Telenor Business Solutions Holding AS, som et ledd i den overordnede restruktureringen av konsernet. Telenor er av den oppfatning at dette er et gyldig skattemessig tap og vil kreve skattemessig fradrag for tapet i selvangivelsen for 2003. Telenor har ikke oppført denne skattefordelen i regnskapet som følge av at skattemyndighetene i Norge fravek den ordinære ligningen for 2001 knyttet til salget av aksjer i Sonofon, som diskutert nedenfor. Skattefordelen vil bli oppført ved en endelig rettsavgjørelse i Telenors favør vedrørende Sonofon tapet eller når skattemyndighetene aksepterer det skattemessige tapet ved salg av aksjer i Telenor Business Solutions AS i den ordinære ligningen for 2003.

I 2002 realiserte Telenor skattemessige tap ved den simultane likvidasjon av Telenor Digifone Holding AS og Nye Telenor Communications I AS. Telenor Digifone Holding AS var det selskapet som realiserte salget av aksjene i Esat Digifone i 2001. Det skattemessige tapet er knyttet til skattemessig kostpris på aksjene hos Telenor ASA. I 2002 ble det også besluttet salg eller likvidering av enkelte selskaper hvor utsatte skattefordeler i tidligere år har vært nedvurdert eller ikke oppført, som dermed ga en skattereduserende effekt i linjen for "tidligere ikke hensyntatte utsatte skattefordeler".

Skattemyndighetene i Norge fravek i 2002 den ordinære ligningen av Telenor Communications AS' (nå Telenor Eiendom Holding AS) selvangivelse for inntektsåret 2001. Dette innebærer at Telenors betalbare skatt for 2001 (kostnadsført i 2002) initielt økte med 2,4 milliarder kroner. Fravikelsen knyttet seg til det skattemessige tapet som ble realisert ved salg av aksjene i Sonofon Holding A/S til Dansk Mobil Holding AS, et søsterselskap av Telenor Eiendom Holding AS. Salget fant sted som en del av den overordnede restruktureringen av Telenor konsernet. Telenor tok i januar 2003 ut stevning mot skattemyndighetene i denne saken. Endringen av ligningen økte RISK beløpet (regulering av aksjens inngangsverdi med endring i selskapets skattelagte kapital) pr. 1. januar 2002 for Telenor ASA med 3,44 kroner pr. aksje. Hvis ligningen senere endres som følge av en endelig rettsavgjørelse i favør av Telenor, vil RISK-beløpet reduseres med effekt pr. 1. januar i endringsåret.

I 2002 ble det kostnadsført 0,4 milliarder kroner knyttet til en rettsavgjørelse i Hellas som var det beste estimat på et negativt utfall i saken. I 2003 inngikk Telenor forlik i saken, og 0,2 milliarder kroner av skatten ble inntektsført i 2003.

Sonofon ble i 2001 realisert skattemessig. Dette medførte reduksjon i betalbar skatt i Norge på 2,4 milliarder kroner i 2001. Ligningen for 2001 ble fraveket av skattemyndighetene i 2002, som omtalt ovenfor. I 2001 ble det regnskapsført betalbar skatt på gevinstene ved salg av VIAG Interkom og Esat Digifone på 4,6 milliarder kroner. I tillegg kom en utsatt skatt på disse salgene på 1,5 milliarder kroner. Det var en lav skattepliktig gevinst på salget av Telenor Media som følge av høy skattemessig kostpris på aksjene. Den høye skattemessige kostprisen var et resultat av etableringen av Telenor ASA i 2000 hvor den skattemessige inngangsverdien ble satt til estimert markedsverdi på det tidspunktet.

Fremførbare underskudd

Fremføringstiden for underskuddene fordelt på enkelte land utløper i henhold til nedenstående tabell:

Beløp i millioner kroner	Norge	Sverige	Øvrig Norden	Malaysia	Øvrig	Sum
2004	6		3	-	27	36
2005	-		12	-	19	31
2006	-		26	-	38	64
2007	-		72	-	89	161
2008	-		46	-	100	146
Etter 2008	7.300		206	-	330	7.836
Ikke tidsbegrenset	-	3.324	52	421	108	3.905
Sum fremførbare underskudd	7.306	3.324	417	421	711	12.179

I 2002 oppstod det et skattemessig fremførbart underskudd i Norge, i hovedsak knyttet til likvidasjonen av Telenor Digifone Holding AS. Skatteeffekten av de skattemessige underskuddene i Norge og Malaysia (DiGi.Com) er i hovedsak oppført som utsatt skattefordel som følge av sannsynliggjøring av bruk av underskuddene i fremtiden. Øvrige underskudd er i stor grad nedvurdert.

Skattemessige underskudd i selskaper som fremdeles er konsolidert pr. 31. desember 2003 som vil bli likvidert er i stor grad ikke inkludert i tabellen ovenfor.

Utsatt skatt pr. 31. desember

Beløp i millioner kroner	Fordel		Forpliktelse	
	2003	2002	2003	2002
Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	2.658		(1.367)	2.669
Tilknyttede selskaper	5.122		(124)	5.777
Tilbakeholdte overskudd i utenlandske datterselskaper	-		(737)	-
Andre langsiktige poster	1.237		(542)	534
Sum anleggsmidler og langsiktig gjeld	9.017		(2.770)	8.980
Sum omløpsmidler og kortsiktig gjeld		417		(156)
Fremførbare underskudd		3.426		4.943
Utsatt skatt/utsatt skattefordel	12.860		(2.926)	14.626
Nedvurdering av utsatt skattefordel	(6.900)			(7.088)
Netto utsatt skatt/utsatt skattefordel	3.034			4.350
Hvorav utsatt skattefordel (note 14)		3.850		4.866
Hvorav utsatt skatt (note 19)		(816)		(516)

Det er ikke beregnet utsatt skatt av tilbakeholdt overskudd i selskaper hvor utbytte kan utdeles skattefritt. Det er avsatt utsatt skatt på tilbakeholdte overskudd i utenlandske datterselskaper basert på forventet beskatning ved overføring av midler til morselskapet, basert på skatteregler og skattesatser vedtatt pr. balansedagen.

Endring i nedvurdering av utsatt skattefordel

Beløp i millioner kroner	2003	2002
Nedvurdering ved begynnelsen av året (inngående balanse)	7.088	5.597
Endring i inngående balanse	(554)	(103)
Netto underskudd tilknyttede selskaper og utenlandske datterselskaper	347	1.012
Andre ikke oppførte utsatte skattefordeler dette år	52	73
Tilgang og avgang	3	171
Valutajustering	(36)	338
Nedvurdering ved utgangen av året	6.900	7.088

Nedvurdering av utsatt skattefordel pr. 31. desember 2003 knyttet seg i hovedsak til underskudd fra tilknyttede selskaper, inklusive av- og nedskrivninger av merverdier, med om lag 5,1 milliarder kroner og fremførbare underskudd, i hovedsak i utenlandske datterselskaper, med om lag 1,3 milliarder kroner.

RISK (regulering av aksjens inngangsverdi med endring i selskapets skattlagte kapital) i Telenor ASA er anslått til å være negativ med 0,99 kroner pr. aksje for 2003.

14. AV- OG NEDSKRIVNINGER

Spesifikasjon av av- og nedskrivninger

Beløp i millioner kroner	Varige driftsmidler			Goodwill			Andre immaterielle eiendeler		
	2003	2002	2001	2003	2002	2001	2003	2002	2001
Avskrivninger	7.986	7.624	5.863	686	1.002	668	1.925	1.610	720
Nedskrivninger	104	424	1.430	16	2.632	2.266	25	497	126
Sum	8.090	8.048	7.293	702	3.634	2.934	1.950	2.107	846

Spesifikasjon av nedskrivninger

Beløp i millioner kroner	2003			2002			2001		
	Varige driftsmidler	Goodwill	Andre immaterielle eiendeler	Varige driftsmidler	Goodwill	Andre immaterielle eiendeler	Varige driftsmidler	Goodwill	Andre immaterielle eiendeler
Mobile	33	-	2	33	2.138	118	22	-	-
Fixed	19	-	5	340	160	-	649	187	6
Broadcast	15	-	3	47	-	83	494	-	-
EDB Business Partner	12	16	-	8	356	-	-	1.259	3
Øvrige	25	-	15	(4)	(22)	296	265	820	117
Sum	104	16	25	424	2.632	497	1.430	2.266	126

Nedskrivningene av varige driftsmidler var uvesentlige i 2003. Nedskrivningene av varige driftsmidler i 2002 i Fixed var i hovedsak relatert til Fixed – Norge. I forbindelse med sammenslåing av driftsmiljøet i Fixed – Norge og det interne IT-driftsmiljøet ble det besluttet å redusere antall driftsplattformer og nedskrivning ble foretatt på utstyr og plattformer som ikke lenger var i bruk. Det ble også foretatt nedskrivninger av verdier av utstyr benyttet i driftskontrakter basert på beregning av forventede kontantstrømmer og eventuell restverdi ved kontraktsperiodens slutt. Nedskrivningene av varige driftsmidler i Broadcast i 2002 var hovedsakelig på utstyr for TV-distribusjon med bakgrunn i lav etterspørsel i markedet for mindre lukkede kabel-TV nett i Danmark og Sverige. Nedskrivningene av varige driftsmidler i 2001 var i hovedsak relatert til den transatlantiske sjøkabelen TAT 14 i Fixed med 533 millioner kroner og satellitt og satellittutstyr med 490 millioner kroner i Broadcast. Nedskrivningene i Øvrige i 2001 var i stor grad relatert til Nextra International-selskaper knyttet til vurdering av inntjeningspotensialet og endring i strategi, TTYL som ble besluttet nedlagt i 2001 og Satellite Networks i forbindelse med vurdering av inntjeningspotensialet i deler av virksomheten, blant annet i Polen.

Nedskrivninger av goodwill var uvesentlige i 2003. Nedskrivninger av goodwill i 2002: I Mobile ble DiGi.Com nedskrevet som følge av vedvarende lave børskurser. Nedskrivningen ble basert på børsværdier ved utgangen av 2002, tillagt en kontrollpremie. Nedskrivningene i Fixed var delvis relatert til Internettoperasjonene i Tsjekkia og Slovakia. I EDB Business Partner var nedskrivningen av goodwill basert på neddiskontering av forventede kontantstrømmer.

Nedskrivninger av goodwill i 2001. Nedskrivningene i Fixed ble foretatt innenfor driftstjenester basert på vurderinger av inntjeningspotensialene i ulike enheter. På grunn av det betydelige fallet i verdien av EDB Business Partners aksjer og i bransjen generelt, ble goodwill nedskrevet i 2001 innen områdene konsulent, IT Drift og Bank & Finans. I Øvrige var nedskrivningene i hovedsak relatert til Nextra International og Itworks som følge av en revurdering av inntjeningspotensialet og strategiene.

Nedskrivninger av andre immaterielle eiendeler var uvesentlig i 2003. Nedskrivninger av andre immaterielle eiendeler i 2002: I 2002 ble deler av IT-systemporteføljen som ikke lenger var i bruk i Mobile nedskrevet. I Broadcast var nedskrivningene i hovedsak relatert til utsatt kommersialisering av nye kringkastingsstandarder og reduserte forventninger til bruk av interaktivt TV som betalingssystem. I Øvrige var nedskrivningen knyttet til CA-programvare basert på en vurdering av salgspotensialet. Nedskrivningene i Øvrige i 2001 var i stor grad relatert til Nextra International-selskaper og TTYL.

15. VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

I 2003 ble det foretatt reklassifisering av software i administrative støttesystemer fra varige driftsmidler til immaterielle eiendeler. Reklassifiseringen utgjorde 1.737 millioner kroner i balanseført verdi pr. 31. desember 2002, 648 millioner kroner i avskrivninger og 101 millioner kroner i nedskrivninger for året 2002 og 403 millioner kroner i avskrivninger i 2001. Endringen påvirket i hovedsak forretningsområdene Mobile og Fixed.

Akkumulerte balanseførte renter var 1.169 millioner kroner pr. 31. desember 2003.

Varige driftsmidler

Beløp i millioner kroner	Anskaffelseskost				Av- og nedskrivninger 2003	Akk. av- og nedskrivninger 31.12.03	Regnskapsført verdi 31.12.03	Regnskapsført verdi 31.12.02
	01.01.03	Tilgang 2003	Valutakurs- endring og reklassifisering 2003	Avgang 2003				
Lokal-, nær- og fjernnett	37.759	1.457	364	(591)	(2.235)	(28.821)	10.168	10.849
Mobiltelefonnett og sentraler	16.073	2.487	(259)	(28)	(2.050)	(8.388)	9.885	9.625
Abonnentutstyr	323	80	20	(41)	(59)	(285)	97	82
Sentraler og utstyr	14.408	485	347	(1.187)	(1.223)	(11.614)	2.439	3.335
Radioinstallasjoner	1.675	15	(1)	(33)	(12)	(638)	1.018	1.034
Kabel-TV-anlegg	1.741	69	(157)	(30)	(202)	(832)	791	996
Grunnarealer	829	8	(99)	(26)	(2)	(1)	711	822
Bygninger	10.267	537	90	(319)	(403)	(4.107)	6.468	6.417
Adm. fellesinvesteringer	8.312	1.042	(40)	(1.257)	(1.788)	(6.338)	1.719	2.908
Satellitter	2.185	-	(395)	-	(116)	(1.173)	617	789
Sum ¹⁾	93.572	6.180	(130)	(3.512)	(8.090)	(62.197)	33.913	36.857
Anlegg under utførelse ²⁾	2.408	(585)	(14)	-	-	-	1.809	2.408
Sum varige driftsmidler	95.980	5.595	(144)	(3.512)	(8.090)	(62.197)	35.722	39.265

¹⁾ Inkluderer leasede driftsmidler med regnskapsført verdi 2.533 millioner kroner pr. 31. desember 2003, hovedsakelig sentraler, GSM mobiltelefonnett, fasttelefonnett og satellitter.

²⁾ Netto tilgang.

Konsernet har gjennomført "Cross Border QTE Lease"-avtaler for telefonsentraler, GSM mobiltelefonnett og fasttelefonnett. Driftsmidler som omfattes av avtalene, hadde en regnskapsført verdi på 1.530 millioner kroner pr. 31. desember 2003. Telenor har plassert nåverdien av betalingsforpliktelsene i høyt kredittverdige finansinstitusjoner og statsgaranterte verdipapirer (US Government related securities). De finansielle institusjonene foretar betaling av leien over kontraktperioden. Telenor har beholdt eiendomsretten til utstyret. Telenor har oppnådd samlede gevinster på 530 millioner kroner knyttet til at partene oppnår skattemessige avskrivninger for utstyret. Gevinstene resultatføres over forventet leieperiode. Se note 31 for ytterligere informasjon.

Immaterielle eiendeler

Beløp i millioner kroner	Anskaffelseskost				Av- og nedskrivninger 2003	Akk. av- og nedskrivninger 31.12.03	Regnskapsført verdi 31.12.03	Regnskapsført verdi 31.12.02
	01.01.03	Tilgang 2003	Valutakurs- endring og reklassifisering 2003	Avgang 2003				
Goodwill	16.942	3	70	(1.500)	(702)	(6.291)	9 224	10.100
Andre immaterielle eiendeler								
Kundebase	2.714	16	46	(61)	(554)	(983)	1.732	2.237
Lisenser	1.725	76	(4)	(30)	(199)	(905)	862	1.030
Varemerke	574	-	3	-	(55)	(100)	477	530
Annet	4.568	967	42	(225)	(1.142)	(2.992)	2.360	2.555
Anlegg under utførelse ¹⁾	330	(225)	-	-	-	-	105	330
Sum andre immaterielle eiendeler	9.911	834	87	(316)	(1.950)	(4.980)	5.536	6.682
Sum	26.853	837	157	(1.816)	(2.652)	(11.271)	14.760	16.782

¹⁾ Netto tilgang.

Endring i regnskapsført verdi av goodwill for 2003:

Beløp i millioner kroner	EDB Business					Sum
	Mobile	Fixed	Broadcast	Partner	Øvrige	
Balanse pr. 1. januar 2003	6.111	(33)	2.311	1.498	213	10.100
Tilgang	4	(77)	-	79	(3)	3
Valutaendringer og reklassifiseringer	172	(77)	(16)	19	29	127
Avskrivninger	(400)	95	(197)	(151)	(33)	(686)
Nedskrivninger	-	-	-	(16)	-	(16)
Avgang av virksomhet i året	-	(251)	(32)	(7)	(14)	(304)
Balanse pr. 31. desember 2003	5.887	(343)	2.066	1.422	192	9.224

Goodwill relaterer seg til følgende datterselskaper og virksomheter:

Beløp i millioner kroner	Regnskapsført verdi 31.12.03	Avskrivningsperiode	Kjøpsår
Pannon GSM	5.027	10–20 år	2002
Canal Digital konsern	1.732	10–15 år	2002
Kyivstar	288	12–20 år	2002
Utfors AB	(343)	18 år	2002
DiGi.Com bhd	567	15–20 år	2001
Canal Digital Sverige AB ¹⁾	147	10 år	2001
Unigridd AB	107	10 år	2001
Marlink	149	10 år	2001
DnB IT-Drift	274	7 år	2001
Fellesdata AS	861	20 år	2000
Telenor Avidi AS (alfaNett)	168	10 år	2000
Andre	247	3–20 år	2000
Sum	9.224		

¹⁾ Sweden Online AB og Nät Holding AB.

16. FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER

Beløp i millioner kroner	2003	2002
Langsiktige fordringer ^{*)}	1.629	1.299
Aksjer og andre investeringer ^{**)}	2.219	2.461
Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet ^{***)}	10.166	9.489
Sum finansielle anleggsmidler	14.014	13.249

^{*)} Langsiktige fordringer

Beløp i millioner kroner	2003	2002
Rentebærende		
Fordringer på tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet ¹⁾	1.456	1.169
Lån til ansatte	24	31
Andre langsiktige fordringer	27	63
Avsetning til tap på fordringer	(5)	(4)
Ikke rentebærende		
Fordringer på tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	1	4
Andre langsiktige fordringer	126	36
Avsetning til tap på fordringer	-	-
Sum langsiktige fordringer	1.629	1.299

¹⁾ I 2002 og 2003 bestod rentebærende fordringer på tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet i hovedsak av lån til Bravida og Sonofon. Pr. 31. desember 2003 utgjorde lånene til Bravida og Sonofon henholdsvis 551 millioner kroner og 823 millioner kroner, og pr. 31. desember 2002 henholdsvis 430 millioner kroner og 685 millioner kroner.

*****) Aksjer og andre investeringer****Spesifikasjon av andre aksjer 2003:**

Beløp i tusen kroner	Antall aksjer eid av Telenor	Telenors eierandel i %	Regnskapsført verdi
Inmarsat Holdings Ltd.	79.539.869	15,0	669.925
COSMOTE S.A. ¹⁾	29.705.225	9,0	472.543
Intelsat Ltd.	6.855.530	4,1	441.544
New Skies Satellites N.V. ¹⁾	4.709.400	4,0	224.901
Eutelsat S.A.	4.127.130	0,4	35.458
Cosmoholding Albania S.A.	48.000	3,0	23.283
Inmarsat Group Holdings Ltd.	4.036.143	15,0	16.350
Carrot Communication ASA	1.662.791	5,9	10.500
Essnet AB	330.000	3,3	9.900
OnTarget AS	2.048	10,0	6.250
Energivekst AS	45.000	4,3	4.750
Sørlandets Teknologisenter AS	1.300	11,5	1.300
Leiv Eiriksson AS	14.969	1,5	1.030
RKS AB ¹⁾	194.401	1,2	766
Innskudd i Telenor Pensjonskasse	-	-	285.755
Øvrige ²⁾	-	-	14.251
Sum andre aksjer og investeringer			2.218.506

¹⁾ COSMOTE S.A., New Skies Satellites N.V., og RKS AB er børsnoterte selskaper og Telenors aksjer hadde en markedsverdi på henholdsvis 2.692 millioner kroner, 228 millioner kroner og 1 million kroner pr. 31. desember 2003. Den 26. februar 2004 inngikk Telenor avtale om salg av resterende andel av aksjene i Cosmote S.A. for 3,1 milliarder kroner.

²⁾ Øvrige inkluderer aksjer eid mer enn 10 % av Telenor, men som ikke er spesifisert som følge av uvesentlig regnskapsført verdi.

******) Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet**

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Regnskapsført verdi pr. 01.01.	9.439	14.186	39.088
Investering	1.914	883	2.319
Overført til/fra andre investeringer og avgang	(3.167)	(1.420)	(34.626)
Andel resultat etter skatt	329	341	(318)
Gevinst og tap ved avgang ¹⁾	1.507	36	21.579
Avskrivning av Telenors mer-/mindreverdi	(579)	(862)	(1.427)
Nedskrivning av Telenors mer-/mindreverdi	(26)	(1.965)	(11.597)
Egenkapitaljustering/omregningsdifferanser	592	(1.760)	(832)
Regnskapsført verdi pr. 31.12.	10.009	9.439	14.186
Hvorav investeringer med en negativ verdi (avsetning for forpliktelser) (note 19)	157	50	60
Sum tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	10.166	9.489	14.246

¹⁾ Spesifikasjon av gevinst og tap ved avgang:

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
VIAG Interkom	-	-	10.705
Esat Digifone	-	-	10.740
Ephorma AS	-	-	100
European Medical Solutions Group AS	-	-	41
Extel	-	40	-
COSMOTE S.A.	1.515	-	-
StavTeleSot J.S.C	65	-	-
A-pressen ASA	(72)	-	-
Andre	(1)	(4)	(7)
Sum	1.507	36	21.579

Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet oppføres med negativ verdi når Telenor har minst tilsvarende ansvar ut over innskutt kapital.

I 2003 ble det ikke foretatt vesentlig nedskrivninger av Telenors merverdier på tilknyttede selskaper. I 2002 ble følgende vesentlige nedskrivninger av Telenors merverdier foretatt: Sonofon 1.000 millioner kroner, DTAC 829 millioner kroner, UCOM 52 millioner kroner. Nedskrivningene var utløst av det betydelige fallet i markedsverdier av telekommunikasjonsselskaper. For DTAC og UCOM ble det foretatt nedskrivning til børskurser pr. 31. desember 2002. Virkelig verdi av Sonofon ble estimert på basis av forventet fremtidig inntjening og verdi av sammenlignbare

selskaper. Videre ble verdier i OniWay nedskrevet med 316 millioner kroner til null basert på en vurdering av verdien av selskapet, som er inkludert i andel resultat etter skatt.

Nedskrivninger av Telenors merverdier på tilknyttede selskaper i 2001 var hovedsakelig relatert til Sonofon, DTAC/UCOM og Telenordia med henholdsvis 7.500 millioner kroner, 3.400 millioner kroner og 665 millioner kroner.

Spesifikasjoner av investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Beløp i millioner kroner	Av- og nedskrivning av							
	Eierandel i %	Regnskapsført verdi 31.12.02	Tilgang (avgang) 2003	Andel resultat etter skatt ¹⁾²⁾	Telenors mer-/mindre-verdi ⁶⁾	EK-just./omreg. differanser	Regnskapsført verdi 31.12.03	Mer-/mindre-verdi 31.12.03 ¹²⁾
Sonofon Holding A/S ³⁾	53,5	3.747	-	19	(444)	548	3.870	3.960
VimpelCom ⁴⁾¹¹⁾	29,0	2.025	-	544	(37)	(152)	2.380	166
COSMOTE S.A. ⁵⁾	-	1.011	(2.649)	1.540	(2)	100	-	-
DTAC ⁶⁾¹¹⁾	29,9	554	-	71	(66)	27	586	277
UCOM ⁶⁾¹¹⁾	24,9	219	-	35	(26)	11	239	257
European Telecom S.A (ProMonte) ⁷⁾	44,1	172	-	35	-	2	209	-
StavTeleSot J.S.C ⁸⁾	-	32	(104)	65	-	7	-	-
ZebSign AS	50,0	20	-	(14)	(15)	6	(3)	-
Teleringen AS	47,5	2	-	1	-	-	3	-
ONE GmbH	17,5	745	-	(94)	-	110	761	-
Wireless Matrix Corporation ⁹⁾	22,7	21	-	(33)	40	4	32	-
Nordialog Oslo AS	48,0	10	-	7	-	-	17	-
Oslo Lufthavn Tele & Data AS	50,0	9	-	1	-	(2)	8	-
Glocalnet AB ¹¹⁾	37,0	104	-	19	(5)	(16)	102	53
Golden Telecom Inc	20,4	-	1.379	12	(15)	(26)	1.350	820
A-pressen ASA ¹⁰⁾	-	484	(414)	(54)	(16)	-	-	-
APR Media Holding AS ¹⁰⁾	44,8	-	402	2	(5)	-	399	68
Otrum Electronics ASA ¹¹⁾	33,0	96	-	(5)	-	-	91	-
BitCom AB	49,0	8	-	-	-	1	9	3
TIBE Reklame Holding AS	-	9	-	1	(9)	(1)	-	-
World Wide Mobile Communications AS	40,0	43	-	16	-	(9)	50	-
Bravida ASA	47,1	150	82	(314)	-	-	(82)	-
TeleVenture Management AS	23,9	12	-	1	-	(3)	10	-
Doorstep AS	50,0	5	-	2	-	-	7	-
Telenor Renhold & Kantine AS	50,0	3	-	3	-	(2)	4	-
Extend AS	43,9	-	3	(1)	-	-	2	-
Polarsat Inc.	44,0	-	14	2	-	2	18	-
Øvrige	-	(42)	34	(25)	(5)	(15)	(53)	3
Sum		9.439	(1.253)	1.836	(605)	592	10.009	5.607

¹⁾ Inkluderer gevinster og tap ved avgang før skatt og Telenors andel av selskapenes resultater etter skatt.

²⁾ For enkelte av selskapene er resultatene basert på foreløpig rapporterte tall fra selskapene. De endelige resultatene kan avvike fra de foreløpige.

³⁾ Felleskontrollert virksomhet ut fra aksjonærvtale. Heleid datterselskap etter oppkjøp av resterende aksjer 12. februar 2004.

⁴⁾ Telenors andel av stemmer i VimpelCom utgjorde 25 % pluss 13 aksjer pr. 31. desember 2003. Pr. 31. desember 2003 hadde Telenor også en direkte eierandel på 14,9 % i VimpelComs 55,3 % eide datterselskap VimpelCom-Region, som er inkludert i resultatene og bokført verdi for VimpelCom i tabellen ovenfor. Ekstraordinær generalforsamling i VimpelCom 24. oktober 2003 vedtok fusjon med VimpelCom-Region. Gjennomføringen er blant annet avhengig av regulatorisk godkjenning. Etter gjennomført fusjon vil Telenor ha en eierandel på 26,6 % av de stemmeberettigede aksjene og 29,9 % av de ordinære aksjene i VimpelCom.

⁵⁾ Telenor hadde pr. 31. desember 2003 fremdeles en eierandel på 9 % i COSMOTE S.A, inkludert under aksjer og andre investeringer.

⁶⁾ UCOM har en 41,7 % eierandel i DTAC.

⁷⁾ European Telecom S.A. har en eierandel på 100 % i ProMonte GSM og Telenor eier 44,1 % av European Telecom.

⁸⁾ StavTeleSot ble solgt i januar 2003 til VimpelCom-Region.

⁹⁾ Reklassifisering av merverdier førte til en reversering av tidligere avskrivninger av merverdier for Wireless Matrix Corporation i 2003.

¹⁰⁾ I 2003 ble aksjene i A-pressen ASA overført til APR Media Holding AS. APR Media Holding AS eide 98,9 % av aksjene i A-Pressen ASA pr. 31. desember 2003.

¹¹⁾ Markedsverdier pr. 31. desember 2003 for børsnoterte tilknyttede selskaper: VimpelCom: 7.647 millioner kroner, DTAC: 1.716 millioner kroner, UCOM: 546 millioner kroner, Glocalnet AB: 320 millioner kroner, Otrum Electronics ASA: 108 millioner kroner.

¹²⁾ Mer-/mindreverdi ved kjøp er forskjellen mellom Telenors kostpris og Telenors andel av egenkapital i de tilknyttede selskapene.

17. FORDRINGER

Beløp i millioner kroner	2003	2002
Kundefordringer		
Kundefordringer	6.241	6.481
Avsetning for tap på kundefordringer	(564)	(585)
Sum kundefordringer	5.677	5.896
Andre kortsiktige fordringer		
Rentebærende		
Fordringer på tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	-	16
Fordringer på ansatte	-	3
Andre fordringer	29	17
Ikke rentebærende		
Fordringer på tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	322	182
Fordringer på ansatte	26	27
Andre kortsiktige fordringer	421	330
Avsetning for tap på fordringer	(23)	(54)
Sum andre kortsiktige fordringer	775	521
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente driftsinntekter		
Forskuddsbetalte kostnader	1.260	772
Opptjente inntekter	1.520	1.679
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	2.780	2.451
Sum fordringer	9.232	8.868

Konsernet har begrenset kredittrisiko knyttet til kundefordringer på grunn av store volum og mange kunder.

18. KORTSIKTIGE INVESTERINGER

Beløp i millioner kroner	2003	2002
Obligasjoner/sertifikater	301	260
Aksjer ¹⁾	83	272
Sum kortsiktige investeringer	384	532

¹⁾ Spesifikasjon av kortsiktige aksjer pr. 31. desember 2003.

Beløp i tusen kroner	Antall aksjer eid av Telenor	Eierandel i %	Regnskaps- ført verdi
North Node AB	1.350.924	46,4	24.753
Virtual Garden AS	2.500.000	21,0	8.535
Viva Technologies AS	74.806.919	18,0	7.521
Voice Provider AB	45.217	25,9	5.972
Sonat AB	52.063	27,6	5.682
The Mobile Media Company AS	365.896.990	30,9	5.409
Trøndelag Vekst AS	18.961	2,9	3.000
Diverse børnoterte selskaper	-	-	21.367
Andre aksjer etc. ¹⁾	-	-	844
Sum kortsiktige aksjer			83.083

¹⁾ Inkludert i andre aksjer er selskaper eid mer enn 10 % av Telenor, men som ikke er spesifisert som følge av uvesentlig regnskapsført verdi.

Markedsverdien av Telenors eierandeler i børnoterte selskaper var 34,4 millioner kroner pr. 31. desember 2003.

19. AVSETNING FOR FORPLIKTELSER

Beløp i millioner kroner	2003	2002
Pensjonsforpliktelser	338	191
Utsatt skatt	816	516
Avsetninger for nedbemanninger, tapskontrakter og avvikling av aktiviteter ¹⁾	236	234
Negativ verdi av tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	157	50
Andre avsetninger for forpliktelser	98	185
Sum avsetninger for forpliktelser	1.645	1.176

¹⁾ Se note 11.

20. RENTEBÆRENDE GJELD

Beløp i millioner kroner	Ramme	2003	2002
Euro Commercial paper program (ECP)	USD 500	-	-
U.S. Commercial paper program (USCP)	USD 1.000	-	-
Norske sertifikater	-	-	1.105
EMTN program	USD 6.000	17.480	17.563
Obligasjonslån fra norske investorer	-	3.076	3.142
Underkurs ved utstedelse av obligasjonslån	-	(31)	(40)
Valutaderivater knyttet til langsiktig rentebærende gjeld ¹⁾	-	(990)	(300)
Syndikert trekkfasilitet EUR	EUR 1.500	-	-
Sum langsiktig rentebærende gjeld Telenor ASA		19.535	21.470
Langsiktig rentebærende gjeld i datterselskaper ²⁾		5.841	7.335
Sum langsiktig rentebærende gjeld Telenor konsern		25.376	28.805
Kortsiktig rentebærende gjeld Telenor konsern		386	3.591
Sum rentebærende gjeld Telenor konsern		25.762	32.396

¹⁾ Valutabytteavtaler brukt for å konvertere kontantstrømmene i et utstedt lån fra den opprinnelige lånevalutaen til en annen valuta (sikringsforretninger).

²⁾ Spesifisert nedenfor.

Langsiktig rentebærende gjeld i Telenor ASA

Telenor ASA hadde to syndikerte trekkfasiliteter, EUR 1 milliard og USD 1 milliard, som begge ble terminert i november 2003. Det ble samtidig etablert en ny kommitert syndikert trekkfasilitet på EUR 1,5 milliarder, som løper til november 2008. I henhold til Telenor ASAs finanspolicy skal utestående sertifikater (ECP, USCP og norske) til enhver tid kunne refinansieres med den nevnte kommiterte kredittfasiliteten. Sertifikatlånene klassifiseres således som langsiktige uavhengig av den faktiske forfallsdatoen.

Alle lån i Telenor ASA er usikret. Låneavtalene, unntatt sertifikater, inneholder bestemmelser som begrenser muligheten til å pantsette eiendeler for å sikre framtidige lån uten å gi tilsvarende sikkerhet til eksisterende långivere (negativ pantsettelseserklæring) og inneholder visse begrensninger knyttet til salg av vesentlige datterselskaper og eiendeler.

Tabellen nedenfor viser gjeldsinstrumenter utstedt av Telenor ASA. Sikringsforretninger relatert til disse lånene er ikke med i tabellen.

	Gjennomsnittlig rente	Lånebeløp valuta	Norske kroner	Norske kroner
Beløp i millioner	31.12.03	31.12.03	31.12.03	31.12.02
Norske sertifikater				
NOK			-	1.105
EMTN program				
AUD	4,45 %	37	185	146
CHF	3,70 %	550	2.972	4.002
EUR	5,60 %	1.240	10.413	9.001
JPY	2,39 %	22.500	1.404	1.818
SEK	3,42 %	150	139	119
USD	5,50 %	350	2.336	2.437
Obligasjonslån fra norske investorer				
NOK	5,13 %	3.076	3.076	3.142
Sum Telenor ASA			20.525	21.770

I tabellen nedenfor er både lån, valutabytteavtaler og rentebytteavtaler inkludert. Dette betyr at i den grad valutaeksponeringen eller rentebindingen på de utstedte sertifikatene / obligasjonene er endret ved bruk av derivater, er dette reflektert i tallene.

	Gjennomsnittlig rente	Lånebeløp valuta	Norske kroner	Norske kroner
Beløp i millioner	31.12.03	31.12.03	31.12.03	31.12.02
Norske sertifikater				
NOK			-	1.105
EMTN program				
CZK	3,38 %	461	119	107
EUR	3,16 %	748	6.297	6.183
GBP	5,13 %	13	155	146
NOK	5,52 %	5.949	5.949	6.498
SEK	4,75 %	653	606	944
USD	2,22 %	491	3.279	3.422
Obligasjonslån fra norske investorer				
EUR	2,87 %	47	396	981
GBP	4,93 %	20	238	224
NOK	5,37 %	2.496	2.496	1.860
Sum Telenor ASA			19.535	21.470

Langsiktig rentebærende gjeld i datterselskaper

Beløp i millioner kroner

Selskap	Gjeldsinstrument	Valuta	Gjennomsnittlig		
			rente 31.12.03	31.12.03	31.12.02
DiGi.Com	Lån fra finansinstitusjoner	USD	2,39 %	130	226
DiGi.Com	Lån fra finansinstitusjoner	MYR	6,87 %	1.023	1.191
GrameenPhone	Lån fra finansinstitusjoner	USD	4,74 %	120	262
GrameenPhone	Lån fra finansinstitusjoner	NOK	3,70 %	25	25
GrameenPhone	Lån fra NORAD	NOK	3,40 %	50	50
Kyivstar	Leverandørfinansiering	USD	-	-	113
Kyivstar	Obligasjonslån	USD	12,23 %	1.105	696
Pannon GSM	Obligasjonslån	HUF	13,78 %	1.076	1.040
EDB Business Partner	Lån fra finansinstitusjoner	NOK	7,50 %	450	450
EDB Business Partner	Lån fra finansinstitusjoner	NOK	4,12 %	50	50
EDB Business Partner	Lån fra finansinstitusjoner	SEK	4,00 %	56	147
EDB Business Partner	Finansiell lease	NOK	8,03 %	37	64
Business Solutions	Leverandørfinansiering – SW lisenser	NOK	8,00 %	175	656
Business Solutions	Finansiell lease	NOK	7,00 %	68	200
Satellite Services	Finansiell lease ¹⁾	NOK	1,77 %	1.004	1.114
Canal Digital	Finansiell lease ²⁾		-	455	550
Telenor Eiendom Holding	Norske sertifikater	NOK	-	-	435
Diverse				17	66
Total langsiktig rentebærende gjeld i datterselskaper				5.841	7.335

¹⁾ Satellitt-leaser (Thor II og Thor III). Denne finansieringen er garantert av Telenor ASA.²⁾ Denne finansieringen er garantert av Telenor ASA. Pålydende valuta DKK, EUR, NOK og SEK.

Rentebærende gjeld i datterselskaper er normalt ikke garantert av Telenor ASA og inneholder standard finansielle covenants.

Telenor inngikk i 1998, 1999 og 2003 "Cross Border QTE Lease"-avtaler for telefonsentraler, GSM mobiltelefonnett og fasttelefonnett. Avtalene innebar at Telenor har plassert nåverdien av betalingsforpliktelsene i høyt kredittverdige finansinstitusjoner og statsgaranterte verdipapirer (US Government related securities). Leasingforpliktelsene og plasseringene er ført netto i balansen og er ikke reflektert i tabellene. Se også notene 15, 21, 23 og 31.

Kortsiktig rentebærende Telenor konsern

Beløp i millioner kroner		Gjennom-		
		snittlig rente	31.12.03	31.12.02
Telenor Eiendom Holding	Avsetning skattekrav		-	2.409
Telenor Mobile Communication	Avsetning rettsvist i Hellas		-	530
DiGi.com	Leverandørfinansiering og banklån	6,84 %	334	362
Kyivstar	Obligasjonslån og leverandørfinansiering	13,00 %	37	144
Diverse			15	146
Sum kortsiktig rentebærende gjeld			386	3.591

Mot slutten av 2003 reduserte Telenor kortsiktig rentebærende gjeld med om lag 3 milliarder kroner ved å innbetale skattekravet i forbindelse med salget av Sonofon Holding A/S og i forbindelse med forlik i rettsvisten i Hellas.

Forfallsprofil rentebærende gjeld

Beløp i millioner kroner	Etter									
	31.12.03	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011
EMTN program	16.405	1.054	1.526	3.311	3.079	1.159	2.403	-	377	3.496
Norske obligasjoner	3.130	-	1.059	-	1.872	-	-	-	-	199
Sum Telenor ASA	19.535	1.054	2.585	3.311	4.951	1.159	2.403	-	377	3.695
Datterselskaper, kortsiktig	386	386	-	-	-	-	-	-	-	-
Datterselskaper, langsiktig	5.841	1.619	2.426	721	432	271	244	128	-	-
Sum datterselskaper	6.227	2.005	2.426	721	432	271	244	128	-	-
Telenor Konsern	25.762	3.059	5.011	4.032	5.383	1.430	2.647	128	377	3.695

21. FINANSIELLE INSTRUMENTER OG RISIKOSTYRING

Telenor ASAs finansavdeling er ansvarlig for finansiering, likviditetsstyring og styring av finansiell risiko for morselskapet og for selskaper som eies mer enn 90 %. Selskaper som eies mindre enn 90 % har vanligvis selvstendig finansiering.

Telenor har en begrenset aktivitet knyttet til trading i renter og valuta. Pr. 31. desember 2003 hadde Telenor ingen utestående åpne tradingposisjoner.

Renterisiko

Telenor er eksponert for renterisiko som følge av pengemarkedsaktiviteter relatert til finansiering av konsernets investeringer og styring av konsernets likviditetsstrømmer. Endring i markedsrentene påvirker virkelig verdi av eiendeler og gjeld. Regnskapsmessig renteinntekt og -kostnad samt faktiske rentebetalinger påvirkes av renteendringer.

I forbindelse med styring av renterisiko er det en målsetting å balansere ønsket om lavest mulig rentekostnad opp mot usikkerheten i fremtidige rentebetalinger. Dette hensynet ivaretas gjennom bruk av en simuleringsmodell som hensyntar porteføljens sammensetning. Gjeldsporteføljens gjennomsnittlige rentebinding (durasjon) skal ligge innenfor et bånd på 0,5 og 2,5 år. Pr. 31. desember 2003 var gjennomsnittlige rentebinding 2,05 år.

Telenor anvender rentederivater for å styre porteføljens renterisiko. Dette omfatter typisk rentebytteavtaler, mens fremtidige renteavtaler og renteopsjoner brukes i mindre omfang.

Nedenfor vises en sensitivitetsanalyse som viser endring i virkelig verdi som følge en renteøkning på ett prosentpoeng. Matrisen deles inn i tidsintervaller. Renterisiko allokteres til neste rentefastsettelse for instrumenter med flytende rente, og til forfallsdato for fastrenteinstrumenter. En slik matrise viser følgende fordelingen av renterisiko i en portefølje.

Rentebærende forpliktelser, rentederivater og valutaderivater inngår i tabellen.

Tall i millioner NOK-ekvivalenter
pr. 31. desember 2003

Valuta	Hovedstol	Reduksjon i virkelig verdi som følge av renteøkning på 1 %							
		0–1 år	1–2 år	3–4 år	4–5 år	6–7 år	7–8 år	8–9 år	Etter 9 år
CZK	188	0,50	-	-	-	-	-	-	-
DKK	48	-	-	-	0,65	-	-	-	-
EUR	6.751	5,51	31,47	-	25,98	24,37	6,76	6,27	139,93
GBP	300	1,22	-	-	-	-	-	-	-
HUF	802	7,23	-	-	-	-	-	-	-
MYR	1.333	7,11	-	-	-	-	-	-	-
NOK	8.820	21,12	53,89	-	63,14	8,64	-	-	117,31
SEK	1.340	1,75	9,47	-	3,00	-	-	-	-
UAH	73	0,35	-	-	-	-	-	-	-
USD	6.220	13,08	24,03	-	10,75	1,49	-	-	-
Rentebærende gjeld ¹⁾	25.875	57,87	118,86	-	103,52	34,50	6,76	6,27	257,24

¹⁾ Tallet avviker fra note 20 som følge av at det i denne tabellen inkluderes derivater som ikke er knyttet til gjeld.

Valutarisiko

Telenor er eksponert for endringer i verdien på norske kroner relativt til andre valutaer. Telenor har investert i selskaper som har annen funksjonell valuta enn norske kroner. Selskaper som i utgangspunktet opererer i norske kroner vil også gjøre transaksjoner i utenlandsk valuta.

Den balanseførte verdien av Telenors nettoinvesteringer i utlandet vil variere med endringer i kronekursen. Konsernets regnskapsmessige resultat vil påvirkes av endringer i valutakursen, etter som resultatene fra selskapene i utlandet regnes om til norske kroner til gjennomsnittskurs i perioden. Hvis disse selskapene betaler utbytte, vil det typisk skje i selskapets lokale valuta. Det er ledelsens oppfatning at den beste måten å håndtere valutarisiko relatert til nettoinvesteringer, er å utstede finansielle instrumenter i de aktuelle valutaene. Typisk vil det benyttes en kombinasjon av lån (sertifikater og obligasjoner) og valutaderivater (terminkontrakter og valutabytteavtaler) for dette formålet.

Norske selskaper vil også pådra seg valutarisiko i forbindelse med at selskaper har inntekter eller kostnader i utenlandsk valuta. Slik valutaeksponering sikres bare unntaksvis av Telenor.

Valutaeksponering oppstår også når et norsk selskap har andre transaksjoner med oppgjør i fremmed valuta, eller når det er gjort avtaler om kjøp eller salg av eierandeler i selskaper utenfor Norge. Kommiterte kontantstrømmer større enn 50 millioner kroner sikres økonomisk, ved hjelp av opsjoner eller terminkontrakter. Ofte vil sikringsregnskapsføring ikke være tillatt for denne type transaksjoner, hvilket medfører at tap/gevinst på sikringsinstrumentene resultatføres løpende.

Valutarisiko relatert til gjeldsinstrumenter i utenlandske enheter er også en del av konsernets risikoeksponering.

Sikring som beskrevet ovenfor gjøres bare i valutaer i velfungerende kapitalmarkeder.

I tabellen under fremgår valutaeksponeringen på konsernets eksterne rentebærende eiendeler og forpliktelser og derivater i annen valuta enn norske kroner pr. 31. desember 2003.

Hovedstol i millioner,

lokal valuta	AUD	CHF	CZK	DKK	EUR	GBP	HUF	JPY	MYR	SEK	UAH	USD
Rentebærende eiendeler	-	-	-	68	7	-	17.745	-	339	178	-	448
Rentebærende forpliktelser	(37)	(550)	-	(42)	(1.368)	-	-	(22.500)	(758)	(461)	(58)	(560)
Valutabytteavtaler	37	550	(461)	-	556	(33)	(33.363)	22.500	-	(503)	-	(141)
Valutaterminkontrakter	-	-	(270)	-	-	8	10.700	-	-	(480)	-	(230)
Sum	-	-	(731)	26	(805)	(25)	(4.918)	-	(419)	(1.266)	(58)	(483)

Kreditrisiko

Kreditrisiko er det tap som påføres konsernet dersom en motpart ikke oppfyller sine finansielle forpliktelser.

Som følge av det store antallet kunder er det begrenset kreditrisiko relatert til konsernets kundefordringer.

Telenor har inngått "Cross Border QTE Lease"-avtaler for telefonsentraler, GSM mobiltelefonnett og fasttelefonnett. Telenor har plassert nåverdien av betalingsforpliktelsene under leasavtalene i høyt kredittverdige finansinstitusjoner og statsgaranterte verdipapirer (US Government related securities). Forpliktelsene er ikke oppført i balansen, men nettoført sammen med plasseringene, se notene 15, 20, 23 og 31. Verdien av plasseringene var 6,6 milliarder kroner pr. 31. desember 2003.

Telenor investerer overskuddslikviditet i kortsiktige rentebærende eiendeler. Slike instrumenter inneholder kreditrisiko. Finansielle derivater med positiv verdi for Telenor, hensyntatt legale motregningsrettigheter, skaper også kreditrisiko.

Kreditrisiko reduseres gjennom diversifisering, ved at det er etablert strenge krav til motpartens rating og ved at det er satt begrensninger på aggregert kreditteksponering mot hver enkelt motpart. Telenor ASA har avtaler som regulerer legale motregningsrettigheter i en konkurs-situasjon (ISDA avtaler) med 16 banker som pr. 31. desember 2003 er motparter i derivattransaksjoner. Telenor ASA har også avtaler med tre banker om å stille sikkerhet når kreditteksponeringen kommer opp på et visst nivå (Collateral agreements). Både avtaler om å stille sikkerhet og ISDA avtaler er virkemidler for å redusere kreditrisiko.

Virkelig verdi på derivater med positiv verdi for Telenor, hensyntatt legale motregningsrettigheter, var 1.757 millioner kroner pr. 31. desember 2003. Kreditteksponering for Telenor ASA følges opp på daglig basis.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskaper i konsernet ikke har likviditet tilgjengelig til å betale sine forpliktelser i tide.

Konsernet har etablert konsernkontosystemer i Norge, Sverige, Danmark, Ungarn og England for å styre likviditetsstrømmene i konsernet så effektivt som mulig. Dette innebærer også bruk av valutabytteavtaler.

Overskuddslikviditet investeres i rentebærende instrumenter med kort løpetid og lav misligholdsrisiko. Telenor ASA har også etablert en kommitert trekkfasilitet for å minimere likviditetsrisikoen for konsernet, se note 20.

Ledelsen legger vekt på finansiell fleksibilitet. En sentral del av dette er å minimere likviditetsrisikoen gjennom å ha tilgang til et diversifisert sett av finansieringskilder.

Øvrig markedsrisiko

Telenor er også utsatt for markedsrisiko for egenkapitalinstrumenter gjennom sine investeringer i aksjer og andeler.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter

Estimerte virkelige verdier av konsernets finansielle instrumenter er basert på markedspriser og verdsettelsesmetoder som beskrevet nedenfor. Imidlertid tilrådes forsiktighet ved tolkning av markedsdata til estimert markedsverdi. Estimaten som er presentert her vil ikke nødvendigvis tilsvare de beløp konsernet kunne oppnå ved realisasjon i framtiden.

Virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner utstedt av Telenor ASA er beregnet ved bruk av en rentekurve som inneholder estimater på Telenor ASAs kredittmargin pr. 31. desember 2003. Denne kredittkurven er estimert ut fra observert omsetning i annenhåndsmarkedet av papirer med ulike løpetider utstedt av Telenor ASA.

Før gjeldsinstrumenter i datterselskaper er virkelig verdi beregnet ved hjelp av omsetningskurser hvor slike er tilgjengelig. Virkelig verdi av andre gjeldsinstrumenter med flytende rente i datterselskaper er antatt å være lik regnskapsført verdi.

Virkelig verdi av alle andre rentebærende forpliktelse er estimert ved bruk av Telenor ASAs kredittkurve, som beskrevet ovenfor.

Virkelige verdier av valutabytteavtaler, terminkontrakter i valuta og rentebytteavtaler er estimert ved nåverdien av framtidige kontantstrømmer, beregnet ved bruk av noterte swaprenter og valutakurser pr. 31. desember 2003. Opsjoner er verdsatt ved bruk av relevante opsjonspringsmodeller.

Virkelige verdier for børsnoterte aksjer er basert på noterte kurser ved slutten av de relevante årene. Børsnoterte selskaper som konsolideres eller som regnskapsføres etter egenkapitalmetoden er ikke inkludert i tabellen nedenfor.

Nedenfor følger oversikt over regnskapsført verdi og markedsverdi av ulike finansielle instrumenter pr. 31. desember 2003 og 2002:

Beløp i millioner kroner	2003		2002	
	Regnskaps- ført verdi	Virkelig verdi	Regnskaps- ført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler				
Børsnoterte aksjer	720	2.955	296	275
Kontanter og investeringer i kortsiktige pengemarkedsinstrumenter	7.952	7.952	5.524	5.524
Finansielle forpliktelser				
Langsiktig rentebærende forpliktelser ¹⁾	(26.366)	(27.713)	(29.105)	(29.813)
Kortsiktig rentebærende forpliktelser	(386)	(386)	(3.591)	(3.591)
Instrumenter for styring av rente- og valutarisiko				
Merverdi rentebytteavtaler	-	285	-	205
Mindreverdi rentebytteavtaler	-	(377)	-	(214)
Gevinst renteopsjoner	49	90	2	1
Tap renteopsjoner	-	(24)	-	(4)
Gevinst rente- og valutabytteavtaler ¹⁾	1.944	2.235	1.153	1.528
Tap rente- og valutabytteavtaler ¹⁾	(954)	(670)	(853)	(697)
Gevinst valutaterminkontrakter	12	12	34	34
Tap valutaterminkontrakter	(62)	(62)	(167)	(167)

¹⁾ Disse postene rapporteres netto som langsiktig rentebærende gjeld i balansen, se også note 20.

22. RENTEFRI GJELD

Beløp i millioner kroner	2003	2002
Leverandørgjeld	3.750	3.072
Skyldige offentlige avgifter, skattetrekk og lignende	2.135	2.199
Avsatt utbytte	1.776	799
Betalbar skatt	641	2.717
Påløpte kostnader	4.484	5.315
Forskuddsbetalt inntekt	3.163	2.647
Avsetninger til nedbemanninger, tapskontrakter og avvikling av aktiviteter ¹⁾	402	865
Annen kortsiktig gjeld	715	511
Sum kortsiktig rentefri gjeld	17.066	18.125
Langsiktig rentefri gjeld	754	473
Sum rentefri gjeld	17.820	18.598

¹⁾ Se note 11.

23. PANTSTILLELSER OG GARANTIANSVAR

Beløp i millioner kroner	2003	2002
Gjeld som er sikret ved pantstillelser	2.692	3.278
Regnskapsført verdi av eiendeler stillet som sikkerhet for denne gjeld	8.148	9.892

Gjeld og pantstillelser av eiendeler pr. 31. desember 2003 knyttet seg til DiGi.Com, GrameenPhone og satellitt-leasene (Thor II og Thor III).

Beløp i millioner kroner	2003	2002
Garantiansvar	2.557	2.515

Tabellen inkluderer ikke kjøpte bankgarantier eller garantier hvor tilhørende forpliktelse er oppført i balansen. Garantiansvar pr. 31. desember 2003 er beskrevet nedenfor.

Garantier avgitt i forbindelse med "Cross Border QTE Lease"-avtalene, se note 15, 20, 21 og 31, er ikke inkludert i tabellen ovenfor. Dette er garantier for fremtidige leasingbetalinger. Pr. 31. desember 2003 og 2002 beløp garantiene seg til henholdsvis 7.165 millioner kroner (USD 1.073 millioner) og 4.293 millioner kroner (USD 616 millioner).

Tabellen ovenfor inkluderer garantiforpliktelser på om lag 854 millioner kroner, hovedsakelig knyttet til en entreprenørkontrakt i Bravida, se note 26.

I 2001 ble det gitt en garanti overfor Intelsat på 781 millioner kroner (USD 117 millioner) for rettmessig oppfyllelse av kjøp av andel i satellitt i 2004. Tilhørende kommitterte investering er inkludert i note 25 med 626 millioner kroner.

Telenors avga i 2002 en garanti begrenset oppad til 570 millioner kroner (EUR 68 millioner) overfor det tilknyttede selskapet ONE GmbH (tidligere Connect Austria) lånegivere. Garantien kan bli effektiv dersom låneavtalens finansielle covenants brytes av ONE GmbH.

Telenor har avgitt garanti for termineringsavgift på 271 millioner kroner på satellittleasene Thor II og Thor III. Leasingavtalene opphører i 2009 og 2010.

Videre er det stillet mindre garantier for rettmessige oppfyllelse av leveranser og betalinger overfor eksterne parter på om lag 81 millioner kroner.

24. TVISTER

Telenor er involvert i en rekke søksmål relatert til Telenors virksomheter, inkludert vesentlige krav beskrevet nedenfor. Det er foretatt avsetninger for domsutfall i Telenors disfavør eller fravikelse av ligning, selv om Telenor er uenig i domsutfallet eller fravikelsen. Avsetningene i disse sakene er foretatt med det beløp som er nevnt i domsutfallet eller fravikelsen av ligningen. Utover dette er det foretatt avsetninger for å dekke det forventede utfallet av andre søksmål mot Telenor i den grad negative utfall er sannsynlig og pålitelige estimater kan beregnes. De fleste søksmålene mot Telenor er av en slik art at avsetninger ikke gjøres. Telenor erkjenner usikkerheten ved søksmålene, men er av den oppfatning at disse sakene vil bli avgjort uten at de svekker konsernets finansielle stilling i vesentlig grad.

Telenor tok i januar 2003 ut stevning ved Oslo Tingrett mot Staten ved Sentralskattekontoret for storbedrifter, angående fravik fra ligningen for 2001 knyttet til salg av aksjer i Sonofon Holding A/S fra Telenor Eiendom Holding AS til Dansk Mobil Holding AS. Omtvistet beløp er om lag 8,6 milliarder kroner, hvilket gir en betalbar skatteeffekt på om lag 2,4 milliarder kroner. Saken ble behandlet av Tingretten i januar 2003. Dom er ikke falt.

Sense Communication AS tok i november 2003 ut søksmål mot Telenor for Oslo Tingrett med krav om tilbakebetaling av påstått overpris under tjenesteleverandøraftalen med Telenor for perioden 2000 til 2003. Kravet fra Sense er på 170 millioner kroner eksklusiv renter, og det er av Sense tatt forbehold om å fremsette krav også relatert til 2003 samt forbehold om å reberegne kravet for alle år. Tingretten har ennå ikke fastsatt dato for rettsaken.

Enitels konkursbo tok i desember 2003 ut søksmål mot Telenor ved Asker og Bærum Tingrett. Boets krav er 121 millioner kroner med tillegg av renter. Kravet er knyttet til påstått overpris på leide samband samt trafikk terminert i fastnettet og mobilnettet for perioden 1997 til 2001.

Saker omtalt i note 24 i Telenors årsrapport for 2002 hvor dom er falt.

NSB tok i 2001 ut søksmål mot Telenor. Telenor ble frifunnet ved Oslo Tingretts dom av mars 2003. Dommen er rettskraftig.

Rettssakene mellom Telenor og S&A Telecom Cypros Ltd/WR Com Enterprises Ltd ble avsluttet i 2003 ved at partene inngikk forlik. TDC Tele Danmark AS, Telia Mobile AB, Sonera AB og Iceland Telecom Ltd. innledet i 2002 voldgiftssak mot Telenor. Telenor vant saken i sin helhet i desember 2003. Dommen er endelig.

Tele2 hadde tatt ut flere søksmål mot Telenor. Sakene ble forlikt i januar 2004.

Teletopias søksmål mot Telenor førte ikke frem i lagmannsretten, og i februar 2004 avsa retten frifinnende dom i Telenors favør mot at Telenor betaler 0,6 millioner kroner til Teletopia. Teletopia har anket dommen.

25. KONTRAKTSFORPLIKTELSE

Telenor har inngått avtaler med faste betalingsforpliktelser på følgende områder pr. 31. desember 2003.

Beløp i millioner kroner	2004	2005	2006	2007	2008	Etter 2008
Husleie	603	524	418	327	320	1.063
Leie av biler, kontormaskiner mv.	71	48	20	7	4	8
Leie av satellitt og nettkapasitet	448	176	672	71	66	287
IT-relaterte avtaler	346	203	112	17	-	-
Andre kontraktsforpliktelser	552	163	46	39	7	-
Kommiterte investeringer						
Eiendom, anlegg og utstyr	381	34	31	29	25	-
Andre kontraktsfestede investeringer	4.358	4	4	-	-	-
Sum kontraktsforpliktelser	6.759	1.152	1.303	490	422	1.358

Tabellen inkluderer ikke avtaler som ikke medfører et forpliktende minimumskjøp eller fremtidige investeringer som følge av UMTS konsesjon i Norge.

Inkludert i leie av satellitt og nettkapasitet for 2006 inngår betaling i forbindelse med en MVNO-avtale (Mobile Virtual Network Operator) med 558 millioner kroner.

Andre kontraktsfestede investeringer for 2004 inkluderer USD 88 millioner (626 millioner kroner omregnet med valutakurs i inngått sikringsforretning) vedrørende kjøp av satellitt. Videre er betaling for resterende 46,5 % eierandel i Sonofon pr. 12 februar 2004 inkludert med 3.661 millioner kroner.

26. NÆRSTÅENDE PARTER

Telenor ASA var eiet 62,6 % (inkludert egne aksjer) av Den norske stat ved Nærings- og Handelsdepartementet pr. 31. desember 2003.

Det norske telekommunikasjonsmarkedet er underlagt lov om elektronisk kommunikasjon av 25. juni 2003 og forskrifter som er utstedt i medhold av denne lov. I tillegg har deler av virksomheten vært underlagt konsesjonsbestemmelser i 2003. Telenor er i henhold til konsesjonsvilkårene på fastnett pålagt landsdekkende leveringsplikt (USO, Universal Service Obligation). USO-forpliktelsen omfatter leveranse av PSTN-telefoni til alle husholdninger og bedrifter, opprettholde betalingstelefoner, gjøre tilpasninger for funksjonshemmede og opprettholde varslingstjenester. I tillegg var Telenor i 2003 pålagt spesielle samfunnsplågte tjenester (SSO, Special Service Obligation) til forsvaret, kystradioen, tjenester til Svalbard og nødnummer for politi, brann og ambulanse. Telenor mottar ingen kompensasjon for USO-forpliktelsene, mens for de samfunnsplågte tjenester mottok Telenor en kompensasjon på 106 millioner i 2003, 82 millioner i 2002 og 80 millioner kroner i 2001.

Som følge av bestemmelser i lov om elektronisk kommunikasjon, vil ikke lenger Telenors fastnettsvirksomhet være underlagt konsesjonsplikt, men kravene til USO/SSO tjenester videreføres i generelle bestemmelser. Telenor forventer at våre plikter blir videreført.

Telenor-konsernet leverer telefoni og mobiltelefoni, leide samband, utstyr, Internett-tjenester, TV-distribusjon, installasjon og andre tjenester til den offentlige forvaltning og selskaper kontrollert av staten basert på vanlige forretningsmessige vilkår.

GrameenPhone har et lån på 50 millioner kroner fra NORAD. NORAD er underlagt det norske utenriksdepartementet. Lånet har en fast rente på 3,4 % og er avdragsfritt til 30. juni 2004. Lånet skal deretter nedbetales frem til 31. desember 2010.

Telenor betaler et årlig gebyr til Post- og teletilsynet for å kunne levere konsesjonære tjenester. Gebyret var på 87 millioner kroner i 2003, 81 millioner kroner i 2002 og 81 millioner kroner i 2001.

Canal Digital var eiet 50 % av Telenor frem til 30. juni 2002 da de resterende aksjene ble ervervet av Telenor. Canal Digital er etter dette konsolidert som datterselskap. Det var etablert avtaler om salg av satellittkringkasting, salg av kort for TV-dekodere med videre med øvrige Telenor-selskaper. Det ble totalt fakturert 223 millioner kroner i 2002 (et halvt år) og 475 millioner kroner i 2001. Transaksjoner mellom partene var basert på forretningsmessige vilkår.

Telenor leier ut personell til en rekke av de tilknyttede selskapene i utlandet. Totalt er det inntektsført 24 millioner kroner for disse tjenestene i 2003, 21 millioner kroner i 2002 og 29 millioner kroner i 2001.

Bravida er et tilknyttet selskap fra 1. november 2000 da Bravida ble slått sammen med BPA AB. Telenors eierandel var 47,05 % pr. 31. desember 2003. I henhold til aksjonæravtale som ble inngått ved sammenslåingen skal Telenor redusere sin eierandel hvis Bravida børsnoteres. I 2003 ble det kjøpt varer og tjenester for 1.305 millioner kroner fra Bravida, 1.868 millioner kroner i 2002 og 2.142 millioner kroner i 2001 hovedsakelig for installasjon og øvrige tjenester. Samtidig fakturerte Telenorselskaper henholdsvis 92 millioner kroner i 2003, 85 millioner kroner i 2002 og 450 millioner kroner i 2001 for salg til Bravida, hovedsakelig relatert til salg av kundeutstyr og administrative tjenester. Bravida har også avtaler som sikrer selskapet en viss andel av de kjøp som forretningsområdet Fixed vil gjøre til og med 2005 for installasjon og øvrige tjenester. Handel mellom partene er basert på forretningsmessige vilkår. Telenor hadde pr. 31. desember 2003 gitt garantier med en ramme estimert til om lag 920 millioner svenske kroner (854 millioner kroner) ovenfor Bravida. Dette gjelder i hovedsak oppfyllelsegaranti som Telenor ga i 2000, mens Bravida var et datterselskap, i forbindelse med Bravidas inngåelse av entreprenørkontrakt i prosjektet Södra Länken i Sverige. Totalsum for kontrakten var estimert til 914 millioner svenske kroner (848 millioner kroner) pr. 31. desember 2003, hvorav arbeide for i overkant av 700 millioner svenske kroner var utført pr. 31. desember 2003. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2004/2005. Telenor hadde pr. 31. desember 2003 totale utestående fordringer på Bravida på om lag 553 millioner kroner, hvorav om lag 551 millioner kroner er langsiktige lån (442 millioner kroner i utestående fordringer hvorav 430 millioner kroner i langsiktige lån pr. 31. desember 2002). Leverandørgjeld til Bravida var 86 millioner kroner pr. 31. desember 2003 (30 millioner kroner pr. 31. desember 2002). I februar 2003 ble det ytet et kortsiktig konvertibelt lån til Bravida på 150 millioner kroner. Dette lånet ble redusert til 73 millioner kroner i løpet av 2003 ved at andre aksjonærer overtok en andel og lånet ble konvertert til aksjer i løpet av 2003. Et nytt konvertibelt lån på 150 millioner kroner ble etablert i september 2003, hvorav Telenor deltar med 73 millioner kroner tilsvarende pro rata eierandel. Lånet har forfall 29. januar 2007, og kan konverteres til egenkapital i perioden mai 2006 til april 2007. I februar 2003 ble det også avgitt en finansiell garanti overfor Svensk Eksportkreditt på 331 millioner svenske kroner pluss renter knyttet til engasjementet i Bravida, hvor eksterne parter hadde stilt sidesikkerheter i form av pant i aksjer. Denne garantien ble innløst ved forfall i 2003.

Det tilknyttede selskap TeleVenture Management AS utfører disponertjenester for Telenor Venture, Telenor Venture II og Telenor Venture III. Det ble totalt fakturert 18 millioner kroner for disse tjenestene i 2003, 21 millioner kroner i 2002 og 23 millioner kroner i 2001.

Zesign ble etablert i 2001 med 50 % eierskap av Telenor. Zesign leverer tjenester for elektronisk identifikasjon og signatur. I 2003 inntektsførte Zesign totalt 1 million kroner, 41 millioner kroner i 2002 og 43 millioner kroner i 2001 for salg til Telenorselskaper.

Telenor ervervet det tilknyttede selskap Glocalnet pr. 31. desember 2002. I 2003 fakturerte Telenor 361 millioner kroner til Glocalnet for telefoni og oppringte Internett-tjenester. Fordringer på Glocalnet var 124 millioner kroner pr. 31. desember 2003.

27. TILLEGGSINFORMASJON OM KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Med unntak av enkelte selskaper har konsernet kjøpt bankgaranti for betaling av de ansattes skattetrekk. Telenorkonsernet har etablert et konsernkontosystem med to bankforbindelser. Telenor ASA er i henhold til avtalene konsernkonto innehaver, mens øvrige konsernselskaper er underkonto-innehavere eller deltakere. Bankene kan avregne trekk og innestående mot hverandre slik at nettoposisjonen representerer mellomværende mellom banken og konsernkonto innehaver.

Bundne bankinnskudd

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Skattetrekksmidler	22	88	114
Andre	32	45	179
Sum	54	133	293

Vesentlige ikke-kontanttransaksjoner

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Investering i virksomheter	2.403	105	678
Finansiell leasing	27	346	-
Sum	2.430	451	678

Investering i virksomheter i 2003 besto i hovedsak av følgende transaksjoner knyttet til endring av eierandeler: salg av aksjer i Comincom/Combella i bytte mot aksjer i Golden Telecom Inc. (bokført som tilknyttede selskaper med 1,3 milliarder kroner), overføring av aksjer i Inmarsat i bytte mot eierandeler i nytt holdingselskap til Inmarsat (bokført som langsiktige aksjer med 0,7 milliarder kroner) og overføring av aksjer i A-Pressen ASA i bytte mot eierandeler i APR Media Holding AS (bokført som tilknyttede selskaper med 0,4 milliarder kroner).

28. YTELSER TIL LEDELSEN MM

Konsernledelsen består av Jon Fredrik Baksaas, Arve Johansen, Torstein Moland, Berit Svendsen, Jan Edvard Thygesen, Stig Eide Sivertsen, Morten Karlsen Sørby og Åsmund Løset (fra 2. februar 2004).

Godtgjørelse betalt til styret og bedriftsforsamlingen utgjorde i 2003 henholdsvis 1.630.834 kroner og 551.996 kroner. Styrets medlemmer har ingen avtaler om særskilt vederlag ved opphør eller endring av vervet, avtaler om bonuser, overskuddsdelinger, opsjoner eller lignende.

Konsernsjef Jon Fredrik Baksaas' årslønn i 2003 var 3.200.000 kroner, samt at det ble betalt pensjonspremie på 1.677.463 kroner og ytet annen godtgjørelse på 118.478 kroner. Jon Fredrik Baksaas hadde ingen årsbonusavtale i 2003, men ble tildelt 250.000 opsjoner 21. februar 2003 i opsjonsprogrammet for 2003 med en løpetid på 7 år. Det ble i tillegg tildelt 100.000 opsjoner 21. februar 2002 i opsjonsprogrammet for 2002 og tildelt 150.000 opsjoner 21. juni 2002 ved tiltreden som konsernsjef. Videre har konsernsjefen en pensjonsavtale som går ut på at han kan fratreges ved fylte 60 år med 66 % pensjon av pensjonsgrunnlaget. Pensjonsgrunnlaget er begrenset til 3.000.000 kroner, regulert årlig med konsumprisindeksen, første gang regulert 1. januar 2003. Hvis konsernsjefen anmodes om å fratreges sin stilling, gjelder en etterlønsavtale på 24 måneders lønn fra fratreden. Dersom konsernsjefen tar arbeid eller engasjerer seg i yrkesrelatert virksomhet i denne perioden, skal det gjøres fradrag i etterlønnen på 75 % av godtgjørelsen i ny virksomhet. Det betales ikke feriepenger av etterlønnen. Gjensidig oppsigelsesfrist er 6 måneder.

Nedenfor vises opplysninger knyttet til det enkelte medlem av konsernledelsen, med unntak av Jon Fredrik Baksaas som er omtalt ovenfor.

Tittel/Navn	Oppsigelsestid	Etterlønn	Pensjonsvilkår ¹⁾	Opsjoner 2003 ²⁾	Opsjoner 2002 ²⁾
Visekonsernsjef Arve Johansen ³⁾	6 mnd	6 mnd	66 % av pensjonsgrunnlaget ved fratreden ved fylte 60 år	100.000	100.000
Visekonsernsjef økonomi / finans (CFO) Torstein Moland ³⁾	6 mnd	6 mnd	66 % av pensjonsgrunnlaget ved fratreden ved fylte 60 år	100.000	100.000
Konserndirektør teknologi (CTO) Berit Svendsen	6 mnd	6 mnd	66 % av pensjonsgrunnlaget ved fratreden ved fylte 62 år	75.000	100.000
Konserndirektør Jan Edvard Thygesen	6 mnd	6 mnd	66 % av pensjonsgrunnlaget ved fratreden ved fylte 62 år	75.000	75.000
Konserndirektør Åsmund Løset	6 mnd	6 mnd	66 % av pensjonsgrunnlaget ved fratreden ved fylte 62 år	30.000	-
Konserndirektør Morten Karlsen Sørby	6 mnd	6 mnd	66 % av pensjonsgrunnlaget ved fratreden ved fylte 62 år. Pensjonsgrunnlaget er lønn pr. 31. desember 2002, regulert årlig med konsumprisindeksen	75.000	70.000
Konserndirektør Stig Eide Sivertsen	6 mnd	Nei	66 % av pensjonsgrunnlaget ved fratreden ved fylte 62 år	75.000	75.000

Bonusrammen for medlemmene av konsernledelsen var 4 måneder av fastlønn i 2003. I tillegg kan en justering på +/-20 % gjøres i henhold til vurdering av ikke-finansielle kriterier. Ved oppnåelse av budsjettmål utbetales 50 % av bonusrammen. Utbetaling av 100 % bonus kan kun skje dersom det oppnås svært gode økonomiske resultater utover budsjett.

¹⁾ Pensjonsgrunnlaget kan være lavere enn fast lønn ved pensjonsalder. En økning i fastlønnen for konsernledelsen betinger et tak i pensjonsgrunnlaget på samme måte som i Morten Karlsen Sørbys pensjonsavtale.

²⁾ Opsjonsprogrammene for 2002 og 2003 er beskrevet i note 29.

³⁾ Arve Johansen og Torstein Moland har avtaler som regulerer eventuell overgang til annet arbeid knyttet til konsernet med rett til kompensasjon tilsvarende halv lønn for en nærmere angitt periode frem til pensjonsalder. Disse har i slike tilfeller rettigheter til opptjening av pensjon på basis av lønn ved tidspunktet for endring av ansettelsesforholdet frem til oppnådd pensjonsalder.

Samlede lån til ansatte var 41 millioner kroner pr. 31. desember 2003. Dette relaterer seg i hovedsak til bilfinansiering som alternativ til firmabil og lån til kjøp av aksjer. Lån til aksjekjøp oppstod i forbindelse med aksjeordningsprogrammet for ansatte i desember 2003 og var totalt på 16 millioner kroner. Tilbudet var på 5.970 kroner pr. ansatt, etter rabatt. Lån til aksjekjøp er rentefrie og tilbakebetales over 11 måneder.

Ingen i styret eller konsernledelsen har lån i selskapet.

Nedenfor vises aksjeinnehav til medlemmene av styret og bedriftsforsamlingen samt konsernledelsen pr. 31. desember 2003. Aksjeinnehav for styremedlemmene og konsernledelsen inkluderer deres personlige nærstående.

Styret	Antall aksjer pr. 31.12.2003
Thorleif Enger	2.000
Björg Ven	10.000
Harald Stavn	3.503
Per Gunnar Salomonsen	1.671
Irma Tystad	813
Bedriftsforsamlingen	Antall aksjer pr. 31.12.2003
Mona Røkke	200
Berit Kopren	275
Stein Erik Olsen	989
Jan Riddervold	1.914
Arne Jenssen	407
Konsernledelsen	Antall aksjer pr. 31.12.2003
Jon Fredrik Baksaas	20.511
Arve Johansen	24.791
Torstein Moland	16.699
Berit Svendsen	4.767
Jan Edvard Thygesen	55.937
Åsmund Løset	3.118
Morten Karlsen Sørby	3.453
Stig Eide Sivertsen	28.424

Godtgjørelse til revisor

Tabellen nedenfor oppsummerer foreslått revisjonshonorar for 2003 og 2002 og påløpte honorarer i 2003 og 2002 for revisjonsrelaterte, skatterelaterte og andre tjenester. Honorarene inkluderer både norske og utenlandske datterselskaper.

Beløp i millioner kroner	Revisjon		Revisjonsrelaterte tjenester		Skatterelaterte tjenester		Andre tjenester	
	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002
Telenor ASA								
Konsensrevisor	2,6	2,5	4,9	5,4	1,1	1,5	-	0,9
Andre revisorer	-	-	1,1	-	-	-	0,4	-
Øvrige konsernselskaper								
Konsensrevisor	21,9	16,1	12,2	6,7	5,2	3,0	1,0	0,7
Andre revisorer	3,1	8,1	2,5	2,4	1,3	1,8	1,1	7,1

Honorar for revisjon omfatter honorar for den lovbestemte revisjon og begrenset gjennomgang av kvartalsrapporten. Honorar for revisjonsrelaterte tjenester omfatter "due diligence" ved kjøp og salg av virksomheter, revisjon av informasjonssystemer, revisjon av regulatorisk rapportering m.m. Honorar for skatterelaterte tjenester omfatter skatterådgivning hovedsakelig utenfor Norge.

29. OPSJONER

I Telenorkonsernet er det opsjonsprogrammer i Telenor ASA, i det børsnoterte datterselskapet EDB Business Partner ASA og i det børsnoterte datterselskapet Utfors AB. Programmet for Utfors ble avvirket i februar 2004 uten noen tegninger i 2003 eller 2004, og er derfor ikke omtalt.

Opsjoner for aksjer i Telenor ASA

I 2002 ble det tildelt opsjoner til 85 ledere og nøkkelpersoner, mens det i 2003 ble tildelt opsjoner til 110 ledere og nøkkelpersoner.

For opsjoner tildelt i 2002: Opsjonene kan tidligst utøves med en tredjedel hvert av de kommende tre år etter tildelingen. Seneste utøvelses-tidspunkt er sju år etter tildeling. Utøvelseskursen er gjennomsnittlig sluttkurs ved Oslo Børs siste fem handledager før tildelingstidspunktet, tillagt en rente pr. påbegynt måned som tilsvarer 1/12 av 12 måneders NIBOR. Opsjonene kan bare utøves fire ganger hvert år, i en tidagers periode etter offentliggjøringen av selskapets kvartalsresultater. Siste mulige utøvelseskurs er henholdsvis 50,96 kroner for opsjoner tildelt 21. februar 2002 og 42,12 kroner for opsjoner tildelt til Jon Fredrik Baksaas 21. juni 2002.

For opsjoner tildelt i 2003: Opsjonene kan tidligst utøves med en tredel hvert av de kommende tre år etter tildelingen og kan kun utøves dersom aksjekursen på utøvelses tidspunktet er høyere enn gjennomsnittlig sluttkurs på Oslo Børs siste 5 handledager før tildelingspunktet tillagt en rente på 5,38 % pr. år. Seneste utøvelses tidspunkt er 7 år etter tildeling. Utøvelseskursen er gjennomsnittlig sluttkurs ved Oslo Børs siste 5 handledager før tildelingstidspunktet som var 26,44 kroner. Opsjonene kan bare utøves fire ganger hvert år i en tidagers periode etter offentliggjøringen av selskapets kvartalsresultater.

Aksjeopsjoner Telenor ASA	Antall opsjoner	Utøvelsespris ved slutten av opsjonens løpetid (i kroner)
Opsjoner tildelt i 2002 (21. februar)	2.520.000	50,96
Opsjoner tildelt i 2002 (21. juni)	150.000	42,12
Opsjoner kansellert i 2002	55.000	50,96
Balanse pr. 31. desember 2002	2.615.000	50,45
Opsjoner tildelt 2003	2.850.000	26,44
Opsjoner kansellert i 2003	290.000	32,36
Opsjoner utøvet i 2003	71.667	50,96
Balanse pr. 31 desember 2003	5.103.333	38,06

Tabellen nedenfor viser detaljer for Telenor ASA utestående opsjoner pr. 31. desember 2003. Utøvelsesprisen er basert på siste mulige utøvelses tidspunkt. Mange av opsjonene kan utøves før utløpet av planen.

Veiet gjennomsnittlig utøvelsespris (i kroner)	Utestående opsjoner	Veiet gjennomsnittlig gjenværende løpetid (år) pr. 31.12.2003	Opsjoner som kan utøves pr. 31.12.2003 ¹⁾
50,96 ²⁾	2.323.333	5 år	726.666
42,12 ³⁾	150.000	5 år	50.000
26,44 ⁴⁾	2.630.000	6 år	-

¹⁾ Utøvelsesprisen for opsjonsprogrammet for 2002 er basert på siste mulige utøvelses tidspunkt, og på 12 måneders NIBOR implisitte terminrenter regnet ut på basis av rentekurven pr. henholdsvis 20. februar og 20. juni hvert år. Utøvelsesprisen for opsjonsprogrammet for 2003 ligger fast gjennom hele opsjonens levetid og er 26,44 kroner. Opsjonene kan bare utøves i utøvelsesvindu rett etter offentliggjøring av Telenors kvartalsresultater.

²⁾ Første mulige utøvelses tidspunkt var i februar 2003 for 1/3 av opsjonene.

³⁾ Første mulige utøvelses tidspunkt var i juli 2003 for 1/3 av opsjonene.

⁴⁾ Første mulige utøvelses tidspunkt var i februar 2004 for 1/3 av opsjonene.

Ved opsjonsutøvelse har Telenor rett til å innløse opsjoner ved å utbetale et kontantbeløp som tilsvarer differansen mellom utøvelseskursen og aksjenes sluttkurs den dag melding om utøvelse kom fram til selskapet. Opsjonene kan utøves før utløpet av planene, som beskrevet ovenfor.

Opsjoner for aksjer i EDB Business Partner ASA

EDB Business Partner ASA har en aksjebasert avlønningsordning for sine ansatte i form av en aksjeopsjonsordning. Utøvelsesprisen for aksjeopsjonene er basert på markedsprisen på den datoen aksjeopsjoner ble tildelt med tillegg av 1 % pr. måned frem til utøvelses tidspunktet. Ubenyttede aksjeopsjoner kan i de fleste tilfeller føres videre til det påfølgende år. Tildelte opsjoner har løpetid på mellom ett til fire år, hvorav en tredjedel av de opptjente opsjonene kan utøves hvert år. Opsjonene opptjenes over en periode på ett til tre år under forutsetning av fortsatt ansettelse. Opptjente, men ikke utøvd opsjoner kan føres videre frem til mai 2004.

Det ble i 2003 tildelt 600.000 opsjoner til ny konsernsjef i EDB Business Partner ASA ved ansettelse med tildelingskurs 15,94 kroner. Opsjonene frigis med en tredel hvert av de kommende tre år etter tildeling, og kan utøves dersom markedskursen på utøvelses tidspunktet er høyere enn tildelingskursen tillagt en årlig rente på 5,38 %. Opsjonene kan utøves kvartalsvis innenfor en 10-dagers periode etter offentliggjøring av selskapets kvartalsresultater. Seneste utøvelses tidspunkt er 7 år etter tildeling.

	Antall opsjoner	Veiet gjennomsnitt utøvelsespris ved slutten av opsjonenes løpetid (i kroner)
Balanse pr. 31 desember 2000	12.324.478	121,6
Opsjoner tildelt i 2001	699.070	106,3
Opsjoner utøvet i 2001	1.400.594	62,9
Opsjoner kansellert i 2001	1.667.104	134,0
Balanse pr. 31 desember 2001	9.955.850	126,7
Opsjoner tildelt i 2002	269.445	67,0
Opsjoner utøvet i 2002	-	-
Opsjoner kansellert i 2002	528.620	129,6
Balanse pr. 31 desember 2002	9.696.675	124,9
Opsjoner tildelt i 2003	600.000	15,9
Opsjoner utøvet i 2003	-	-
Opsjoner kansellert i 2003	411.678	137,9
Balanse pr. 31 desember 2003	9.884.997	117,7

Tabellen nedenfor viser detaljer for EDB Business Partners utestående opsjoner. Utøvelsesprisen er basert på siste mulige utøvelsesstidspunkt. Mange av opsjonene kan utøves før utløp av planen.

Veiet gjennomsnittlig utøvelsespris (i kroner)	Utestående opsjoner	Veiet gjennomsnittlig gjenværende løpetid (år)	Opsjoner som kan utøves pr. 31.12.2003
16	600.000	6,5	-
62	3.774.335	0,3	3.774.335
67	219.515	0,3	219.515
106	590.995	0,3	590.995
137	372.246	0,3	372.246
183	4.327.906	0,3	4.327.906

30. ANTALL AKSJER, AKSJEIERE M.M.

Telenor ASA hadde pr. 31. desember 2003 en aksjekapital på 10.824.127.686 kroner fordelt på 1.804.021.281 ordinære aksjer pålydende kroner 6. Alle aksjer har lik stemmerett og rett til utbytte. Pr. 31. desember 2003 hadde selskapet 28.103.172 egne aksjer igjen av totalt 30.000.000 aksjer som ble utstedt ved fondsemisjon til Staten før børsnoteringen. Aksjene ble overført til selskapet vederlagsfritt for å dekke bonusaksjer i forbindelse med emisjonen i desember 2000. Den 4. desember 2001 ble det overført 1.896.828 aksjer som bonusaksjer til berettigede. Generalforsamlingen 2001 vedtok at de resterende aksjene kan benyttes til andre formål etter styrets nærmere beslutning.

Generalforsamlingen ga den 8. mai 2003 styret fullmakt til å forhøye selskapets aksjekapital med inntil 1.065.193.800 kroner ved utstedelse av inntil 177.532.300 aksjer, hver pålydende kroner 6. Fullmakten gjelder til 1. juli 2004. Styret kan beslutte at aksjonærenes fortrinnsrett til tegning av aksjene skal fravikes. Fullmakten omfatter også kapitalforhøyelse mot innskudd i andre eiendeler enn penger og ved fusjon. Formålet med fullmakten er å gjøre selskapet rustet til ytterligere ekspansjon. Videre kan slik kapitalforhøyelse også anvendes til aksjeoppsjongsprogram for ledende ansatte og generelt aksjeoppsjongsprogram for ansatte. I 2001, 2002 og 2003 ble slike aksjeoppsjongsprogram gjennomført, hvorav det i desember 2003 var en kapitalforhøyelse på 595.109 aksjer pålydende 6 kroner. Telenor ASA etablerte 21. februar 2002 et opsjonsprogram for ledende ansatte, og et tilsvarende i februar 2003, se note 29. Generalforsamlingen 8. mai 2003 besluttet å gi styret fullmakt til å erverve inntil 90.171.308 egne aksjer med en pålydende verdi på til sammen inntil 541.027.848 kroner. Beløpet som kan betales pr. aksje skal være minst 6 kroner og maksimalt 200 kroner. Denne fullmakten gjelder til 1. juli 2004.

Følgende aksjonærer hadde 1 % eller mer av selskapets totalt 1.775.918.109 utestående (eksklusiv 28.103.172 egne aksjer) eksternt eide aksjer pr. 31. desember 2003:

Navn på aksjonær	Antall aksjer	%
Nærings- og Handelsdepartementet	1.129.842.400	63,62
State Street Bank (nominee)	70.761.238	3,98
Folketrygdfondet	49.754.000	2,80
Morgan Stanley (nominee)	24.020.822	1,35

I juli 2003 reduserte Staten ved Nærings- og Handelsdepartementet sin andel av aksjer (eksklusiv 28.103.172 egne aksjer) i Telenor ASA fra 78,9 % til 63,6 % gjennom salg til institusjonelle og private investorer.

Telenor inngikk i januar 2004 en avtale med Nærings- og Handelsdepartementet, som den største aksjonæren i Telenor, vedrørende tilbakekjøp av egne aksjer i henhold til fullmakt fra Telenors generalforsamling 8. mai 2003. Nærings- og Handelsdepartementet forpliktet seg til å kansellere en proporsjonal del av sine aksjer mot vederlag fra Telenor på den ordinære generalforsamlingen i 2004 slik at statens eierandel forblir uendret.

31. US GAAP

Konsernets årsregnskap er avlagt i henhold til norske regnskapsprinsipper (N GAAP). De anvendte regnskapsprinsipper avviker på visse områder fra de amerikanske regnskapsprinsippene (US GAAP).

Nedenfor vises forskjellene mellom konsernets regnskapsprinsipper i henhold til N GAAP og US GAAP:

Avstemming av resultat fra norske regnskapsprinsipper til US GAAP

Beløp i millioner kroner	Note	2003	2002	2001
Resultat etter minoritetsinteresser i henhold til norske regnskapsprinsipper		4.560	(4.298)	7.079
Korreksjoner i henhold til US GAAP				
Avskrivning på balanseførte renter tilknyttede selskap	1	(8)	(3)	(38)
Pensjoner	2	(25)	(24)	(25)
Avskrivninger av balanseførte lisenskostnader og goodwill	3	(8)	(2)	(27)
Midlertidige investeringer	4	67	12	43
Aksjebasert avlønning	7	(42)	-	52
Salg og tilbakeleie av eiendommer	8	(3)	49	36
Finansielle derivater	9	(173)	47	171
Avskrivning av goodwill	10	1.038	1.631	39
Nedskrivning av goodwill	10	-	(390)	-
Allotteringspunkt	11	(3)	12	-
Salg av programvare	12	78	(345)	-
Reversering av nedskrivninger	13	(160)	-	-
Forskuddsbetalinger på like vilkår	19	12	-	-
Fjerningsforpliktelser	14	(38)	-	-
Akkumulert effekt av endring av regnskapsprinsipp	14	(258)	-	-
Andre forskjeller	14	28	-	-
Skatteeffekt på US GAAP korreksjoner	16	90	(68)	(56)
Minoritetsinteresser	5	(119)	(279)	(270)
Resultat etter minoritetsinteresser i henhold til US GAAP		5.036	(3.658)	7.004
Resultat for virksomhet som fortsetter (eksklusiv avhendet virksomhet Telenor Media)		-	-	1.889
Driftsinntekter i henhold til US GAAP		52.826	47.879	40.581
Resultat pr. aksje i kroner i henhold til US GAAP				
- For virksomhet som fortsetter (eksklusiv avhendet virksomhet Telenor Media)		-	-	1,07
- Implementeringseffekt av endring i regnskapsprinsipper		(0,10)	-	0,03
- I henhold til US GAAP i hele kroner (ordinært)		2,84	(2,06)	3,95
- I henhold til US GAAP i hele kroner (utvannet)		2,84	(2,06)	3,95

Avstemming av egenkapital

Beløp i millioner kroner	Note	2003	2002
Egenkapital i henhold til norske regnskapsprinsipper		37.237	33.685
Korreksjoner i henhold til US GAAP			
Utbytte	17	1.776	799
Balanseførte renter tilknyttede selskaper	1	17	25
Pensjoner	2	91	116
Avskrivninger av balanseførte lisenskostnader og goodwill	3	12	20
Midlertidige investeringer	4	(31)	(98)
Gevinst ved utvanning og avgang av aksjer i datterselskaper	5	700	700
Urealisert gevinst på børsnoterte aksjer, etter skatt	6	1.676	(17)
Aksjebasert avlønning	7	(214)	(172)
Salg og tilbakeleie av eiendommer	8	(71)	(68)
Finansielle derivater	9	(251)	(114)
Avskrivning av goodwill	10	2.708	1.670
Nedskrivning av goodwill	10	(390)	(390)
Allokeringstidspunkt	11	680	683
Salg av programvare	12	(267)	(345)
Tilleggsforpliktelse pensjon	2	(113)	(34)
Reversering av nedskrivning	13	(160)	-
Fjerningsforpliktelse	14	(296)	-
Merverdier i etterfølgende kjøp	15	74	-
Forskuddsbetalinger på like vilkår	19	12	-
Andre forskjeller	14	28	-
Skatteeffekt på US GAAP korreksjoner	16	(122)	(223)
Minoritetsinteresser	5	(561)	(438)
Egenkapital i henhold til US GAAP		42.535	35.799
Sum eiendeler i henhold til US GAAP		101.088	97.511
Langsiktig rentebærende gjeld i henhold til US GAAP		34.782	33.957

Tabellen nedenfor viser endringene i egenkapitalen uten resultat effekt under US GAAP

SFAS No. 130 "Reporting Comprehensive Income" har etablert en standard for rapportering av endringer i egenkapitalen uten resultat effekt. Tabellen nedenfor viser en oversikt over alle endringer i egenkapital som ikke er et resultat av transaksjoner med aksjonærene. Dette omfatter omregningsdifferanser, realiserte gevinster på børsnoterte aksjer, tilleggsforpliktelse pensjon og realisert gevinst/tap på sikring av netto-investering.

Beløp i millioner kroner	2003			2002			2001		
	Før skatt	Skatt	Etter skatt	Før skatt	Skatt	Etter skatt	Før skatt	Skatt	Etter skatt
Urealisert gevinst/tap på børsnoterte aksjer	2.343	(656)	1.687	(58)	16	(42)	138	(39)	99
Sikring av nettoinvestering	445	(150)	295	1.139	(269)	870	14	35	49
Minimum pensjonsforpliktelse	(79)	22	(57)	(34)	10	(24)	-	-	-
Omregningsdifferanser	586	(38)	548	(3.722)	34	(3.688)	(86)	84	(2)
Sum endring i egenkapitalen uten resultat effekt	3.295	(822)	2.473	(2.675)	(209)	(2.884)	66	80	146

Avstemming

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Resultat etter minoritetsinteresser i henhold til US GAAP	5.036	(3.658)	7.004
Endringer i egenkapitalen uten resultat effekt	2.473	(2.884)	146
Sum endring i egenkapitalen	7.509	(6.542)	7.150

Egenkapital i henhold til US GAAP:

Beløp i millioner kroner	31. desember 2003	31. desember 2002	31. desember 2001
Aksjekapital	10.824	10.820	10.816
Overkursfond	18.656	18.634	18.619
Annen egenkapital	13.685	9.423	13.796
Egne aksjer	(169)	(169)	(169)
Akkumulerte andre endringer i egenkapitalen			
– urealiserte gevinste/(tap) på verdipapirer etter skatt	1.676	(24)	37
– sikring av nettoinvestering	1.841	1.432	164
– omregningsdifferanser	(3.445)	(4.029)	(309)
– minimum pensjonsforpliktelse	(113)	(34)	-
– utsatt skatt	(420)	(254)	(10)
Sum	42.535	35.799	42.944

(1) Balanseførte renter

Konsernet resultatfører renter knyttet til finansiering av tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet når de påløper.

I henhold til US GAAP balanseføres renter knyttet til egenkapitalinnskudd og annen finansiering av tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet, i en oppstartingsperiode. Dette vil si perioden før selskapet har startet sin kommersielle drift og gjennomfører aktiviteter, herunder anskaffer driftsmidler, som er nødvendig for å starte kommersiell drift.

(2) Pensjoner

Fra 1995 har konsernet regnskapsført pensjoner i henhold til norsk regnskapsstandard om pensjonskostnader. Den norske regnskapsstandard er i hovedsak i overensstemmelse med US GAAP. Effekten av endringen i regnskapsprinsippet ble regnskapsført direkte mot egenkapitalen.

I henhold til US GAAP skal effekten av endring i regnskapsprinsippet etter SFAS 87 fordeles over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsstid.

I henhold til US GAAP er det regnskapsført en forpliktelse direkte mot konsernets egenkapital i de pensjonsordninger hvor minste pensjonsforpliktelse (ABO) er større enn markedsverdien på pensjonsmidlene. Dette er ikke i samsvar med norske regnskapsprinsipper.

Nedenfor en en oversikt over netto balanseførte pensjonsforpliktelser i henhold til US GAAP

Beløp i millioner kroner	31. desember 2003	31. desember 2002
Pensjonsforpliktelse	911	559
Pensjonsmidler	(78)	(90)
Immaterielle eiendeler	(382)	(244)
Endring i egenkapitalen uten resultateffekt	(113)	(34)
Sum netto balanseførte pensjonsforpliktelser	338	191

(3) Avskrivninger av balanseførte lisenskostnader og goodwill

Frem til slutten av 1997 avskrev konsernet lisenskostnader og goodwill relatert til ervervede lisenser over lisensens løpetid, men begrenset til 10 år. Med effekt fra 1998 har avskrivningsperioden blitt endret til lisensens løpetid. I henhold til norske regnskapsprinsipper ble denne endringen regnskapsført som endring av estimat, uten tilbakevirkende effekt for tidligere perioder.

Etter US GAAP ble denne endringen i avskrivningsperioder regnskapsført med tilbakevirkende effekt.

(4) Midlertidige investeringer i enheter

Investeringer i enheter hvor konsernets eierskap er vurdert å være midlertidig, er regnskapsført til anskaffelseskost med fradrag for eventuelle nedskrivninger. Konsernet investerer løpende i denne type selskaper for å oppnå avkastning.

Etter US GAAP må alle investeringer der konsernet eier tilsvarende eller mer enn 20 % regnskapsføres etter egenkapitalmetoden eller konsolideres. Effekten i regnskapet ved konsolidering av midlertidige investeringer i henhold til US GAAP er uvesentlig.

I henhold til US GAAP var eiendeler på 9.627 millioner pr. 31. desember 2002 og 10.065 millioner pr. 31. desember 2003, regnskapsført etter egenkapitalmetoden.

I henhold til US GAAP var eiendeler 64 millioner pr. 31. desember 2002 og 3 millioner pr. 31. desember 2003, regnskapsført etter kostmetoden.

(5) Gevinst ved utvanning og avgang av aksjer i datterselskaper og minoritetsinteresser

Etter den foreløpige norske regnskapsstandarden om konsernregnskap blir ingen gevinster fra utvanning av eierandel gjennom kapitalinnskudd eller avgang av aksjer i datterselskaper regnskapsført.

Under US GAAP resultatføres gevinster ved utvanning av eierandel, kapitalinnskudd fra minoritet (SAB 51 transaksjoner) og avgang av eierandeler i datterselskaper.

Etter norske regnskapsprinsipper måles minoritetsinteresser til virkelig verdi av vederlag mottatt fra minoritet. Forskjellen mellom minoritetsinteresser regnskapsført til virkelig verdi og den regnskapsførte egenkapitalen i datterselskapet må av- eller nedskrives gjennom tilordning av resultater til minoritet.

Denne tilordningen er ikke i samsvar med US GAAP.

(6) Investeringer i børsnoterte aksjer

I henhold til norske regnskapsprinsipper verdsettes selskapets aksjer klassifisert som omløpsmidler og som styres samlet, til det laveste av opprinnelig anskaffelseskost og estimert virkelig verdi for porteføljen som en helhet. Øvrige aksjer verdsettes til det laveste av anskaffelseskost og estimert virkelig verdi. Langsiktige aksjer er verdsatt til anskaffelseskost, eller estimert virkelig verdi hvis ikke fall i virkelig verdi er vurdert som midlertidig.

I henhold til US GAAP skal børsnoterte aksjer verdsettes til markedsverdi. For børsnoterte aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg, skal urealiserte gevinster og tap etter skatt regnskapsføres direkte mot egenkapitalen. Alle børsnoterte aksjer skal klassifiseres som tilgjengelige for salg i henhold til SFAS 115.

Regnskapsført verdi pr. 31. desember 2002 og 2003 for aksjer tilgjengelige for salg, var henholdsvis 280 millioner kroner og 626 millioner kroner, med urealisert tap før skatt på 21 millioner kroner pr. 31. desember 2002, og urealisert gevinst før skatt på 2.328 millioner kroner pr. 31. desember 2003. For regnskapsårene 2002 og 2003 var provenyene ved salg av disse aksjene henholdsvis 19 millioner kroner og 108 millioner kroner, og et realisert tap 5 millioner kroner i 2002 og 53 millioner kroner i 2003.

(7) Aksjebasert avlønning

I 2002 innførte Telenor en aksjebasert avlønning i form av en aksjeopsjonsordning for ledere og nøkkelpersonell. Opsjoner på inntil 2.670.000 av Telenors aksjer ble tildelt i 2002 og opsjoner på inntil 2.850.000 aksjer ble tildelt i 2003.

Vårt datterselskap EDB Business Partner ASA har også en aksjebasert avlønningsordning for sine ansatte i form av en aksjeopsjonsordning. En egen ordning ble innført for den nye konsernsjef i 2003.

I henhold til norske regnskapsprinsipper har ikke konsernet regnskapsført en kostnad for aksjeopsjoner tildelt de ansatte, som ikke har en egenverdi på tildelingstidspunktet.

Etter US GAAP er målingstidspunktet for å fastsette en kompensasjonskostnad for aksjeopsjoner den første dato hvor både antall aksjer som den ansatte har rett til å motta, og utøvelsesprisen blir kjent.

På grunn av egenskapene til opsjonsplanene i Telenor og EDB Business Partner er opsjonsordningene å anse som variable planer etter US GAAP. Egenverdien til opsjonen må derfor beregnes på hvert regnskapsavslutningstidspunkt, basert på differansen mellom den antatte utøvelsespris og markedspris på aksjene. Differansen må regnskapsføres som en lønnskompensasjon over opptjeningsperioden.

Opsjonene for EDB Business Partner ASA opptjenes over en periode på ett til tre år under forutsetning av fortsatt ansettelse. Opptjente, men ikke utøvdde opsjoner kan føres videre frem til mai 2004. Opsjoner til konsernsjef kan videreføres til 2010. Av de totalt utestående opsjoner ved årsslutt, var aksjeopsjoner med rett til å tegne 9,3 millioner aksjer regnskapsført som en fast plan. Faste planer måles på tildelingsdatoen da både antall aksjer som den ansatte har rett til å kjøpe, og utøvelsesprisen er kjent. Opsjonene med rett til å tegne de resterende 0,6 millioner aksjer er vurdert å være en variabel plan, fordi den prisen opsjonene kan utøves til ikke er endelig fastsatt.

Telenor har valgt å følge Accounting principles Board Opinion No. 25 "Accounting for Stock Issued to Employees" (APB 25), med tilhørende fortolkninger for regnskapsføring av sine aksjeopsjonsordninger. Det er i tillegg gitt pro forma informasjon for resultat etter skatt og minoritetsinteresser og resultat pr. aksje som kreves av FASB Statement No. 148 "Accounting for Stock-Based Compensation". Telenor har beregnet verdien på opsjonene etter virkelig verdi metoden, som det kreves av denne regnskapsstandarden. Virkelig verdi er estimert på tildelingsdatoen basert på Black-Scholes opsjonsprisindeksmodell. Vektete gjennomsnittlige forutsetninger for 2003 vises i nedenstående tabell:

	Risikofri rente	Fremtidig utbytte	Volatilitets- faktor	Gjennomsnittlig løpetid opsjonene
Telenor 2002 program	6,40 %	2,0 %	31,3 %	4,5 år
Telenor 2003 program	4,80 %	2,0 %	32,3 %	4,5 år
EDB Business Partner 1999–2002 program	5,85 %	0,0 %	30,0 %	0,3 år
EDB Business Partner 2003 program	5,05 %	0,0 %	66,9 %	4,5 år

Black-Scholes opsjonsprisindeksmodell ble utviklet for å estimere virkelig verdi på omsatte opsjoner som ikke har begrensninger knyttet til opptjeningsperiode og som er fullt omsetningsbare. I tillegg krever opsjonsprisindeksmodellen at det gjøres subjektive forutsetninger som omfatter forventet volatilitet for aksjekursen. Fordi aksjeopsjonsordningene har karakteristika som er vesentlig forskjellig fra opsjoner som omsettes, og fordi endringer i de subjektive forutsetninger i vesentlig grad kan påvirke estimert virkelig verdi, vurderer ledelsen at modellen ikke nødvendigvis gir et troverdig estimat for virkelig verdi. Dersom kompensasjonskostnaden hadde blitt vurdert konsistent med SFAS 123, ville Telenor konsernets resultat etter skatt og minoritetsinteresser i henhold til US GAAP blitt følgende beløp:

Beløp i millioner kroner unntatt resultat pr. aksje	2003	2002	2001
Resultat etter minoritetsinteresser i henhold til US GAAP	5.036	(3.658)	7.004
Fratrukket kostnader til ansattes aksjebasert avlønning inkludert i resultat etter minoritet i henhold til US GAAP	39	-	(52)
Tillagt kostnad til ansattes aksjebaserte avlønning beregnet i henhold virkelig verdi metoden etter minoritet i henhold til US GAAP	(25)	(34)	(94)
Pro forma resultat etter minoritet i henhold til US GAAP	5.050	(3.692)	6.858
Resultat pr. aksje			
Rapportert resultat pr. aksje i henhold til US GAAP (ordinært)	2,84	(2,06)	3,95
Pro forma resultat pr. aksje i henhold til US GAAP (ordinært)	2,84	(2,08)	3,87
Rapportert resultat pr. aksje i henhold til US GAAP (utvannet)	2,84	(2,06)	3,95
Pro forma resultat pr. aksje i henhold til US GAAP (utvannet)	2,84	(2,08)	3,87

Utøvelse av opsjonene vil kunne ha en utvanningseffekt.

En oversikt over Telenors og EDB Business Partners aksjeopsjonsprogram og relevant informasjon er beskrevet i note 29.

(8) Salg og tilbakeleie av eiendommer

Etter norske regnskapsprinsipper kan gevinster ved salg av eiendommer med tilbakeleieavtale resultatføres når tilbakeleieavtalen er en operasjonell leieavtale.

I henhold til US GAAP kan kun den delen av gevinsten som overstiger tilbakeleiebeløpet inntektsføres på salgstidspunktet, mens den resterende del må periodiseres over leieperioden.

(9) Finansielle derivater

1. januar 2001 ble Statement of Financial Accounting Standards (SFAS) No. 133, "Accounting for Derivative Instruments and Hedging Activities," med tilhørende endringer i SFAS No. 138 gjort effektiv under US GAAP. Denne regnskapsstandarden krever at alle derivater regnskapsføres til virkelig verdi i balansen, og setter kriterier for dokumentasjon av sikringsforhold og sikringseffektivitet som må tilfredsstilles for at sikringsføring skal kunne anvendes.

Rentederivater som ikke inngår i en handelsportefølje regnskapsføres til historisk kost under norske regnskapsprinsipper. Under US GAAP blir alle derivater markedsverdivurdert og regnskapsføres i balansen til virkelig verdi.

Under norsk god regnskapsskikk er det tillatt å kombinere flere instrumenter under ett ved sikring av nettoinvesteringer. Under US GAAP er kravene strengere i forhold til hvilke transaksjoner som kan utpekes som sikringsinstrumenter. Valutaeffekter regnskapsføres derfor i større grad over resultatet under US GAAP enn under god norsk regnskapsskikk. Telenors tilnærming er å bruke instrumenter som kan sikringsregnskapsføres under både N GAAP og US GAAP, så lenge dette er kostnadseffektivt.

Følgende informasjon er knyttet til finansielle instrumenter under SFAS 133.

Derivater utpekt som sikringsinstrumenter for verdisikring

En vesentlig andel av den gjelden som utstedes av Telenor ASA er obligasjoner med fast rente (87 % av utestående obligasjoner pr. 31. desember 2003). Denne type instrumenter vil ofte medføre større renterisiko, i betydningen risiko for endringer i virkelig verdi som følge av renteendringer, enn ledelsen ønsker å ta. Renteeksponeringen på disse instrumentene endres derfor ofte ved bruk av derivater der Telenor mottar fast og betaler flytende rente. I forbindelse med denne type sikringer har Telenor utpekt en rekke verdisikringsforhold.

En vanlig strategi for Telenor er å utstede en fastrenteobligasjon i den valuta det skal skaffes finansiering, for så å verdisikre denne obligasjonen med en rentebytteavtale hvor Telenor mottar fast og betaler flytende rente. Denne type verdisikringsforhold vil typisk kvalifisere for "short cut treatment", fordi de kravene som er stilt i paragraf 68 av SFAS 133¹⁾ er oppfylt.

En annen sikringsstrategi er å sikre en fastrenteobligasjon som er utstedt i en annen valuta enn norske kroner med en rente- og valutabytteavtale der Telenor mottar fast og betaler flytende rente²⁾. I disse sikringene vil de sikrede risikoene være "benchmark-renter" og valutakurs mot norske kroner. Rente- og valutabytteavtalen utpekes som sikringsinstrumentet og obligasjonen som sikringsobjektet i verdisikringen. I visse tilfeller kan også kombinasjoner av derivater utpekes som sikringsinstrumenter. "Short cut treatment" vil ikke være aktuelt i forbindelse med slike sikringer. Sikringseffektiviteten i denne type sikringer har likevel vist seg å være nær 100 %, noe som ledelsen også forventer gitt kontantstrømmene i de involverte transaksjonene.

Derivater utpekt som sikringsinstrumenter for kontantstrømssikring

Dette er derivater som sikrer fremtidige betalinger. Transaksjoner i utenlandsk valuta medfører en valutarisiko som ledelsen ofte ønsker å eliminere. I disse situasjonene kan Telenor redusere valutarisikoen og sikre kontantstrømmen til det element i utenlandsk valuta som ønskes sikret gjennom bruk av derivater. Gevinster og tap fra sikringsinstrumentene regnskapsføres som egenkapitalendringer inntil den sikrede transaksjon gjennomføres. Realiserte gevinster og tap på den underliggende transaksjon resultatføres i den samme regnskapsperiode som derivatet. Inneffektivitet i sikringen resultatføres. Telenor hadde pr. 31. desember 2003 ett kontantstrømssikringsinstrument.

Derivater (og andre finansielle instrumenter) utpekt som sikringsinstrumenter for sikring av nettoinvesteringer i utenlandsk valuta

Som beskrevet i note 21 i årsregnskapet sikrer Telenor investeringer i utenlandske enheter ved å utstede gjeld i de aktuelle valutaene, eller ved bruk av derivater. Større sikringsposisjoner har blitt utpekt som sikring av nettoinvesteringer. I 2003 har sikringsinstrumentene vært obligasjonslån og terminkontrakter. I den grad tilstrekkelig effektivitet har blitt påvist i disse sikringsforholdene, har valutaeffekter på sikringsinstrumentene blitt rapportert som en del av egenkapitalen.

Derivater som ikke er utpekt i sikringsforhold

Telenor har et durasjonsbasert mål for styring av renterisiko. Rentebytteavtaler brukes med jevne mellomrom for å rebalansere porteføljen i henhold til durasjonsmålet. Disse derivatene kvalifiserer ikke som sikringsinstrumenter og regnskapsføres til virkelig verdi over resultatregnskapet.

Valutabytteavtaler brukes ofte i forbindelse med likviditetsstyring. Det er ikke utpekt noen sikringsforhold i forbindelse med disse derivatene og endringer i virkelig verdi regnskapsføres i resultatregnskapet.

Kvantitativ informasjon

Verdisikringer	Beløp i millioner kroner
Netto tap kostnadsført i resultatregnskapet i 2003 på sikringsobjekter:	(692)
Netto gevinst inntektsført i resultatregnskapet i 2003 på sikringsinstrumenter :	688
Sikringsineffektivitet:	(4)

Ingen elementer av gevinst eller tap har blitt ekskludert i vurderingen av sikringseffektivitet.

Sikring av nettoinvesteringer i utenlandske enheter

Netto tap på sikringsinstrumenter inkludert i egenkapitalen i 2003 er 539 millioner kroner under US GAAP.

For terminkontrakter i valuta har terminpunktene blitt ekskludert i vurderingen av sikringseffektivitet. Sikringsineffektiviteten som er resultatført i forbindelse med dette er uvesentlig.

Kontantstrømssikringer

Netto tap på sikringsinstrumenter inkludert i endringer i egenkapitalen uten resultateffekt var 38 millioner kroner i 2003.

¹⁾ Et antall krav beskrives i denne bestemmelsen. Blant annet må pålydende beløp i rentebytteavtalen sammenfalle med obligasjonens pålydende, virkelig verdi av rentebytteavtalen må være lik null idet transaksjonen gjøres og metoden for beregning av betalinger i rentebytteavtalen må være den samme under transaksjonens levetid

²⁾ I dette tilfellet vil swaprentene representere 'benchmark-rentene' som ligger til grunn for beregning av endring i virkelig verdi.

(10) Goodwillavskrivninger og -nedskrivninger

Med effekt fra 1. juli 2001 implementerte Telenor "Statement of Financial Accounting Standard" nr 141 "Business Combinations" (SFAS 141) og fra 1. januar 2002 implementerte Telenor fullt ut SFAS 141 og SFAS 142 "Goodwill and Other Intangible Assets". SFAS 141 krever at oppkjøpsmetoden anvendes for alle oppkjøpstransaksjoner initiert etter 30. juni 2001 og setter retningslinjer for anvendelse av oppkjøpsmetoden for å identifisere og verdsette immaterielle eiendeler herunder goodwill ved et oppkjøp, samt utvider tilleggsopplysninger for oppkjøp foretatt etter 30. juni 2001.

Etter SFAS 142 avskrives ikke lenger goodwill. Goodwill skal verdivurderes en gang i året eller når det foreligger indikasjoner på verdifall på goodwill. Det kreves en to trinns prosess for verdivurdering av goodwill. I det første trinnet identifiseres rapporteringsenheter hvor goodwill må verdivurderes ved å sammenligne netto eiendeler med estimert virkelig verdi for hver rapporteringsenhet og i trinn to (hvis nødvendig) fastsettes verdien på goodwill og dermed nedskrivningen av goodwill. Dette gjøres gjennom å estimere virkelig verdi på eiendeler og gjeld. Differansen mellom virkelig verdi på rapporteringsenheten og den estimerte virkelig verdi på eiendeler og gjeld gir estimert virkelig verdi på goodwill. Goodwill nedskrives til denne verdien. Telenor gjennomførte trinn en i slutten av 2003 og identifiserte ingen rapporteringsenheter hvor regnskapsmessig verdi oversteg virkelig verdi. Det var derfor ikke nødvendig å gjennomføre trinn to i slutten av 2003.

Etter APB No 20 "Accounting changes" er disse regnskapstandardene innført uten tilbakevirkende kraft. Under følger sammenlignbare resultater i henhold til US GAAP som om regnskapsstandardene hadde blitt implementert med tilbakevirkende kraft.

Beløp i hele millioner med unntak for resultat pr. aksje	2001
Rapportert resultat etter minoritetsinteresser	7.004
Avskrivninger av goodwill etter skatt og minoritetsinteresser	1.840
Justert resultat etter minoritetsinteresser	8.844
Resultat pr. aksje	
Rapportert resultat pr. aksje	3,95
Avskrivninger av goodwill etter skatt og minoritet	1,04
Justert resultat pr. aksje	4,99

I henhold til norske regnskapsprinsipper avskrives goodwill. Goodwill verdivurderes en gang i året som etter US GAAP. Trinn to beskrevet ovenfor er ikke i tråd med norske regnskapsprinsipper. Etter norske regnskapsprinsipper nedskrives goodwill basert på differansen mellom regnskapsmessig verdi og virkelig verdi.

(11) Allokeringstidspunkt

Etter US GAAP er allokeringstidspunktet det tidspunktet når eiendeler mottas, gjeld overtas eller aksjer utstedes. Denne dato er identisk med dato for konsolidering.

Allokeringstidspunktet etter norske regnskapsprinsipper er den dato risiko for det oppkjøpte selskapets resultater overtas. Fra dette tidspunktet og frem til tidspunkt for konsolidering ble selskapets resultater, avskrivninger av merverdier og kalkulatoriske finansieringskostnader ført direkte mot egenkapitalen. Tidspunkt for konsolidering er det samme etter norske regnskapsprinsipper og US GAAP. Dette har medført en regnskapsføring direkte mot egenkapitalen etter norske regnskapsprinsipper som ikke er i overensstemmelse med US GAAP. Forskjellig allokeringstidspunkt medfører også forskjellig verdsettelse av eiendeler og gjeld som medfører forskjeller i avskrivninger i etterfølgende perioder.

(12) Salg av programvare

Telenor leverer et totalkonsept med programvare-applikasjoner og vedlikeholdstjenester. I henhold til norske regnskapsprinsipper inntektsføres programvarelisenser og programvare oppdateringer på leveransetidspunktet. Etter US GAAP inntektsføres programvarelisenser og oppgraderinger av programvare over vedlikeholdsperioden, siden kunden ikke har tilgang til programvaren dersom ikke Telenor samtidig leverer vedlikeholdstjenester. I tillegg kan Telenor utvikle tilleggsapplikasjoner som ikke er essensielle for bruken av programvaren. I henhold til norske regnskapsprinsipper regnskapsføres slike prosjekter basert på løpende avregningsmetode. I henhold til US GAAP inntektsføres salg av tilleggsapplikasjoner over vedlikeholdsperioden.

(13) Reversering av nedskrivninger

Etter norske regnskapsprinsipper skal det foretas en reversering av tidligere nedskrivninger dersom det ikke lenger er grunnlag for nedskrivningen, med unntak for foretatte nedskrivninger av goodwill.

Reversering av nedskrivninger er ikke tillatt etter US GAAP.

(14) Fjerningsforpliktelser

Med virkning fra 1. januar 2003 har Telenor endret regnskapsprinsipp for regnskapsføring av fjerningsforpliktelser i henhold FASB Statement nr 143 "Accounting for Asset Retirement Obligations (SFAS 143)". Tidligere har Telenor i begrenset grad regnskapsført fjerningsforpliktelser. I henhold til det nye regnskapsprinsippet så regnskapsfører Telenor nå fjerningsforpliktelser i den perioden de oppstår. Fjerningsforpliktelser balanseføres som en del av det tilknyttede driftsmidlet.

I henhold til SFAS 143 foreligger det en fjerningsforpliktelse når Telenor har en legal forpliktelse enten gjennom en kontrakt eller pålagt gjennom lov, eller hvor Telenor har gitt et bindende løfte om å fjerne et driftsmiddel. Telenor har estimert og balanseført nåverdi av forpliktelsene og økt bokført verdi av de relaterte driftsmidler med et beløp tilsvarende avskrevet verdi på den opprinnelige fjerningsforpliktelsen. I etterfølgende perioder regnskapsføres en rentekostnad på forpliktelsen og avskrivninger på det tilhørende driftsmiddel. I de fleste tilfeller vil fjerningstidspunktet ligge lang inn i fremtiden, og det er betydelig usikkerhet om og når fjerningsforpliktelsen faktisk vil komme til utbetaling.

I henhold til norske regnskapsprinsipper begrenser avsetning til fjerningsutgifter seg til kjente og planlagte fjerninger innenfor en rimelig tidshorisont.

Telenor har fjerningsforpliktelser primært knyttet til utstyr og bygningsmasser eller bygningsmessig modifikasjoner på leide lokasjoner. Disse kontraktene pålegger Telenor å sette lokasjonen tilbake i sin opprinnelige stand når Telenor forlater en lokasjon. I nedenstående tabell viser endringen i fjerningsforpliktelsen:

Beløp i millioner kroner	2003
Fjerningsforpliktelse ved begynnelsen av året	316
Påløpt i året	38
Utbetalt i året	(10)
Rentekostnad	22
Endringer i tidligere estimat	-
Fjerningsforpliktelse ved slutten av året	366

Fjerningsforpliktelse i tilknyttede selskaper er inkludert i andre differanser. Fjerningsforpliktelsen utgjorde 29 millioner kroner på Telenors andel, hvorav 9 millioner utgjør implementeringseffekten.

Den akkumulerte effekten av innføring av regnskapsprinsippet medførte en resultatføring av 258 millioner kroner (187 millioner kroner etter skatt og minoritet, 0,10 kroner pr. aksje) som er inkludert i resultatet for 2003. Fjerningskostnader har belastet resultatet etter skatt og minoriteter for 2003 med 27 millioner kroner (0,02 pr. aksje) eksklusiv implementeringseffekten. Pro forma effekt på konsernets resultat for 2001–2003 som om SFAS 143 var innført 1. januar 2001 er vist nedenfor

Beløp i millioner kroner, med unntak for resultat pr. aksje	2003	2002	2001
Resultat etter minoritetinteresser	5.036	(3.658)	7.004
Fjerningsforpliktelse etter skatt og minoritet (2003 implementeringseffekt)	187	(28)	(27)
Pro forma resultat etter minoritetsinteresser	5.223	(3.686)	6.977
Resultat pr. aksje			
Rapportert resultat pr. aksje i henhold til US GAAP	2,84	(2,06)	3,95
Justert resultat pr. aksje i henhold til US GAAP	2,94	(2,08)	3,93

Pro forma effekten av fjerningsforpliktelsen på balansen dersom SFAS 143 hadde blitt implementert 1. januar 2001 er vist nedenfor.

Beløp i millioner kroner	2002	2001
Pro forma fjerningsforpliktelse ved begynnelsen av året	265	217
Pro forma fjerningsforpliktelse ved slutten av året	316	265

(15) Etterfølgende kjøp av eierandeler i datterselskaper

I henhold til US GAAP verdsettes eiendeler og gjeld ved hvert kjøp.

Etter norske regnskapsprinsipper regnskapsføres økning av merverdier ut over goodwill på etterfølgende kjøp direkte mot egenkapitalen.

(16) Skatt

Skatteeffekt av US GAAP-differanser er regnskapsført som utsatt skatt.

(17) Utbytte

Etter norske regnskapsprinsipper reduseres egenkapitalen med årets avsatte utbytte.

Etter US GAAP reduserer utbytte egenkapitalen det året det besluttes utbetalt.

(18) Leasingforpliktelser og "cross border QTE lease"-avtaler

Under norske regnskapsprinsipper er leasingforpliktelse og innskudd til finansielle institusjoner under "Cross Border QTE Lease"-avtalene for telefonsentraler, GSM mobiltelefonnett og fasttelefonnett nettoført i balansen for konsernet.

Under både norske regnskapsprinsipper og US GAAP har Telenor periodisert resultatføringen av gevinsten fra transaksjonene, da Telenor kan tape dette på grunn av erstatningskrav eller andre uforutsette omstendigheter.

Etter US GAAP kan eiendeler og forpliktelser bare nettoføres i balansen dersom det foreligger en legal rett til motregning, noe som ikke foreligger i disse tilfeller. Etter US GAAP må derfor leasingforpliktelsen og innskuddene bruttoføres i balansen som finansielle anleggsmidler og langsiktig rentebærende gjeld. Dette har medført at eiendeler bruttoføres i balansen som finansielle anleggsmidler og langsiktige rentebærende gjeld. Dette medfører at eiendeler og gjeld økte med 6.203 millioner kroner pr. 31. desember 2003 og 3.557 millioner kroner pr. 31. desember 2002. Dette får ingen effekt på resultatet eller egenkapitalen.

Pr. 31. desember 2003 er minimum av fremtidige årlige leieforpliktelser under de finansielle leasingforpliktelsene som følger i henhold til US GAAP:

Beløp i millioner kroner	Pr. 31. desember 2003
2004	1.252
2005	1.054
2006	1.012
2007	953
Senere år til og med 2016	7.325
Sum minimum leasingbetalinger	11.596
Hvorav renter	3.452
Finansiell leasingforpliktelse under US GAAP	8.144
Finansiell leasingforpliktelse under N GAAP	1.564
Utsatt gevinst (både N GAAP og US GAAP)	377

Eiendeler under finansiell leasing er inkludert varige driftsmidler som følger (til netto regnskapsført verdi):

Beløp i millioner kroner	Pr. 31. desember	
	2003	2002
Sentraler	121	221
GSM mobiltelefonnett	276	478
Fasttelefonnett	1.133	-
Satellitter	617	732
Set top bokser	304	334
Annet	82	105
Sum	2.533	1.870

(19) Forskuddsbetalinger på like vilkår

Telenor har inngått en Mobile Virtual Network Operator (MVNO) avtale som omfatter salg av trafikk i Telenor GSM- og UMTS nett i Norge. Det er inngått en tilsvarende avtale om kjøp av trafikk i et GSM- og UMTS nett i Sverige med samme avtalepart. Avtalene består av faste beløp som betales forskuddsvis og variable priser basert på uttak. Forskuddsbetalingene er ikke refunderbare. I henhold til norske regnskapsprinsipper regnskapsføres både fastbeløpene og de variable prisene som driftsinntekter og trafikkkostnader i henhold til uttak. Forskuddsbetalingene mellom partene balanseføres.

Etter US GAAP er fastbeløpene eliminert på grunn av at forskuddsbetalingene er identiske og ikke refunderbare. Dette medfører at det ikke blir regnskapsført driftsinntekter og trafikkkostnader knyttet til fastbeløpene og at forskuddsbetalingene blir eliminert i balansen.

(20) Inntektsføringsprinsipper

I henhold til norske regnskapsprinsipper inkluderes gevinst ved avgang av varige driftsmidler og virksomhet i driftsinntektene. I henhold til US GAAP skal slike gevinster inkluderes i en separat linje i resultatregnskapet.

I henhold til norske regnskapsprinsipper regnskapsføres driftsinntekter fra tilknytning og installasjon på salgstidspunktet, og alle direkte henførbare kostnader resultatføres når de påløper. I henhold til US GAAP skal inntekter fra tilknytning og installasjon som ikke utgjør en separat inntektsprosess balanseføres, og resultatføres over forventet periode for kunderelasjonen. Henførbare direkte kostnader skal også balanseføres og resultatføres over den samme periode som driftsinntektene. Effekten på resultat etter skatt og minoritetsinteresser er ikke vesentlig.

Nye regnskapsstandarder (US GAAP)**FIN 46**

I januar 2003 ble Financial Interpretation ("FIN") no. 46 "Consolidation of Variable Interest Entities" utgitt. Dette er en fortolkning av "Accounting Reaseach Bulletin" No 51 "Consolidated financial statements". Fin 46 gir retningslinjer for konsolidering av visse enheter (variable interest entites). Begrepet "variable interest entity" ble etablert gjennom FIN 46 og er en enhet som (i) ikke har tilstrekkelig egenkapital til å finansiere aktivitetene uten fremtidig finansiell støtte eller (ii) eller hvor eierne mangler en av tre spesifikke karakteristika for en kontrollerende eierpost.

I desember 2003 utstedte FASB en revisjon til FIN 46 ("FIN 46-R") for å klargjøre enkelte punkter i fortolkningen og utsette implementeringstidspunktet for visse enheter. FIN 46 vil være effektiv fra første kvartal 2004 for Telenor.

Telenor evaluerer effekten av implementeringen av FIN 46-R.

EITF 00-21

I mai 2003 oppnådde EITF ("Emerging Issue Task Force") enighet om hvordan transaksjoner som inneholder leveranse av flere produkter, tjenester og/eller rettigheter til bruk av eiendeler skal regnskapsføres (EITF 00-21). Driftsinntekter fra ulike leveranser i transaksjoner må regnskapsføres separat dersom leveransene hver for seg oppfyller følgende krav: 1) Hver leveranse har en individuell verdi for kunden 2) Elementer som ennå ikke er levert kan verdsettes på en objektiv måte 3) Det er sannsynlig at disse elementene blir levert. Vederlaget skal i dette tilfelle fordeles på de forskjellige leveranser basert på deres virkelige verdi og beløpet som allokteres til den leverte del er begrenset til den del som ikke forutsetter leveranse av de uleverte elementer eller som forutsetter at visse ytelser er oppfylt. Telenor vil implementere EITF 00-21 for transaksjoner etter 1. januar 2004. Telenor vurderer hvilken effekt denne regnskapsstandard vil ha på konsernets driftsinntekter og resultat.

International Financial Reporting Standards

Telenor må implementere IFRS som sine primære regnskapsprinsipper i 2005 i henhold til krav fra EU Det fulle effekten av implementeringen av IFRS er ennå ikke kjent og er fortsatt gjenstand for godkjenning av EU kommisjonen.

SEC har i mars 2004 foreslått at utenlandske selskaper kun må presentere to års reviderte regnskaper det første året de rapporterer i henhold til IFRS, under forutsetning at 1. januar 2004 velges som dato for overgang til IFRS. Telenor forventer å velge 1. januar 2004 som dato for overgang til IFRS og forventer å vise omarbeidet 2004 regnskap og 2005 regnskap i henhold til IFRS i 20-F fra 2005. Telenor vil forsette å rapportere i henhold til Norske regnskapsprinsipper for 2004.

Overgang fra norske regnskapsprinsipper til IFRS er beskrevet under regnskapsprinsippene. Avstemning av resultat og egenkapital mellom IFRS og US GAAP vil basere seg på dagens modell.

(21) Tilknyttede selskaper – 100 % basis

Nedenforstående tabell oppsummerer urevidert finansiell informasjon av Telenors tilknyttede selskap på 100 % basis. Telenor regnskapsfører disse investeringene etter egenkapitalmetoden.

Beløp i millioner kroner	2003	2002
Resultatregnskap		
Driftsinntekter	42.498	48.285
Driftsresultat	3.574	5.246
Resultat før skatt og minoritetsinteresser	1.751	3.177
Resultat etter minoritetsinteresser	924	1.819
Balansen		
Omløpsmidler	12.813	14.925
Anleggsmidler	36.926	46.202
Sum eiendeler	49.739	61.127
Korsiktig gjeld	14.004	16.028
Langsiktig gjeld	29.255	29.058
Minoritetsinteresser	34	559
Egenkapital	6.446	15.482
Gjeld og egenkapital	49.739	61.127

RESULTATREGNSKAP

Telenor ASA 1. januar–31. desember

Beløp i millioner kroner	Note	2003	2002	2001
Driftsinntekter		582	605	270
Gevinst ved salg av virksomheter		-	63	5.158
Sum driftsinntekter		582	668	5.428
Driftskostnader				
Lønn og personalkostnader	2,3	358	350	148
Andre driftskostnader	4	792	671	381
Tap ved avgang av virksomheter	5	-	1.390	-
Av- og nedskrivninger		55	39	6
Sum driftskostnader		1.205	2.450	535
Driftsresultat		(623)	(1.782)	4.893
Netto finansinntekter og kostnader	6	6.508	(3.494)	5.954
Resultat før skatt		5.885	(5.276)	10.847
Skatter	7	(770)	2.650	(4.947)
Årsresultat		5.115	(2.626)	5.900
Foreslått utbytte		1.776	799	621
Avgitt konsernbidrag netto etter skatt		-	137	9.363

BALANSE

Telenor ASA pr. 31. desember

Beløp i millioner kroner	Note	2003	2002
Eiendeler			
Utsatt skattefordel	7	1.476	2.265
Andre immaterielle eiendeler	8	244	221
Varige driftsmidler	9	24	30
Finansielle anleggsmidler	10	80.562	85.495
Sum anleggsmidler		82.306	88.011
Rentefrie fordringer på konsernselskaper		121	258
Fordringer på konsernbidrag		2.000	-
Rentefrie fordringer eksternt		124	102
Betalingsmidler og plasseringer		533	-
Sum omløpsmidler		2.778	360
Sum eiendeler		85.084	88.371
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital		42.567	39.202
Langsiktig rentebærende gjeld	11	19.535	21.470
Langsiktig rentefri gjeld		218	195
Sum langsiktig gjeld		19.753	21.665
Kortsiktig rentebærende gjeld	11	20.068	25.583
Kortsiktig rentefri gjeld	12	2.696	1.921
Sum kortsiktig gjeld		22.764	27.504
Sum egenkapital og gjeld		85.084	88.371
Pantstillelser		-	-
Garantiansvar	13	4.155	6.934

Oslo, 25. mars 2004

 Thorleif Enger
 styreleder

 Bjørg Ven
 styrets nestleder

 Hanne de Mora
 styremedlem

 Einar Førde
 styremedlem

 Jørgen Lindegaard
 styremedlem

 Liselott Kilaas
 styremedlem

 John Giverholt
 styremedlem

 Harald Stavn
 styremedlem

 Per Gunnar Salomonsen
 styremedlem

 Irma Tystad
 styremedlem

 Jon Fredrik Baksaas
 konsernsjef

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Telenor ASA 1. januar–31. desember

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Resultat før skatt	5.885	(5.276)	10.847
Betalt skatt	71	(1.303)	(507)
Netto (gevinst) tap	-	1.341	(5.158)
Av- og nedskrivninger	55	39	6
Konsernbidrag fra konsernselskaper	(2.000)	-	(16.336)
Nedskrivninger finansposter og reversering av tidligere nedskrivninger	(3.127)	5.893	11.705
Valutagevinster ikke relatert til operasjonelle aktiviteter	1.171	(457)	-
Endring i andre tidsavgrensingsposter med videre	(3.272)	(63)	(51)
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	(1.217)	174	506
Utbetalinger ved tilgang varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	(82)	(12)	(39)
Innbetalinger ved avgang av datterselskaper	-	16	5.326
Utbetalinger ved opprettelse av nye selskaper	(874)	(2.250)	(52)
Utbetalinger ved etablering av fordringer på konsernselskaper	8.230	(3.754)	(7.550)
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	(6)	(753)	(93)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	7.268	(6.753)	(2.408)
Innbetalinger langsiktig gjeld	-	11.012	-
Innbetalinger kortsiktig gjeld	-	1.081	598
Utbetalinger langsiktig gjeld	(3.592)	(6.935)	-
Utbetalinger kortsiktig gjeld	(1.081)	(300)	-
Innbetaling av egenkapital	-	19	21
Betalte emisjonsutgifter	-	-	(54)
Utbetaling av utbytte	(799)	(621)	(532)
Innbetaling av konsernbidrag	-	5.682	5.485
Utbetaling av konsernbidrag	-	(3.702)	(3.220)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(5.472)	6.236	2.298
Effekt av valutakursendringer på betalingsmidler	(46)	(53)	-
Netto endring i betalingsmidler	579	(343)	396
Betalingsmidler pr. 01.01.	-	396	-
Betalingsmidler pr. 31.12.	533	-	396

EGENKAPITAL

Telenor ASA

	Antall aksjer	Pålydende (kroner)	Aksje- kapital (millioner kroner)	Overkurs- fond (millioner kroner)	Annen egenkapital (millioner kroner)	Egne aksjer	Totalt (millioner kroner)
Egenkapital ved stiftelse, tingsinnskudd 3. oktober 2000	1.400.000.000	6	8.400	5.600	4.611	-	18.611
Fondsemissjon 10. november 2000	30.000.000	6	180	(180)	-	-	-
Egne aksjer	-	6	-	180	-	(180)	-
Emisjon desember 2000	372.151.899	6	2.233	13.013	-	-	15.246
Årsresultat (21.07.–31.12.)	-	-	-	-	3.984	-	3.984
Utbytte	-	-	-	-	(532)	-	(532)
Egenkapital pr. 31. desember 2000	1.802.151.899	6	10.813	18.613	8.063	(180)	37.309
Årsresultat 2001	-	-	-	-	5.900	-	5.900
Utbytte	-	-	-	-	(621)	-	(621)
Ansatteemisjon	578.753	6	3	17	-	-	20
Utdeling av bonusaksjer	-	6	-	(11)	-	11	-
Egenkapital pr. 31. desember 2001	1.802.730.652	6	10.816	18.619	13.342	(169)	42.608
Årsresultat 2002	-	-	-	-	(2.626)	-	(2.626)
Utbytte	-	-	-	-	(799)	-	(799)
Ansatteemisjon	695.520	6	4	15	-	-	19
Egenkapital pr. 31. desember 2002	1.803.426.172	6	10.820	18.634	9.917	(169)	39.202
Årsresultat 2003	-	-	-	-	5.115	-	5.115
Utbytte	-	-	-	-	(1.776)	-	(1.776)
Ansatteemisjoner	595.109	6	4	22	-	-	26
Egenkapital pr. 31. desember 2003	1.804.021.281	6	10.824	18.656	13.256	(169)	42.567

NOTER TIL REGNSKAPET

Telenor ASA

1. REGNSKAPSPRINSIPPER OG GENERELT

Telenor ASA er et holdingselskap og inkluderer konsernledelse, konsernfunksjoner og Telenors finansavdeling. I tillegg er det inkludert enkelte strategiske konsernprosjekter i Telenor ASA, i hovedsak effektiviseringsprosjekter, inkludert Telenors program for operativ effektivisering, Delta4.

Den 15. april 2002 ble, blant annet, Telenors finansavdeling overført fra Telenor Communications AS (nå Telenor Eiendom Holding AS) med tilhørende midler og forpliktelser, inkludert garantiansvar. Tallene for 2002 er således ikke direkte sammenlignbare med 2001. Konsernledelsen ble overført fra Telenor Communications AS pr. 1. januar 2001, og konsernfunksjoner pr. 1. juli 2001. I de første seks måneder av 2001 betalte Telenor ASA service fee til Telenor Communications AS for konsernfunksjoner. I 2001 eide Telenor ASA Telenor Communications AS, som igjen eide aksjer i en rekke datterselskaper. Som ledd i den overordnede restruktureringen av Telenor konsernet, ble det i 2001 opprettet en rekke holdingselskaper, og i 2002 ble aksjeposten i Telenor Communications AS fisjonert og fordelt på de ulike holdingselskapene.

Driftsinntekter består i hovedsak av konserngodtgjørelse (management fee) fra andre konsernselskaper og salg av konsulenttjenester. Kjøp fra andre selskaper i Telenor konsernet omfatter i hovedsak konsulentkostnader i forbindelse med konsernprosjekter, samt husleie, IT-drift og vedlikehold.

Telenor ASA forestår store deler av den eksterne finansieringen av Telenor konsernet, og yter lån til og plasserer midler fra konsernselskaper. Se note 20 til konsernregnskapet.

Aksjer i datterselskaper og lån til disse er vurdert til historisk kostpris. Investeringer i datterselskaper vurderes samlet og nedskrivninger av de enkelte investeringer i selskapsregnskapet foretas når det er antatt at et eventuelt verdifall er endelig. Verdien av investeringer i datterselskaper må ses i sammenheng med verdiene i konsernregnskapet. Det ble i 2002 foretatt nedjustering av verdiene av Telenor ASAs investeringer i datterselskaper for bedre å reflektere verdiene i konsernregnskapet. I 2003 er det tilsvarende reversert deler av disse nedjusteringene som følge av verdistigning. Verdijusteringene er klassifisert som finansielle poster i resultatregnskapet.

Telenor ASAs regnskapsprinsipper er lik konsernets regnskapsprinsipper, som er beskrevet foran. I de tilfeller hvor notene for morselskapet er vesentlig forskjellig fra konsernets, er disse vist nedenfor. For øvrig vises til noteopplysninger for konsernet.

2. LØNN OG PERSONALKOSTNADER

Administrerende direktør og styret for Telenor ASA tilsvarende konsernsjef og konsernstyret. Opplysninger om ytelser til styret, ledende personer og revisor m.v. for 2003 finnes i note 28 til konsernregnskapet.

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Lønn og feriepenger	187	213	98
Arbeidsgiveravgift	33	36	14
Pensjonskostnader inkludert arbeidsgiveravgift	87	58	24
Andre personalkostnader	51	43	12
Sum lønn og personalkostnader	358	350	148

3. PENSJONSKOSTNADER, PENSJONSFORPLIKTELSER OG -MIDLER

Beløp i millioner kroner	2003	2002
Endring pensjonsforpliktelse		
Brutto pensjonsforpliktelser pr. 01.01.	366	170
Nåverdi av årets opptjening	47	29
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	24	24
Forskjell mellom estimert og faktisk forpliktelse	34	8
Overføring av virksomhet ²⁾	55	216
Utbetaling av pensjoner/fripoliser	(47)	(81)
Brutto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	479	366
Endring i pensjonsmidler		
Virkelig verdi på pensjonsmidler pr. 01.01.	294	129
Faktisk avkastning på pensjonsmidlene	27	(6)
Overføring av virksomhet ²⁾	61	141
Premieinnbetaling	48	42
Utbetaling av pensjoner/fripoliser	(21)	(12)
Virkelig verdi pensjonsmidler pr. 31.12.	409	294
Netto pensjonsforpliktelse	70	72
Ikke resultatførte planendringer ¹⁾	(105)	(118)
Ikke resultatførte estimatendringer ¹⁾	(155)	(104)
Påløpt arbeidsgiveravgift	(26)	(20)
Netto balansført pensjonsforpliktelse (eiendel) pr. 31.12.	(216)	(170)
Netto balanseført pensjonsforpliktelse pr. 01.01.	(170)	5
Overføring av virksomhet ²⁾	(52)	(116)
Netto pensjonskostnad inklusive arbeidsgiveravgift	87	58
Premieinnbetalinger	(48)	(42)
Utbetaling av pensjoner	(26)	(69)
Arbeidsgiveravgift på betalt pensjonspremie og pensjoner	(7)	(6)
Netto balanseført pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	(216)	(170)
Hvorav pensjonsplanendring (note 10)	116	131
Hvorav netto pensjonsmidler (note 10)	100	39

Forutsetninger – se note 7 til konsernregnskapet

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Pensjonskostnader			
Nåverdien av årets opptjening	47	29	19
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	24	24	6
Estimert avkastning på pensjonsmidlene	(21)	(20)	(5)
Resultatførte planendringer	13	13	-
Resultatførte estimatendringer og avkastningsavvik	13	4	1
Arbeidsgiveravgift	11	6	3
Netto pensjonskostnad inklusive arbeidsgiveravgift	87	56	24
Tilskuddsplaner	-	2	-
Totale pensjonskostnader belastet årets resultat	87	58	24

¹⁾ Økningen i ikke resultatførte estimatendringer i 2003 var relatert til endring av forutsetninger for 2003, hvorav redusert diskonteringsrente hadde størst effekt, samt overføring av virksomhet. Ikke resultatførte estimatendringer og planendringer fra tidligere år oppstod hovedsaklig i forbindelse med overføring av ansatte fra andre Telenor-selskaper i 2001 og 2002. Planendringen gjelder implementeringen av AFP pr.

1. januar 1997 for heleide datterselskaper. Implementeringseffekten kostnadsføres over gjenværende opptjeningstid. Ikke resultatført planendring inklusive arbeidsgiveravgift pr. 31. desember 2003 på 116 millioner kroner er oppført under finansielle anleggsmidler, se note 8.

²⁾ Overføring av virksomhet var i hovedsak relatert til overføringer fra Telenor Communication AS (nå Telenor Eiendom Holding AS) til Telenor ASA som har økt både pensjonsforpliktelser, pensjonsmidler, estimatavvik og amortisering av estimatavvik.

4. ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Kostnader til lokaler, biler, kontorutstyr med videre	44	56	13
Drift og vedlikehold	87	47	14
Reise og diett	14	38	24
Markedsføring, reklame, representasjon	25	33	17
Konsulentonorarer og innleie av personell	524	326	276
Kostnader til nedbemanning	-	27	-
Tap på fordringer	12	18	-
Øvrig	86	126	37
Sum andre driftskostnader	792	671	381
Hvorav innen Telenor	418	195	152

Økningen i drift og vedlikehold skyldes i hovedsak økt aktivitet i konsernprosjekter.

Økningen konsulentonorarer er relatert til internt kjøp av tjenester, i stor grad forskning og utvikling og tjenester knyttet til betjening av deler av den internasjonale virksomheten.

5. TAP VED AVGANG AV VIRKSOMHETER

Tap ved avgang i 2002 relateres i hovedsak til den simultane likvidasjonen av Nye Telenor Communications I AS og Digifone Holding AS, se note 7. I forbindelse med likvidasjonene oppstod det en utsatt skattefordel, resultatført som skatteinntekt, som mer enn oppveide likvidasjonstapet.

6. FINANSINNEKTER OG KOSTNADER

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Renteinntekter innen Telenor	4.538	3.614	1.301
Konsernbidrag innen Telenor ¹⁾	2.000	(66)	16.336
Sum finansinntekter	6.538	3.548	17.637
Rentekostnader eksternt	(1.179)	(923)	-
Andre finanskostnader	(3)	(8)	-
Rentekostnader innen Telenor	(1.039)	(661)	-
Nedskrivninger og reversering av tidligere års nedskrivninger ²⁾	3.127	(5.863)	(11.705)
Sum finanskostnader	906	(7.455)	(11.705)
Netto valuta gevinst/tap	(934)	457	-
Netto gevinst (tap) på finansielle eiendeler	(1)	(44)	22
Sum finansposter	6.508	(3.494)	5.954

¹⁾ Negativt konsernbidrag i 2002 gjelder justering av konsernbidrag for 2001.

²⁾ I 2003 ble en stor del av nedjusteringene av verdiene av Telenor ASAs investeringer i datterselskaper som ble gjort i 2002 reversert som følge av verdiøkninger. I 2002 ble det foretatt nedjustering av verdiene av Telenor ASAs investeringer i datterselskaper for bedre å reflektere verdiene i konsernregnskapet. Avgitt konsernbidrag, netto etter skatt, økte regnskapsført verdi av aksjer i datterselskaper i 2000 og 2001. De regnskapsførte verdiene ble nedskrevet i 2001, da de avgitte konsernbidragene i 2001 og 2000 dekket underskudd i de relevante datterselskapene.

7. SKATTER

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Resultat før skatt i Norge	5.885	(5.276)	10.847
Betalbar skatt i Norge	(18)	3	4.941
Utsatt skatt i Norge	788	(2.653)	6
Sum skattekostnad	770	(2.650)	4.947

Beløp i millioner kroner	2003	2002	2001
Effektiv skattesats			
Forventet skattekostnad basert på 28 % skattesats	1.648	(1.477)	3.037
Ikke skattepliktige inntekter	(869)		(1.368)
Ikke fradragsberettigede kostnader	9	1.667	3.278
Likvidasjon av Nye Telenor Communications I AS	-	(2.843)	-
For lite/mye beregnet skatt tidligere år	(18)	3	-
Skattekostnad	770	(2.650)	4.947
Effektiv skattesats i %	13,1 %	ia	45,6 %

Utsatt skatt pr. 31. desember

Beløp i millioner kroner	Fordel	Forpliktelse	Fordel	Forpliktelse
	2003	2003	2002	2002
Anleggsmidler	8	(46)	14	(3)
Omløpsmidler	4	-	-	-
Langsiktig gjeld	-	(218)	-	(678)
Kortsiktig gjeld	4	-	10	-
Fremførbare underskudd	1.724	-	2.922	-
Utsatt skatt/utsatt skattefordel	1.740	(264)	2.946	(681)
Nedvurdering av utsatt skattefordel	-	-	-	-
Netto utsatt skatt/utsatt skattefordel	1.476	-	2.265	-

Skattemessig fremførbart underskudd pr. 31. desember 2003 var 6,158 millioner kroner, som kan fremføres i 9 år. Det er ikke beregnet skatt på reversering av nedskrivninger av investeringer i datterselskaper i 2003. Det forventes at konsernbidrag i senere år vil medføre at det skattemessige fremførbare underskuddet i Telenor ASA vil bli utnyttet, og det er således oppført som utsatt skattefordel i balansen.

I 2002 ble det overtatt virksomhet med utsatt skatt i balansen på 388 millioner kroner, i hovedsak knyttet til urealisert valutagevinst på langsiktig lån i Telenor Finans. I 2002 ble det realisert skattemessig tap ved den simultane likvidasjonen av Nye Telenor Communications I AS og Telenor Digifone Holding AS, med om lag 11,5 milliarder kroner tilsvarende en skattefordel på om lag 3,2 milliarder kroner. Se note 13 til konsernregnskapet. I 2002 ble det også realisert et regnskapsmessig tap før skatt på de samme aksjene på 1,3 milliarder kroner. Det ble i 2002 ikke ytet konsernbidrag til Telenor ASA for å dekke det skattemessige tapet, da skattemessige overskudd i datterselskaper i skattekonsernet ble benyttet til å dekke skattemessige underskudd i andre datterselskaper.

Det ble ikke beregnet skatt på nedskrivninger i 2002 og 2001.

I 2001 var 4.885 millioner kroner av resultatet før skatt ikke skattbart, som hovedsakelig relaterte seg til gevinsten ved salget av Telenor Media.

8. IMMATERIELLE EIENDELER

Immaterielle eiendeler relaterer seg til UMTS og GSM lisens samt investeringer i felles økonomisystemer for konsernet.

Beløp i millioner kroner	Regnskaps-	Netto	Av- og ned	Regnskaps-
	ført verdi	tilgang/ avgang 2003	skrivninger	ført verdi
	01.01.03		2003	31.12.03
Lisenser	205		(19)	186
Andre immaterielle eiendeler	16	59	(17)	58
Sum	221	59	(36)	244

9. VARIGE DRIFTSMIDLER

Beløp i millioner kroner	Regnskaps-	Netto	Av- og ned-	Regnskaps-
	ført verdi	tilgang/	skrivninger	ført verdi
	01.01.03	avgang 2003	2003	31.12.03
EDB-utstyr	27	(1)	(14)	12
Annet utstyr	3	14	(5)	12
Sum	30	13	(19)	24

10. FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER

Beløp i millioner kroner	2003	2002
Aksjer i datterselskaper ¹⁾	22.397	15.714
Fordringer på tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet ²⁾	1.342	440
Rentebærende fordringer på konsernselskaper ³⁾	56.482	69.079
Andre langsiktige aksjer og innskudd	125	90
Pensjonsplanendring (se note 3)	116	131
Netto pensjonsmidler (se note 3)	100	39
Andre fordringer	-	2
Sum finansielle anleggsmidler	80.562	85.495

¹⁾ Se note 14.

²⁾ Fordringer på tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet pr. 31. desember 2003 besto i hovedsak av rentebærende lån til Bravida (477 millioner kroner) og Sonofon (823 millioner kroner).

³⁾ Rentebærende fordringer på konsernselskaper er knyttet til lån fra Telenor ASAs finansavdeling.

11. RENTEBÆRENDE GJELD

Beløp i mill. kroner	2003	2002
Kortsiktig rentebærende gjeld til konsernselskaper	20.067	24.499
Trekk på konsernkonto	-	1.081
Annen kortsiktig rentebærende gjeld	1	3
Sum kortsiktig rentebærende gjeld	20.068	25.583
Langsiktig rentebærende gjeld ¹⁾	19.535	21.470
Sum rentebærende gjeld	39.603	47.053

¹⁾ Langsiktig rentebærende gjeld er ekstern. Se note 20 til konsernregnskapet.

12. KORTSIKTIG RENTEFRI GJELD

Beløp i millioner kroner	2003	2002
Leverandørgjeld	41	10
Skyldig offentlige avgifter, skattetrekk og lignende	33	45
Avsatt utbytte	1.776	799
Påløpte kostnader	462	540
Betalbar skatt	-	-
Konsernmellomværende	182	160
Konsernbidrag	-	190
Annen gjeld	202	177
Sum kortsiktig rentefri gjeld	2.696	1.921

13. GARANTIANSVAR

Beløp i millioner kroner	2003	2002
Garantiansvar	4.155	6.934

Tabellen inkluderer ikke kjøpte bankgarantier eller garantier hvor tilhørende forpliktelse er oppført i selskapets balanse. Garantier på henholdsvis 7.165 millioner kroner og 4.293 millioner kroner pr. 31. desember 2003 og 2002 knyttet til "Cross Border QTE Lease"-avtaler er ikke inkludert i tabellen ovenfor, se note 23 til konsernregnskapet.

Reduksjonen i garantiansvar i Telenor ASA sammenlignet med 2002 hadde i stor grad sammenheng med at Telenor ASA i 2002 stillet garanti på 2.458 millioner kroner i forbindelse med skattekrav. Denne garantien ble redusert i 2003 til 253 millioner kroner i forbindelse med at Telenor ASA valgte å innbetale kravet, eksklusiv påløpte renter, i stedet for å videreføre garantien. Se note 13 til konsernregnskapet. Det vises til note 23 til konsernregnskapet for garantiansvar knyttet til Bravida på om lag 854 millioner kroner og Intelsat på 781 millioner kroner. Telenor ASA har avgitt garanti på 1.508 millioner kroner for satellitt-leasene Thor II og Thor III inkludert termineringsavgift på 271 millioner kroner. Leasingavtalene opphører i 2008 og 2010. Den tilhørende balanseførte leasinggjelden i datterselskaper pr. 31. desember 2003 var 1.004 millioner kroner. For finansielle leaser i Canal Digital er det stillet garantier begrenset oppad til regnskapsførte forpliktelser, som pr. 31. desember var 455 millioner kroner. Leasingavtalene utløper i perioden 2004–2007. Det ble i 2000 stillet garanti for rettmessig oppfyllelse av leveranser mellom datterselskaper på 162 millioner kroner. Garantien utløper i 2007. Videre er det stillet garanti for datterselskapers rettmessige oppfyllelse av leveranser og betalinger overfor eksterne parter på om lag 142 millioner kroner.

14. AKSJER I DATTERSELSKAPER PR. 31. DESEMBER 2003

Nedenfor vises aksjer i datterselskaper eid av Telenor ASA, som i hovedsak er holdingselskaper, og datterselskaper direkte eid av disse. Flere av datterselskapene i andre ledd vist i tabellen eier aksjer i andre datterselskaper, som er beskrevet i deres respektive årsregnskaper.

Beløp for regnskapsført verdi i tusen kroner	Forretnings- kontor	Eierandel i %	Regnskapsført verdi
Telenor Networks Holding AS	Norge	100,0	1.268.207
Telenor International Centre AS	Norge	100,0	100
Telenor Management Partner AS	Norge	100,0	20.000
Telenor Intercom Holding AS	Norge	100,0	1.278.992
Telenor Key Partner AS	Norge	100,0	19.000
Telenor Communication II AS	Norge	100,0	192.000
Telenor Satellite Mobile Holding AS	Norge	100,0	262.086
Telenor Mobile Holding AS	Norge	100,0	7.352.200
Telenor Satellite Networks Holding AS	Norge	100,0	246.579
Telenor Satellite Networks Holding II AS	Norge	100,0	-
Itworks Holding AS	Norge	100,0	-
Telenor Installasjon Holding AS	Norge	100,0	308.767
Telenor Business Solutions Holding AS	Norge	100,0	1.502.853
Dansk Mobil Holding II AS	Norge	100,0	-
Telenor Inma Holding AS	Norge	100,0	110
Telenor Business Partner Invest AS	Norge	100,0	1.150.376
Telenor Teleservice Holding AS	Norge	100,0	27.452
Telenor Broadcast Holding AS	Norge	100,0	4.607.362
Telenor Eiendom Holding AS	Norge	100,0	4.159.523
Telenor KB AS	Norge	100,0	100
Telenor Norge AS	Norge	100,0	1.020
Sum			22.396.727

Aksjer i datterselskaper eid gjennom datterselskaper

	Forretnings- kontor	Eierandel i %
Telenor Networks Holding AS		
Telefonselskapet AS	Norge	100,0
Telenor Global Services AS	Norge	100,0
Telenor Svalbard AS	Norge	100,0
Telenor Privat AS	Norge	100,0
Telenor Telecom Solutions AS	Norge	100,0
Telenor International Centre AS		
Telenor Magyarorszag KFT	Ungarn	99,3
Telenor Russia AS	Norge	100,0
Telenor Intercom Holding AS		
Nye Telenor Mobile Communications I AS	Norge	100,0
Telenor Communication II AS		
Transacty Slovakia j.s.c	Slovakia	65,6
Digitania RT	Ungarn	99,99
Digitania Czech Republic a.s.	Tsjekkia	100,0
Telenor Satellite Services AB	Sverige	100,0
Argos Takes Care of It S.A	Marokko	99,9
TTYL AS	Norge	100,0
Telenor Venture III AS	Norge	100,0
Telenor Forsikring AS	Norge	100,0
Telenor Venture II ASA	Norge	50,1
Telenor Kapitalforvaltning ASA	Norge	100,0
Telenor Irland AB	Sverige	100,0
Smartcash AS	Norge	100,0
Gintel AS	Norge	60,0
Telenor Satellite Mobile Holding AS		
Telenor Satellite Services AS	Norge	100,0
Telenor Mobil Holding AS		
Nye Telenor Mobile Communications III AS	Norge	100,0
Telenor Mobile Communications AS	Norge	100,0
Telenor East Invest AS	Norge	100,0
Telenor Mobile Sverige AS	Norge	100,0
Telenor Greece AS	Norge	100,0
Nye Telenor Mobile Communications II AS	Norge	100,0
Telenor Mobil AS	Norge	100,0
Wireless Mobile International AS	Norge	100,0
Telenor Mobile Interactive USA AS	Norge	100,0
Commit AS	Norge	100,0
MobilData Kjeden AS	Norge	100,0
Telenor Telehuset AS	Norge	100,0
Mapsolutions AS	Norge	100,0
OYO AS	Norge	100,0
Telenor Satellite Networks Holding AS		
Telenor Satellite Networks AS	Norge	100,0

(forts.)	Forretnings- kontor	Eierandel i %
Telenor Business Solutions Holding AS		
Telenor Business Solutions AS	Norge	100,0
Telenor Bedrift AS	Norge	100,0
Nextra Russia Invest AS	Norge	100,0
IT Drift AS	Norge	100,0
Telenor Link Holding AS	Norge	100,0
TBS Infrastructure AB	Sverige	100,0
Nye Telenor East Invest AS	Norge	100,0
Infonet Telecom AS	Norge	80,0
Nextra Active AS	Norge	100,0
Nextra Messaging AS	Norge	100,0
Dansk Mobil Holding II AS		
Dansk Mobil Holding AS	Norge	100,0
Telenor Inma Holding AS		
Telenor Inma AS	Norge	100,0
Telenor Business Partner Invest AS		
EDB Business Partner ASA	Norge	51,8
Telenor Teleservice Holding AS		
Telenor Teleservice AS	Norge	100,0
Telenor Broadcast Holding AS		
Telenor UK Ltd.	Storbritannia	100,0
Telenor Bulgaria e.o.o.d.	Bulgaria	100,0
Telenor Satellite Broadcasting AS	Norge	100,0
Telenor Plus AB	Sverige	100,0
Canal Digital AS	Norge	100,0
Nordic Satellite Distribution AS	Norge	100,0
Canal Digital Kabel TV AS	Norge	100,0
Telenor CTV AS	Norge	100,0
Norkring AS	Norge	100,0
Telenor Vision International AB	Sverige	100,0
Telenor Satellite Services 2 AS	Norge	100,0
Pecheur AS	Norge	100,0
ICanal AS	Norge	100,0
ABC Startsiden AS	Norge	83,0
Conax AS	Norge	90,0
Salsamedia AS	Norge	85,0
Telenor Internett AS	Norge	100,0
Telenor Online AS	Norge	100,0
Frisurf AS	Norge	100,0
Telenor Direkte AS	Norge	100,0
Nordic Satellite Broadcasting S.A.	Luxemburg	100,0

(forts.)	Forretnings- kontor	Eierandel i %
Telenor Eiendom Holding AS		
Telenor Eiendom Fornebu Kvartal 1 AS	Norge	100,0
Telenor Eiendom Fornebu Kvartal 2 AS	Norge	100,0
Telenor Eiendom Fornebu Kvartal 3 AS	Norge	100,0
Telenor Eiendom Fornebu Kvartal 4 AS	Norge	100,0
Telenor Eiendom Drift AS	Norge	100,0
Telenor Eiendom Fornebu Fjordpark Syd AS	Norge	100,0
Telenor Eiendom Fornebu Fjordpark Nord AS	Norge	100,0
Telenor Eiendom Midt-Norge AS	Norge	100,0
Telenor Eiendom Hareløkken AS	Norge	100,0
Telenor Eiendom Sør AS	Norge	100,0
Telenor Eiendom Vest AS	Norge	100,0
Telenor Hellas SA	Hellas	99,0

**Til generalforsamlingen i
Telenor ASA**

REVISJONSBERETNING FOR 2003

Vi har revidert årsregnskapet for Telenor ASA for regnskapsåret 2003, som viser et årsresultat på kr 5.115 millioner kroner for morselskapet og et årsresultat på kr 5.050 millioner kroner for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, noteopplysninger og konsernregnskap. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og konsernsjef. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimer, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og interne kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet, gjengitt på sidene 76–140, er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for selskapets og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2003 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen, gjengitt på sidene 40–47, om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 25. mars 2004
ERNST & YOUNG AS

Olve Gravråk
statsautorisert revisor

UTTALELSE FRA BEDRIFTSFORSAMLINGEN

Bedriftsforsamlingen i Telenor ASA fattet 1. april 2004 følgende vedtak.

Bedriftsforsamlingen anbefaler at generalforsamlingen godkjenner styrets forslag til resultat og balanse for år 2003 for Telenor ASA og konsernet, samt tilrår at generalforsamlingen godkjenner styrets forslag til disponering av årsresultat for 2003.

ORDLISTE

ADR-program: American Depositary Receipts-program; et ADR-program karakteriseres ved at et selskap inngår en avtale med en bank om deponering av selskapets aksjer hos banken. I USA handles det med ADR-beviser og ikke aksjer.

ADSL: Asymmetric Digital Subscriber Line; transmisjonsmetode for å utnytte eksisterende kobberkabelnett for tjenester med behov for større kapasitet i den ene enn i den andre retningen, f.eks. video på bestilling.

AMPS: Advanced Mobile Phone System; den originale standardspesifikasjonen for analoge mobilnettverk, AMPS deler en geografisk region inn i celler for å kunne utnytte et begrenset antall frekvenser best mulig.

ARPU: Average Revenue Per User; gjennomsnittlig driftsinntekt en tjenesteleverandør har per GSM-abonnement.

Bredbånd: Overføringskapasitet med tilstrekkelig båndbredde til å overføre f.eks. tale, data og video samtidig.

CPA: Content Provider Access – gjør det mulig for innholdsleverandører å ta seg betalt for innholdstjenester levert via mobiloperatørens kunder og der mobiloperatøren foretar all fakturering av sluttkunden.

D-AMPS: Digital Advanced Mobile Phone System (også kalt IS-136 TDMA-standard); en videreutvikling av AMPS-standard, sammenlignbar med GSM.

EDGE: Enhanced Data rates for GSM Evolution – oppgradering av GSM-nettet som gir betydelig større båndbredde og en dataoverføringshastighet på inntil 144 kb/sek.

EBITDA: Earnings before interest, taxes, depreciations and amortisation; dvs. resultat før renter, skatt, av- og nedskrivninger.

GPRS: General Packet Radio Services; pakkesvitsjetjeneste som overfører data, som utvider GSM-systemet.

GSM: Global System for Mobile communications; felleseuropeisk standard for digitalt mobiltelefonsystem.

IKT: Informasjons- og kommunikasjonsteknologi.

IP: Internet Protocol; protokollen (standard) som danner grunnlag for Internett.

ISDN: Integrated Services Digital Network; betegnelse på digitalt nett som integrerer flere typer tjenester – tale, tekst, data og bilde.

MMS: Multimedia Messaging Service; en standard som muliggjør overføring av formatert tekst, levende bilder og lyd til og fra mobiltelefoner.

MVNO: Mobile Virtual Network Operator – er en mobilaktør som ikke har eget fysisk mobilnett, men for øvrig innehar alle tekniske systemer som er nødvendig for samtrafikk og roaming med andre nettoperatører. Kan således tilby sine sluttbrukere egne abonnement (SIM-kort) og tjenester.

PSTN: Public Switched Telephone Network; betegnelse på det vanlige, analoge telenettet.

RISK: Regulering av inngangsverdi med skattlagt kapital. Den skattemessige kostprisen ved kjøp av aksjer oppjusteres med beskattet, tilbakeholdt overskudd i selskapet. Dette for å unngå dobbeltbeskatning av denne verdiskapningen.

SMS: Short Messaging Service; tekstmeldingssystemet i GSM.

UMTS: Universal Mobile Telecommunications System; betegnelse på ett av systemene for tredje generasjons mobilnett.

US GAAP: United States Generally Accepted Accounting Principles – er amerikanske regnskapsprinsipper.

VPN: Virtuelt Privat Nett; tjeneste for bedriftskommunikasjon der geografisk spredte organisasjoner med hussentraler og Centrex-løsninger knyttes sammen i ett bedriftsnett via svitsjede forbindelser i det offentlige telenettet.

WLAN: Wireless Local Area Network; et LAN (Local Area Network) sammenkoblet ved hjelp av trådløs teknologi.

TILLITSVALGTE OG LEDELSE

BEDRIFTSFORSAMLINGEN

Aksjonærvalgte medlemmer

Leder: Mona Røkke, Tønsberg
Nestleder: Randi Braathe, Rygge
Bjørn Simonsen, Mo
Jostein Devold, Kristiansand
Rune Selmar, Oppedgård
Hans Olav Karde, Tromsø
Jan Erik Korssjøen, Kongsberg
Nils-Edvard Olsen, Kirkenes
Signe Marie Jore Ritterberg, Oslo
Jørgen Ole Haslestad, Tyskland

Aksjonærvalgte varamedlemmer

Inger-Grethe Solstad, Stavanger
(1. varamedlem)
Stener Lium, Ranheim (2. varamedlem)
Siri Pettersen Strandenæs (3. varamedlem)

Ansattes medlemmer

Berit Kopren, Stavanger
Jan Riddervold, Lillehammer
Astri Skare, Bergen
Stein Erik Olsen, Bergen
Arne Jenssen, Trondheim

Ansattes varamedlemmer

Erling Hjertnes, Bergen
Esther M. Strømme, Oslo
Francisco M. Rasmijn, Nesoddtangen
Ragnhild Holm, Bardu
Observatører for de ansatte
Grethe Elin Henriksen, Oslo
Brit Østby Fredriksen, Drøbak

STYRET

Aksjonærvalgte medlemmer

Styreleder: Thorleif Enger, Oslo
Nestleder: Bjørn Ven, Oslo
Hanne de Mora, Sveits
Einar Førde, Oslo
Jørgen Lindegaard, København
Liselott Kilaas, Oslo
John Giverholt, Asker

Ansattes medlemmer

Harald Stavn, Kongsberg
Per Gunnar Salomonsen, Skien
Irma Tystad, Trysil

Ansattes varamedlemmer

Ragnhild Laura Hundere, Sel
Marianne Losnegaard Jensen, Oslo
Ragnhild Broen, Trondheim
Roger Rønning, Skotterud
Helge Enger, Brandval
Hjørdis Henriksen, Sortland

KONSERNLEDELSEN

Konsernsjef (CEO)

Jon Fredrik Baksaas

Visekonsernsjef, Adm. dir., Telenor Mobile

Arve Johansen

Visekonsernsjef, Økonomi/finans (CFO)

Torstein Moland

Konserndirektør for teknologi (CTO)

Berit Svendsen

Konserndirektør, Adm. dir., Telenor Nordic Mobile

Jan Edvard Thygesen

Konserndirektør, Adm. dir., Telenor Networks

Åsmund Løset

Konserndirektør, Adm. dir., Telenor Norge

Morten Karlsen Sørby

Konserndirektør, Adm. dir., Telenor Broadcast

Stig Eide Sivertsen

ÅRSRAPPORTER PÅ WEB

Telenors årsrapporter siden
1994 er lagt ut på Internett:
www.telenor.no/ir/aarsrapporter

SAMFUNNSRAPPORT

Telenors rolle i samfunnet inkludert mål,
tiltak og resultater er beskrevet i en egen
seksjon på Telenors hjemmesider.
www.telenor.no/om/samfunnsansvar

FINANSKALENDER

5. mai	Resultat 1. kvartal 2004
6. mai	Ordinær generalforsamling
23. juli	Resultat 2. kvartal 2004
27. oktober	Resultat 3. kvartal 2004

